

POLSKA

FRANCJA

NIEMCY

WŁOCHY

EU RO PEJ SKIE

**USTAWY
UZDROWISKOWE**

SŁOWACJA

Wykonawca
Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP
ul. Czarny Potok 27/24
33-380 Krynica-Zdrój
Tel. 018 477 74 50
Faks: 018 477 74 51
e-mail: biuro@sgurp.pl
www.sgurp.pl

Krynica-Zdrój, listopad 2008 r.

Redakcja
Jan Golba
Katarzyna Rymarczyk-Wajda

DRUK
Poligraficzny Zakład Usługowy DRUKMAR
32-080 Zabierzów, ul. Rzemieślnicza 10

EUROPEJSKIE USTAWY UZDROWISKOWE

NIEMCY
SŁOWACJA
FRANCJA
WŁOCHY
POLSKA

Spis treści

Wstęp	5
NIEMCY	7
SŁOWACJA	33
FRANCJA	147
WŁOCHY	151
POLSKA	191

Wstęp

Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP od 1990 roku brało udział w pracach legislacyjnych nad ustawami mającymi uregulować status uzdrawiska i status gminy uzdrawiskowej. Uchwalona w wyniku wieloletnich prac ustawa z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrawiskowym, uzdrawiskach i obszarach ochrony uzdrawiskowej oraz o gminach uzdrawiskowych uregulowała wiele kwestii, o które zabiegało Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP, ale też wiele naszych wniosków pominęła. W toku prac nad tą ustawą i nad projektami wcześniejszymi sugerowaliśmy skorzystanie z rozwiązań prawnych funkcjonujących w innych państwach, bądź też zapoznanie się z nimi, aby tym samym łatwiej było procedować nad tekstami ustaw uzdrawiskowych.

Niestety z tych propozycji nie skorzystano. Dziś obowiązująca „ustawa uzdrawiskowa” obarczona jest błędami, których przecież nie musieliśmy popełnić. Zdajemy sobie sprawę, że status prawny polskich uzdrawisk i gmin uzdrawiskowych różni się od statusu prawnego-organizacyjnego uzdrawisk europejskich. Wiąże się to przede wszystkim z odrębnymi istniejącymi systemami finansowania lecznictwa uzdrawiskowego, statusem własnościowym zakładów leczniczych i miejscem lecznictwa uzdrawiskowego w systemie społeczno-gospodarczym danego kraju. Ale wiąże się też z innym niż u nas pojmowaniem leczenia uzdrawiskowego, czy formalno-prawnego statusu uzdrawiska. Te różnice zostały ukształtowane przez wiele lat i obrazują stan lecznictwa uzdrawiskowego i jego rolę w przywracaniu zdrowia społeczeństwu. W jednych państwach lecznictwo uzdrawiskowe traktowane jest jako terapia pozwalająca poprawić dobre samopoczucie oraz kondycję fizyczną i umysłową, w innych jako uzupełnienie lub wspomaganie leczenia farmakologicznego, a jeszcze w innych wciąż traktowane jest jako specyficzna gałąź medycyny pozwalająca przywrócić zdrowie pacjenta. Jedno co łączy leczenie uzdrawiskowe (bo ta forma występuje prawie we wszystkich uzdrawiskach europejskich), to profilaktyka i rehabilitacja.

Zauważyć jednak należy, że generalnie wszystkie formy leczenia uzdrawiskowego występujące w poszczególnych krajach wzajemnie się przenikają i uzupełniają.

Aby przybliżyć rozwiązania prawne dotyczące uzdrawisk i leczenia uzdrawiskowego występujące w różnych państwach, postanowiliśmy oddać do rąk Państwa opracowanie zawierające ustawodawstwo uzdrawiskowe w wybranych państwach europejskich tj. w Niemczech, Francji, Włoszech, Słowacji. Taki dobór rozwiązań prawnych w tych

---

właśnie państwach nie został wybrany przypadkowo, bowiem odzwierciedla on charakterystyczne dla danego rodzaju uzdrowisk rozwiązania prawne, pozwalające wniknąć w istniejący system i porównać go z systemem istniejącym w Polsce.

Uważna lektura zamieszczonych ustaw pozwoli czytelnikowi zapoznać się z rozwiązaniami organizacyjno-prawnymi dotyczącymi uzdrowisk w: Niemczech, Francji, Włoszech, Słowacji i Polsce.

Mam nadzieję, że zamieszczony w tym opracowaniu materiał pozwoli Państwu wyrobić sobie niezależną opinię, na temat istniejących rozwiązań prawnych dotyczących uzdrowisk w Polsce i w Europie.

Jan Golba
Prezes Zarządu
Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP

NIEMCY

Ustawa o uzdrowiskach w kraju związkowym
Nadrenia Westfalia
(Ustawa o uzdrowiskach, niemieckie oznaczenie KOG)

NIEMCY

Spis treści

1. Część - Definicje pojęć, uznanie państwowe
  - § 1 Definicje pojęć
  - § 2 Podstawy
2. Część - Założenia dotyczące oznaczeń poszczególnych typów
  - § 3 Ogólne założenia w przypadku uzdrowisk
  - § 4 Uzdrowisko
  - § 5 Uzdrowiska z zastosowaniem metody Kneippa
  - § 6 Kurort o uzdrowiskowym klimacie
  - § 7 Kurort z zastosowaniem metody Kneippa
  - § 8 Zakład leczniczy ze źródłami leczniczymi
  - § 9 Zakład leczniczy ze sztolniami leczniczymi
  - § 10 Miejsce z zakładem leczniczym stosującym peloidy lub kuracje borowinowe
  - § 11 Uzdrowisko z zastosowaniem powietrza leczniczego
  - § 12 Ośrodek wypoczynkowy
3. Część - naturalne wody lecznicze
  - § 13 Używanie oznaczeń
  - § 14 Stosowanie filtrów, naturalne właściwości
  - § 15 Eksploatacja
  - § 16 Źródło
4. Część - postępowanie
  - § 17 Postępowanie uznaniowe
  - § 18 Dodatkowe postanowienia, kontrole
  - § 19 Używanie oznaczeń rodzajów
  - § 20 Odebranie i odwołanie uznania państwowego
  - § 21 Kompetentne urzędy
5. Część - Opłata uzdrowiskowa w przypadku Bad Meinberg
  - § 22 Opłata uzdrowiskowa
  - § 23 Obowiązek wnoszenia opłaty uzdrowiskowej
  - § 24 Czas trwania obowiązku
  - § 25 Odpowiedzialność, obowiązek udzielania informacji
  - § 26 Regulacje dotyczące opłat uzdrowiskowych
6. Część - Krajowe kolegium doradcze do spraw kurortów i źródeł leczniczych
  - § 27 Zwołanie i czynności
7. Część - Postanowienia przejściowe, dotyczące kar i postanowienia końcowe
  - § 28 Naruszenia regulacji

NIEMCY

---

§ 29 Postanowienia przejściowe

§ 30 Wejście w życie, utrata ważności, obowiązek wnoszenia raportów

NIEMCY

---

1. Część – Definicje pojęć, uznanie państwowe

§ 1

Definicje pojęć

- (1) Kurorty (uzdrowiska) - to gminy, lub części gmin, w których stosowane są naturalne środki lecznicze przy wykorzystaniu właściwości podłoża lub klimatu, lub też stosowane są uznane naukowo hydroterapeutyczne praktyki lecznicze, lub też inne, uznane naukowo praktyki lecznicze względnie prewencyjne, umożliwiające uniknięcie lub leczenie, względnie uśmierzenie chorób poprzez zastosowanie odpowiednich instalacji i urządzeń.
- (2) Jako naturalne środki lecznicze uznawane są przede wszystkim: źródła lecznicze, borowiny, peloidy, gazy lecznicze oraz klimat leczniczy. Jako naturalne środki lecznicze uznawane są także sztolnie lecznicze w naturalnych jaskiniach lub w dawnych kopalniach. Jakość naturalnych środków leczniczych musi być wykazana przez analizy lub ekspertyzy i powinna być sprawdzana okresowo.

Występujące źródła są uznawane za źródła lecznicze, jeśli w związku ze swoim składem, lub cechami względnie podług doświadczenia nadają się do zastosowania w celach leczniczych, i zostały uznane zgodnie z postanowieniami ustawy dotyczącej wody kraju związkowego Nadrenii Westfalii.

- (3) Ośrodki wypoczynkowe - to obszary preferowane pod względem krajobrazowym i klimatycznym (miejscowości, lub części miejscowości), które w przeważającej części służą wypoczynkowi i wykazują charakter miejscowości odpowiadający danemu typowi.

§ 2

Podstawy

- (1) Gminy są uznawane za kurort (uzdrowisko) i określane poniższymi określeniami jeśli wypełniają wymagania wymienione w niniejszej ustawie:

NIEMCY

---

1. Uzdrawisko z wodami leczniczymi, wodami mineralnymi, termalnymi, z solankami, peloidami lub borowinami (§ 4),
2. § 5 Uzdrawiska z zastosowaniem metody Kneippa,
3. § 6 Kurort o uzdrawiskowym klimacie,
4. § 7 Kurort z zastosowaniem metody Kneippa,
5. § 8 Zakład leczniczy ze źródłami leczniczymi,
6. § 9 Zakład leczniczy ze sztolniami leczniczymi,
7. § 10 Miejsce z zakładem leczniczym stosującym peloidy lub kuraacje borowinowe,
8. § 11 Uzdrawisko z zastosowaniem powietrza leczniczego.

Gmina zostaje oznaczona przy użyciu większej ilości określeń niż jedno z tych wymienionych w zdaniu pierwszym, po uprzednim państwowym zatwierdzeniu tego faktu, jeśli wypełnione są założenia przypisane do danego typu ośrodka. Zatwierdzenie jako ośrodek wypoczynkowy następuje zgodnie z założeniami § 12.

- (2) Uznanie na poziomie państwowym może zostać ograniczone do części obszaru gminy.
- (3) Uznanie na płaszczyźnie państwowej może być uznane w przypadkach wyjątkowych na wniosek gminy także wtedy, gdy pojedyncze założenia ustawy są wypełniane w odpowiedniej odległości na terenie sąsiedniej gminy, przy jednoczesnym zawarciu umowy w tym zakresie lub też w inny sposób.
- (4) W przypadku zatwierdzenia kurortów (uzdrawisk) należy przestrzegać celów i wymagań w zakresie planowania przestrzennego, ogólnie uznanych regulacji dotyczących uzdrawisk oraz kwestii ochrony środowiska i wytycznych w zakresie ochrony środowiska i przyrody.
- (5) Uwzględniać należy „Określenia pojęć - standardy jakości i określenie kurortów (uzdrawisk), miejsc wypoczynkowych i leczniczych” [Deutscher Heilbäderverband e.V] i przez [Deutscher Tourismusverband e.V w obowiązującej wersji] o ile z postanowień niniejszej ustawy nie wynikają odmienne regulacje.
- (6) Bad Meinberg nie wymaga państwowego zatwierdzenia.

NIEMCY

---

2. Część – Założenia dotyczące oznaczeń poszczególnych typów

§ 3

Ogólne założenia w przypadku uzdrowisk

Wymienione w § 2 ust. 1 oznaczenia są udzielane, jeśli poza kryteriami danego typu oznaczenia wypełnione są jeszcze niniejsze wymagania specjalne:

1. Obszar uzdrowiskowy odpowiadający oznaczeniu typu oraz jego ujęcie i oznaczenie w obrębie planu zagospodarowania przestrzennego.
2. Założenia w zakresie ochrony obszaru uzdrowiskowego, obiektów zdrowotnych, ośrodków wypoczynkowych i możliwości terapeutycznych przed szkodliwymi czynnikami.
3. Założenia odpowiadające oznaczeniu charakteru danego obszaru oraz te dotyczące jego zabezpieczenia poprzez określone decyzje w zakresie planowania budowy.
4. Obszar uzdrowiskowy musi dysponować potwierdzonym naukowo klimatem biologicznym, z możliwością jego terapeutycznego zastosowania przy zachowaniu odpowiedniej jakości powietrza i ich okresowym sprawdzaniu.
5. Potwierdzone naukowo, zbadane przez środowisko lekarskie i medyczne właściwości lecznicze jak również wypełnienie obowiązku informowania o stanie przeciwnym.
6. Wypełnienie wymagań dotyczących oznaczenia danego typu przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich ośrodków zdrowotnych mających na celu zdrowotne działania prewencyjne, jak również uśmierzanie, leczenie i zapobieganie chorobom.
7. Wprowadzenie instalacji związanych z lecznictwem w obręb zabudowy i ich centralne położenie w obrębie obszaru leczniczego.
8. Zagospodarowanie obszaru uzdrowiskowego poprzez wprowadzenie sieci ciągów komunikacyjnych oraz łatwy dostęp do obiektów leczniczych.
9. Wypełnienie zobowiązania do przygotowania punktu spotkań, będącym miejscem komunikacji oraz punktem dystrybucji ofert w

NIEMCY

---

zakresie kształtowania czasu wolnego i wychowania w zdrowiu dla poszczególnych grup wiekowych.

10. Centralny punkt pośredniczący i informacyjny.
11. Zapewnienie odpowiednio przygotowanych obszarów zielonych z terenami wypoczynkowymi w obszarach leczniczych jak również oferty w zakresie spotkań, kursów powiązanych z przekazywaniem wiedzy, komunikacją i rozrywką.
12. Obszary sportowe na terenie uzdrowiskowym jak również baseny kryte i/ lub odkryte na obszarze uzdrowiskowym lub w odpowiedniej odległości.
13. Odpowiednie uwzględnienie szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych, osób starszych, i rodzin z dziećmi.
14. Dbłość o uspokojenie ruchu drogowego w szczególności na obszarze, gdzie znajdują się ośrodki lecznicze.
15. Oferty kulturalne, lub zachęcające do aktywności sportowej i dbania o zdrowie.
16. Oferty zorientowane na prawidłowe żywienie, doradztwo w zakresie odżywiania i diety.
17. Działania mające na celu ochronę osób niepalących w obiektach leczniczych punktach gastronomicznych i obiektach noclegowych.
18. Zachowanie infrastruktury, która jest odpowiednia w przypadku obszarów wypoczynkowych np. odpowiednie oznaczenia ciągów komunikacyjnych i ścieżek rowerowych, przygotowanie stref o ograniczonym ruchu drogowym, odpowiednie oznaczenie obiektów turystycznych, zabytków i obszarów wartych zwiedzania.

§ 4

Uzdrowisko

Oznaczenie typu „uzdrowisko z kąpielami leczniczymi” (mineralne, termalne, solanki, peloidy lub borowiny) jest udzielane jeśli poza wymaganiami wg § 3 spełnione są następujące kryteria:

1. Dostępność naturalnych środków leczniczych w podłożu, potwierdzona naukowo i doświadczalnie, które to środki podlegają regularnej kontroli.
2. Wykwalifikowane ośrodki lecznicze świadczące odpowiednie usługi w zakresie terapeutycznego zastosowania środków leczniczych przy odpowiedniej opiece lekarskiej lub pielęgniarskiej.
3. Obiekty umożliwiające zapewnienie stacjonarnych zabiegów leczni-

NIEMCY

- czych i rehabilitacyjnych jak również kliniki specjalistyczne.
4. Poszerzone obszary zieleni jak również tereny naturalne z oznaczoną siecią ścieżek w przypadku ścieżek zdrowia.
  5. Przynajmniej jeden lekarz uzdrowiskowy, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie z ewentualnym przewidzianym dalszym kształceniem w tym zakresie osób dodatkowych.
  6. Zapewnienie fachowego personelu gwarantującego doradztwo zdrowotne w zakresie wykazywanych symptomów.
  7. Zachowywanie obowiązujących ustawowych przepisów zdrowotnych.

§ 5

Uzdrowiska z zastosowaniem metody Kneippa

Oznaczenie „uzdrowisko z zastosowaniem metody Kneippa” jest nadawane, jeśli poza kryteriami zawartymi w § 3, wypełnione są dodatkowo:

1. Ośrodki z możliwością świadczenia usług z zastosowaniem uznanych naukowo hydroterapeutycznych praktyk leczniczych (przebież wszystkim tych zgodnych z metodą Kneippa), przy zapewnieniu wystarczającej i fachowej opieki lekarskiej w przynajmniej trzech zakładach nastawionych na świadczenie usług w zakresie terapii Kneippa.
2. Ośrodki zdrowotne stosujące metodę Kneippa zgodnie z postanowieniami Verband Deutscher Kneippheilbäder und Kneippkurorte [Związek Niemieckich Uzdrowisk Wypoczynkowych i Uzdrowisk Stosujących Kąpiele Lecznicze].
3. Zapewnienie wypełnienia założeń w zakresie stosowania zasad pięciu czynników leczniczych fizjoterapii Kneippa.
4. Obszary zielone oraz naturalne z oznaczoną siecią ścieżek w przypadku ścieżek zdrowia zejścia do wody oraz zbiorniki kąpielowe o głębokości do ramienia.
5. Minimum 10-letnie istnienie danego obszaru z oznaczeniem „kurort stosujący metodę Kneippa” [Kneipp-Kurort].
6. Opieka nad gośćmi sprawowana przez osoby dopuszczone do wykonywania następujących zawodów „fizjoterapeuta, fizjoterapeutka, masażystka, masażysta, ratownik medyczny, ratowniczka medyczna”, które posiadają wiedzę dotyczącą fizjoterapii wg Kneippa.
7. Zapewnienie fachowego personelu gwarantującego doradztwo

NIEMCY

---

zdrowotne w zakresie wykazywanych symptomów.

8. Przynajmniej jeden lekarz uzdrowiskowy, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie, który posiada wiedzę w zakresie fizjoterapii wg Kneippa, z dodatkowymi uprawnieniami w zakresie praktyk leczenia naturalnego, terapii fizycznej, lub też wykazujący specjalistyczne wykształcenie w zakresie medycyny rehabilitacyjnej.

§ 6

Kurort o uzdrowiskowym klimacie

Oznaczenie „kurort o uzdrowiskowym klimacie” jest nadawane jeśli poza kryteriami zawartymi w § 3, wypełnione są dodatkowo:

1. Wykazano szczególną przydatność danego klimatu i jego działania do leczenia poprzez przygotowanie odpowiednich ekspertyz naukowych.
2. Przewidziano stację pogodową umożliwiającą stały nadzór i kontrolowanie właściwości klimatu.
3. Zapewniono przygotowanie odpowiednich ośrodków leczniczych umożliwiających terapeutyczne zastosowanie klimatu przy odpowiedniej lekarskiej i pielęgniarskiej opiece.
4. Zadbano o dużą ilość obszarów naturalnych z terenami zielonymi, przy jednoczesnym oznaczeniu istotnych wskutek działania klimatu tras w przypadku ścieżek zdrowia.
5. Przynajmniej jeden lekarz uzdrowiskowy, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie względnie osoba z doświadczeniem w zakresie klimatologii medycznej.

§ 7

Kurort z zastosowaniem metody Kneippa

Oznaczenie „kurort z zastosowaniem metody Kneippa” jest nadawane jeśli poza kryteriami zawartymi w § 3, wypełnione są dodatkowo:

1. Różnorodne obiekty lecznicze umożliwiające przeprowadzenie zbadanych naukowo praktyk leczniczych (przede wszystkim tych zgodnych z metodą Kneippa), przy zapewnieniu lekarskiej i pielęgniarskiej opieki.
2. Zapewnienie wypełnienia założeń w zakresie stosowania zasad pięciu czynników leczniczych fizjoterapii Kneippa.
3. Dbanie o dużą ilość obszarów naturalnych z terenami zielonymi,

NIEMCY

---

przy jednoczesnym oznaczeniu istotnych wskutek działania klimatu tras, zapewnione zejścia do wody oraz zbiorniki kąpielowe o głębokości do ramienia.

- Opieka nad gośćmi sprawowana przez osoby dopuszczone do wykonywania następujących zawodów „fizjoterapeuta, fizjoterapeutka, masażystka, masażysta, ratownik medyczny, ratowniczką medyczną”, które posiadają wiedzę dotyczącą fizjoterapii wg Kneippa.
- Przynajmniej jeden lekarz uzdrowiskowy, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie, który posiada wiedzę w zakresie fizjoterapii wg Kneippa, z dodatkowymi uprawnieniami w zakresie praktyk leczenia naturalnego, terapii fizycznej, lub też wykazujący specjalistyczne wykształcenie w zakresie medycyny rehabilitacyjnej.

§ 8

Zakład leczniczy ze źródłami leczniczymi

Oznaczenie „Zakład leczniczy ze źródłami leczniczymi” jest nadawane jeśli poza kryteriami zawartymi w § 3, wypełnione są dodatkowe:

- Istnienie uznanych państwowo źródeł, które podług potwierdzonych badań naukowych traktowane są jako wody lecznicze.
- Wykazanie poprzez zebrane doświadczenia właściwości terapeutycznych wód leczniczych poprzez ekspertyzy medyczno - balneologiczne.
- Wykaz składu chemicznego i właściwości fizyko-chemicznych jak również potwierdzenie, że wody lecznicze spełniają wymagania w zakresie higieny i zawartości mikrobiologicznej, co zapewniają przeprowadzone analizy i regularnie przeprowadzane badania kontrolne.
- Zapewnienie ośrodków leczniczych umożliwiających terapeutyczne zastosowanie wód leczniczych przy jednoczesnym zapewnieniu opieki lekarskiej i pielęgnarskiej.
- Przygotowanie odpowiednich do zastosowania w kurorcie obszarów zieleni i obszarów parkingowych, oraz sieci oznaczeń w przypadku dróg i ciągów komunikacyjnych jak również szlaków wędrówek i ścieżek zdrowia.
- Przynajmniej jeden lekarz uzdrowiskowy, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie.
- Dysponowanie ważnym pozwoleniem wg. § 13 ustawy o środkach leczniczych.

NIEMCY

---

§ 9

Zakład leczniczy ze sztolniami leczniczymi

Oznaczenie „Zakład leczniczy ze sztolniami leczniczymi” jest nadawane jeśli poza kryteriami zawartymi w § 3, wypełnione są dodatkowo:

1. Eksploatacji poddawana jest sztolnia (jaskinia, dawna kopalnia), której specyficzne właściwości stosowane są jako środki terapeutyczne.
2. Potwierdzone naukowo i poprzez doświadczenia terapeutyczne właściwości klimatu na obszarze sztolni, które to właściwości są poddawane okresowym, regularnym kontrolom.
3. Zapewnienie odpowiednich ośrodków leczniczych o działaniu objawowym mających na celu zapobieganie, leczenie i uśmierzanie skutków chorób przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej opieki lekarskiej i pielęgniarstwa.
4. Przygotowanie odpowiednich do zastosowania w kurorcie obszarów zieleni i obszarów parkingowych, oraz sieci oznaczeń w przypadku dróg i ciągów komunikacyjnych jak również szlaków wędrówek i ścieżek zdrowia.
5. Przynajmniej jeden lekarz uzdrowiskowy, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie.

§ 10

Miejsce z zakładem leczniczym stosującym peloidy lub kuracje borowinowe

Oznaczenie „Miejsce z zakładem leczniczym stosującym peloidy lub kuracje borowinowe” jest nadawane jeśli poza kryteriami zawartymi w § 3, wypełnione są dodatkowo:

1. Dostępność naturalnych środków leczniczych w postaci peloidów, co zostało potwierdzone naukowo.
2. Wykaz składu chemicznego i właściwości fizyko-chemicznych peloidów opracowywany na podstawie analizy peloidów i poddawanie ich regularnym analizom kontrolnym.
3. Wykaz właściwości leczniczych, uśmierzających skutki choroby oraz wykaz właściwości zapobiegających chorobom w postaci przebadanych właściwości zawartych w ekspertyzie medyczno-balneologicznej.
4. Zapewnienie ośrodków leczniczych umożliwiających terapeutyczne zastosowanie peloidów przy jednoczesnym zapewnieniu opieki lekarskiej i pielęgniarstwa.

NIEMCY

---

5. Przygotowanie odpowiednich do zastosowania w kurorcie obszarów zieleni i obszarów parkingowych, oraz sieci oznaczeń w przypadku dróg i ciągów komunikacyjnych jak również szlaków wędrówek i ścieżek zdrowia.
6. Przynajmniej jeden lekarz uzdrowski, dopuszczony przez kasę chorych z siedzibą na danym terenie.
7. Zachowywanie obowiązujących ustawowych przepisów zdrowotnych.

§ 11

Uzdrowsko z zastosowaniem powietrza leczniczego

Oznaczenie „Uzdrowsko z zastosowaniem powietrza leczniczego” jest nadawane jeśli wypełnione są założenia wg numerów 1 do 4, 7 do 11, 13 do 17 w § 3. W połączeniu z tym rodzajem oznaczenia możliwe jest nadanie dodatkowego oznaczenia - obszar zastosowania środków leczniczych, jeśli na terenie uzdrowskim występują naturalne środki lecznicze w podłożu.

§ 12

Ośrodek wypoczynkowy

Oznaczenie „Ośrodek wypoczynkowy” jest nadawane jeśli wypełnione są założenia wg § 3 numery 3, 10, 11, 13, 14 i 18.

3. Część – naturalne wody lecznicze

§ 13

Używanie oznaczeń

Na wniosek osoby uprawnionej możliwe jest po uznaniu państwowym zgodnie z § 16 ust. 2 ustawy o wodzie używanie w kraju związkowym Nadrenia Westfalia określenia „Naturalne wody lecznicze” razem z odniesieniem informującym o państwowym zatwierdzeniu, jeśli:

NIEMCY

---

1. Wykazano pochodzenie z uznanego państwowo źródła leczniczego bez pozbawiania jakichkolwiek elementów składowych, lub dodawania jakichkolwiek elementów składowych.
2. Jeśli napełnienie następuje u źródła.
3. Jeśli wykazano doświadczalnie, że wykluczone są wszelkie zmiany chemiczne i biologiczne.
4. Jeśli wykazano możliwość zachowania tradycyjnych głównych właściwości leczniczych oraz wypełniono obowiązek konieczności informowania o sytuacji przeciwnej.
5. Jeśli dostępne jest ważne zezwolenie wg § 13 o środkach medycznych.

§ 14

Stosowanie filtrów, naturalne właściwości

1. Brak wpływu na właściwości i strukturę wody uznaje się za zachowany, jeśli podczas rozlewania lub składowania wody względnie przed konsumpcją stosowane są wyściółki względnie filtry. Przy tym nie może dochodzić do zmiany składu substancji używanych do leczenia (charakterystyka), dopuszczalny zakres wahań w tym zakresie wynosi w przypadku cząsteczek stałych $n \sim 20$ na sto.
2. Stosowanie warstw filtracyjnych z azotem lub dwutlenkiem węgla dopuszczalne jest tylko do celów zachowania równowagi wapnia / dwutlenku węgla, względnie do ograniczenia utleniania i rozpadu żelaza, lub przyspieszenia napełniania względnie do utrzymywania zapasów.
3. Używanie filtra jest dopuszczalne tylko wtedy jeśli konieczne jest wyłapywanie mikroorganizmów występujących w wodzie. Wymagania zamieszczone w § 5, które dotyczą rozporządzenia odnośnie wody pitnej muszą być wypełniane.
4. W przypadku używania filtrów lub warstw filtracyjnych konieczne jest zachowanie odpowiednich właściwości.

§ 15

Eksploatacja

1. Instalacja musi być utrzymywana w nienagannym stanie higienicznym. Odpowiednie zastrzeżenia w tym zakresie mogą być przekazywane także po udzieleniu zezwolenia.
2. Przeładunek wody leczniczej do zbiorników poza źródłem jest niedopuszczalny.

NIEMCY

---

§ 16

Źródło

1. Źródłem określane jest miejsce, w którym woda lecznicza wypływa ze skały, lub miejsce, w którym jest wydobywana. Jako źródło traktowane jest też miejsce, w którym woda lecznicza wypływa z otworu źródła w postaci zamocowanej na stałe rury.
3. Stosowanie rur jest dopuszczalne tylko wtedy jeśli jest to konieczne wskutek ukształtowania terenu lub dopuszczalnego sposobu użytkowania gruntu w przypadku napełniania.
3. W przypadku napełniania w miejscu, gdzie znajduje się źródło lub udostępniania wód leczniczych na cele lecznicze konieczne jest wykluczenie obecności zanieczyszczeń i zmian w myśl § 13 Nr 3.

4. Część – postępowanie

§ 17

Postępowanie uznaniowe

1. Przeprowadzenie postępowania uznaniowego wymaga złożenia pisemnego wniosku przez gminę w przypadku obszaru której nadane ma zostać określone oznaczenie, dostarczanego do odpowiedniego urzędu. Gmina jest zobowiązana do przedłożenia założeń w przypadku wniosku o dane oznaczenie i wykazania ich wypełnienia poprzez dostarczenie wymaganych dokumentów, analiz i ekspertyz.
2. Koszty postępowania uznaniowego ponosi od momentu złożenia wniosku gmina.
3. O dokonaniu uznania państwowego informuje się w dzienniku ustaw (część I), przewidzianym dla kraju związkowego Nadrenia –Westfalia.

§ 18

Dodatkowe postanowienia, kontrole

1. Nadanie uznania państwowego może wiązać się z dodatkowymi postanowieniami. Celem zagwarantowania, że założenia umożliwiające uznanie zostaną zachowane także w przyszłości możliwe

NIEMCY

---

jest wprowadzenie dodatkowych zastrzeżeń.

2. Dopełnianie założeń umożliwiających uznanie jest sprawdzane w regularnych odstępach czasowych najpóźniej co 10 lat licząc od momentu nadania określonego oznaczenia. Uznane miejscowości lecznicze i wypoczynkowe sprawdzane są w okresie do pięciu lat po wprowadzeniu niniejszej ustawy. Stwierdzenie w przypadku sprawdzenia naruszenia w zakresie założeń umożliwiających uznanie możliwe jest w okresie pięciu lat.
3. Gmina jest zobowiązana do zlecenia sprawdzania właściwości klimatu i powietrza w regularnych odstępach czasowych i do przekazywania wyników analiz do odpowiednich urzędów.
4. Odpowiednie instytucje są uprawnione do sprawdzania czy ustawowe postanowienia są zachowywane. Są także uprawnione do nadzorowania instalacji.

§ 19

Używanie oznaczeń rodzajów

1. Oznaczenie rodzaju wg § 2 ust. 1 może być używane publicznie lub jako oznaczenie handlowe w połączeniu z nazwą gminy tylko wtedy, jeśli nadane zostało na płaszczyźnie państwowej, co nie obowiązuje w przypadku Bad Meinberg. Oznaczenie typu w przypadku ruchu urzędowego może być stosowane tylko z dodatkową informacją „państwowo uznane”.
2. Jeśli dane oznaczenie nadawane jest tylko w przypadku ograniczonego obszaru gminy może być stosowane tylko w połączeniu z nazwą obszaru gminy, której nadano określone oznaczenie.
3. Oznaczenie rodzaju wg § 2 ust. 1, które nie zostało uznane państwowo, nie może być używane publicznie lub w ruchu handlowym także jako oznaczenie ogólne „uznany państwowo kurort”, w połączeniu z nazwą danej gminy.
4. Nadanie oznaczenia rodzaju wg § 2 ust. 1 nie uprawnia do zmiany nazwy gminy. Uprawnienie do noszenia nazwy „Bad” [poln. Kurort] w obrębie nazwy gminy wynikające z innych podstaw prawnych pozostaje nienaruszone.
5. Inne oznaczenia niż te wymienione w § 2 ust. 1 nie mogą być używane publicznie i w ruchu handlowym wspólnie z nazwą gminy, jeśli mogłyby sugerować przekłamanie oznaczenia rodzaju wg § 2 ust. 1 lub mogłyby zostać z nimi pomyłone.

NIEMCY

---

§ 20

Odebranie i odwołanie uznania państwowego

1. Państwowe uznanie może zostać odebrane jeśli w momencie nadania uznania wymagania określone w paragrafach 3 i 12 nie były wypełnione.
2. Uznanie państwowe może zostać odwołane, jeśli założenia umożliwiające nadanie danego określenia rodzaju częściowo przestają istnieć lub też dodatkowe postanowienia nie są wypełniane. Następnie uznanie państwowe może zostać odwołane jeśli istnieją wątpliwości, czy założenia umożliwiające uznanie nadal istnieją i czy dana gmina będzie w stanie wypełnić w określonym czasie zobowiązania w zakresie poświadczenia wypełnienia zobowiązań.
3. Gminie udziela się 5-letniego okresu na usunięcie wykazanych braków.
4. Odwołanie lub odebranie uznania państwowego zostaje opublikowane w dzienniku ustawowym ministerstwa kraju związkowego Nadrenia -Westfalia.

§ 21

Kompetentne urzędy

1. Decyzję o uznaniu państwowym i nadaniu oznaczenia rodzaju wg § 2 ust. 1 oraz o jego odebraniu względnie odwołaniu i dalszym używaniu danego oznaczenia podejmuje rząd danego powiatu po wysłuchaniu krajowego kolegium doradczego.
2. Kompetencje w zakresie nadania prawa do używania oznaczenia: „Naturalna woda lecznicza”, zgodnie z § 13 posiada rząd danego regionu.

5. Część – Opłata uzdrowiskowa w przypadku Bad Meinberg

§ 22

Opłata uzdrowiskowa

1. Bad Meinberg może w przypadku obszaru uzdrowiskowego pobie-

NIEMCY

---

rać opłatę uzdrowskową za utworzenie, zapewnienie, rozszerzenie i utrzymywanie do celów leczniczych i uzdrowskowych istniejących instalacji i obiektów jak również za organizowane w tym celu przedsięwzięcia. Przepisy dotyczące wnoszenia opłat za użytkowanie pozostają nienaruszone.

2. Opłata uzdrowskowa jest pobierana od osób zobowiązanych do jej wniesienia za udostępnienie im możliwości skorzystania z obiektów uzdrowskowych i wzięcia udziału w organizowanych przedsięwzięciach.
3. Uzyskany w ten sposób dochód przekazywany będzie na obiekty, instalacje i przedsiębiorstwa oraz powiązane z nimi zakłady, które w innym razie ponosiłyby kurort we własnym zakresie przy wyłączeniu wartości przekazanych do dyspozycji własnych gruntów. Regulacje dotyczące wnoszenia opłaty uzdrowskowej (§ 26) mogą stwierdzać, że gmina Horn-Bad Meinberg uzyskuje odpowiednią część środków zebranych na podstawie wniesionej opłaty uzdrowskowej, która następnie przekazywana jest na własne nakłady w myśl ustępu 1 zdanie 1.

§ 23

Obowiązek wnoszenia opłaty uzdrowskowej

1. Dana osoba jest zobowiązana do wniesienia opłaty uzdrowskowej jeśli:
  - a) zatrzymuje się na obszarze uzdrowskowym, nie dysponując w nim mieszkaniem głównym w myśl § 16 ust. 1 ustawy o meldunku przewidzianej dla kraju związkowego Nadrenia -Westfalia,
  - b) lub nie zatrzymując się na obszarze uzdrowskowym korzysta z obiektów uzdrowskowych.

Jako pobyt na obszarze uzdrowskowym traktowany jest także pobyt z noclegiem we własnym samochodzie lub namiocie.

2. Nie są zobowiązane do wnoszenia opłaty uzdrowskowej osoby, które:
  - a) odwiedzają obszar uzdrowskowy w towarzystwie osób uprawnionych do sprawowania nadzoru i nie ukończyły 14 roku życia,
  - b) nie są w stanie w związku z wiekiem lub w związku z wystąpieniem schorzeń fizycznych lub psychicznych uczestniczyć w przedsięwzięciach lub korzystać z ośrodków leczniczych,
  - c) uczęszczają na terenie uzdrowskowym do szkoły, kształcą się na

NIEMCY

- tym terenie w zakresie kształcenia podstawowego lub ustawicznego lub wykonują na tym terenie swój zawód,
- d) odbywają służbę wojskową lub zastępczą na danym terenie
  - e) lub odwiedzają krewnych do 2 stopnia włącznie, co odbywa się na okres przejściowy.
3. W przypadku wydawania zaświadczeń zezwalających na bezpłatne korzystanie z obiektów konieczne jest sporządzanie ich wykazu. Zniżki w wysokości do 50% mogą być udzielane z powodów społecznych.

§ 24

Czas trwania obowiązku

Zobowiązanie do wnoszenia opłaty uzdrowiskowej w przypadkach określonych w § 23 ust. 1 zdanie 1 punkt a rozpoczyna się z dniem przyjazdu, a zobowiązanie do wnoszenia opłaty uzdrowiskowej w przypadkach określonych w § 23 ust. 1 zdanie 1 punkt b rozpoczyna się z dniem rozpoczęcia użytkowania ośrodków leczniczych lub uczestnictwa w organizowanych przedsięwzięciach w tym zakresie. Kończy się w przypadku opisanym w § 23 ust. 1 punkt a z dniem wyjazdu, a w przypadku § 23 ust. 1 punkt b w dniu, w którym po raz ostatni użytkowane są ośrodki lecznicze lub po raz ostatni ma miejsce udział w organizowanych przedsięwzięciach Dzień przyjazdu i wyjazdu w przypadkach opisanych w § 23 ust. 1 zdanie 1 punkt a traktowany jest jako jeden dzień.

§ 25

Odpowiedzialność, obowiązek udzielania informacji

1. Kto w przypadkach opisanych w § 23 ust. 1 zdanie 1 punkt a i zdaniu 2 umożliwia płatny pobyt lub możliwość zatrzymania się osobom trzecim, może być zobowiązany wskutek regulacji dotyczącej opłaty uzdrowiskowej do zameldowania osób, pobrania opłaty uzdrowiskowej i odprowadzenia jej na rzecz kurortu; w tym przypadku osoba taka jest odpowiedzialna za kwestie opłaty uzdrowiskowej. Obowiązują to w przypadkach określonych w § 23 ust. 1 zdanie 1 punkt b w przypadku właścicieli ośrodków w których przebywają osoby podlegające opłacie uzdrowiskowej, także jeśli zatrzymują się one na dłużej lub korzystają z własnych możliwości noclegowych i mieszkalnych.

NIEMCY

---

2. Osoby zobowiązane do wniesienia opłaty uzdrowiskowej zgodnie z ustępem 1 są zobowiązane do udzielenia informacji na żądanie, które są niezbędne do stwierdzenia wysokości i zakresu opłaty uzdrowiskowej.

§ 26

Regulacje dotyczące opłat uzdrowiskowych

1. Szczegóły dotyczące gromadzenia, wnoszenia, wysokości i zniżek w zakresie opłaty uzdrowiskowej regulowane są przez rozporządzenie dotyczące opłaty uzdrowiskowej
2. Regulacje w zakresie opłaty uzdrowiskowej wydawane są w przypadku Bad Meinberg zgodnie z § 11 ustawy o związku krajowym Lippe z dnia 5 listopada 1948 r. (dziennik ustaw NRW 1949r. str. 269).
3. Regulacje dotyczące opłaty uzdrowiskowej mogą stwierdzać, że osoby, które zatrzymują się na terenie uzdrowiskowym na okres krótszy niż trzy dni nie podlegają konieczności wniesienia opłaty uzdrowiskowej.

6. Część – Krajowe kolegium doradcze do spraw kurortów i źródeł leczniczych

§ 27

Zwołanie i czynności

1. W obrębie Ministerstwa Zdrowia powoływane jest kolegium doradcze ds. kurortów i źródeł leczniczych. W przypadku wszystkich kwestii dotyczących tego zakresu kolegium udzielana jest możliwość zajęcia stanowiska w ich sprawie.
2. Ministerstwo Zdrowia może wprowadzać regulacje dotyczące składu, powoływania i zadań kolegium doradczego.

NIEMCY

---

7. Część – Postanowienia przejściowe, dotyczące kar i postanowienia końcowe

§ 28

Naruszenia regulacji

- (1) Naruszenie ma miejsce w przypadku gdy:
  1. wbrew § 13 używane jest oznaczenie „Naturalne wody lecznicze”,
  2. wbrew § 19 ust. 1 zdanie 1 używane jest oznaczenie rodzaju zgodnie z § 2 ust. 1,
  3. wbrew § 19 ust. 3 używane jest oznaczenie „uznany państwowo kurort”,
  4. wbrew § 19 ust. 5 używane jest oznaczenie, które może powodować pomylenie z pojęciami określonymi w myśl § 2 ust. 1.
- (2) Wykroczenia przeciw ustalonym postanowieniom będą karane grzywną do pięciu tysięcy euro.
- (3) Urząd ds. administracji w myśl § 36 ust. 1 nr 1 ustawy o wykroczeniach to podług niniejszej ustawy urząd odpowiedzialny na mocy § 21 ust. 1.

§ 29

Postanowienia przejściowe

Na podstawie ustawy o uzdrowiskach z dnia 8 stycznia 1975r. (dziennik ustaw NRW str. 12) nadane uznania państwowe pozostają w mocy przy zachowaniu dotychczasowych oznaczeń.

§ 30

Wejście w życie, utrata ważności, obowiązek wnoszenia raportów

- (1) Niniejsza ustawa wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia.
- (2) Jednocześnie unieważnione zostają:
  1. Ustawa o uzdrowiskach w kraju związkowym Nadrenia-Westfalia z dnia 08 stycznia 1975r. (dziennik ustaw NRW str. 12),

NIEMCY

---

2. Rozporządzenie o uznaniu gmin lub części gmin za uzdrowiska z dnia 21 czerwca 1983r. (dziennik ustaw NRW str. 254),
3. Rozporządzenie o uznaniu gmin lub części gmin za ośrodki wypoczynkowe z dnia 29 września 1983r. (dziennik ustaw NRW str. 428),
- (3) Rząd krajowy zdaje raport do landtagu do dnia 31 grudnia 2010r. o konsekwencjach wprowadzenia ustawy. W raporcie ujęte mają zostać także wprowadzone nowe oznaczenia rodzajów.

Art. 2

Zmiana ustawy o płatnościach gminnych w przypadku kraju związkowego Nadrenia – Westfalia (KAG)

§ 11 ustawy o płatnościach gminnych (KAG) z dnia 21 października 1969r. (dziennik ustaw NRW str. 712) zmieniony ostatnio rozporządzeniem z dnia 28 kwietnia 2005r. (dziennik ustaw NRW, str. 488) ulega następującej zmianie:

W ustępie 5 zdanie 1 skreślone zostają słowa „według rozporządzenia o ośrodkach wypoczynkowych z dnia 29 września 1983r. (dziennik ustaw NRW, s. 428)”.

Art. 3

Ustawa o wykonywaniu zawodu położnej i pielęgniarki w tym zakresie (Krajowa ustawa dotycząca zawodu położnej) – LHebG NRW)

Ustawa o wykonywaniu zawodu położnej i pielęgniarki w tym zakresie (Krajowa ustawa dotycząca zawodu położnej) – LHebG NRW) z dnia 5 marca 2002r. (dziennik ustaw NRW. s. 102), ostatnio zmieniona przez Artykuł 9 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie: W § 4 zdanie 2 skreślone zostają słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

NIEMCY

Art. 4

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku służby operacyjnej (WeiV-OP)

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku służby operacyjnej (WeiV-OP z dnia 11.04.95r. (dziennik ustaw NRW. s. 296), ostatnio zmieniona przez Artykuł 12 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 23 ust. 2 zdanie 3 i w § 24 ust. 2 zostają skreślone słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

Art. 5

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku intensywnej opieki i zabiegów wymagających interwencji anestezjologa (WeiVIAPfl)

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku intensywnej opieki i zabiegów wymagających interwencji anestezjologa (WeiVIAPfl) z dnia 11.04.95r. (dziennik ustaw NRW. s. 305), ostatnio zmieniona przez Artykuł 13 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie: W § 23 ust. 2 zdanie 3 i w § 23 ust. 3 zdanie 2 i w § 24 ust. 2 zostają skreślone słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

NIEMCY

Art. 6

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku specjalistów do spraw zachowania higieny w szpitalu (WeiVHygPfl)

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku specjalistów ds. zachowania higieny w szpitalach - (WeiVIAPfl) z dnia 11.04.95r. (dziennik ustaw NRW. s. 315), ostatnio zmieniona przez Art. 14 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 23 ust. 2 zdanie 2 i w § 23 ust. 3 zdanie 2 i w § 24 ust. 2 zostają skreślone słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

Art. 7

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku leczenia psychiatrycznego (WeiVPsy)

Regulacje dotyczące kształcenia ustawicznego i kontrolowania pielęgniarzy specjalistów, pielęgniarzy w zakresie zdrowia jak również pielęgniarek specjalistek i pielęgniarek w zakresie zdrowia w przypadku psychiatrii (WeiVPsy) z dnia 11 kwietnia 1995r. (dziennik ustaw NRW. s. 323), ostatnio zmieniona poprzez art. 15 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 23 ust. 3 zdanie 2 i w § 24 ust. 2 zostają skreślone słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

NIEMCY

Art. 8

Rozporządzenie dotyczące wykształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu pielęgniarza, pielęgniarki dla osób chorych (KrPflhiAPrV)

Rozporządzenie dotyczące wykształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu pielęgniarza, pielęgniarki dla osób chorych (KrPflhiAPrV) z dnia 28.11.03r. (dziennik ustaw NRW. s. 734), ostatnio zmieniona przez Artykuł 19 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 21 ust. W § 2 zdanie 2 skreślone zostają słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

Art. 9

Rozporządzenie dotyczące regulacji w zakresie kompetencji stosownie do przepisów prawa w przypadku zawodów leczniczych, które nie są zawodami lekarskimi

Rozporządzenie dotyczące regulacji w zakresie kompetencji stosownie do przepisów prawa w przypadku zawodów leczniczych, które nie są zawodami lekarskimi - z dnia 31.01.95r. (dziennik ustaw NRW. s. 87), ostatnio zmieniona przez Artykuł 20 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 2 ust. 2 zostają skreślone słowa „w przypadku rządu regionu Münster”.

Art. 10

Rozporządzenie dotyczące kształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu kontrolera higieny(APO-Hyg.-Kontr.)

Rozporządzenie dotyczące kształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu kontrolera higieny dnia 22.10.88r. (dziennik ustaw NRW. s. 436),

NIEMCY

---

ostatnio zmieniona przez Artykuł 16 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 10 ust. 1 zdanie 2 i w § 10 ust. 3 słowa „Münster” zostają zastąpione słowami „Düsseldorf”.

Art. 11

Rozporządzenie dotyczące kształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu osoby odpowiedzialnej za dezynfekcję (APO-Desinf.)

Rozporządzenie dotyczące kształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu osoby odpowiedzialnej za dezynfekcję z dnia 24.04.05r. (dziennik ustaw NRW. s. 597), ostatnio zmieniona przez artykuł 17 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

W § 2 zdanie 1 słowa „rząd regionu Münster” zastąpione zostają słowem „das”.

Art. 12

Rozporządzenie dotyczące kształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu społeczno - medycznych asystentów/asystentek (APO-SMA)

Rozporządzenie dotyczące kształcenia i kontrolowania wykonywania zawodu społeczno - medycznych asystentów/asystentek (APO-SMA) z dnia 18.03.93r. (dziennik ustaw NRW. s. 136), ostatnio zmieniona przez Artykuł 18 ustawy dotyczącej regulacji w zakresie uznawania uprawnień zawodowych obywateli krajów Unii Europejskich i Krajów Trzecich w przypadku zawodów leczniczych nie objętych akademickim tokiem nauczania, mającej na celu zmianę innych ustaw i rozporządzeń (dziennik ustaw NRW, strona jeszcze nie znana), podlega następującej zmianie:

NIEMCY

---

1. W § 10 ust. 3 słowa „rząd regionu Münster - urząd do spraw kontroli i egzaminów w zakresie medycyny i farmacji - „zastępują słowa „krajowy urząd ds. kontroli i egzaminów w zakresie medycyny, psychoterapii i farmacji”.

2. W załącznikach 6 i 8 w nagłówkach zmieniane zostają frazy rząd regionu Münster - urząd do spraw kontroli i egzaminów w zakresie medycyny na „krajowy urząd ds. kontroli i egzaminów w zakresie medycyny, psychoterapii i farmacji”.

Art. 13

**Niniejsza ustawa wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia
Düsseldorf, dnia 5 grudnia 2007r.**

**Regina van Dinker
Prezydent**

SŁOWACJA

MINISTERSTWO ZDROWIA REPUBLIKI SŁOWACKIEJ
Nr 561/97 – A – 14/ - IKŽ* - 149
Bratysława, dnia 24.03.1997

SŁOWACJA

POSTANOWIENIE

w sprawie użytkowania naturalnych źródeł leczniczych

Ministerstwo Zdrowia Republiki Słowackiej zgodnie z postanowieniem § 65 ust. 3 ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 277/1994 Dz. U. o opiece zdrowotnej, na podstawie podania:

Uzdrowisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrowisko Bardziejów
nr 11/7 - 456/97 z dnia 12.02.1997r.

wydało postanowienie w sprawie użytkowania naturalnych źródeł leczniczych:

- a) o nazwie Hlavný w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- b) o nazwie Lekársky w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- c) o nazwie Anna i z oznaczeniem BJ - 21 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- d) o nazwie Napoleon i z oznaczeniem BJ - 18 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- e) o nazwie Alžbeta i z oznaczeniem BJ - 24 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- f) o nazwie Kolonádny i z oznaczeniem BJ - 19 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- g) o nazwie Klára i z oznaczeniem BJ - 20 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- h) o nazwie Herkules i z oznaczeniem S - 8 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- i) o nazwie František i z oznaczeniem BKH - 1 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- j) o nazwie Alexander i z oznaczeniem BKH - 3 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,

co następuje:

Na użytkownika i administratora naturalnych źródeł leczniczych:

- a) o nazwie Hlavný w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- b) o nazwie Lekársky w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- c) o nazwie Anna i z oznaczeniem BJ - 21 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,

SŁOWACJA

- d) o nazwie Napoleon i z oznaczeniem BJ - 18 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- e) o nazwie Alžbeta i z oznaczeniem BJ - 24 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- f) o nazwie Kolonádny i z oznaczeniem BJ - 19 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- g) o nazwie Klára i z oznaczeniem BJ - 20 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- h) o nazwie Herkules i z oznaczeniem S - 8 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- i) o nazwie František i z oznaczeniem BKH - 1 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- j) o nazwie Alexander i z oznaczeniem BKH - 3 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów.

Wyznacza się Uzdrawisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrawisko Bardziejów, której to spółce wydane zostaje pozwolenie na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych w ramach oferowania opieki zdrowotnej w naturalnych uzdrowiskach leczniczych w mieście uzdrowiskowym Bardziejów, przy czym pobór naturalnej wody mineralnej z naturalnych źródeł leczniczych jest dozwolony w ilościach podanych w tabelach głównych danych o naturalnych źródłach leczniczych, które stanowią załącznik nr 1a - j niniejszego postanowienia.

Analizy naturalnej wody mineralnej z naturalnych źródeł leczniczych znajdują się w załączniku nr 2a - j niniejszego postanowienia.

Uzdrawisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrawisko Bardziejów ma obowiązek zapewnić:

1. Obserwację i pomiar określonych parametrów naturalnych źródeł leczniczych, obiektów obserwacyjnych, hydrologicznych i klimatycznych danych, zgodnie ze specyfikacją obserwacji i pomiaru parametrów, która stanowi załącznik nr 3a niniejszego postanowienia, do czasu wprowadzenia stałego systemu monitorowania obserwacji i pomiarów, zgodnie z terminem ustalonym przez Ministerstwo Zdrowia RS - Inspektorat Uzdrawisk i Źródeł.
2. Wprowadzenie stałego systemu monitorowania obserwacji określonych parametrów naturalnych źródeł leczniczych i obiektów obserwacyjnych, zgodnie z planem obserwacji i pomiarów, który stanowi załącznik nr 3b niniejszego postanowienia, w zgodzie z ewentualnymi poprawkami i w

SŁOWACJA

---

terminie ustalonym przez Ministerstwo Zdrowia RS – Inspektorat Uzdrawisk i Źródeł.

Uzdrowisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrowisko Bardziejów ma także obowiązki zapewnić:

1. Konserwację urządzeń technologicznych i realizację modernizacji prac technologicznych związanych z użytkowaniem naturalnych źródeł leczniczych w celu zapobieżenia zmian we właściwościach w/w wody.
  2. Regularną konserwację i naprawy odpowiednich urządzeń technicznych przy naturalnych źródłach leczniczych.
  3. Prowadzenie ewidencji o przeprowadzonych pracach konserwatorskich, naprawach i manipulacji związanych z naturalnymi źródłami leczniczymi według wzoru podanego w załączniku nr 4 niniejszego postanowienia. Zapisy ewidencji należy przechowywać przez cały okres użytkowania naturalnych źródeł leczniczych i okazać na żądanie Ministerstwa Zdrowia RS – Inspektoratu Uzdrawisk i Źródeł.
  4. Obserwację i pomiar określonych parametrów naturalnych źródeł leczniczych, obiektów obserwacyjnych, hydrologicznych i klimatycznych danych w odstępach czasu zgodnie ze specyfikacją obserwacji i pomiaru parametrów i przysyłać co miesiąc do Centrum Referencyjnego ds. Ochrony i Rozwoju Naturalnych Źródeł Leczniczych i Mineralnych Wód Stołowych w RS (dalej – Centrum Referencyjne), Kúpeľný ostrov 22, 921 01 Pieszczyany oraz do Ministerstwa Zdrowia RS – Inspektorat Uzdrawisk i Źródeł.
  5. Dodatkowe obserwacje w czasie nieobecności obserwatora parametrów zgodnie z poprzednim punktem 4, w celu zachowania ciągłości mierzonych danych.
  6. Przeprowadzanie kontroli, na podstawie pełnomocnictwa z Ministerstwa Zdrowia RS – Inspektoratu Uzdrawisk i Źródeł, za pośrednictwem Centrum Referencyjnego, które polegają na technicznej kontroli naturalnych źródeł leczniczych i ich urządzeń pomiarowych.
  7. Przeprowadzanie fizycznej, chemicznej, mikrobiologicznej i biologicznej analizy, na podstawie pełnomocnictwa z Ministerstwa Zdrowia RS – Inspektoratu Uzdrawisk i Źródeł, za pośrednictwem Centrum Referencyjnego, w następujący sposób:
- * podstawowe analizy wody z naturalnych źródeł leczniczych użytkowanych tylko w celach balneoterapeutycznych, pozostałe źródła i obiekty obserwacyjne z płukanką (ewentualnie pompowane, ale nie wykorzystywanych do kuracji pitnych) - w rocznych odstępach czasu,

SŁOWACJA

---

podstawowe analizy wody z naturalnych źródeł leczniczych wykorzystywanych do kuracji pitnych - w półrocznych odstępach czasu,

* kompleksowe analizy wody z naturalnych źródeł leczniczych wykorzystywanych tylko w celach balneoterapeutycznych - co pięć lat,

* kompleksowe analizy wody z naturalnych źródeł leczniczych wykorzystywanych do kuracji pitnych - co dwa lata.

W roku, lub półroczu, kiedy przeprowadzana jest kompleksowa kontrola przeprowadzana jest kontrola podstawowa.

Fachowy nadzór i opiekę nad naturalnymi źródłami leczniczymi i całą bazą źródłaną są zapewnione za pośrednictwem pracownika z wykształceniem wyższym w dziedzinie budowy wodnych i gospodarki wodnej.

Uzdrowisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrowisko Bardziejów zobowiązana jest do wywiązywania się ze swoich obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu na własne koszty, przy czym ma obowiązek przestrzegania obowiązującego porządku prawnego, a przede wszystkim ustawy RN RS nr 277/1994 Dz. U. o opiece zdrowotnej i związanymi z nią przepisami prawnymi i normami.

Jeśli Uzdrowisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrowisko Bardziejów nie jest w stanie wywiązać się i spełniać obowiązków określonych w niniejszej ustawie, ma obowiązek poinformować o takiej sytuacji Ministerstwo Zdrowia - Inspektorat Uzdrowisk i Źródeł z podaniem o zastosowanie środków bezpieczeństwa, które umożliwią dalsze użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych.

Jeśli Uzdrowisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrowisko Bardziejów nie wypełni swoich obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu, wówczas Ministerstwo Zdrowia RS może niniejsze postanowienie zmienić lub cofnąć.

Uzasadnienie:

Decyzję o użytkowaniu naturalnych źródeł leczniczych, zgodnie z postanowieniem § 65 ust. 3 ustawy RN RS nr 277/1994 Dz. U. o opiece zdrowotnej wydaje Ministerstwo Zdrowia Republiki Słowackiej.

Na podstawie podania złożonego przez Uzdrowisko Bardziejów S.A., 086 31 Uzdrowisko Bardziejów, w którym wnoszono o pozwolenie na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych:

- a) o nazwie Hlavný w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- b) o nazwie Lekársky w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- c) o nazwie Anna i z oznaczeniem BJ - 21 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,

SŁOWACJA

- d) o nazwie Napoleon i z oznaczeniem BJ - 18 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
  - e) o nazwie Alžbeta i z oznaczeniem BJ - 24 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
  - f) o nazwie Kolonádny i z oznaczeniem BJ - 19 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
  - g) o nazwie Klára i z oznaczeniem BJ - 20 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
  - h) o nazwie Herkules i z oznaczeniem S - 8 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
  - i) o nazwie František i z oznaczeniem BKH - 1 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
  - j) o nazwie Alexander i z oznaczeniem BKH - 3 w Bardziejowie, wydział ewidencji gruntów Bardziejów,
- i po złożeniu wymaganych dokumentów, podjęto decyzję, która znajduje się w orzeczeniu niniejszego postanowienia. Jednocześnie określone zostają obowiązki, przy naruszeniu których Ministerstwo Zdrowia RS - Inspektorat Uzdrawisk i Źródeł może postanowienie zmienić lub cofnąć.

Pouczenie:

Od decyzji niniejszego postanowienia można się odwołać, w terminie do 15 dni od dnia jego doręczenia. Odwołanie należy złożyć w Ministerstwie Zdrowia Republiki Słowackiej zgodnie z § 61 ust. 1 nr 71/1967 Dz. U. o postępowaniu odwoławczym (porządek administracyjny).

Załączniki:

- nr 1. Główne dane o naturalnych źródłach leczniczych:
- a) o nazwie Hlavný w Bardziejowie,
  - b) o nazwie Lekársky w Bardziejowie,
  - c) o nazwie Anna i z oznaczeniem BJ - 21 w Bardziejowie,
  - d) o nazwie Napoleon i z oznaczeniem BJ - 18 w Bardziejowie,
  - e) o nazwie Alžbeta i z oznaczeniem BJ - 24 w Bardziejowie,
  - f) o nazwie Kolonádny i z oznaczeniem BJ - 19 w Bardziejowie,
  - g) o nazwie Klára i z oznaczeniem BJ - 20 w Bardziejowie,
  - h) o nazwie Herkules i z oznaczeniem S - 8 w Bardziejowie,
  - i) o nazwie František i z oznaczeniem BKH - 1 w Bardziejowie,
  - j) o nazwie Alexander i z oznaczeniem BKH - 3 w Bardziejowie,

SŁOWACJA

---

nr 2. Analizy naturalnej wody mineralnej z naturalnych źródeł leczniczych:

- a) o nazwie Hlavný w Bardziejowie,
- b) o nazwie Lekársky w Bardziejowie,
- c) o nazwie Anna i z oznaczeniem BJ - 21 w Bardziejowie,
- d) o nazwie Napoleon i z oznaczeniem BJ - 18 w Bardziejowie,
- e) o nazwie Alžbeta i z oznaczeniem BJ - 24 w Bardziejowie,
- f) o nazwie Kolonádny i z oznaczeniem BJ - 19 w Bardziejowie,
- g) o nazwie Klára i z oznaczeniem BJ - 20 w Bardziejowie,
- h) o nazwie Herkules i z oznaczeniem S - 8 w Bardziejowie,
- i) o nazwie František i z oznaczeniem BKH - 1 w Bardziejowie,
- j) o nazwie Alexander i z oznaczeniem BKH - 3 w Bardziejowie,

nr 3. Specyfikacja obserwacji i pomiarów parametrów naturalnych źródeł leczniczych, obiektów obserwacyjnych, hydrologicznych i klimatycznych danych w uzdrowiskowym mieście Bardziejów:

- a) do czasu wprowadzenia stałego systemu monitorowania,
- b) po wprowadzeniu stałego systemu monitorowania.

CZĘŚĆ NORMATYWNA

STATUT UZDROWISKOWEGO
MIASTA BARDEJÓW

(Zatwierdzony uchwałą rządu Republiki Słowackiej z dnia 15 października 1996r., nr 694)

Nr: 1945-2/1996-A-İKŽ
Dnia: 20 sierpnia 1996r.

Rząd Republiki Słowackiej na podstawie § 62 ust. 1 i 2 ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 277/1994 Dz. U. o opiece zdrowotnej uchwaliła statut uzdrowiskowego miasta Bardziejów:

§ 1

Postanowienia ogólne

Statut uzdrowiskowego miasta Bardziejów (dalej „statut”) określa

SŁOWACJA

---

zasięg miasta uzdrowiskowego, na terenie którego znajdują się naturalne uzdrowiska lecznicze (dalej „uzdrowiska”) i zasięg jego wewnętrznego obszaru. Ustala ograniczenia i zakazy względem niektórych działań w mieście uzdrowiskowym, wprowadza środki ostrożności związane z zabudową i rozwojem miasta uzdrowiskowego i określa warunki prowadzenia działalności gospodarczej i innych działalności w celu wytworzenia sprzyjających warunków do oferowania opieki uzdrowiskowej oraz ochrony środowiska naturalnego w mieście uzdrowiskowym.

§ 2

Zasięg miasta uzdrowiskowego

- (1) Teren miasta uzdrowiskowego tworzy obszar administracyjny miasta Bardziejów.
- (2) Teren miasta uzdrowiskowego jest wyznaczony w rejestrze nieruchomości.

§ 3

Zasięg wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego

- (1) Wewnętrzny obszar uzdrowiskowy jest jednolitym obszarem, który jest wydzielony na umieszczanie w nim naturalnych uzdrowisk leczniczych oferujących opiekę uzdrowiskową i usługi dodatkowe, z których skorzystać mogą przede wszystkim goście uzdrowisk. Na tym obszarze zastosowano ochronę reżimu leczniczego.
- (2) Opis granic wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego i jego schemat znajduje się w załączniku do niniejszego statutu.
- (3) Wewnętrzny obszar uzdrowiskowy jest wyznaczony w rejestrze nieruchomości.
- (4) Administracja uzdrowisk we współpracy z Urzędem Miejskim Bardziejów oznacza wewnętrzne obszary uzdrowiskowe tablicami opatrzonymi godłem państwowym Republiki Słowackiej zgodnie z oddzielnym przepisem*.

§ 4

Środki ostrożności związane z ochroną miasta uzdrowiskowego

Główną funkcją miasta uzdrowiskowego jest utrzymywanie i rozwój wa-

SŁOWACJA

---

runków odpowiednich do świadczenia usług opieki uzdrowiskowej i potrzebnych usług dodatkowych. W tym celu niezbędne jest wspieranie w mieście uzdrowiskowym rozwoju takich obiektów i prac, które mogą sprzyjająco wpływać na proces oferowania usług oraz wprowadzanie ochrony reżimu leczniczego w wewnętrznym obszarze uzdrowiskowym.

§ 5

Środki ostrożności w celu zapewnienia ochrony wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego

- (1) Główną funkcją wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego jest stworzenie warunków do świadczenia usług opieki uzdrowiskowej i ochrona reżimu leczniczego. W tym celu, na wewnętrznym obszarze uzdrowiskowym, poza określonymi środkami ostrożności**, wprowadzone są zakazy:
  - a) parkowania pojazdów silnikowych z wyjątkiem koniecznego tymczasowego parkowania pojazdów silnikowych w celu dowozu osób chorych,
  - b) jazdy na rowerze, wyłączając publiczną komunikację naziemną i wydzielone trasy.
- (2) Na terenie bezpośrednio przylegającym do wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego, który wyznaczony jest w dokumentacji planowania przestrzennego, nie jest dozwolone stawianie budynków, użytkowanie urządzeń i przeprowadzanie działań, które mogą niekorzystnie wpływać na ochronę leczniczego reżimu i środowisko naturalne, wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego. Na tym terenie wspierane jest umieszczenie niezbędnego punktu pierwszej pomocy przede wszystkim dla pracowników i personelu uzdrowisk, którego oddziały znajdują się w wewnętrznym obszarze uzdrowiskowym, technicznej infrastruktury i szerszego zaplecza usług dla kuracjuszy i odwiedzających, w celu zapobieżenia nadmiernej ilości odwiedzających i utrudnień w ruchu, a co za tym idzie, ochrony wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego.
- (3) Miasto Bardziejów we współpracy z administracją uzdrowisk i po zatwierdzeniu przez Ministerstwo Zdrowia Republiki Słowackiej – Inspektorat Uzdrowisk I Źródeł (dalej „Inspektorat”) wprowadza system transportu na terenie wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego z sytuowaniem parkingów dla pojazdów silnikowych i tras przejazdu rowerów, który opublikuje powszechną w mieście formą.

SŁOWACJA

- (4) Niezagospodarowane tereny w wewnętrznym obszarze uzdrowiskowym należy przekształcić w park. Obiekty należy utrzymywać w takim stanie estetycznym, który nie będzie zakłócać otoczenia i atmosfery niniejszego obszaru.

§ 6

Środki ostrożności w celu ochrony naturalnych źródeł leczniczych

Ochronę naturalnych źródeł leczniczych reguluje osobny przepis.***

§ 7

Środki ostrożności związane z zabudową i rozwojem miasta uzdrowiskowego

- (1) Funkcyjne użytkowanie terenu w mieście uzdrowiskowym, jego organizacja i zasady perspektywicznego rozwoju określa, w zgodzie z niniejszym statutem, zatwierdzona dokumentacja planowania przestrzennego.
- (2) W mieście uzdrowiskowym dozwolona jest budowa tylko takich budynków i obiektów, które odpowiadają jego funkcji i misji, które nie naruszają klimatycznych i hydrologicznych warunków, spokoju i porządku i są w zgodzie z obowiązującą dokumentacją planowania przestrzennego.
- (3) Rozwiązania architektoniczne nowych i restaurowanych budynków muszą nawiązywać swoim charakterem do budynków w mieście uzdrowiskowym.
- (4) W celu zapewnienia rozwoju miasta uzdrowiskowego i wytworzenia sprzyjających warunków do właściwej realizacji opieki uzdrowiskowej, las uzdrowiskowy jest traktowany, według planu zagospodarowania lasu i oddzielnych bioprojektów, jako przestrzeń rehabilitacyjna i respiracyjna przylegająca do wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego. Przy zagospodarowywaniu uzdrowiskowego lasu należy brać pod uwagę jego funkcję i warunki biologiczne środowiska.
- (5) Właściciele i administratorzy lasów uzdrowiskowych mają obowiązek dbania o czystość w lesie.
- (6) Gospodarkę leśnego drzewostanu w mieście uzdrowiskowym należy dostosować do warunków środowiska uzdrowiskowego, zabezpieczenia klimatu i ochrony naturalnych źródeł leczniczych zgodnie z osobnym przepisem.

SŁOWACJA

---

§ 8

Warunki działalności gospodarczej i innych działalności w wewnętrznym obszarze uzdrowiskowym

Działalność gospodarcza lub inne działania w wewnętrznym obszarze uzdrowiskowym nie mogą zakłócać świadczenia usług uzdrowiskowych i niezbędnych usług dodatkowych. Mogą być prowadzone tylko w zakresie i takich dziedzinach, które są w zgodzie z funkcją i misją niniejszego obszaru zgodnie z osobnym przepisem.

§ 9

Postanowienia ogólne i końcowe

Statut, mapa ze schematycznym wyznaczeniem granic wewnętrznego obszaru uzdrowiskowego i ich opis znajdują się w Urzędzie Miasta w Bardziejowie, w Urzędzie Powiatowym w Bardziejowie, w administracji w Bardziejowie oraz w Inspektoracie. W tych miejscach można dokonać wglądu do dokumentów.

§ 10

Nad przestrzeganiem postanowień niniejszego statutu czuwa Inspektorat przy współudziale organów administracji miejskiej.

§ 11

Koszty związane z ograniczeniem prawa własności w mieście uzdrowiskowym są ponoszone zgodnie z osobnym przepisem.

§ 12

Za naruszenie zakazów wprowadzonych tym statutem lekarz powiatowy może nałożyć karę na osobę fizyczną, która prowadzi działalność gospodarczą lub na osobę prawną. Dochód z kar stanowi przychód Państwowego Funduszu Zdrowia (odpowiednik NFZ – przyp. tłum.).

§ 13

Traci ważność uchwała rządu Słowackiej Republiki Socjalistycznej z dnia 28.09.1982r. nr 273, która uchwalała statut uzdrowiskowego miasta Bardziejów.

§ 14

Niniejszy statut nabiera mocy prawnej z dniem 15 października 1996 roku.

SŁOWACJA

Przypisy:

- * Poprawka Ministerstwa Zdrowia RS nr 30/1979 Biuletynu MZ RS o oznaczeniach obszarów uzdrowiskowych o pasm ochronnych naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł stołowych wód mineralnych, zarejestrowana w części 24/1980 Dz. U. Część 1 - 2, Biuletyn MZ RS 1997, s. 3.
- ** §63 Ustęp 2 Ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 277/1994r. o opiece zdrowotnej
- *** §66 Ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 277/1994r. o opiece zdrowotnej

Przepis nr 538/2005 Dz. U.
Ministerstwo Sprawiedliwości RS

Ustawa 538/2005 Dz. U.

(o naturalnych wodach leczniczych, uzdrowiskach naturalnych, miastach uzdrowiskowych i naturalnych wodach mineralnych i zmianie i uzupełnieniu niektórych przepisów)

Autor: Rada Narodowa RS, Ważność od: 06.12.2005r. Wchodzi w życie od: 01.07.2007r.

Wydana drukiem w Dzienniku Ustaw nr 19/2005r. strona 5010

Uchyła przepis:

277/1994 Dz. U.

241/1998 Dz. U.

80/2000 Dz. U.

138/2003 Dz. U.

396/2004 Dz. U.

263/2004 Dz. U.

15/1972 Dz. U.

77/1983 Dz. U.

Uchyła części przepisu:

222/1996 Dz. U.

cz. XX - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz. U.);

SŁOWACJA

- 416/2001 Dz. U.
cz. XIX - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz. U.);
- 553/2001 Dz. U.
cz. IX - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 118/2002 Dz.U.
cz. I - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 131/2002 Dz.U.
cz. IV - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 450/2002 Dz.U.
cz. II - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 457/2002 Dz.U.
cz. V - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 445/2003 Dz.U.
cz. I - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 528/2003 Dz.U.
cz. V - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 578/2003 Dz.U.
cz. II - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 215/2004 Dz.U.
cz. V - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 365/2004 Dz.U.
cz. XIX - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 377/2004 Dz.U.
cz. II - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 576/2004 Dz.U.
cz. III - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);
- 479/2005 Dz.U.
cz. VI - (dotycząca zmian w zniesionej ustawie 277/1994 Dz.U.);

SŁOWACJA

578/2004 Dz.U.

§11 ust. 1 pkt. c), §13 ust. 9, uwaga nr 18;

581/2004 Dz.U.

§7 ust. 4 pkt. a) pkt. Nr 3 łącznie z uwagą nr 23;

MENÍ ČASTI PREDPISU:

145/1995 Dz.U.

w tabeli opłat administracyjnych w pozycji 151 pkt. c)

577/2004 Dz.U.

§7 ust. 2 łącznie z uwagą nr 16, §38 ust. 3 pkt. a);

578/2004 Dz.U.

§7 ust. 3 dotychczas pkt. f) zostaje oznaczona pkt. g), §8 ust. 2,

dotychczasowy ust. 3 oznaczony zostaje jako ust. 4, uwaga nr 13, §9 łącznie z nagłówkiem, §11 ust. 1 dotychczasowy pkt. d) oznaczony zostaje jako pkt. c), §49 ust. 1 dotychczasowy pkt. o) oznaczony zostaje jako pkt. p), §61 ust. 4; 576/2004 Dz.U. §9 ust. 4, §11 dotychczasowe ust. 11 a 12 oznaczone zostają jako ust. 12 a 13;

UZUPEŁNIA CZĘŚCI PRZEPISU:

145/1995 Dz.U.

- w tabeli opłat administracyjnych w pozycji 151 nowe pkt. f) aż h);

577/2004 Dz.U.

- §42 nowy ust. 8;

578/2004 Dz.U.

- §4 nowe pkt. c) łącznie z uwagą nr 9b, §7 ust. 3 nowe pkt. f), §8 nowy ust. 3, nový §17c włączając nagłówek, §49 ust. 1 nowe pkt. o), w części piątej nowy rozdział siódmy włączając nagłówek (od §78a do §78c) i nową wagę nr 23a, nowy §93b; 576/2004 Dz. U §11 nowy ust. 11;

581/2004 Dz.U.

- §7 ust. 11 nowe pkt. e) łącznie z uwagą nr 24a;

ZAKRES: Prawo środowiska naturalnego oraz Prawo administracyjne.

SŁOWACJA

UWAGA:

Wejście w życie z wyjątkiem:

- postanowienie cz. IV w punkcie nr 5, 9 do 12 i cz.VI punkt nr 2 ochodźi w życie 01.01.2007r.

USTAWA

z 27 października 2005r.

o naturalnych wodach leczniczych, uzdrowiskach naturalnych, miastach uzdrowiskowych i naturalnych wodach mineralnych oraz o zmianach i uzupełnieniach niektórych przepisów

Zmiana: 276/2007 Dz. U.

Rada Narodowa Republiki Słowackiej uchwaliła w niniejszej ustawie:

Art. 1

CZĘŚĆ PIERWSZA

POSTANOWIENIA PODSTAWOWE

§ 1

Przedmiot poprawki

- (1) Niniejsza ustawa wprowadza zmiany w zakresie:
- uznawania naturalnych leczniczych wód i naturalnych wód mineralnych,
  - użytkowania i ochrony naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych,
  - uznawania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu i ich ochrony,
  - warunków na pozwolenie na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i lecznic uzdrowiskowych,
  - warunków potrzebnych do ustalenia statutu miasta uzdrowiskowego,
  - ochrony terenu uzdrowiskowego i wymogów względem środowiska uzdrowiskowego,
  - praw i obowiązków osób fizycznych i osób prawnych przy uznawaniu naturalnych wód leczniczych, naturalnych wód mineralnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu i przy użytkowaniu

SŁOWACJA

- i ochronie naturalnych źródeł leczniczych, naturalnych źródeł leczniczych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
- h) kompetencji organów administracji państwowej i gminy,
  - i) odpowiedzialności za naruszenie obowiązków określonych w niniejszej ustawie.
- (2) Niniejsza ustawa nie odnosi się do naturalnych wód mineralnych butelkowanych z wyjątkiem ich uznania, obróbki, ochrony i pozwolenia na użytkowanie naturalnych źródeł mineralnych.

§ 2

Podstawowe pojęcia

- (1) Woda mineralna to woda podziemna pochodzenia naturalnego, akumulowana w środowisku naturalnym, wydostająca się na powierzchnię ziemi jednym lub kilkoma naturalnymi lub sztucznymi ujściami, która od innej wody podziemnej różni się przede wszystkim:
  - a) swoim pochodzeniem,
  - b) zawartością pierwiastków śladowych,
  - c) zawartością i charakterem rozpuszczonych substancji stałych przekraczających poziom 1000 mg. l⁻¹ lub zawartością rozpuszczonych substancji lotnych przekraczających poziom 1000 mg. l⁻¹ tlenu węgla, lub najmniej 1 mg. l⁻¹ siarczanu,
  - d) minimalną temperaturą wody w miejscu ujścia - 20°C.
- (2) Naturalna woda lecznicza jest wodą mineralną, która ze względu na swój skład sprzyjający leczeniu, została uznana za naturalną wodę leczniczą zgodnie z niniejszą ustawą.
- (3) Naturalna woda mineralna jest wodą podziemną o wysokiej jakości pod względem mikrobiologicznym, wydostającą się na powierzchnię ziemi jednym lub kilkoma naturalnymi lub sztucznymi ujściami, która spełnia kryteria jakości (zgodne z oddzielnym przepisem) i została uznana na mocy niniejszej ustawy.
- (4) Przeznaczona jest do spożycia jako produkt spożywczy oraz do produkcji butelkowanych wód mineralnych.1) Od zwykłej wody pitnej różni się charakterystyczną zawartością minerałów naturalnego pochodzenia, pierwiastków śladowych lub ich części, jak również jej fizjologicznym oddziaływaniem oraz jej pochodzeniem.
- (5) Naturalne źródło mineralne jest źródłem wody mineralnej, z którego woda została uznana za naturalną wodę mineralną zgodnie z niniejszą ustawą.
- (6) Warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu to warunki zewnętrzne,

SŁOWACJA

- wskaźniki i jakość powietrza oraz warunki mikroklimatyczne naturalnych przestrzeni podziemnych, które wytwarzają sprzyjające zmiany reaktywności lub innych funkcji fizjologicznych i biologicznych funkcji organizmu ludzkiego, uznane zgodnie z niniejszą ustawą.
- (7) Peloidy to wytwory naturalne, które powstały w wyniku kombinacji geologicznych, chemicznych, fizyko - chemicznych, biologicznych i mikrobiologicznych procesów, które po przetworzeniu mogą być wykorzystywane w celach terapeutycznych, wspomagająco przy leczeniu.2)
  - (8) Naturalne sole lecznicze i gazy to substancje naturalne, które znajdują się w naturalnych wodach leczniczych i innych źródłach naturalnych, a wykorzystywane mogą być w celach terapeutycznych, wspomagająco w leczeniu.2)
  - (9) Miasto uzdrowskowie to obszar gminy lub część obszaru gminy, na którym znajdują się naturalne źródła lecznicze, naturalne uzdrowiska lecznicze, lecznice uzdrowskowie i inne obiekty niezbędne do świadczenia usług z zakresu opieki uzdrowskowej, które zostało uznane zgodnie z niniejszą ustawą.
  - (10) Naturalne uzdrowiska lecznicze to większa ilość obiektów służby zdrowia, w których świadczona jest opieka zdrowotna w celu stabilizacji stanu zdrowia, regeneracji zdrowia lub prewencji chorób.3), a które wykorzystują naturalne wody lecznicze lub warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu, uznane zgodnie z niniejszą ustawą.
  - (11) Lecznica uzdrowskowa to samodzielny obiekt, w którym oferowana jest opieka zdrowotna w celu stabilizacji stanu zdrowia, regeneracji zdrowia lub prewencji chorób.3), a który wykorzystuje naturalne wody lecznicze lub warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu, uznany zgodnie z niniejszą ustawą.
  - (12) Natralne uzdrowiska klimatyczne są uzdrowskami naturalnymi, które oferując opiekę zdrowotną, wykorzystują warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu zgodnie z niniejszą ustawą.
  - (13) Opieka uzdrowskowa to opieka zdrowotna oferowana w uzdrowskach leczniczych i lecznicach uzdrowskowych.
  - (14) System monitorowania naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych to system, za pośrednictwem którego dokonywane są szczegółowe obserwacje hydrogeologicznych, chemicznych, fizyko - chemicznych, mikrobiologicznych i biologicznych wskaźników naturalnych źródeł leczniczych, naturalnych źródeł mineralnych, odwiertów obserwacyjnych, obiektów obserwacyjnych i

SŁOWACJA

---

meteorologicznych wskaźników na odpowiednim terenie (dalej „szczegółowe obserwacje”) w zakresie określonym w pozwoleniu na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub źródła mineralnego (dalej „pozwolenie na użytkowanie źródła”). System monitorowania naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych stanowi część systemu monitorowania środowiska naturalnego.

- (15) Urządzenie przeznaczone do wydobywania wody jest urządzeniem, które służy do pobierania wody z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (16) Urządzenie balneologiczne to urządzenie, które służy do pobierania, obróbki, akumulacji, balneologicznych lub innych sposobów wykrzystania wody z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (17) Użytkownikiem źródła jest osoba fizyczna, która posiada pozwolenie na użytkowanie źródła, wydane zgodnie z niniejszą ustawą.

§ 3

Stosunki własności

Naturalna woda lecznicza i naturalna woda mineralna staje się własnością osoby fizycznej – przedsiębiorcy lub osoby prawnej, która to osoba ją wybrała z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego na podstawie pozwolenia na użytkowanie źródła wydanego zgodnie z niniejszą ustawą oraz uiściła za nią opłatę.

§ 4

Obowiązek informowania

- (1) Jeśli osoba fizyczna lub osoba prawna, która przeprowadza prace geologiczne, górnicze lub czynności przeprowadzanie w sposób podobny do górniczych, lub inne prace ziemne, stwierdzi występowanie wody z oznakami podwyższonej temperatury, mineralizacji lub zawartości gazów, ma obowiązek poinformować o tym fakcie Ministerstwo Zdrowia Republiki Słowackiej (dalej tylko Ministerstwo Zdrowia) do 15 dni od daty stwierdzenia.
- (2) Ministerstwo Zdrowia w terminie do 15 dni od momentu otrzymania informacji zajmie stanowisko w sprawie informacji zgodnie z ust. 1 Ministerstwo Zdrowia odnotuje fakt wystąpienia wody podziemnej, zgodnie z ust. 1, w rejestrze i bazie danych wód mineralnych.

SŁOWACJA

CZĘŚĆ DRUGA

NATURALNE ŹRÓDŁA LECZNICZE I NATURALNE ŹRÓDŁA MINERALNE

§ 5

Uznanie naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych

- (1) O uznaniu naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej decyduje Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk.
- (2) Wodę mineralną można uznać za naturalną wodę leczniczą, jeśli poświadczono jest, przynajmniej przez okres pięciu lat, jej oddziaływanie lecznicze w praktyce balneologicznej i spełnia ona wymogi określone w ogólnie obowiązującym przepisie prawnym, który wydaje Ministerstwo Zdrowia. Oddziaływanie lecznicze można uznać za poświadczone również wtedy, jeśli taki wpływ został potwierdzony długotrwałą praktyką balneologiczną z użyciem wód o podobnych właściwościach fizyko - chemicznych, chemicznych i fizycznych.
- (3) Za naturalną wodę leczniczą w miejscu spożycia można uznać tylko naturalną wodę mineralną ze źródła, która przez przynajmniej pięć lat znajdowała się pod obserwacją i w tym czasie wszystkie decydujące wskaźniki utrzymywały się na stałym poziomie.
- (4) Naturalna woda lecznicza wykorzystywana do butelkowania.4) jest traktowana jak lek, jeśli spełnia wymogi jakości, oddziaływania i bezpieczeństwa.5) i dopuszczona została do obrotu na rynku zgodnie z oddzielnym przepisem.6)
- (5) Naturalna woda lecznicza ze źródła, wykorzystywana do butelkowania, musi spełniać wymogi zgodnie z oddzielnym przepisem.7)
- (6) Za naturalną wodę mineralną może zostać uznana tylko woda ze źródła, która najmniej trzy lata była pod obserwacją, w czasie tej obserwacji wykazana została stałość wszystkich jej decydujących wskaźników i nie doszło do zmiany jej własności odżywczych i spełnia wymogi określone ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia. Jeśli użytkownik źródła nie może z przyczyn technicznych użytkować naturalnej wody mineralnej ze źródła, na które zostało wydane pozwolenie na użytkowanie i wnioskuje on o uznanie naturalnej wody mineralnej z takim samym składem chemicznym z nowego źródła z tego samego kolektora hydrogeologicznego.8), warunek określony w poprzednim zdaniu zostaje uznany za spełniony. W tym przypadku stabilność wody musi zostać potwier-

SŁOWACJA

- dzona próbą hydrodynamiczną trwającą 30 dni.
- (7) Do butelkowania pod nazwą handlową „naturalna woda mineralna” może być użyta tylko naturalna woda mineralna uznana na podstawie nieniejszej ustawy.
  - (8) Wody mineralne podane w §2 ust. 1, 2 i 4 oraz źródła, z których te wody pochodzą, podlegają ewidencji Ministerstwa Zdrowia.

§ 6

- (1) W postępowaniu o uznanie naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej wydane zostają decyzje o uznaniu:
  - a) naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej pobranej ze źródła na terenie Republiki Słowackiej,
  - b) naturalnej wody mineralnej ze źródła na terenie kraju, który nie jest członkiem Unii Europejskiej, dowiezionej do kraju członkowskiego Unii Europejskiej.
- (2) Postępowanie w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej zostaje wszczęte na wniosek lub na prośbę organu administracji.
- (3) Wniosek o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej może złożyć:
  - a) właściciel terenu, na którym znajduje się źródło wody,
  - b) właściciel urzędu przeznaczonego do wydobywania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej,
  - c) osoba fizyczna lub osoba prawna, która jest zainteresowana użytkowaniem źródła wody,
  - d) gmina, na terenie której znajduje się źródło wody.
- (4) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może wszcząć postępowanie o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej także na wniosek własny, jeśli dowie się o istnieniu możliwego źródła naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej.
- (5) Wniosek o uznanie naturalnej wody mineralnej lub naturalnej wody leczniczej musi zawierać:
  - a) informacje o wnioskodawcy, a w tym:
    - 1. Osoba fizyczna podaje imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, datę urodzenia, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby, dokument potwierdzający obywatelstwo,
    - 2. Osoba prawna podaje nazwę firmy, siedzibę, numer identyfikacji podatkowej, jeśli jest przydzielony,
    - 3. Osoba fizyczna – przedsiębiorca podaje nazwę firmy, siedzibę i numer identyfikacji podatkowej,

SŁOWACJA

- b) nazwę lub techniczne oznaczenie źródła,
  - c) wniosek o rejestrację i użytkowanie źródła.
- (6) Wnioskodawca do wniosku o uznanie naturalnej wody mineralnej lub naturalnej wody leczniczej dołącza:
- a) osoba prawna wypis z rejestru handlowego nie starszy niż trzy miesiące,
  - b) osoba fizyczna - przedsiębiorca wypis z ewidencji działalności gospodarczej lub urzędowo poświadczoną koncesję handlową, lub inny dokument, który uprawnia go do prowadzenia działalności gospodarczej, wypis w dniu złożenia wniosku nie może być starszy niż trzy miesiące,
  - c) obcokrajowiec - wypis z rejestru handlowego lub z innej ewidencji, do której osoba ta jest zapisana, nie starszy niż trzy miesiące,
  - d) powierzchniową i wysokościową mapę źródła w skali 1 : 1000,
  - e) sprawozdanie końcowe z badań hydrogeologicznych.9), w razie potrzeby Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może wystąpić o dodatkowe analizy specjalistyczne,
  - f) dokument stwierdzający ilość naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej przeznaczonej na użytkowanie ze źródła lokalnego lub z całej struktury hydrogeologicznej.10),
  - g) wniosek o wyznaczenie pasm ochronnych; wniosek o wyznaczenie pasm ochronnych stanowi część sprawozdania końcowego z hydrogeologicznej analizy lub innych badań specjalistycznych zgodnie z podpunktem.e),
  - h) poszerzoną analizę hydrogeologiczną, chemiczną, fizyko - chemiczną, mikrobiologiczną i biologiczną przeprowadzoną przez laboratorium akredytowane, nie starszą niż sześć miesięcy,
  - i) ekspertyzę balneologiczną dot. naturalnych wód leczniczych z indukcją, nie starszą niż sześć miesięcy,
  - j) ekspertyza balneologiczna dot. naturalnych wód mineralnych z wnioskiem o pozwolenie na obróbkę wody, jeśli jest potrzebna, nie starszym niż sześć miesięcy,
  - k) testy kliniczne i framakologiczne zgodne z oddzielnym przepisem2) (tak jak określa to ten przepis),
  - l) dokumenty z wydziału ewidencji gruntów dot. własności nieruchomości, z podaniem numerów nieruchomości, nie starsze niż sześć miesięcy.
- (7) Jeśli Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk rozpocznie postępowanie o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej na wniosek własny, wówczas o dokumenty potrzebne do uznania postara się Ministerstwo Zdrowia.
- (8) Postanowienia niniejszej ustawy dot. uznania naturalnej wody mineral-

SŁOWACJA

---

nej pobieranej ze źródła na terenie Słowacji, są stosowane oспowiednio w kwestii uznania naturalnej wody mineralnej ze źródła na terenie kraju nie będącego członkiem Unii Europejskiej, a dowiezionej do kraju członkowskiego Unii Europejskiej. Naturalna woda mineralna pobiera ze źródła na terenie kraju nie będącego krajem członkowskim może zostać uznana tylko wtedy, gdy odpowiedzialny organ państwa, w którym woda ta jest pobierana, wyda potwierdzenie, że woda spełnia wymogi potrzebne do uznania w krajach członkowskich Unii Europejskiej i jest poddawana ciągłym kontrolom. Decyzja o uznaniu naturalnej wody mineralnej importowanej do kraju członkowskiego Unii Europejskiej z kraju nie będącego krajem członkowskim Unii Europejskiej nie może być ważna dłużej niż pięć lat.

- (9) Ważność decyzji o uznaniu naturalnej wody mineralnej importowanej do kraju członkowskiego Unii Europejskiej z kraju nie będącego krajem członkowskim Unii Europejskiej można przedłużyć; przy przedłużeniu ważności decyzji przed upływem okresu zgodnie z ust. 8 postępowanie prowadzone przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk zgodnie z niniejszą ustawą, poprzedzające uznanie naturalnej wody mineralnej, nie musi być powtórzone.
- (10) Na żądanie kraju członkowskiego Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk udzieli informacji dotyczących uznania oraz wyników regularnych kontroli.

§ 7

Uczestnikami postępowania o uznanie naturalnej wody mineralnej lub naturalnej wody leczniczej są wnioskodawca, osoby fizyczne i osoby prawne, których prawa własnościowe lub inne prawa względem nieruchomości, na których znajduje się źródło wody, mogą zostać bezpośrednio naruszone, jak również osoby, które zarządzają takimi nieruchomościami zgodnie z osobnymi przepisami.¹¹⁾

§ 8

- (1) Jeśli wniosek o uznanie naturalnej wody mineralnej lub naturalnej wody leczniczej nie zawiera elementów określonych w §6 ust. 5 i 6 lub jeśli jest niezrozumiały, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wezwie wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku lub do jego poprawienia i wyznaczy mu stosowny termin, który nie może być krótszy niż 10 dni roboczych.
- (2) Jeśli wnioskodawca w terminie określonym przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk zgodnie z ust. 1 nie uzupełni lub nie poprawi wnios-

SŁOWACJA

---

ku, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wstrzyma postępowanie w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej.

- (3) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk odrzuci wniosek o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej jeśli:
  - a) określona we wniosku naturalna woda lecznicza nie ma składu odpowiedniego do leczenia, nie spełnia wymogów określonych w §5 lub wymogów określonych ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, wydanym przez Ministerstwo Zdrowia,
  - b) określona we wniosku naturalna woda mineralna nie spełnia wymogów określonych w §5 lub wymogów określonych ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, wydanym przez Ministerstwo Zdrowia.
- (4) Decyzja Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk, która odrzuciła wniosek o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, zostaje przedstawiona uczestnikom postępowania i Ministerstwu Środowiska Republiki Słowackiej (dalej tylko Ministerstwo Środowiska).

§ 9

- (1) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda decyzję w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, jeśli wniosek o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej będzie zawierał niezbędne dokumenty i informacje określone w § 6 ust. 5 i 6 oraz jeśli:
  - a) naturalna woda lecznicza wskazana we wniosku ma skład odpowiedni do leczenia i spełnia wymogi zgodnie z § 5 i wymogi określone przez ogólnie obowiązujący przepis prawny wydany przez Ministerstwo Zdrowia,
  - b) naturalna woda mineralna wskazana we wniosku spełnia wymogi zgodnie z § 5 i wymogi określone przez ogólnie obowiązujący przepis prawny wydany przez Ministerstwo Zdrowia,
- (2) Decyzja, na mocy której woda uznana została za naturalną wodę leczniczą lub naturalną wodę mineralną, zawiera:
  - a) nazwę naturalnego źródła leczniczego lub nazwę naturalnego źródła mineralnego,
  - b) opis miejsca, w którym znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne,
  - c) skład fizyko - chemiczny, obróbkę wody, oddziaływanie wody i indykację w przypadku naturalnej wody leczniczej,

SŁOWACJA

- d) skład fizyko - chemiczny, obróbkę wody, oddziaływanie wody w przypadku naturalnej wody mineralnej,
  - e) warunki obserwacji naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej do czasu rozpoczęcia jej użytkowania,
  - f) dokument stwierdzający ilość wody w naturalnym źródle leczniczym lub naturalnym źródle mineralnym.
- (3) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk rozpocznie postępowanie w sprawie wydania decyzji, na podstawie której uznanie wody za naturalną wodę leczniczą lub naturalną wodę mineralną zostanie zniesione:
- a) jeśli woda uznana za naturalną wodę leczniczą straciła skład odpowiedni do leczenia lub przestała spełniać wymogi określone przez ogólnie obowiązujący przepis prawny, który wydaje Ministerstwo Zdrowia,
  - b) jeśli woda uznana za naturalną wodę mineralną przestała spełniać wymogi określone przez ogólnie obowiązujący przepis prawny, który wydaje Ministerstwo Zdrowia,
  - c) jeśli urządzenie przeznaczone do wydobywania wody jest w takim stanie technicznym, który uniemożliwia pobór naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej lub,
  - d) na wniosek osoby, która otrzymała decyzję o uznaniu naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej; osoba ta może złożyć wniosek tylko jeśli nie zostało jeszcze wydane pozwolenie na użytkowanie źródła tej wody.
- (4) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda tej samej osobie nową decyzję o uznaniu wody za naturalną wodę leczniczą lub za naturalną wodę mineralną, jeśli nie zmienił się fizyko - chemiczny skład naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej lub jej oddziaływanie określone w pierwotnej decyzji o jej uznaniu, zgodnie ust. 2 pdpkt. c) lub d).
- (5) Decyzja o uznaniu naturalnej wody leczniczej, decyzja o zniesieniu jej uznania, decyzja o uznaniu naturalnej wody mineralnej i decyzja o zniesieniu jej uznania są dostarczone:
- a) uczestnikom postępowania,
  - b) gminie, na terenie której znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne,
  - c) do Urzędu Budowlanego i organowi gospodarki wodnej stosownemu do miejsca występowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - d) organom planowania przestrzennego,
  - e) Ministerstwu Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowackiej,

SŁOWACJA

- f) Ministerstwu Środowiska,
- g) Ministerstwu Gospodarki Republiki Słowackiej (dalej Ministerstwo Gospodarki).
- (6) Ministerstwo Zdrowia niezwłocznie po wydaniu decyzji o uznaniu wody za naturalną wodę leczniczą lub naturalną wodę mineralną wyda ogólnie obowiązujący przepis prawny, w którym ustali pasma ochronne dla źródła tejsze wody i pozwolenie na użytkowanie źródła.

§ 10

Użytkowanie naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego

- (1) Naturalne źródło lecznicze i naturalne źródło mineralne może użytkować osoba fizyczna - przedsiębiorca lub osoba prawna, tylko na podstawie pozwolenia na użytkowanie źródła, jeśli niniejsza ustawa nie określa inaczej. W pozwoleniu na użytkowanie źródła musi zostać ujęty charakter i ilość wody przeznaczonej do użytkowania z naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego i ochrona struktury hydrogeologicznej.
- (2) Naturalne źródło lecznicze przede wszystkim jest użytkowane w celach leczniczych.
- (3) Naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne można użytkować tylko w zakresie pozwolenia na użytkowanie źródła oraz w celach określonych przez pozwolenie na użytkowanie źródła zgodnie z § 13 ust. 1 pdpkt. c).
- (4) Naturalna woda lecznicza wykorzystywana jest w zapobieganiu, leczeniu, rehabilitacji, do butelkowania w stanie, w jakim wydestaje się w miejscu ujścia, lub po obróbce, która nie narusza jej właściwości leczniczych.
- (5) Wymogi dot. jakości, pozyskiwania, transportu naturalnej wody leczniczej od naturalnego źródła leczniczego na miejsce obróbki i butelkowania, sposób obróbki, kontrole jakości, pakowanie, oznaczanie i wprowadzanie naturalnych wód leczniczych do obiegu reguluje osobny przepis.7).
- (6) Wymogi dot. pozyskiwania, obróbki, butelkowania, oznaczania i wprowadzania do obiegu naturalnych wód mineralnych w opakowaniu spożywczym reguluje osobny przepis.1).

SŁOWACJA

---

§ 11

Podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła

- (1) Podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła składa osoba fizyczna - przedsiębiorca lub osoba prawna (dalej ubiegający się).
- (2) Podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła musi zawierać:
  - a) informację dot. ubiegającego się, a w tym:
    1. osoba fizyczna - przedsiębiorca podaje nazwę handlową, siedzibę i numer inwentaryzacji podatkowej,
    2. osoba prawna podaje nazwę lub nazwę handlową, siedzibę, numer identyfikacji podatkowej, jeśli jest przyznane,
  - b) dokument stwierdzający wymaganą w prowadzeniu działalności ilość naturalnej wody mineralnej lub naturalnej wody leczniczej,
  - c) przedmiot działalności gospodarczej lub czynności, w ramach których naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne ma być użytkowane,
  - d) nazwę naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego i jego techniczne oznaczenie,
  - e) sposób pobierania wody z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - f) datę rozpoczęcia użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - g) datę zakończenia użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego w przypadku pozwolenia na czas określony,
  - h) sposób likwidacji wód odpadowych i nie wykorzystanych, zgodnie z osobnymi przepisami.12)
- (3) Ubiegający się do podania o pozwolenie na użytkowanie dołącza:
  - a) osoba prawna wypis z rejestru handlowego nie starszy niż trzy miesiące,
  - b) obcokrajowiec - wypis z rejestru handlowego lub z innej ewidencji, do której osoba ta jest zapisana, nie starszy niż trzy miesiące,
  - c) wypis z rejestru karnego ubiegającego się, w przypadku osób prawnych organów statutowych lub członków statutowego organu ubiegającego się, nie starszy niż trzy miesiące,
  - d) dokument określający ilość naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej dopuszczanej do użytkowania ze źródła lokalnego lub z całej struktury hydrogeologicznej.10),
  - e) plan użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła

SŁOWACJA

---

mineralnego, który zawiera:

1. oznaczenie nieruchomości, na której znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne oraz której bezpośrednio dotyczy się użytkowanie, wypis z ewidencji gruntów dot. w/w nieruchomości, kopie mapy geodezyjnej lub mapy wektorowej w formacie wymiennym z naniesionym miejscem naturalnego źródła naturalnego lub naturalnego źródła mineralnego, które ma być użytkowane; dokumenty nie mogą być starsze niż trzy miesiące,
  2. powierzchniowy i wysokościowy plan naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  3. wniosek o pozwolenie na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego z uwzględnieniem jego charakteru i ilości wody przeznaczonej do użytkowania,
  4. w przypadku naturalnych źródeł leczniczych – określenie udziału użytkowania w celach innych niż lecznicze,
  5. sposób użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła leczniczego.
- f) umowę dot. pokrycia kosztów badań naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, która została zawarta z osobą, która na własny koszt wykołała badania, jeśli badań nie wykonał sam ubiegający się.
- (4) Podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła może zawierać także podanie o pozwolenie na obróbkę wody.
  - (5) Ubiegający się przy składaniu podania musi poświadczyc, że jest właścicielem nieruchomości, na której znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne i której bezpośrednio dotyczy użytkowanie źródła, oraz że jest właścicielem urządzenia do wydobywania wody lub że ma do niniejszej nieruchomości lub urządzenia inne prawo, które uprawnia go do wykorzystania nieruchomości i urządzenia w celu użytkowania naturalnego źródła mineralnego lub naturalnego źródła leczniczego.
  - (6) Jeśli naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne nie było użytkowane przez co najmniej trzy lata od dnia, w którym woda z tego źródła uznana została za naturalną wodę leczniczą lub naturalną wodę mineralną, ubiegający się musi dołączyć także ekspertyzę końcową z badania hydrogeologicznego z odpowiedniego terenu, informacje o parametrach technicznych urządzenia do wydobywania wody oraz informacje o jakości naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, nie starszą niż trzy miesiące.

SŁOWACJA

---

§ 12

Postępowanie

- (1) Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia na użytkowanie źródła odbywa się przed Państwową Komisją ds. Uzdrawisk. Uczestnikami postępowania w sprawie wydania pozwolenia na użytkowanie źródła są ubiegający się, osoby fizyczne i osoby prawne, których prawa własności lub inne prawa względem nieruchomości, w których znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne, mogą być poprzez użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego bezpośrednio naruszone, jak również osoby, które zarządzają takimi nieruchomościami zgodnie z oddzielnymi przepisami.¹¹⁾
- (2) Zainteresowanymi organami są:
  - a) gmina, na terenie której znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne,
  - b) stosowny organ administracji wodnej.
- (3) Jeśli podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła nie zawiera informacji podanych w § 11 lub jeśli podanie jest niezrozumiałe, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wezwie ubiegającego się, aby uzupełnił lub poprawił podanie i wyznaczy mu na to odpowiedni termin, który nie może być krótszy niż dziesięć dni roboczych. Jeśli ubiegający się w wyznaczonym przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk terminie nie uzupełni lub nie poprawi podania, wówczas Komisja wstrzyma postępowanie w sprawie wydania pozwolenia na użytkowanie źródła.
- (4) Pozwolenie na użytkowanie źródła nie zastępuje decyzji o użytkowaniu terenu zgodnie z oddzielnymi przepisami.¹³⁾
- (5) Pozwolenie na użytkowanie źródła doręczone jest uczestnikom postępowania i zainteresowanym organom zgodnie z ust. 1 i 2.
- (6) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda pozwolenie na użytkowanie źródła tylko w przypadku, gdy chodzi o źródło, z którego woda uznana została za naturalną wodę leczniczą lub za naturalną wodę mineralną zgodnie z niniejszą ustawą, a podanie o pozwolenie na użytkowanie źródła zawiera dane określone w §11.
- (7) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk odrzuci podanie o pozwolenie na użytkowanie źródła, jeśli:
  - a) w interesie publicznym leży nieużytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - b) plan użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła

SŁOWACJA

- mineralnego nie jest zgodny w odniesieniu do ilości wody w źródle przeznaczonej do użytku,
- c) pozwolenie na użytkowanie źródła wydane zostało innemu ubiegającemu się, wyłączając przypadki określone §21.
  - (8) Jeśli jednym z ubiegających się o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła jest właściciel nieruchomości, na której znajduje się naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne, oraz urzędzenia do wydobywania wody i spełnia on wszystkie warunki określone w niniejszej ustawie, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda mu pozwolenie na użytkowanie źródła. Jeśli warunki określone w niniejszej ustawie spełni jednocześnie kilku ubiegających się o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda pozwolenia na użytkowanie źródła w takim porządku czasowym, który odpowiada kolejności składania podań o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła.

§ 13

Niezbędne dane pozwolenia na użytkowanie źródła

- (1) Pozwolenie na użytkowanie źródła zawiera:
  - a) nazwę handlową, siedzibę i numer identyfikacji podatkowej, jeśli chodzi o osobę fizyczną – przedsiębiorcę,
  - b) nazwę lub nazwę handlową, siedzibę, numer identyfikacji podatkowej, jeśli został przydzielony, jeśli chodzi o osobę prawną; imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, obywatelstwo, datę urodzenia i numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość lub numer PESEL osoby lub osób, które są jej statutowym organem lub są członkami organu statutowego,
  - c) przedmiot działalności gospodarczej lub działalności, które umożliwiają użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - d) nazwę i opis naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego i jego lokalizację,
  - e) określenie ilości wody do odbioru z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - f) sposób i warunki użytkowania naturalnego źródła leczniczego, włączając indykację naturalnej wody leczniczej lub sposób i warunki użytkowania naturalnego źródła mineralnego,
  - g) sposób obróbki wody, jeśli jest niezbędny,

SŁOWACJA

- h) warunki szczegółowych obserwacji,
  - i) obiekty, które należy wybudować i konserwować w celu zapewnienia użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, urzędzenia monitorujące do ochrony naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - j) data rozpoczęcia użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - k) czas użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego określony w pozwoleniu.
- (2) Prawa określone w pozwoleniu na użytkowanie źródła nie mogą być przenoszone na kogoś innego.

§ 14

Obowiązki użytkownika źródła

- (1) Użytkownik źródła ma obowiązek:
- a) utrzymywać obiekty i urzędzenia balneologiczne, urzędzenia do rozlewania w stanie technicznym określonym zgodnie z oddzielnym przepisem.14),
  - b) zapewnić przeprowadzanie fizyko - chemicznych, fizycznych, chemicznych, mikrobiologicznych i biologicznych analiz naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej w odstępach czasu zgodnych z powszechnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia oraz przeprowadzać szczegółowe obserwacje w zakresie określonym w pozwoleniu na użytkowanie źródła,
  - c) przedkładać w Inspektoracie Uzdrawisk i Źródeł Ministerstwa Zdrowia (dalej tylko Inspektorat) wyniki obserwacji zgodnych z pdpkt. b) w sposób i w odstępach czasu określonych w pozwoleniu na użytkowanie źródła,
  - d) wprowadzić i używać system monitorowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego i odwiertów obserwacyjnych, który to system połączony jest z centralnym systemem monitorującym Ministerstwa Zdrowia zgodnie z warunkami wynikającymi z pozwolenia na użytkowanie źródła i stale przekazywać dane do bazy danych Ministerstwa Zdrowia oraz używać lokalny system informacyjny,
  - e) zapewnić fachowy dozór balneotechnika nad użytkowaniem i ochroną naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego zgodnie z § 22 ust. 1 i 2,

SŁOWACJA

- f) uzyskać zgodę Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk na przystosowanie urządzeń technicznych naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - g) prowadzić ewidencję konserwacji i przeprowadzonych napraw urządzeń technicznych naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - h) w terminie do trzech dni poinformować Państwową Komisję ds. Uzdrawisk o rozpoczęciu użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - i) spełniać warunki określone w pozwoleniu na użytkowanie źródła,
  - j) wprowadzić środki bezpieczeństwa potrzebne do zabezpieczenia użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, i jego ochrony oraz środki bezpieczeństwa potrzebne do usunięcia stwierdzonych wad określonych przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk lub Inspektorat,
  - k) zastosować się do wytycznych osób wymienionych w § 44, które przeprowadzają dozór nad środkami bezpieczeństwa zgodnie z niniejszą ustawą,
  - l) przeprowadzać pomiary pobranej ilości wody z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, za pośrednictwem przepływomierza w miejscu wskazanym przez Inspektorat, wyłączając naturalne źródła lecznicze, które są piscinami, oraz informować o rzeczywistej ilości pobranej naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej,
  - ł) uiszczać opłaty zgodnie z § 25,
  - m) umożliwić, po pokryciu części kosztów związanych z użytkowaniem, użytkowanie naturalnego źródła leczniczego innemu użytkownikowi, który ma pozwolenie na użytkowanie źródła zgodnie z § 21 ust. 1,
  - n) umożliwić osobom uprawnionym, wymienionym w § 45, wstęp na teren, do budynków i urządzeń oraz umożliwić im przeprowadzenie odpowiednich czynności i pobór próbek,
  - o) umożliwić osobom uprawnionym przeprowadzenie dozoru nad użytkowaniem i ochroną naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, oraz odwiertów obserwacyjnych,
  - p) wywiązywać się z obowiązków zgodnie z oddzielnym przepisem.15), jeśli chodzi o użytkownika butelkowanej naturalnej wody leczniczej.
- (2) Jeśli użytkownik naturalnego źródła leczniczego i inny użytkownik naturalnego źródła leczniczego zgodnie z § 21, nie ustalą inaczej, to inny użytkownik naturalnego źródła leczniczego ma obowiązek:

SŁOWACJA

- a) spełniać obowiązki zgodnie z ust. 1 pdpkt. a), g), do n),
- b) brać odpowiedni udział, zgodnie z określoną w pozwoleniu ilością wody do pobrania, w poniesionych kosztach użytkownika naturalnego źródła leczniczego, a przede wszystkim w kosztach określonych w ust. 1 pdpkt. b) do f), j) i k).

§ 15

- (1) Użytkownik źródła, który do dnia, w którym pozwolenie na użytkowanie źródła stanie się prawomocne, nie wybudował odpowiednich obiektów do użytkowania źródła, musi najpóźniej rok po uprawomocnieniu się pozwolenia na użytkowanie źródła przedłożyć Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk projektową dokumentację budowy.¹³⁾ obiektów do użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego. Jeśli charakter budowy wymaga oceny zgodnie z oddzielnym przepisem.¹⁶⁾, wówczas czas potrzebny do dokonania oceny nie jest wliczony w termin określony w pierwszym zdaniu.
- (2) Jeśli przedłożona dokumentacja projektowa, zgodnie z ust. 1, nie jest w zgodzie ze sposobem użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego określonym w pozwoleniu, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk zwróci dokumentację projektową użytkownikowi źródła i pouczy go o tym, jak należy poprawić lub uzupełnić; na poprawę lub uzupełnienie wyznaczony zostanie odpowiedni termin. Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk oceni dokumentację projektową w trakcie postępowania ws. Projektu i postępowania w sprawie budowy do 60 dni od dnia jej przyjęcia. Do tego czasu nie zostaje zaliczony czas, kiedy dokumentacja projektowa została zwrócona użytkownikowi źródła w celu jej uzupełnienia lub poprawy. Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk poinformuje pisemnie użytkownika źródła o ostatecznym stanowisku w terminie do 14 dni po upływie terminu wyznaczonego na ocenę; w stanowisku mogą znaleźć się wymogi względem umieszczenia, budowy i funkcjonowania obiektu celem zapewnienia bezpiecznego użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (3) Jeśli użytkownik źródła nie wybuduje odpowiednich obiektów do użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego zgodnie z ust. 1 a naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne nie zacznie być użytkowane w przeciągu trzech lat od momentu uprawomocnienia się pozwolenia na użytkowanie źródła, wówczas ważność pozwolenia na użytkowanie źródła wygasa.

SŁOWACJA

- (4) Wiążące stanowisko Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk, zgodnie z ust. 2, jest warunkiem do wydania rozporządzenia terytorialnego i budowlanego pozwolenia zgodnie z oddzielnym przepisem.13).
- (5) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk na sześć miesięcy przed upłynięciem 15 lat od dnia uprawomocnienia pozwolenia na użytkowanie źródła, rozpocznie postępowanie i oceni spełnianie ustawowo określonych warunków i warunków określonych w pozwoleniu na użytkowanie źródła. Jeśli użytkownik źródła spełnia niniejsze warunki, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda mu nowe pozwolenie na użytkowanie źródła zgodnie z niniejszą ustawą, na okres 15 lat. Jeśli użytkownik nie spełnia ustawowo określonych warunków lub warunków określonych w pozwoleniu na użytkowanie źródła, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk rozpocznie postępowanie w sprawie cofnięcia pozwolenia na użytkowanie źródła.

§ 16

- (1) Użytkownik źródła może umożliwić bezpłatny pobór naturalnej leczniczej wody lub naturalnej wody mineralnej z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego osobom fizycznym na ich użytek własny.
- (2) Jeśli użytkownik źródła nie użytkuje naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego (a wydane jest na to pozwolenie) w czasie zgodnym z § 15 ust. 3 lub użytkuje go w ograniczonej mierze i umożliwia bezpłatny pobór naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej osobom fizycznym na ich użytek własny, wówczas ma obowiązek spełniać wszystkie obowiązki użytkownika źródła zgodnie z § 14.
- (3) Jeśli w mieście uzdrowskim znajdują się naturalne źródła lecznicze, które są bezpośrednio dostępne dla osób fizycznych na ich użytek własny, wówczas analizy fizyczne, chemiczne, mikrobiologiczne i biologiczne w określonych odstępach czasu, zgodnie z oddzielnym przepisem.1), leżą w zakresie obowiązków odpowiedniego organu ochrony zdrowia.17). Wyniki analiz organ ochrony zdrowia przekaże Ministerstwu Zdrowia. Zarządzanie i konserwacja takich naturalnych źródeł leczniczych leżą w zakresie obowiązków użytkownika innych naturalnych źródeł leczniczych w danym mieście uzdrowskim.

SŁOWACJA

---

§ 17

Zmiana i cofnięcie pozwolenia na użytkowanie źródła

- (1) Użytkownik źródła ma obowiązek niezwłocznie poinformować Państwową Komisję ds. Uzdrawisk o każdej zmianie, która dotyczy danych zawartych w podaniu o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła
- (2) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk na podstawie informacji od użytkownika źródła zgodnie z ust. 1 i w zależności od charakteru zmian określonych w informacji, zdecydować o:
  - a) zmianie pozwolenia na użytkowanie źródła,
  - b) cofnięciu pozwolenia na użytkowanie źródła,
  - c) wprowadzeniu zmian w pozwoleniu na użytkowanie źródła.
- (3) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk na wniosek własny lub na wniosek użytkownika źródła może zdecydować o wprowadzeniu zmian w pozwoleniu na użytkowanie źródła, jeśli:
  - a) uległa zmianie rzeczywista wydajność naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - b) uległy zmianie lub wnosi się o zmianę warunków użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - c) użytkownik źródła bezpodstawnie, dłużej niż trzy lata, nie wykorzystuje ilości naturalnej wody mineralnej określonej w pozwoleniu,
  - d) użytkownik źródła bezpodstawnie dłużej niż trzy lata w II i III kwartale nie wykorzystuje więcej niż 30 % ilości naturalnej wody leczniczej określonej w pozwoleniu.
- (4) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk na wniosek użytkownika źródła zmieni dane zawarte w podaniu o pozwolenie na użytkowanie źródła, jeśli chodzi o zmianę nazwy handlowej lub siedzibę użytkownika źródła - osoby fizycznej - przedsiębiorcy, zmianę nazwy lub siedzibę użytkownika źródła - osoby prawnej lub zmianę dot. osób, które są jej organem statutowym lub członkiem jej organu statutowego.
- (5) W przypadku zmiany pozwolenia na użytkowanie źródła na podstawie wniosku użytkownika źródła, użytkownik źródła dołączy do podania dokumenty, które dotyczą niniejszej zmiany i oświadczenie, że nie uległy zmianie pozostałe dane, na podstawie których wydane było pozwolenie na użytkowanie źródła.
- (6) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może wszcząć postępowanie w sprawie cofnięcia pozwolenia, jeśli:
  - a) użytkownik źródła nie przedłożył przed Państwową Komisją ds. Uzdrawisk, w terminie podanym w § 15 ust. 1, dokumentacji projektowej

SŁOWACJA

- budowy obiektów do użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, lub
- b) nie poprawił lub nie uzupełnił dokumentacji projektowej budowy obiektów.
- (7) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk rozpocznie postępowanie ws. cofnięcia pozwolenia na użytkowanie źródła, jeśli:
- a) jeśli właściwości naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego zmieniły się tak, że przestało ono spełniać warunki określone w pozwoleniu na użytkowanie źródła,
  - b) użytkownik, pomimo ostrzeżeń, w istotny sposób nie spełnia warunków określonych w niniejszej ustawie lub w pozwoleniu na użytkowanie źródła,
  - c) użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego miało niekorzystny wpływ na wody podziemne lub środowisko naturalne,
  - d) użytkownik źródła wniósł o cofnięcie pozwolenia na użytkowanie źródła.
- (8) Odwołanie ws. decyzji wydanych zgodnie z ust. 7 pdpkt. a) i c) nie ma skutku zawieszającego.

§ 18

Wygaśnięcie pozwolenia na użytkowanie źródła

- (1) Pozwolenie na użytkowanie źródła wygasa:
- a) wraz z upłynięciem terminu, na który wydane zostało pozwolenie na użytkowanie źródła, lub zgodnie z § 15 ust. 3,
  - b) w wyniku zniknięcia osoby prawnej, która była użytkownikiem źródła,
  - c) w wyniku sprzedaży przedsiębiorstwa lub jego części, których dotyczy pozwolenie na użytkowanie źródła,
  - d) w wyniku cofnięcia pozwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z użytkowaniem naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego lub w wyniku zakończenia działalności, w ramach której naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne było użytkowane,
  - e) w wyniku wyczerpania się, uszkodzenia lub zniknięcia naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - f) na podstawie prawomocnej decyzji Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk o cofnięciu pozwolenia na użytkowanie źródła,
  - g) po upływie sześciu miesięcy od zakończenia postępowania spadkowego w przypadku śmierci osoby fizycznej, która była użytkownikiem

SŁOWACJA

- źródła, lub w przypadku uznania jej za zmarłą.
- (2) Jeśli pozwolenie na użytkowanie źródła wygaśnie zgodnie z ust. 1 pdpkt. c), wówczas osoba przejmująca przedsiębiorstwo lub jego część, której dotyczyło pozwolenie na użytkowanie źródła, chce kontynuować użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, bezzwłocznie musi o tym poinformować Państwową Komisję ds. Uzdrawisk; ponadto ma ona obowiązek złożyć podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła do 60 dni od dnia wygaśnięcia pozwolenia na użytkowanie źródła. Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może wskazać, których wymogów określonych w § 11 nie musi spełniać pozwolenie na użytkowanie źródła.
  - (3) Do momentu uprawomocnienia nowego pozwolenia na użytkowanie źródła osoba, zgodnie z ust. 2, dotrzymuje warunków ustalonych w wygasłym pozwoleniu na użytkowanie źródła, przy czym traktowana jest ona tak, jakby użytkowała naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne na podstawie ważnego pozwolenia na użytkowanie źródła.

§ 19

- (1) Jeśli osoba fizyczna, która była użytkownikiem źródła, umrze lub zostanie uznana za zmarłą, użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego może być kontynuowane, do zakończenia postępowania spadkowego, przez spadkobiercę lub osobę zarządzającą spadkiem.¹⁸) jeśli została ona wyznaczona przez sąd.
- (2) O kontynuacji w użytkowaniu naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego, zgodnie z ust. 1, spadkobiercy mają obowiązek poinformować Państwową Komisję ds. Uzdrawisk w terminie do jednego miesiąca od śmierci użytkownika źródła lub od dnia, w którym decyzja o uznaniu go za zmarłego uprawomocniła się. Osoba zarządzająca spadkiem ma obowiązek poinformować Państwową Komisję ds. Uzdrawisk o kontynuacji w użytkowaniu naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego w terminie do jednego miesiąca od ustalenia jej funkcji.
- (3) Po zakończeniu postępowania spadkowego użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego mogą kontynuować spadkobiercy, jeśli odziedziczyli część majątku wykorzystywaną do użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego. Spadkobiercy informują Państwową Komisję ds. Uzdrawisk o kontynuowaniu użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego w terminie do jednego mie-

SŁOWACJA

---

siąca po zakończeniu postępowania spadkowego. Jeśli jednak w ciągu sześciu miesięcy od zakończenia postępowania spadkowego nie uzyskają własnego pozwolenia na użytkowanie źródła, wówczas nie mogą kontynuować użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.

§ 20

- (1) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda decyzję o nałożeniu na użytkownika źródła obowiązku zakonserwowania lub likwidacji urządzenia do wydobywania wody na koszt własny, jeśli:
  - a) naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne nie jest użytkowane zgodnie z § 17 ust. 3, pdpkt. c),
  - b) cofnięte zostało pozwolenie na użytkowanie źródła zgodnie z § 17 ust. 7, pdpkt. a),
  - c) wygasło pozwolenie na użytkowanie źródła zgodnie z § 18 ust. 1 pdpkt. e).
- (2) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może wydać decyzję o nałożeniu na użytkownika źródła obowiązku zakonserwowania lub zlikwidowania urządzenia do wydobywania wody na koszt własny, jeśli cofnięte zostało pozwolenie na użytkowanie źródła zgodnie z § 17 ust. 7 pdpkt. c).
- (3) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk przeprowadzi konserwację lub likwidację urządzenia do wydobywania wody, jeśli nie wyda decyzji zgodnie z ust. 1 lub 2.

§ 21

Inny użytkownik naturalnego źródła leczniczego

- (1) Jeśli ilość wody w naturalnym źródle leczniczym jest większa niż ilość użytkowanej naturalnej wody leczniczej określona w pozwoleniu na użytkowanie źródła wydanego użytkownikowi źródła lub jeśli użytkownik źródła przez długi czas nie wykorzystuje całej ilości naturalnej wody leczniczej, która to ilość określona jest w pozwoleniu na użytkowanie źródła [§ 17 ust. 3, pdpkt. d)], wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może wydać pozwolenie innemu użytkownikowi naturalnego źródła leczniczego na użytkowanie pozostałej ilości naturalnej wody leczniczej. Postanowienia § 10 - § 19 mają tu odpowiednie zastosowanie.
- (2) Uczestnikami postępowania ws. wydania pozwolenia na użytkowanie

SŁOWACJA

źródła innemu użytkownikowi naturalnego źródła leczniczego są osoby fizyczne i osoby prawne, których prawa własności lub inne prawa względem nieruchomości, na których znajduje się naturalne źródło lecznicze, mogą zostać naruszone poprzez użytkowanie naturalnego źródła leczniczego; osoby, które zarządzają takimi nieruchomościami zgodnie z oddzielnymi przepisami.11); dotychczasowy użytkownik niniejszego źródła i nowa osoba ubiegająca się o wydanie pozwolenia na użytkowanie niniejszego źródła.

- (3) Użytkownik naturalnego źródła leczniczego zabezpiecza pracę i utrzymanie urządzeń do wydobywania wody i urządzenia balneotechnicznego naturalnego źródła leczniczego.

§ 22

Nadzór specjalistyczny, kwalifikacje zawodowe osoby fizycznej uprawnionej do przeprowadzania nadzoru technicznego

- (1) Nadzór specjalistyczny nad użytkowaniem i ochroną naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych może przeprowadzać tylko osoba fizyczna posiadająca kwalifikacje wykonywania zawodu balneotechnika.
- (2) Jako osobę posiadającą kwalifikacje do wykonywania zawodu balneotechnika uważa się osobę, uzyskała:
  - a) wyższe wykształcenie.19) na kierunku gospodarki wodnej, balneotechnicznym lub pokrewnym kierunku z naciskiem na środowisko naturalne oraz posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie w zakresie gospodarki wodnej lub pokrewnym zawodzie,
  - b) wyższe wykształcenie zawodowe.20) i posiada co najmniej pięcioletnie doświadczenie w zakresie gospodarki wodnej lub pokrewnym zawodzie lub pełne wykształcenie średnie zawodowe.20) i posiada co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie w zakresie gospodarki wodnej lub pokrewnym zawodzie.
- (3) Wykwalifikowana osoba fizyczna ukończy uzupełniające studia zawodowe trwające co najmniej jeden miesiąc w przeciągu pięciu lat, które organizuje Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk.
- (4) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda balneotechnikowi pełnomocnictwo na wykonywanie czynności na okres pięciu lat. Jeśli balneotechnik spełnia warunki zgodnie z ust. 1 i 2 i w przeciągu ostatnich dwóch lat nie zostało mu cofnięte pełnomocnictwo zgodnie z ust. 5, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda mu pełnomocnictwo na wykonywanie czynności na kolejne pięć lat.

SŁOWACJA

- (5) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może cofnąć pełnomocnictwo na wykonywanie czynności balneotechnika, jeśli stwierdzi istotne lub powtarzające się uchybienia w jego działalności.
- (6) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk za fachowo wykształconego balneotechnika uzna także obywatela członkowskiego kraju Unii Europejskiej, który zdobył odpowiednie wykształcenie zgodnie z § 2 w kraju członkowskim Unii Europejskiej; za fachowo wykształconego balneotechnika, na podstawie podania o uznanie wykształcenia, może także uznać obywatela kraju spoza Unii Europejskiej.

§ 23

Obróbka naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej

- (1) Obróbka naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej może być przeprowadzona tylko na podstawie pozwolenia na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, które wydane jest przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk, jeśli niniejsza ustawa nie określa tego inaczej.
- (2) Naturalna woda mineralna pozyskana ze źródła nie może być poddana innej obróbce poza:
  - a) oddzielaniem niestabilnych składników, przede wszystkim związków żelaza i siarki, jeśli odbywa się przy pomocy filtracji, dekantacji lub po utlenieniu.
  - b) oddzielaniem związków żelaza, manganu, siarki jak również arsenu, które odbywa się za pośrednictwem powietrza wzbogaconego ozonem,
  - c) oddzielaniem niepożądanych innych związków, w sposób jaki określają pdpkt. a) i b),
  - d) dodawaniem, częściowym lub całkowitym usuwaniem tlenu węgla, jeśli przeprowadzane jest jedynie metodami fizykalnymi.
- (3) Decyzję na obróbkę naturalnej wody mineralnej zgodnie z ust. 2 wydaje Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk tak, aby:
  - a) przeprowadzenie takiej obróbki było uzasadnione ze względu na skład wody, przede wszystkim ze względu na związki żelaza, manganu, siarki i arsenu,
  - b) użytkownik źródła zapewnił niezbędne środki bezpieczeństwa potrzebne do skutecznej i bezpiecznej obróbki naturalnej wody mineralnej i umożliwi odpowiednim organom ochrony zdrowia¹⁷⁾ kontrolę wody.
- (4) Obróbka naturalnej wody mineralnej, zgodnie z ust. 2, jest możliwa przy spełnieniu następujących warunków:
  - a) fizykalne własności i skład chemiczny naturalnej wody mineralnej w jej

SŁOWACJA

- składzie podstawowym nie zostaną zmienione przez obróbkę, poza tymi, które są usuwane zgodnie z ust.2,
- b) naturalna woda mineralna przed obróbką i po obróbce musi spełniać odpowiednie kryteria mikrobiologiczne i biologiczne, zgodnie z oddzielnym przepisem.1),
  - c) obróbka nie powoduje wytwarzania się pozostałości oraz koncentracji przekraczającej maksymalny limit zgodny z oddzielnym przepisem lub innych składników, którą mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi.
- (5) Jeśli lecznicze właściwości wody związane są z zawartością składników lotnych w wodzie, wówczas obróbka naturalnej wody mineralnej poprzez akumulację, rozcieńczanie, ogrzewanie lub schładzanie wymaga pozwolenia Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk.
- (6) Obróbka naturalnej wody mineralnej, która będzie butelkowana, musi spełniać wymogi zgodnie z oddzielnym przepisem.7).
- (7) Naturalnej wody mineralnej i naturalnej wody leczniczej nie można poddawać obróbce poprzez dodawanie substancji bakteriostatycznych lub sposobem, który mógłby zmienić liczbę jednostek tworzących kolonie.
- (8) W wyniku obróbki naturalnej wody leczniczej nie mogą się zmienić właściwości fizykalne i skład chemiczny naturalnej wody leczniczej w jej składzie podstawowym.
- (9) Naturalna woda lecznicza może być także wykorzystywana do kąpieli w uzdrowiskach i w takim przypadku musi spełniać kryteria jakości wody zgodnie z oddzielnym przepisem.21).

§ 24

- (1) Podanie o wydanie pozwolenia na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej może złożyć tylko ubiegający się zgodnie z § 11 ust. 1 lub użytkownik źródła.
- (2) Do podania o wydanie pozwolenia na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej musi być dołączona rozszerzona fizyko - chemiczna, mikrobiologiczna i biologiczna analiza wody ze źródła i produktu zgodnie z powszechnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia. Analiza nie może być starsza niż 30 dni od dnia złożenia podania o wydanie pozwolenia na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej. Użytkownik źródła do podania dołączy także opis zasad obróbki naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej.
- (3) Pozwolenie na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej zawiera:

SŁOWACJA

- a) sposób dozwolonej obróbki naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej,
  - b) zasięg i odstępy czasu, w których wykonywane będą kontrolne analizy naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej,
  - c) inne warunki związane z przeprowadzaniem obróbki naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej.
- (4) Uczestnikiem postępowania ws. wydania pozwolenia na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej jest tylko ubiegający się zgodnie z ust.1.

§ 25

Opłaty za użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych

- (1) Za ilość naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej wybranej z naturalnego źródła mineralnego lub naturalnego źródła leczniczego użytkownik płaci do Funduszu Ekologicznego.21a)
- (2) Użytkownik źródła uiszcza opłatę za rzeczywistą ilość naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, raz na miesiąc do 28 dnia kalendarzowego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy.
- (3) Użytkownik źródła nie uiszcza opłaty zgodnie z § 15 ust. 1 - 3 do momentu rozpoczęcia użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (4) Opłata za pobieranie naturalnej wody leczniczej lub opłata za pobieranie naturalnej wody mineralnej stanowi dochód funduszu ekologicznego.
- (5) Sposób uiszczania opłat i stawki opłat regulować będzie powszechnie obowiązujący przepis prawny, który wyda Ministerstwo Zdrowia.

§ 26

Ochrona naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych

- (1) Ochrona naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego przed działaniami, które mogą niekorzystnie wpłynąć na chemiczne, fizyczne, mikrobiologiczne i biologiczne właści-

SŁOWACJA

- wości wody, jej wysoką jakością, ilość wody i wydajność naturalnego źródła leczniczego oraz naturalnego źródła mineralnego, jest zapewniona poprzez pasma ochronne naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych.
- (2) Ochrona naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych i pasma ochronne są wyznaczane na podstawie warunków wynikających z hydrogeologicznego kolektora wody podziemne i innych czynników naturalnych.
  - (3) Ochronne pasma są wyznaczane w skali dwustopniowej na podstawie specjalistycznych przesłanek i ocen opracowanych przez fachowo wykształconą osobę.22).
  - (4) Wniosek o wyznaczenie pasma ochronnego musi być poparty analizą ryzyka i zagrożeń stabilności fizyko - chemicznego składu wody, wysokiej jakości wody i wydajności naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
  - (5) Ministerstwo Zdrowia wyda ogólnie obowiązujący przepis prawny, który wyznaczy pasma ochronne i rodzaje wzbronionych czynności. Jeśli zmieniły się lub zanikły powody, dla których wyznaczono pasma, wówczas pasma ochronne można przekształcać, zmieniać lub likwidować.
  - (6) Wniosek o wyznaczenie pasm ochronnych musi zawierać:
    - a) kopie mapy katastralnej z zaznaczeniem proponowanej granicy pasma ochronnego I stopnia; aktualne wypisy z rejestru nieruchomości lub kopię mapy M 1 : 5 000 lub M 1 : 10 000,
    - b) kopie mapy podstawowej M 1 : 50 000 z zaznaczeniem granic pasma ochronnego II stopnia.
  - (7) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wraz z odpowiednimi organami administracyjnymi i gminami, na terenie których mają być wyznaczone pasma ochronne rozpatrzy wnioski o wyznaczenie pasm ochronnych. Zainteresowane organy administracji i gminy mają obowiązek przesłać Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk swoje stanowiska w terminie do 60 dnia otrzymania wezwania. Jeśli w tym terminie stanowiska nie zostaną przesłane, wówczas zakłada się, że nie mają żadnych uwag względem pasm ochronnych.
  - (8) Jeśli w jednej strukturze hydrogeologicznej mineralna woda jest użytkowana na inne cele niż lecznicze i woda ta jest takiego samego pochodzenia i hydrodynamicznie spoista, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może ograniczyć lub wydać zakaz użytkowania wody w innych celach.

SŁOWACJA

---

§ 27

Pasma ochronne I stopnia

- (1) Pasma ochronne I stopnia wyznaczone jest:
  - a) dla obszaru strefy ujścia lub,
  - b) dla obszaru obejmującego okolice naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (2) Pasma ochronne dla strefy ujścia zostanie wyznaczone, jeśli naturalne źródła lecznicze lub naturalne źródła mineralne znajdują się płytko pod powierzchnią terenu lub jeśli wymagają tego pomiary geologiczne i hydrogeologiczne.
- (3) Jeśli kolektor wody mineralnej jest oddzielony od powierzchni terenu dostateczną grubą warstwą skał, to wówczas dla naturalnych źródeł leczniczych lub naturalnych źródeł mineralnych, odkrytych poprzez odwiert na większej głębokości, wyznaczone zostaje pasmo ochronne I stopnia w promieniu 25 metrów od naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (4) Każde naturalne źródło lecznicze i naturalne źródło mineralne jest chronione poprzez wyznaczenie ochrony fizycznej takiego źródła, zazwyczaj w zasięgu 10 x 10 metrów na wolnym terenie. W tym paśmie mogą być przeprowadzane tylko czynności bezpośrednio związane z użytkowaniem i ochroną naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (5) Z obszaru pasma ochronnego I stopnia muszą zostać usunięte wszelkie źródła zanieczyszczenia i muszą zostać przeprowadzone niezbędne prace związane z uporządkowaniem obszaru.
- (6) W paśmie ochronnym I stopnia zabronione jest przeprowadzanie wszelkich czynności, które mogłyby mieć negatywny wpływ na fizyczne, chemiczne, mikrobiologiczne i biologiczne właściwości naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, na jej ilość użytkową, wysoką jakość lub wydajność naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego.
- (7) Środki bezpieczeństwa, wymienione w ust. 5, zaprowadzi na koszt własny użytkownik źródła. Właściciel nieruchomości ma obowiązek umożliwić zaprowadzenie tychże środków bezpieczeństwa, w innym razie będzie odpowiadał za powstałe szkody. Jeśli naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne nie posiada użytkownika, koszty zaprowadzenia środków bezpieczeństwa, zgodnie z ust. 5, pokryje Ministerstwo Zdrowia.

SŁOWACJA

- (8) Ministerstwo Zdrowia przedłoży w wydziale ewidencji gruntów graficzne i pisemne podstawy, dotyczące pasm ochronnych I stopnia w celu zapisania pasm ochronnych I stopnia do rejestru nieruchomości.23).

§ 28

Pasmo ochronne II stopnia

- (1) Pasmo ochronne II stopnia ochrania hydrogeologiczny kolektor wody mineralnej, jego obszaru transportowo - akumulacyjnego, ewentualnie obszaru infiltracji lub ich części, naturalne źródła lecznicze i naturalne źródła mineralne.
- (2) W ramach pasma ochronnego mogą zostać wydzielone mniejsze pasma z różnym stopniem ochrony.
- (3) W paśmie ochronnym II stopnia wzbronione jest przeprowadzanie wszystkich czynności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na fizykalne, chemiczne, mikrobiologiczne i biologiczne właściwości naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, na jej użytkową ilość, wysoką jakość lub wydajność naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła leczniczego.
- (4) Pasmo ochronne II stopnia naniesione zostanie na mapę podstawową w skali 1 : 50 000, przy czym punkty odniesienia definiowane są stosunkiem współrzędnych Jednolitej Sieci Trygonometrycznej Ewidencji Gruntów.

§ 29

Granice pasm ochronnych i ich oznaczanie

- (1) Przy określaniu granic pasm ochronnych bierze się pod uwagę granice poszczególnych działek zgodnie z ewidencją nieruchomości, jak również naturalne i sztuczne granice w terenie.
- (2) Koszty związane z określeniem i naniesieniem granic pasm ochronnych w terenie na drogach dojazdowych pokrywa użytkownik. Jeśli naturalne źródło lecznicze, naturalne źródło mineralne, naturalne źródła lecznicze lub naturalne źródła mineralne mają więcej użytkowników, wówczas dzielą oni pomiędzy siebie koszty w stosunku odpowiadającym zakresowi użytkowania. Jeśli naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne nie posiada użytkownika, to koszty pokryje Ministerstwo Zdrowia. Koszty związane ze zmianą już istniejących pasm ochronnych pokrywa ten, kto złożył wniosek o ich zmianę.

SŁOWACJA

CZĘŚĆ TRZECIA

WARUNKI KLIMATYCZNE SPRZYJAJĄCE LECZENIU

§ 30

Uznanie warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu

- (1) Postępowanie ws. uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu może zostać wszczęte na wniosek organu administracji.
- (2) Wniosek o uznanie warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu może złożyć osoba fizyczna lub osoba prawna, która jest zainteresowana użytkowaniem warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu w celu oferowania opieki uzdrowiskowej.
- (3) Wniosek, zgodnie z ust. 2, musi zawierać:
  - a) niezbędne dane, zgodnie z § 6 ust. 5, pdpkt. a) i § 6 ust. 6, pdpkt. a), b) lub c),
  - b) ocenę bioklimatyczną, zawierającą:
    1. ocenę wskaźników zgodnie z ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia,
    2. ocenę leczniczego oddziaływania warunków klimatycznych na organizm ludzki,
    3. informacje o stanie środowiska naturalnego.
- (4) Warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu można uznać na płaszczynie terenu z takimi samymi wskaźnikami i jakością powietrza.
- (5) Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk uzna warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu, jeśli wskaźniki klimatyczne i jakość powietrza spełniają wymogi zgodnie z ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia.
- (6) Okres obserwacji wskaźników klimatycznych i jakości powietrza w celu uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, w miejscu użytkowania, wynosi najmniej trzy lata, jeśli uzyskane dane są zgodne z wynikami długoterminowej obserwacji najbliższej stacji meteorologicznej danego regionu klimatycznego.
- (7) Koszty związane ze złożeniem wniosku o uznanie - obserwacja wskaźników klimatycznych i jakości powietrza - pokrywa ubiegający się. Jeśli ubiegających się jest więcej, wówczas dzielą oni koszty równo między siebie.
- (8) Jeśli Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk rozpocznie postępowanie ws. uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu na

SŁOWACJA

- wniosek własny, wówczas potrzebne dokumenty dostarczy Ministerstwo Zdrowia.
- (9) Decyzja ws. uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu zawiera:
- a) wydzielenie obszaru z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu,
  - b) charakterystykę wskaźników klimatycznych i jakości powietrza,
  - c) indykacje warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu.
- (10) Jeśli wskaźniki klimatyczne i jakość powietrza nie spełniają wymogów zgodnie z ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk rozpocznie postępowanie ws. zniesienia decyzji uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu.
- (11) Decyzja o uznaniu warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu lub o zniesieniu uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu doręczona zostanie:
- a) uczestnikom postępowania,
  - b) gminie, na terenie której znajdują się warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu,
  - c) urzędowi budowlanemu odpowiedniemu względem miejsca występowania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
  - d) organom planowania przestrzennego,
  - e) Ministerstwu Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Republiki Słowackiej,
  - f) Ministerstwu Środowiska,
  - g) Ministerstwu Gospodarki.
- (12) Jako warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu, zgodnie z niniejszą ustawą, mogą zostać także uznane mikroklimatyczne warunki naturalnych przestrzeni podziemnych.
- (13) Na obszarze z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu wzbronione są wszelkie działania, które mogłyby negatywnie wpłynąć na wskaźniki klimatyczne i jakość powietrza.

§ 31

Monitoring wskaźników klimatycznych i jakości powietrza

- (1) Użytkownik warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu ma obowiązek:
- a) zapewnić ciągłe funkcjonowanie stacji meteorologicznej z oceną wskaźników raz do roku,

SŁOWACJA

- b) dokonywać obserwacji i co pięć lat składać kompleksowy raport o stanie i zmianach warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
- c) sprawozdanie, zgodnie z pdpkt. b) dostarczać do 30 czerwca danego roku kalendarzowego; sprawozdanie musi zawierać także ocenę bioklimatyczną i medyczną oddziaływania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu.

§ 32

Ochrona warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu

- (1) W celu ochrony warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu można wyznaczyć pasmo ochronne.
- (2) Wniosek o wyznaczenie pasma ochronnego warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, zgodnie z ust.1, składa użytkownik.
- (3) Na obszarze pasma ochronnego zakazane jest przeprowadzanie wszelkich działań, które mogłyby negatywnie wpłynąć na wskaźniki klimatyczne i jakość powietrza.
- (4) Koszty związane z określeniem i wyznaczeniem pasm ochronnych w terenie pokrywa użytkownik. Jeśli użytkowników jest więcej, wówczas wszyscy pokrywają koszty stosownie do ilości miejsc noclegowych, którymi dysponują.
- (5) Ministerstwo Zdrowia wyda ogólnie obowiązujący przepis prawny, który ustanowi pasma ochronne i określi rodzaje zabronionych czynności.
- (6) Pasma ochronne można przekształcać, zmieniać lub znosić wówczas, gdy zmieniły się lub zanikły powody do ich wyznaczenia.

CZĘŚĆ CZWARTA

UZDROWISKA NATURALNE, LECZNICE UZDROWISKOWE I MIASTA UZDROWISKOWE

§ 33

Pozwolenie na użytkowanie uzdrowisk naturalnych i lecznic uzdrowiskowych

- (1) Uzdrowiska naturalne i lecznice uzdrowiskowe można prowadzić tylko na podstawie pozwolenia wydanego przez Państwową Komisję ds. Uzdrowisk.

SŁOWACJA

- (2) Uzdrowiska naturalne i lecznice uzdrowiskowe mogą być prowadzone w miejscach, gdzie znajdują się naturalne źródła lecznicze, lub na obszarze z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu, gdzie można zapewnić środowisko uzdrowiskowe zgodnie z § 36.
- (3) Lecznice uzdrowiskowe, w zależności od ilości miejsc noclegowych i na podstawie stosunków handlowych, odpowiednio uczestniczą razem z uzdrowiskami naturalnymi w tworzeniu i podtrzymaniu środowiska uzdrowiskowego oraz w wypełnianiu pozostałych obowiązków, które związane są z administrowaniem naturalnymi źródłami leczniczymi.
- (4) Opieka uzdrowiskowa może być wykonywana tylko w uzdrowiskach naturalnych i lecznicach uzdrowiskowych.
- (5) Uzdrowiska naturalne i lecznice uzdrowiskowe, ich obiekty noclegowe, balneoterapeutyczne i gabinety muszą znajdować się na terenie uzdrowisk.

§ 34

Podanie o wydanie pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych i lecznic uzdrowiskowych

- (1) Podanie o wydanie pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych musi zawierać:
  - a) pozwolenie na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub dokument stwierdzający uznanie warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, dokument zawierający wykaz wyposażenia materialno – technicznego i personelu, zgodnie z ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia,
  - b) informacje dot. obiektów noclegowych, obiektów służby zdrowia i innych obiektów potrzebnych do oferowania opieki uzdrowiskowej,
  - c) wniosek o indykację wód, który musi być zgodny z balneologicznym charakterem naturalnych źródeł leczniczych lub warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, zgodnie z ekspertyzą balneologiczną,
  - d) specjalistyczną ekspertyzę stanu środowiska naturalnego z możliwością do utworzenia i podtrzymania środowiska uzdrowiskowego,
  - e) wniosek o wydzielenie obszaru uzdrowiskowego z danymi z rejestru nieruchomości dot. działek znajdujących się na tym terenie,
  - f) stanowisko gminy, na terenie której, na podstawie pozwolenia, mają być prowadzone uzdrowiska naturalne lub lecznice uzdrowiskowe,
  - g) zatwierdzoną dokumentację projektową obiektów potrzebnych do oferowania opieki uzdrowiskowej,

SŁOWACJA

- h) w przypadku osoby fizycznej - licencję na wykonywanie zawodu lekarskiego, a w przypadku osoby prawnej - licencję na pełnienie funkcji wyspecjalizowanego pełnomocnika.3).
- (2) Wyspecjalizowany pełnomocnik jest osobą fizyczną, która osobiście odpowiada za oferowanie specjalistycznej opieki zdrowotnej w uzdrowiskach naturalnych lub lecznicach uzdrowiskowych. Wyspecjalizowany pełnomocnik musi pozostawać z osobą posiadającą pozwolenie na prowadzenie uzdrowiska naturalnego lub lecznicy uzdrowiskowej w prawnym stosunku pracy lub w stosunku analogicznym.
  - (3) Jeśli podanie o wydanie pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych nie zawiera elementów wymienionych w ust. 1 lub jeśli jest niezrozumiałe, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wezwie ubiegającego się w celu uzupełnienia lub poprawy podania i wyznaczy mu na to odpowiedni termin, który nie może być krótszy niż dziesięć dni roboczych.
  - (4) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wyda pozwolenie na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych wówczas, gdy podanie o wydanie pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych zawiera elementy wymienione w ust. 1 a ubiegający się spełnił warunki określone niniejszą ustawą.
  - (5) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk rozpocznie postępowanie o zniesienie pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych jeśli zanikły warunki potrzebne do ich prowadzenia.

§ 35

Miasto uzdrowiskowe i obszar uzdrowiskowy

- (1) Wniosek o uznanie miasta uzdrowiskowego i wniosek ws. jego statutu przedkłada Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk gmina, na terenie której znajdują się uzdrowiska naturalne lub lecznice uzdrowiskowe. Jeśli uzdrowiska naturalne lub lecznice uzdrowiskowe znajdują się na terenie kilku gmin, wówczas wniosek przedkłada gmina, na terenie której znajduje się większość obiektów uzdrowiskowych.
- (2) Za miasto uzdrowiskowe zostanie uznany obszar gminy lub część obszaru gminy, na którym znajdują się naturalne źródła lecznicze, uzdrowiska naturalne i inne obiekty potrzebne do wykonywania opieki uzdrowiskowej.
- (3) Obszar uzdrowiskowy to jednolity obszar w mieście uzdrowiskowym, którego zasięg jest określony w statucie miasta uzdrowiskowego. Na obszarze uzdrowiskowym ma zastosowanie ochrona reżimu uzdrowi-

SŁOWACJA

- skowego.
- (4) Osoby fizyczne lub prawne, które na obszarze uzdrowiskowym organizują imprezy kulturalne, szkoleniowe, rekreacyjne, sportowe i inne, muszą zapewnić:
- a) higieniczne i epidemiologiczne środki ostrożności i nadzór nad ich zachowaniem,
  - b) ochronę zdrowia przed hałasem i wibracjami.²⁴⁾,
  - c) aby impreza odbywała się zgodnie z jej celem i w dozwolonym czasie oraz zgodnie ze statutem uzdrowiska,
  - d) aby zachowana była cisza nocna w godzinach od 22.00 do 6.00.
- (5) Na obszarze uzdrowiskowym zabrania się:
- a) gromadzenia odpadów z wyjątkiem ich zbierania przez wywozem.²⁵⁾
  - b) posypywania jezdni chemikaliami,
  - c) używania środków do chemicznej ochrony roślin i trwałych porostów trawiastych oprócz środków wpisanych do rejestru zatwierdzonych środków do ochrony roślin i środków mechanizacyjnych do ochrony roślin zgodnie z oddzielnym przepisem.²⁶⁾,
  - d) wzmoczonej produkcji rolnej i leśnej oprócz niezbędnych zabiegów agrotechnicznych,
  - e) hodowli zwierząt na dużą skalę,
  - f) wyprowadzania psów bez smyczy i kagańca,
  - g) umieszczania i prowadzenia stoisk handlowych i kiosków, sprzedaży ulicznej poza kioskami z prasą, na umieszczenie których pozwolenie wyda gmina po uprzednich ustaleniach z uzdrowiskami naturalnymi,
  - h) budowy domów mieszkalnych, obiektów szkolnych i innych obiektów, których funkcja jest w sprzeczności do funkcji obszaru uzdrowiskowego.
- (6) Statut miasta uzdrowiskowego musi respektować ograniczenia zawarte w ust. 5.
- (7) Uzdrowiska naturalne, po konsultacji z gminą, mają obowiązek oznaczyć granice obszaru uzdrowiskowego na tablicach przy drogach dojazdowych, zgodnie z ogólnie obowiązującym przepisem prawnym, który wyda Ministerstwo Zdrowia.
- (8) Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk przedłoży w wydziale ewidencji gruntów dokumenty będące podstawą do wyznaczenia granic obszaru uzdrowiskowego w celu ich zapisania granic obszaru uzdrowiskowego do rejestru nieruchomości. Granice obszaru uzdrowiskowego muszą się także znaleźć w dokumentach planowania przestrzennego.

SŁOWACJA

- (9) Gminy, na terenie których znajduje się uznane miasto uzdrowiskowe, mają obowiązek, w ramach swoich kompetencji, realizować postanowienia statutu miasta uzdrowiskowego i zapewnić środki bezpieczeństwa w nim określone.
- (10) Rada Ministrów Republiki Słowackiej, w formie rozporządzenia, uznaje miasto uzdrowiskowe i wydaje jego statut.
- (11) Jeśli zanikły warunki potrzebne do uznania miasta uzdrowiskowego, zgodnie z niniejszą ustawą, wówczas Rada Ministrów cofnie uznanie miasta uzdrowiskowego i zniesie jego statut.
- (12) Miasta uzdrowiskowe są obszarami wymagającymi szczególnej ochrony powietrza zgodnie z oddzielnym przepisem.²⁷

§ 36

Środowisko uzdrowiskowe

- (1) Na obszarze uzdrowiskowym użytkownicy i inni użytkownicy naturalnych źródeł leczniczych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu mają obowiązek wytwarzania środowiska uzdrowiskowego, którego częścią są lecznice, lecznice uzdrowiskowe, balneoterapie, parki, kolumnady, obiekty towarzyskie, techniczne i balneotechniczne urządzenia oraz obowiązek pokrywania kosztów z tym związanych w zakresie odpowiadającym ilości miejsc noclegowych.
- (2) Środowisko uzdrowiskowe jest zabezpieczone przede wszystkim:
  - a) obowiązkowym dotrzymywaniem warunków ustanowionych dla obszaru uzdrowiskowego,
  - b) poprzez zastosowanie środków ostrożności ukierunkowanych na niwelowaniu emisji i imisji, które mogą dotyczyć obszaru uzdrowiskowego,
  - c) poprzez budowę obiektów zdrowotnych, obiektów mieszkalnych, parków uzdrowiskowych, parków leśnych, obiektów sportowych i towarzyskich,
  - d) poprzez zastosowanie środków ostrożności zabezpieczających zdrowe żywienie i przestrzeń dla niepalących,
  - e) odpowiednim włączeniem kompleksów urbanistycznych i architektury drobnej w obszar parków uzdrowiskowych i zieleni naturalnej.

§ 37

Natychmiastowe zapobiegawcze środki ochronne

- (1) Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk może nałożyć natychmiastowe zapobiegawcze środki ochronne, jeśli istnieje groźba powstania

SŁOWACJA

---

szkód na naturalnych źródłach leczniczych, warunkach klimatycznych sprzyjających leczeniu, na terenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych.

- (2) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może nałożyć natychmiastowe zapobiegawcze środki ochronne tylko do momentu wyznaczenia pasm ochronnych lub wydania statutu miasta uzdrowiskowego, najdłużej na okres 5 lat od dnia ich nałożenia.
- (3) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może także nałożyć natychmiastowe zapobiegawcze środki ochronne w już wyznaczonych pasmach ochronnych lub na obszarze uzdrowiskowym, w przypadku, jeśli w tych miejscach przeprowadzane są czynności, które zagrażają naturalnym źródłom leczniczym lub środowisku uzdrowiskowemu.
- (4) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może nałożyć natychmiastowe zapobiegawcze środki ochronne także w celu ochrony wód podziemnych, które mogą być odpowiednie do uznania ich za naturalne wody lecznicze do wykorzystania w celach leczniczych i które wymagają ochrony do czasu uznania ich za naturalne wody lecznicze.

§ 38

Obowiązki właścicieli nieruchomości

Właściciele nieruchomości mają obowiązek:

- a) umożliwić osobom wymienionym w § 45 wstęp na działki, do budynków i do przestrzeni nie zamieszkałych oraz innych obiektów, w których prowadzona jest działalność w myśl niniejszej ustawy, w celu uzyskania potrzebnych informacji, zgodnie z niniejszą ustawą,
- b) umożliwić osobom wymienionym w § 45 wstęp do przestrzeni i przedłożyć dokumenty przy wykonywaniu prac wiertniczych, prac podlegających osobnym przepisom.28) i innych prac ziemnych, w celu uzyskania potrzebnych informacji, zgodnie z niniejszą ustawą,
- c) akceptować na swoich nieruchomościach oznaczenia granic pasm ochronnych naturalnych źródeł leczniczych, pasm ochronnych naturalnych źródeł mineralnych, pasm ochronnych warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, obszarów z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu i obszarów uzdrowiskowych,
- d) respektować ograniczenia w pasmach ochronnych, na obszarach z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu i obszarze uzdrowiskowym, zgodnie z niniejszą ustawą.

SŁOWACJA

---

§ 39

Ograniczenia praw własnościowych

- (1) Prawo własnościowe do nieruchomości można ograniczyć, lub można wywłaszczyć nieruchomość tylko w interesie publicznym. Interes publiczny na cele niniejszej ustawy to wyszukiwanie i użytkowanie naturalnego źródła leczniczego w celach leczniczych, jak również ochrona naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych w celu zachowania ich jakościowych i ilościowych właściwości i wysokiej jakości.
- (2) Jeśli właściciel nieruchomości uniemożliwia:
  - a) wyszukiwania naturalnego źródła leczniczego, można ograniczyć jego prawo własności do nieruchomości,
  - b) użytkowanie lub ochronę naturalnego źródła leczniczego lub ochronę naturalnego źródła mineralnego, można ograniczyć jego prawo własności do nieruchomości lub wywłaszczyć nieruchomość. Postępowanie wywłaszczające jest przeprowadzane zgodnie z oddzielnym przepisem.29).
- (3) Właścicielom nieruchomości i osobom trzecim, względem których powstała szkoda w wyniku ograniczeń w dotychczasowym użytkowaniu nieruchomości lub w wyniku zakończenia dotychczasowych czynności w związku z wprowadzeniem środków ostrożności zgodnie z niniejszą ustawą, należy się stosowne odszkodowanie. Stosowne odszkodowanie ma obowiązek wypłacić użytkownik naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego. Jeśli naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne nie posiada właściciela, wówczas stosowne odszkodowanie wypłaci Ministerstwo Zdrowia.
- (4) Jeśli właściciel nieruchomości lub osoby trzecie, zgodnie z ust. 3, nie porozumie się z użytkownikiem naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego w kwestii stosownego odszkodowania, wówczas zadecyduje o niej sąd na wniosek kogoś z w/w.

SŁOWACJA

CZEŚĆ PIĄTA

SPRAWOWANIE ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ I SANKCJE

§ 40

Sprawowanie administracji państwowej

- (1) Głównym organem administracji państwowej dla uzdrowisk naturalnych, naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych wód mineralnych jest Ministerstwo Zdrowia.30).
- (2) Ministerstwo Zdrowia jest zainteresowanym organem w sprawach:
  - a) czynności dot. planowania przestrzennego.13) na terenie miasta uzdrowiskowego, na obszarach z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu, na obszarze pasm ochronnych naturalnego źródła leczniczego, naturalnego źródła mineralnego i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
  - b) konserwacji i likwidacji budynków, pozwoleń na wprowadzanie zmian w terenie, prac i obiektów, terytorialne, budowlane kolaudacyjne i pozostałych postępowaniach przeprowadzanych zgodnie z oddzielnym przepisem.13) na obszarze uzdrowiskowym i w paśmie ochronnym I stopnia naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego,
  - c) pozwolenia na specjalne użytkowanie wód, pozwolenia na niektóre działalności, pozwolenia na budowle wodne, wydawania zgód i innych postępowaniach przeprowadzanych zgodnie z oddzielnym przepisem.8) na obszarze uzdrowiskowym w paśmie ochronnym I stopnia naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego,
  - d) oceny planowanych prowadzonych działalności i postępowania poszukiwawczego.31) na obszarze miasta uzdrowiskowego, obszarze z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu, na obszarze pasm ochronnych naturalnego źródła leczniczego, naturalnego źródła mineralnego i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
  - e) geologicznych prac.9) i działalności górniczej i czynności wykonywanych w sposób podobny do górniczego.32) na obszarze pasm ochronnych naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego.

§ 41

Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk

- (1) Do pełnienia swoich zadań w zakresie naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód leczniczych, uzdrowisk naturalnych i warunków kli-

SŁOWACJA

- matycznych sprzyjających leczeniu w ramach Ministerstwa Zdrowia powołana zostaje Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk, która jest organem administracyjnym i decyduje w stopniu pierwszym.
- (2) Członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk mianuje minister zdrowia republiki Słowackiej (dalej Minister Zdrowia). Państwowa komisja ds. Uzdrawisk ma siedmiu członków. Kadencja członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk trwa pięć lat.
  - (3) Na członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk może kandydować osoba fizyczna, która jest obywatelem Republiki Słowackiej, posiada kwalifikacje do działań prawnych o pełnym zasięgu, wykształcenie wyższe, jest nienaganna i jest specjalistom w zakresie balneologii, klimatologii, hydrogeologii, balneotechniki, urbanistyki lub praktyki uzdrawiskowej z przynajmniej pięcioletnim doświadczeniem.
  - (4) Jako nienaganną osobę uważa się tę, która nie była ukarana za umyślnie spowodowany czyn karny. Nienaganność jest potwierdzana poprzez dostarczenie zaświadczenia o niekaralności nie starszym niż trzy miesiące.
  - (5) Funkcja członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk nie można łączyć z funkcją posła Rady Narodowej Republiki Słowackiej, członka rządu Republiki Słowackiej, sędziego, prokuratora, a także z funkcją statutowego organu użytkownika źródła lub członka statutowego organu użytkownika źródła.
  - (6) Kandydatury członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk przedstawiają Ministrowi Zdrowia: Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Gospodarki, stowarzyszenia obywatelskie i stowarzyszenia prawnicze, których działalność związana jest z wykonywaniem opieki uzdrawiskowej lub z użytkowaniem naturalnych źródeł mineralnych i stowarzyszenia gmin, które wymienione są w statucie Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk.
  - (7) Podmioty, zgodnie z ust. 6, przedstawiają kandydatury na funkcję członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk najpóźniej dwa miesiące przed upłynięciem kandydatury członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk. Z przedstawionych kandydatur Minister Zdrowia, w terminie do jednego miesiąca od przedstawienia kandydatur, mianuje sześciu członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk tak, aby w jej skład wchodziła specjalistów z dziedziny balneologii, klimatologii, hydrogeologii, balneotechniki, urbanistyki i praktyki uzdrawiskowej. Na przewodniczącego Państwowej komisji ds. Uzdrawisk mianowany zostanie dyrektor Inspektoratu.
  - (8) Członkostwo w Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk wygasa:

SŁOWACJA

- a) wraz z upływaniem kadencji,
  - b) na skutek zrzeczenia się członkostwa poprzez złożenie pisemnego podania,
  - c) jeśli członek Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk zacznie pełnić funkcję, której pełnienie stoi w sprzeczności do pełnienia funkcji członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk,
  - d) poprzez odwołanie członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk,
  - e) wraz ze śmiercią członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk.
- (9) Minister Zdrowia odwoła członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk jeśli:
- a) jeśli członek Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z członkostwa; do wniosku o odwołanie odnosi się Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk,
  - b) nie spełnia warunku nienaganności.
- (10) Jeśli członkostwo któregoś z członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk wygaśnie przed upływaniem kadencji, Minister Zdrowia mianuje na jego miejsce nowego członka, wybierając z dwóch kandydatur przedstawionych przez podmiot zgodnie z ust. 6. Kadencja w ten sposób mianowanego członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk trwa pięć lat.
- (11) Członek Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk ma prawo do zwrotu kosztów wydatków związanych z pełnieniem funkcji członka Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk³³) i do nagrody za rok w wysokości dziesięciokrotności średniego wynagrodzenia pracownika resortu gospodarki Republiki Słowackiej w poprzednim roku kalendarzowym, podanej przez Urząd Statystyczny Republiki Słowackiej.

§ 42

Do kompetencji Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk należą:

- a) wydawanie decyzji ws. uznania naturalnych wód leczniczych, naturalnych wód mineralnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu i ws. ich zniesienia,
- b) wydawanie pozwoleń na prowadzenie uzdrawisk naturalnych i lecznic uzdrawiskowych i wydawanie decyzji ws. ich zniesienia,
- c) wydawanie pozwoleń na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych, decyzji o ich zmianie, zniesieniu i wyznaczeniu zmiany danych,
- d) wydawanie pozwoleń na obróbkę naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej, ich zmianie i zniesieniu,

SŁOWACJA

- e) złożenie do rządu wniosku o utworzenie miasta uzdrowiskowego i jego zniesienie,
- f) przedłożenie rządowi projektu statutu miasta uzdrowiskowego, na wniosek gminy,
- g) składanie do Ministerstwa Zdrowia, w celu uchwalenia, projektów ogólnie obowiązujących przepisów prawnych, na podstawie których wyznaczane są pasma ochronne naturalnych źródeł leczniczych, naturalnych źródeł mineralnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, ich zmiany i zniesienia,
- h) wydawanie decyzji o nałożeniu kary zgodnie z § 47 i §48,
- i) prowadzenie spisu laboratoriów akredytowanych,
- j) wydawanie pełnomocnictwa do pełnienia obowiązków balneotechnika, odbieranie w/w pełnomocnictw i uznawanie fachowego wykwalifikowania zgodnie z § 22 ust. 6, zapewnienie studiów uzupełniających zgodnie z § 22 ust.3,
- k) wprowadzanie natychmiastowych środków zapobiegawczych zgodnie z § 37,
- l) składanie wniosków, zgodnie z § 39 ust. 2, pdpkt. b), o wyłączenie nieruchomości,
- ł) określanie stanowiska w sprawach, w których Ministerstwo Zdrowia zgodnie z niniejszą ustawą jest organem zainteresowanym,
- m) kontrolowanie wypełniania warunków określonych ustawą i warunków określonych w pozwoleniu na użytkowanie źródła,
- n) ocenianie projektowej dokumentacji budowy obiektów do użytkowania naturalnego źródła leczniczego i naturalnego źródła mineralnego zgodnie z § 15 ust 1 i 2,
- o) wprowadzanie środków zapobiegawczych w celu usunięcia uchybień zgodnie z niniejszą ustawą,
- p) wydawanie zgody zgodnie postanowieniami niniejszej ustawy,
- r) wydawanie pełnomocnictw osobom poprzez opracowanie oceny i wyjaśnień,
- s) oceniać projekty powszechnie obowiązujących przepisów prawnych wydawanych przez Ministerstwo Zdrowia w sprawie naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód leczniczych, uzdrowisk naturalnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu.

§ 43

- (1) Posiedzenia Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk zwołuje i prowadzi przewodniczący Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk. Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk posiada zdolność uchwalania jeśli obecny jest jej

SŁOWACJA

---

przewodniczący i przynajmniej trzech pozostali członkowie. Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk uchwała poprzez głosowanie. Do przyjęcia uchwały Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk potrzebna jest zgoda ponad połowy jej wszystkich członków. Przy takiej samej liczbie głosów, decydujący jest głos przewodniczącego Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk. Z głosowania sporządzany jest protokół. Uchwałę Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk podpisuje przewodniczący. Postępowanie przed Państwową Komisją ds. Uzdrawisk jest zamknięte. Szczegóły dot. posiedzenia i uchwał Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk reguluje jej statut, który wydaje Minister Zdrowia.

- (2) Za działalność Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk, zgodnie z oddzielnym przepisem.³⁴), odpowiada Ministerstwo Zdrowia.
- (3) O odwołaniu od uchwały Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk decyduje Minister Zdrowia.
- (4) Członek Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk może zostać wyłączony z posiedzenia jeśli są wątpliwości, że może on być uprzedzony do uczestników postępowania lub ich przedstawicieli.
- (5) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk ma prawo wezwać na swoje posiedzenie przedstawicieli resortów, gmin i instytucji lub starać się o specjalistyczne oceny, wyjaśnienia i konsultacje.

§ 44

Nadzór uzdrawiskowy

- (1) W celu przeprowadzania nadzoru nad wywiązywaniem się z obowiązków określonych w niniejszej ustawie i środków bezpieczeństwa określonych zgodnie z niniejszą ustawą, w ramach Ministerstwa Zdrowia utworzony zostaje Inspektorat. Przy przeprowadzaniu nadzoru Inspektorat postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami czynności kontrolnych.³⁵).
- (2) Inspektorat w trakcie nadzoru:
  - a) przeprowadza czynności zgodnie z uchwałami Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk,
  - b) przeprowadza nadzór na odległość w ten sposób, że:
    1. kontroluje i ocenia określone obserwacje szczegółowe,
    2. kontroluje spełnianie pozostałych warunków, które wynikają z pozwoleń na użytkowanie źródeł,
    3. kontroluje i ocenia przeprowadzanie obserwacji określonych wskaźników klimatycznych i wskaźników jakości powietrza na obszarach, gdzie uznane są warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu,

SŁOWACJA

- c) przeprowadza nadzór na miejscu, u użytkowników naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych i u właścicieli nieruchomości, zgodnie z niniejszą ustawą,
  - d) wprowadza środki bezpieczeństwa w celu likwidacji stwierdzonych uchybień,
  - e) prowadzi spis i informuje odpowiednie organy Unii Europejskiej o tym, które naturalne wody mineralne w Republice Słowackiej są uznane i spełniają warunki potrzebne do butelkowania, lub którym uznanie zostało odebrane,
  - f) informuje odpowiednie organy Unii Europejskiej o uznaniu naturalnych wód mineralnych ze źródła na terenie krajów spoza Unii Europejskiej, dowiezionych do kraju członkowskiego Unii Europejskiej,
  - g) na podstawie pełnomocnictwa od Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk wydaje stanowiska w sprawach, w których Ministerstwo Zdrowia jest zainteresowanym organem administracji państwowej zgodnie z niniejszą ustawą,
  - h) zarządza systemem monitorowania naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych,
  - i) prowadzi rejestr i bazę danych wód mineralnych w Republice Słowackiej,
  - j) prowadzi ewidencje i kontroluje opłaty za pobieranie wód z naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych.
- (3) Inspektorat składa Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk sprawozdanie z wypełniania obowiązków ustanowionych w niniejszej ustawie i środków bezpieczeństwa określonych zgodnie z niniejszą ustawą.
- (4) Inspektorat przygotowuje specjalistyczne materiały na posiedzenia i do uchwał Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk.

§ 45

Uprawnienia członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk, Inspektoratu i osób z pełnomocnictwem

- (1) Członkowie Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk, Inspektoratu i osoby z pełnomocnictwem od Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk, na podstawie opracowanych ocen i wyjaśnień, w zakresie pełnomocnictwa są uprawnieni do:
- a) wstępu na działki, do budynków i do obiektów w celach uzyskania danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, szcze-

SŁOWACJA

- gólowych obserwacji i zbadania uchybień,
- b) wymagania informacji i dokumentów potrzebnych do przeprowadzenia swoich czynności, osoby fizyczne i osoby prawne mają obowiązek bez zbędnych opóźnień wykazać współpracę,
  - c) zarządzania i kontrolowania usuwania stwierdzonych uchybień,
  - d) pobierania próbek wody, tylko jeśli jest to wyraźnie określone.
- (2) Osoby wymienione w ust.1, przy wykonywaniu swoich uprawnień, okażą się pełnomocnictwem wydanym przez Ministerstwo Zdrowia.
- (3) Osoby wymienione w ust.1 mają obowiązek zachowania milczenia w kwestii stanu faktycznego, o którym dowiedzieli się w trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych.

§ 46

Wykonywanie analiz naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych

- (1) Chemiczne, fizykalne, fizyko - chemiczne, mikrobiologiczne i biologiczne analizy naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych, niezbędne do przeprowadzenia postępowania zgodnie z niniejszą ustawą, mogą przeprowadzać tylko laboratoria akredytowane, znajdujące się w spisie prowadzonym przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk; inne analizy nie są brane pod uwagę.
- (2) Laboratorium akredytowane zgodnie z ust. 1 to laboratorium, które uzyskało akredytację od Słowackiej Narodowej Służby Akredytacyjnej lub od innej agencji zagranicznej, która jest sygnatariuszem multilateralnej umowy European Accreditation i jednocześnie posiada akredytację do poboru próbek.
- (3) Warunki, spełnienie których umożliwi zapisanie laboratorium do spisu prowadzonego przez Ministerstwo Zdrowia, określi powszechnie obowiązujący przepis prawny, który wyda Ministerstwo Zdrowia.

§ 47

Wykroczenia

- (1) Wykroczenia dopuszcza się ten, kto:
  - a) użytkuje naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne bez pozwolenia na użytkowanie źródła wydanego przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk, zgodnie z niniejszą ustawą,
  - b) w paśmie ochronnym naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego lub na obszarze miasta uzdrowskiego prowadzi

SŁOWACJA

- zakazaną działalność,
- c) na obszarze uzdrowiskowym przeprowadza działania, które są w sprzeczności z zakazami i ograniczeniami określonymi niniejszą ustawą i statutem miasta uzdrowiskowego,
  - d) w paśmie fizycznej ochrony wykonuje inne czynności niż czynności bezpośrednio związane z użytkowaniem i ochroną naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - e) na terenie wydzielonym na podstawie niezbędnych, czasowych środków bezpieczeństwa wykonuje czynności będące w sprzeczności z ustanowionymi ograniczeniami lub zakazami,
  - f) nie spełni obowiązku informowania, zgodnie z § 4,
  - g) jako właściciel nieruchomości nie spełni obowiązków ustanowionych w § 38,
  - h) nie utrzyma lub nie wprowadzi środków bezpieczeństwa nałożonych w celu ochrony uzdrowisk naturalnych, naturalnych źródeł leczniczych, naturalnych źródeł mineralnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
  - i) wykona czynność, która zagraża lub niszczy warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu,
  - j) bezprawnie manipuluje przy urządzeniach technicznych naturalnego źródła leczniczego, naturalnego źródła mineralnego, odwiertu obserwacyjnego i innych urządzeniach związanych z użytkowaniem lub jeśli w/w urządzenia uszkodzi,
  - k) umyślnie zniszczy, uszkodzi, bezprawnie przemieści lub usunie oznaczenie lub tablicę, która w terenie wyznacza granice pasma ochronnego naturalnego źródła leczniczego, pasma ochronnego naturalnego źródła mineralnego, pasma ochronnego warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, obszaru z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu lub obszaru uzdrowiskowego.
- (2) Za wykroczenie zgodnie z ust. 1 można nałożyć karę od 1 000 KSk do 50 000 KSk.
- (3) Wykroczenia zgodnie z:
- a) ust. 1, pdpkt. a) do j) wyznacza Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk,
  - b) ust. 1, pdpkt. k) wyznacza gmina.
- (4) W kwestiach wykroczeń i ich wyznaczania odnosi się ogólnie obowiązujący przepis o wykroczeniach.³⁶⁾
- (5) Dochód z kar nałożonych za wykroczenia zgodnie z:
- a) ust. 1, pdpkt. a) do j) stanowi dochód budżetu państwa,
  - b) ust. 1, pdpkt. k) stanowi dochód gminy.

SŁOWACJA

---

§ 48

Inne wykroczenia administracyjne

- (1) Wykroczenia administracyjnego dopuszcza się osoba fizyczna – przedsiębiorca lub osoba prawna, jeśli:
  - a) w ramach opieki uzdrowiskowej używa do balneoterapii innej wody niż naturalna woda lecznicza lub warunków klimatycznych, które nie zostały uznane zgodnie z niniejszą ustawą za warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu,
  - b) użytkuje naturalne źródło lecznicze lub naturalne źródło mineralne bez pozwolenia na użytkowanie źródła wydanego przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk zgodnie z niniejszą ustawą, lub jeśli użytkuje źródło w sprzeczności z w/w pozwoleniem,
  - c) bez uprzedniej zgody Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk przeprowadzi taką obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, na którą zgodnie z niniejszą ustawą wymagane jest pozwolenie,
  - d) nie wypełni swoich obowiązków zgodnie z § 14, ust 1, pdpkt. d),
  - e) w paśmie ochronnym I stopnia, na obszarze z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu lub na terenie miasta uzdrowskiego, wykonuje czynności zakazane,
  - f) nie wypełni obowiązków użytkownika innych niż określone w § 14, ust 1, pdpkt. d),
  - g) nie wypełni obowiązków zgodnie z § 31 ust. 1 pdpkt. b),
  - h) na obszarze uzdrowskim wykonuje czynności będące w sprzeczności z zakazami i ograniczeniami określonymi w niniejszej ustawie i w statucie miasta uzdrowskiego,
  - i) w paśmie fizycznej ochrony wykonuje inne czynności niż czynności bezpośrednio związane z użytkowaniem i ochroną naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego,
  - j) nie wypełni obowiązku usunięcia z pasma ochronnego I stopnia wszystkich potencjalnych źródeł zanieczyszczenia i obowiązku przeprowadzenia potrzebnych prac ziemnych,
  - k) w paśmie ochronnym II stopnia wykonuje zabronione czynności,
  - l) nie wypełni obowiązku zapewnienia monitorowania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu,
  - ł) na obszarze wydzielonym zgodnie z niezbędnymi czasowymi środkami bezpieczeństwa wykonuje czynność będącą w sprzeczności z postanowieniami i ograniczeniami zgodnie z § 4,
  - m) nie wypełni obowiązku informowania, zgodnie z § 4,

SŁOWACJA

- n) jako właściciel nieruchomości nie wypełni obowiązków ustanowionych w § 38,
  - o) nie wypełni obowiązku zgodnie z § 35, ust. 7.
- (2) Za inne wykroczenia administracyjne zgodnie z niniejszą ustawą sankcje nakłada Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk.
- (3) Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk nałoży karę:
- a) od 1 000 000 KSk do 5 000 000 KSk za wykroczenie administracyjne zgodnie z ust. 1, pdpkt. od a) do c),
  - b) od 5 000 000 do 3 000 000 KSk za wykroczenie administracyjne zgodnie z ust. 1, pdpkt. d) i e),
  - c) od 10 000 KSk do 1 000 000 KSk za wykroczenie administracyjne zgodnie z ust. 1, pdpkt. od f) do o).
- (4) Przy określaniu wysokości kary Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk weźmie pod uwagę ważkość bezprawnych działań, miarę zagrożenia naturalnego źródła leczniczego, naturalnego źródła mineralnego, środowiska uzdrawisk naturalnych, zasięg szkodliwych skutków, jeśli do nich doszło, jak też okoliczności, w jakich zostały naruszone obowiązki, jak również za to, w jakim stopniu osoba fizyczna – przedsiębiorca lub osoba prawna przyczyniła się do usunięcia lub zmniejszenia szkodliwych skutków.
- (5) Termin płatności kary wynosi 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o nałożeniu kary. W decyzji o nałożeniu kary może zostać także określony termin, w którym ma zostać usunięta szkoda.
- (6) Dochody z kar zgodnie z ust. 3 stanowią dochód budżetu państwa.
- (7) Postępowanie w sprawie nałożenia kary można rozpocząć w okresie do jednego roku od dnia, w którym organ uprawniony do nałożenia kary dowiedział się o tym, że osoba fizyczna – przedsiębiorca lub osoba prawna naruszyła lub nie wypełniła obowiązków, najpóźniej zaś do trzech lat od dnia, w którym doszło do naruszenia obowiązku lub w którym obowiązki powinien być wypełniony.
- (8) Karę, zgodnie z ust. 3, Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może nałożyć powtórnie. Wysokość kary Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może stopniować do osiągnięcia pełnej kwoty wymienionej w odpowiednim podpunkcie ust. 3.
- (9) Jeśli osoba fizyczna – przedsiębiorca lub osoba prawna nie zapłaci kary w określonym terminie, wówczas ma obowiązek zapłacenia odsetek karnych w wysokości 0, 01 % od zaległej kwoty za każdy dzień spóźnienia.
- (10) Karę nałożoną zgodnie z niniejszą ustawą pobiera i egzekwuje organ, który nałożył karę.

SŁOWACJA

CZĘŚĆ SZÓSTA

POSTANOWIENIA OGÓLNE, TYMCZASOWE I KOŃCOWE

§ 49

Stosunek ustawy do innych ustaw

Do postępowań zgodnych z niniejszą ustawą odnoszą się ogólnie obowiązujące przepisy prawne o postępowaniu administracyjnym.³⁷⁾ jeśli niniejsza ustawa nie ustanawia inaczej.

§ 50

Postanowienia tymczasowe

- (1) Naturalne źródła lecznicze i naturalne źródła mineralne uznane zgodnie z dotychczasowymi przepisami i warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu uznane zgodnie z dotychczasowymi przepisami są traktowane jako naturalne źródła lecznicze, naturalne źródła mineralne i warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu uznane zgodnie z niniejszą ustawą.
- (2) Miasta uzdrowiskowe uznane zgodnie z dotychczasowymi przepisami traktowane są jako miasta uzdrowiskowe uznane zgodnie z niniejszą ustawą.
- (3) Statuty miast uzdrowiskowych wydane zgodnie z dotychczasowymi przepisami traktowane są jako statuty miast uzdrowiskowych wydanych zgodnie z niniejszą ustawą.
- (4) Pozwolenia na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych wydane zgodnie z dotychczasowymi przepisami na czas określony traktowane są jako pozwolenia na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych wydane zgodnie z niniejszą ustawą, do czasu upłynięcia ich ważności. Nowe pozwolenia na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych będą wydawane zgodnie z niniejszą ustawą. Odpowiednio zastosowane zostaną postanowienia § 15 ust. 5.
- (5) Pozwolenia na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych wód stołowych wydane zgodnie z dotychczasowymi przepisami na czas nieokreślony zachowują ważność do 31 grudnia 2007 roku. Drugie i trzecie zdanie ust. 4 ma takie samo zastosowanie.

SŁOWACJA

- (6) Pozwolenie na obróbkę produktów naturalnych źródeł leczniczych i pozwolenie na obróbkę produktów źródeł naturalnych wód mineralnych wydane zgodnie z dotychczasowymi przepisami traktowane są jako pozwolenia na obróbkę naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych wydane zgodnie z niniejszą ustawą.
- (7) Pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych wydane zgodnie z dotychczasowymi przepisami traktowane są jako pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych wydane zgodnie z niniejszą ustawą.
- (8) Jeśli prowadzący naturalne uzdrowiska, który do momentu uprawomocnienia niniejszej ustawy nie uzyskał pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych zgodnie z oddzielnym przepisem.³⁾ lub nie wystąpił o wydanie takiego pozwolenia, nie uzyska pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych, zgodnie z niniejszą ustawą, do 31 grudnia 2006 roku, prawo do prowadzenia uzdrowisk naturalnych zanika wraz z upłynięciem tego terminu.
- (9) Postępowanie wszczęte przed uprawomocnieniem niniejszej ustawy zostanie dokończony zgodnie z dotychczasowymi przepisami.
- (10) Uzdrowiska naturalne, które oferowały opiekę uzdrowiskową zgodnie z dotychczasowymi przepisami, wprowadzą zmiany w wyposażeniu materialno - technicznym i w personelu, które będą zgodne z niniejszą ustawą w terminie do jednego roku od uprawomocnienia ustawy.
- (11) Obiekty Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Słowackiej i obiekty Ministerstwa Obrony Republiki Słowackiej użytkowane jako uzdrowiska naturalne zgodnie z dotychczasowymi przepisami mogą przy składaniu podania o pozwolenie na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub lecznic uzdrowiskowych zgodnie z § 34 ust. 1 zastąpić pozwolenia na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego umową zawartą z użytkownikiem naturalnego źródła leczniczego, która uprawnia ich do korzystania z usług balneoterapeutycznych użytkownika naturalnego źródła leczniczego.
- (12) Pasma ochronne i wymogi ochronne określone zgodnie z dotychczasowymi przepisami traktowane są jako pasma ochronne określone zgodnie z niniejszą ustawą. Pasma ochronne III stopnia określone zgodnie z dotychczasowymi przepisami traktowane są jako pasma ochronne II stopnia określone zgodnie z niniejszą ustawą.
- (13) W odniesieniu do opłat za użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych za II półrocze 2005 roku zastosowanie mają dotychczasowe przepisy.
- (14) Użytkownik źródła ma obowiązek uruchomienia systemu monitoro-

SŁOWACJA

---

wania naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego i odwiertów obserwacyjnych w terminie do dwóch lat od uprawomocnienia niniejszej ustawy.

- (15) Użytkownik źródła, który nie uruchomił systemu monitorowania naturalnego źródła mineralnego lub naturalnego źródła leczniczego i odwiertów obserwacyjnych, uiszcza opłatę zgodnie z § 25 odpowiednią do dozwolonej ilości wody do poboru określonej w pozwoleniu na użytkowanie źródła, miesięcznie do 28 dnia każdego miesiąca kalendarzowego w wysokości 1/12 opłaty rocznej ustalonej poprzez pomnożenie jednostkowej wysokości opłaty za dozwoloną ilość wody do poboru na rok kalendarzowy w m³, określonej w pozwoleniu na użytkowanie źródła.
- (16) Użytkownik źródła ma obowiązek zapewnić specjalistyczny nadzór zgodnie z § 22, w terminie do dwóch lat od wejścia w życie niniejszej ustawy.
- (17) Względem pasm ochronnych naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł wód mineralnych określonych zgodnie z dotychczasowymi przepisami aż do wyznaczenia nowych pasm ochronnych zgodnie z § 26 zastosowanie mają poniższe ograniczenia:
  - a) w paśmie ochronnym I stopnia zabronione jest składowanie odpadów i materiałów toksycznych, umieszczanie budynków przeznaczonych do produkcji rolnej i chemicznej, prowadzić działalność rolną, posypywanie jezdni środkami chemicznymi, wykonywanie czynności, która może negatywnie wpłynąć na właściwości fizykalne, skład chemiczny lub wysoką jakość leczniczą naturalnych źródeł leczniczych lub naturalnych źródeł mineralnych, zakaz, bez uzyskania stanowiska Ministerstwa Zdrowia, pobierania wód podziemnych, prac wiertniczych, prac związanych ze zrywaniem powierzchni i prac wykopaliskowych, prowadzenia prac górniczych i innych prac wykonywanych w sposób podobny do górniczego, wycinki drzew i prac wydobywczych nie będących wydobywaniem zgodnym z oddzielnym przepisem.38), wydobywania żwiru i ziemi.
  - b) w paśmie ochronnym II stopnia, bez uzyskania stanowiska Ministerstwa Zdrowia, zakazane jest składowanie odpadów i materiałów toksycznych, przeprowadzanie odwiertów głębszych niż sześć metrów, wykonywanie prac górniczych i innych prac wykonywanych w sposób podobny do górniczego, wycinki drzew i prac wydobywczych nie będących wydobywaniem zgodnym z oddzielnym przepisem.38), wydobywanie żwiru i ziemi oraz wydawanie pozwoleń na pobór wody i pobieranie wód pod-

SŁOWACJA

- ziemnych w ilości większej niż 0,5 l. s - 1.
- (18) Użytkownicy warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, w celu oferowania opieki uzdrowskiej, mają obowiązek przeprowadzania codziennych obserwacji wskaźników klimatycznych i jakości powietrza, zgodnie z dotychczasowymi przepisami, do 31 grudnia 2006 roku.
  - (19) Butelkowane naturalne wody lecznicze, które nie zostały zarejestrowane zgodnie z oddzielnym przepisem.2) mogą być użytkowane jako naturalne wody lecznicze na podstawie niniejszej ustawy.
  - (20) Minister Zdrowia mianuje pierwszych członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk w terminie do dwóch miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy. Do momentu utworzenia Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk jej zdania, zgodnie z niniejszą ustawą, będzie wypełniać Inspektorat.

Postanowienia końcowe

Do niniejszej ustawy odnoszą się akty prawne Organizacji Europejskich i Unii Europejskiej wymienione w załączniku.

§ 52

Osoby prawne i osoby fizyczne, które prowadzą obiekty z wykorzystaniem wód termalnych i wód mineralnych lub je butelkują, nie mogą oznaczać tych wód jako wody lecznicze a obiektów jako lecznicze. I jako takie nie mogą ich także reklamować, jeśli nie zostały one uznane, zgodnie z niniejszą ustawą, za naturalne źródła lecznicze i nie zostało wydane pozwolenie na prowadzenie uzdrawisk naturalnych lub lecznic uzdrowskowych.

§ 53

Ministerstwo Zdrowia ogólnie obowiązującym przepisem określi:

- a) wymogi dot. naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej, wytyczne dot. ekspertyzy balneologicznej, rozdzielenie, zasięg obserwacji i wartość analiz naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych i ich produktów oraz wymogi dot. zapisu akredytowanego laboratorium do spisu prowadzonego przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk,
- b) minimalne materialno - techniczne wyposażenie i skład personalny uzdrawisk naturalnych i lecznic uzdrowskowych i indykacji zgodnie z naturalnymi wodami i warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu,
- c) sposób uiszczania opłat za pobór wody z naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego i stawki opłat,

SŁOWACJA

- d) szczegóły dotyczące oznaczania granic obszarów uzdrowiskowych, obszarów z warunkami klimatycznymi sprzyjającymi leczeniu, pasm ochronnych naturalnych źródeł leczniczych, naturalnych źródeł mineralnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu.
- e) wymogi dot. warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, zasięg i warunki ich monitorowania,
- f) pasma ochronne naturalnych źródeł leczniczych, naturalnych źródeł mineralnych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu oraz rodzaje zakazanych czynności.

§ 54

Zniesione zostają:

1. ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 277/1994 Dz.U. o opiece zdrowotnej z późniejszymi zmianami Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 98/1995 Dz.U., ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 110/1996 Dz.U., ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 222/1996 Dz.U., ustawy nr 140/1998 Dz.U., ustawy nr 241/1998 Dz.U., ustawy nr 80/2000 Dz.U., ustawy nr 416/2001 Dz.U., ustawy nr 553/2001 Dz.U., ustawy nr 118/2002 Dz.U., ustawy nr 131/2002 Dz.U., ustawy nr 219/2002 Dz.U., ustawy nr 450/2002 Dz.U., ustawy nr 457/2002 Dz.U., ustawy nr 138/2003 Dz.U., ustawy nr 445/2003 Dz.U., ustawy nr 528/2003 Dz.U., ustawy nr 578/2003 Dz.U., ustawy nr 215/2004 Dz.U., ustawy nr 365/2004 Dz.U., ustawy nr 377/2004 Dz.U., ustawy nr 396/2004 Dz.U., ustawy nr 576/2004 Dz.U. a ustawy nr 479/2005 Dz.U.,
2. rozporządzenie Rady Ministrów Republiki Słowackiej nr 263/2006 Dz.U. o warunkach uznania naturalnych wód mineralnych,
3. obwieszczenie ministra zdrowia Słowackiej Republiki Socjalistycznej nr 15/1972 Dz.U. o ochronie i rozwoju uzdrowisk naturalnych i lecznic uzdrowiskowych ze zmianą Ministerstwa Zdrowia Słowackiej Republiki Socjalistycznej nr 77/1983 i obwieszczenia Ministerstwa Zdrowia Republiki Słowackiej nr 116/1996Dz.U..

Art. 2

Ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 145/1995 Dz.U. o opłatach administracyjnych z późniejszymi zmianami ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 123/1996 Dz.U., ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 224/1996 Dz.U., ustawy nr 70/1997 Dz.U., ustawy nr 1/1998 Dz.U., ustawy nr 232/1999 Dz.U., ustawy nr 3/2000 Dz.U., ustawy nr 142/2000 Dz.U., ustawy nr 211/2000 Dz.U., ustawy nr 468/2000 Dz.U., ustawy nr 553/2001 Dz.U., ustawy

SŁOWACJA

---

nr 96/2002 Dz.U., ustawy nr 118/2002 Dz.U., ustawy nr 215/2002 Dz.U., ustawy nr 237/2002 Dz.U., ustawy nr 418/2002 Dz.U., ustawy nr 457/2002 Dz.U., ustawy nr 465/2002 Dz.U., ustawy nr 477/2002 Dz.U., ustawy nr 480/2002 Dz.U., ustawy nr 190/2003 Dz.U., ustawy nr 217/2003 Dz.U., ustawy nr 245/2003 Dz.U., ustawy nr 450/2003 Dz.U., ustawy nr 469/2003 Dz.U., ustawy nr 583/2003 Dz.U., ustawy nr 5/2004 Dz.U., ustawy nr 199/2004 Dz.U., ustawy nr 204/2004 Dz.U., ustawy nr 347/2004 Dz.U., ustawy nr 382/2004 Dz.U., ustawy nr 434/2004 Dz.U., ustawy nr 533/2004 Dz.U., ustawy nr 541/2004 Dz.U., ustawy nr 572/2004 Dz.U., ustawy nr 578/2004 Dz.U., ustawy nr 581/2004 Dz.U., ustawy nr 633/2004 Dz.U., ustawy nr 653/2004 Dz.U., ustawy nr 656/2004 Dz.U., ustawy nr 725/2004 Dz.U., ustawy nr 5/2005 Dz.U., ustawy nr 8/2005 Dz.U., ustawy nr 15/2005 Dz.U., ustawy nr 93/2005 Dz.U., ustawy nr 171/2005 Dz.U., ustawy nr 308/2005 Dz.U., ustawy nr 331/2005 Dz.U., ustawy nr 341/2005 Dz.U., ustawy nr 342/2005 Dz.U., ustawy nr 473/2005 Dz.U. a ustawy nr 491/2005 Dz.U. zostaje zmieniona i uzupełniona jak następuje:

1. W tabeli stawek opłat administracyjnych w pozycji 151 podpunkty od c) do e) nabierają brzmienia:
  - c) wydanie przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk pozwolenia na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub naturalnego źródła mineralnego 10 000 Ksk,
  - d) zmiana pozwolenia zgodnie z podpunktem c) 5 000 Ksk,
  - e) wydanie przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk pozwolenia na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej 5 000 Ksk.
2. W tabeli stawek opłat administracyjnych w pozycji 151 uzupełnione zostają podpunkty od f) do h), które brzmią:
  - f) wydanie decyzji przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk w sprawie uznania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu 10 000 Ksk,
  - g) wydanie decyzji przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej 10 000 Ksk,
  - h) wydanie przez Państwową Komisję ds. Uzdrawisk pozwolenia na prowadzenie uzdrawisk naturalnych lub lecznic uzdrawiskowych 25 000 Ksk.

Art. 3

Ustawa nr 577/2004 Dz.U. o zasięgu opieki zdrowotnej opłacanej za pośrednictwem powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego i o opłatach za usługi związane z oferowaniem opieki zdrowotnej z późniejszą zmianą ustawy nr 720/2004 Dz.U. i ustawy nr 347/2005 Dz.U. zostaje zmieniona i uzupełniona jak następuje:

SŁOWACJA

---

1. W § 7 ust. 2 słowa „w uzdrowiskach naturalnych” 16) zastąpione zostają słowami „w uzdrowiskach naturalnych i lecznicach uzdrowiskowych”.16).

Uwaga pod kreską do odnośnika 16) brzmi:

§ 7 ust. 3, podpkt. e) i f) ustawy nr 578/2004 Dz.U. o usługodawcach opieki zdrowotnej, pracownikach służby zdrowia, organizacjach stanowych z służbie zdrowia oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw z późniejszym brzmieniem ustawy nr 538/2005 Dz.U..

2. W § 38 ust. 3 podpkt. a) w punkcie drugim słowa „w uzdrowiskach naturalnych” zostają zastąpione słowami „w uzdrowiskach naturalnych i lecznicach uzdrowiskowych”.16).

3. § 42 uzupełniony zostaje o ustęp 8, który brzmi:

W przypadku epidemii lub pandemii choroby, leki i pomoce lekarskie wymienione w ust. 5, w całości są opłacone przez zakład ubezpieczeń zdrowotnych za pośrednictwem ubezpieczonego na polecenie Ministerstwa; w takich wypadkach na wniosek usługodawcy i na podstawie uprzednio wydanej zgody farmaceuty nie wymaga się.

Art. 4

Ustawa nr 578/2004 Dz.U. o usługodawcach opieki zdrowotnej, pracownikach służby zdrowia, organizacjach stanowych z służbie zdrowia oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw z późniejszym brzmieniem ustawy nr 720/2004 Dz.U. i ustawy nr 351/2005 Dz.U. zostaje zmieniona i uzupełniona jak następuje:

1. § 4 zostaje uzupełniony o podpunkt c), który brzmi:

c) osoba fizyczna - przedsiębiorca lub osoba prawna, która świadczy opiekę zdrowotną na podstawie pozwolenia na prowadzenie uzdrowisk naturalnych lub pozwolenia na prowadzenie lecznicy uzdrowiskowej zgodnie z oddzielnym przepisem.9b).

Uwaga pod kreską do odnośnika 9b) brzmi:

9b). § 33 ustawy nr 538/2004 Dz.U. o naturalnych wodach leczniczych, uzdrowiskach naturalnych, miastach uzdrowiskowych i naturalnych wodach mineralnych i ze zmianą oraz uzupełnieniem niektórych ustaw.

2. W § 7 ust. 3 za podpunktem e) zostaje dodany podpunkt f), który brzmi:

f) lecznica uzdrowiskowa.

Dotychczasowy podpunkt f) oznaczony zostaje jako podpunkt g).

3. W § 8 ust. 2 słowa § 7 ust. 2 i 3 zostają zastąpione słowami § 7 ust. 2 i ust. 3 poppkt. od a) do d) i g).

SŁOWACJA

---

4. W § 8 za po ust. 2 wprowadzony zostaje nowy ust. 3, który brzmi:

(3) Minimalne wymogi względem zabezpieczeń personalnych i wyposażenia materialno - technicznego obiektów zdrowotnych wymienionych w § 7 ust. 3, podpkt. e) i f) reguluje oddzielny przepis.¹³⁾

Dotychczasowy ust. 3 oznaczony zostaje jako ust. 4.

Uwaga pod kreską do odnośnika 13 brzmi:

13) § 53 podpkt. b) ustawy nr 538/2005 Dz.U.

§ 9, włącznie z nagłówkiem, brzmi:

§ 9

System jakości

(1) Usługodawca ma obowiązek stale zabezpieczać system jakości w celu utrzymywania i podwyższania jakości tak, aby:

- a) odnosił się do wszystkich działań, które mogą w obiekcie zdrowotnym wpłynąć na zdrowie osoby lub przebieg jej leczenia,
- b) personel i wyposażenie materialno - techniczne obiektu zdrowotnego odpowiadało przynajmniej wymogom ustanowionym zgodnie z niniejszą ustawą (§ 8) lub oddzielnego przepisu.¹³⁾

(2) System jakości zgodnie z ust. 1 jest systemem dokumentowanym pisemnie przez usługodawcę i którego podstawowym celem jest zmniejszanie ilości uchybień w oferowaniu opieki zdrowotnej przy jednoczesnym podwyższaniu stopnia zadowolenia osób, którym opieka zdrowotna jest świadczona oraz przy zachowaniu ekonomicznej efektywności usługodawcy.

(3) Usługodawca ma obowiązek zabezpieczyć system jakości w zgodzie z uchwalonym planem wprowadzania systemu jakości (§ 78 a) do 78 c)).

(4) Wytyczne dot. zabezpieczania systemu jakości może określić ogólnie obowiązujący przepis prawny, który wyda Ministerstwo Zdrowia.

W § 11 ust. 1 usunięty zostaje podpunkt c), a dotychczasowy podpunkt d) oznaczony zostaje jako podpunkt c).

Z § 13 usunięty zostaje ust. 9.

Uwaga pod kreską do odnośnika.¹⁸ zostaje usunięta.

§ 17 b zostaje zastąpiony § 17 c, który włączając nagłówek, brzmi:

§ 17c

Zmiana siedziby stacji ratunkowej służby zdrowia

(1) Na zmianę siedziby stacji ratunkowej służby zdrowia można zezwolić na podstawie wspólnego podania dwóch usługodaw-

SŁOWACJA

---

ców, którzy są posiadaczami pozwolenia na prowadzenie ambulatorium ratunkowego służby zdrowia wydanego na podstawie przetargu (§ 14). Na zmianę siedziby stacji ratunkowej służby zdrowia można zezwolić tylko w zakresie umowy o zmianie siedziby stacji ratunkowej służby zdrowia zawartej pomiędzy usługodawcami, którzy ubiegają się o zmianę siedziby. Zmiana siedziby stacji ratunkowej służby zdrowia wymaga wydania nowego pozwolenia, którym Ministerstwo Zdrowia zniesie jednocześnie dotychczasowe pozwolenie.

- (2) Do podania o wydanie pozwolenia zgodnie z ust. 1 ubiegający się dołącza umowę zgodnie z ust.1. Postanowienia § 17b ust. 2 i 3 mają takie samo zastosowanie.

W § 49 ust. 1 za podpunktem n) zostaje dołączony nowy podpunkt o), który brzmi:

- o) decyduje o zatwierdzeniu planu wdrażania systemu jakości (§ 78c ust.1). Dotychczasowy podpunkt o) zostaje oznaczony jako podpunkt p).

W § 61 ust. 4 słowa „opłat za wydanie licencji” zostają zastąpione słowami „opłat za wydanie decyzji o zatwierdzeniu planu wdrażania systemu jakości”.

Część piąta zostaje uzupełniona o rozdział siódmy, który włączając nagłówkę, brzmi:

ROZDZIAŁ SIÓDMY

WDRAŻANIE SYSTEMU JAKOŚCI

**Plan wdrażania systemu jakości,
jego zatwierdzanie i ocena wdrażania systemu jakości**

§ 78a

- (1) Plan wdrażania systemu jakości musi zawierać:
- dane identyfikacyjne usługodawcy [§ 25 podpkt.a)],
  - rodzaj obiektu zdrowotnego i jego funkcje specjalistyczne,
  - zawód medyczny, kierunek studiów i specjalizację lub przygotowanie poparte certyfikatem, w zakresie których usługodawca, a w przypadku osoby prawnej - jego przedstawiciel - uzyskał specjalistyczne kwalifikacje (§ 33) i w zakresie których usługodawca wykonuje stosowne prace,
  - dane dot. struktury organizacji obiektu zdrowotnego i o pełnomocnictwach osób odpowiedzialnych i ich wzajemnego podporządkowania,

SŁOWACJA

- e) poradnik jakości opisujący system jakości,
  - f) dane dot. personelu i wyposażenia materialno - technicznego obiektu zdrowotnego,
  - g) dane dot. zapewnienia systematycznego doskazywania (§ 42),
  - h) dane dot. standardowych procesów diagnostycznych, standardowych procesów terapeutycznych i standardowych procesów badawczych,
  - i) dane dot. zbioru indykatorów jakości [§79 ust. 1, podpkt.u)],
  - j) dane dot. zapewnienia dostępu do informacji osób, którym świadczone są usługi opieki zdrowotnej oraz dot. uznania dostępu za właściwy i zgodny z jakością świadczenia opieki zdrowotnej,
  - k) dane dot. wprowadzenia środków bezpieczeństwa w obiekcie zdrowotnym z punktu widzenia ochrony zdrowia,
  - l) dane dot. spełniania wymogów wynikających z oddzielnego przepisu.23a).
- (2) Usługodawca ma obowiązek opracować i dostarczyć izbie pierwszy plan wdrażania systemu jakości w celu zatwierdzenia (§ 78 c ust. 1) w terminie do trzech miesięcy od uprawomocnienia pozwolenia (§ 11.) lub pozwolenia wydanego zgodnie z oddzielnym przepisem. 9b)
  - (3) Jeśli plan wdrażania systemu jakości spełnia ustawowe wymogi (§ 9 ust. 1 i 2), izba zatwierdzi plan wdrażania systemu, a innym przypadku może odrzucić swoją decyzją zatwierdzenie planu.
  - (4) Decyzja o zatwierdzeniu planu wdrażania systemu jakości jest ważna przez trzy lata i nie można jej przenieść na inną osobę prawną lub osobę fizyczną.
  - (5) Za wydanie decyzji o zatwierdzaniu planu wdrażania systemu jakości wnoszi się opłatę w wysokości 1 000 KSk. Opłata stanowi dochód izby.
  - (6) Jeśli izba nie zatwierdzi planu wdrażania systemu jakości, wówczas w decyzji wyszczególnione są uchybienia i podany jest termin na ich zniwelowanie. W takim przypadku usługodawca ma obowiązek opracować nowy plan wdrażania systemu jakości i przedłożyć go izbie do zatwierdzenia w terminie określonym w decyzji.
  - (7) Jeśli usługodawca nie przedłoży nowego planu wdrażania jakości w terminie zgodnym z ust. 6, wówczas o zaistniałej sytuacji izba niezwłocznie poinformuje:
    - a) organ odpowiadający za wydanie pozwolenia,
    - b) urząd w celu kontroli,
    - c) ubezpieczycieli zdrowotnych.
  - (8) Usługodawca ma obowiązek prawidłowo opracować i przedłożyć plan wdrażania systemu jakości izbie w celu zatwierdzenia najpóźniej do

SŁOWACJA

---

90 dni przed wygaśnięciem ważności decyzji o zatwierdzeniu planu wdrażania systemu jakości (ust.4). Postanowienie ust. 1 ma takie samo zastosowanie.

§ 78b

- (1) Wdrażanie systemu jakości ocenia izba (§ 78c, ust. 1) w postępowaniu o zatwierdzenie planu wdrażania systemu jakości, który usługodawca opracował i przedłożył izbie do zatwierdzenia zgodnie z § 78a ust. 8.
- (2) Decyzja wydana w postępowaniu zgodnie z ust. 1 zawiera także jednoznaczny wniosek stwierdzający, czy usługodawca wdraża system jakości. Postanowienia § 78 a ust. 4 i 5 mają takie samo zastosowanie.
- (3) Jeśli usługodawca nie wdraża systemu jakości, izba nie zatwierdzi planu wdrażania jakości. Postanowienie § 78a ust. 6 ma takie samo zastosowanie.
- (4) Jeśli izba w trakcie postępowania zgodnie z ust.1 zadecyduje, że usługodawca nie wdraża systemu jakości, wówczas usługodawca ma obowiązek bezzwłocznie umieścić w obiekcie zdrowotnym, w widocznym miejscu, informację, że nie wdraża systemu jakości.
- (5) Prawomocną decyzję, zgodnie z ust.4, izba dostarcza także:
  - a) organowi odpowiadającemu za wydanie pozwolenia,
  - b) do urzędu w celu kontroli,
  - c) ubezpieczycielom zdrowotnym.

§ 78c

- (1) Postępowanie w sprawie zatwierdzania planu wdrażania systemu jakości w stopniu pierwszym przeprowadza izba, która wydaje licencje do wykonywania zawodu medycznego lub licencje na pełnienie funkcji wyspecjalizowanego przedstawiciela [§ 49 ust. 1, pdpkt. 1)].
- (2) Postępowanie w sprawie zatwierdzania planu wdrażania systemu jakości w stopniu drugim przeprowadza Ministerstwo Zdrowia.
- (3) Uczestnikiem postępowania w sprawie zatwierdzenia wdrażania systemu jakości jest usługodawca.

Uwaga pod kreską do odnośnika 23a brzmi:

23a) Ustawa nr 264/1999 Dz.U. o wymogach technicznych względem produktów, o ocenie zgodności i o zmianach i uzupełnieniach niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.

12. § 93a zostaje zastąpiony § 93b, który brzmi:
§ 93b.

Usługodawca, który otrzymał uprawnienie do prowadzenia obiektu zdro-

SŁOWACJA

---

wotnego przed 1 stycznia 2007 roku, ma obowiązek opracować i przedłożyć izbie (§ 78c ust.1),w celu zatwierdzenia, pierwszy plan wdrażania systemu jakości do 1 kwietnia 2007 roku.

Art. 5

Ustawa nr 576/2004 Dz.U. o opiece zdrowotnej, usługach związanych ze świadczeniem opieki zdrowotnej i o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw z późniejszymi zmianami ustawy nr 82/2005 Dz.U. i ustawy nr 350/2005 Dz.U., zostaje zmieniona i uzupełniona jak następuje:

1. W § 9 ust. 4 słowa § 6 ust. 8 podpkt. c) zostają zastąpione słowami § 6 ust. 8, podpkt. d).

2. W § 11 po ust. 10 zostaje dodany nowy ust. 11, który brzmi:

(11) Jeśli w obiekcie ustawowej opieki zdrowotnej, w którym prowadzony jest oddział położniczy, w celu ochrony noworodków, znajduje się ogólnie dostępny inkubator, można w nim umieścić noworodka.

Dotychczasowe ust. 11 i 12 oznaczone zostają jako ust. 12 i 13.

Art. 6

Ustawa nr 581/2004 Dz.U. o ubezpieczeniach zdrowotnych, nadzorze nad opieką zdrowotną i o zmianach i uzupełnieniach niektórych ustaw z późniejszymi zmianami ustawy nr 719/2004 Dz.U. i ustawy nr 353/2005Dz.U. zostaje zmieniona i uzupełniona jak następuje:

1. W § 7 ust. 4, podpkt. a) usunięty zostaje punkt trzeci, włączając uwagi pod kreską do odnośnika 23.

2. W § 7 ust. 11 zostaje uzupełniony o podpunkt e), który brzmi:

e) usługodawca opieki zdrowotnej, zgodnie z prawomocną decyzją wydaną zgodnie z oddzielnym przepisem 24a) wdraża system jakości.

Uwaga pod kreską do odnośnika 24a) brzmi:

24a) § 78b i 78c ustawy nr 578/2004 z późniejszymi zmianami ustawy nr 538/2005 Dz.U.

Art. 7

Wejście w życie

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 roku, wyłączając postanowienia wymienione w Art. IV. punkcie 5 i od 9 do 12 a w Art.VI. punkcie 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 roku.

Ustawa nr 276/2007 Dz.U. wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2007 roku.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r. Mikuláš Dzurinda v. r.

SŁOWACJA

Załącznik do ustawy nr 538/2005 Dz.U.

SPIS WYBRANYCH AKTÓW PRAWNYCH ORGANIZACJI EUROPEJSKICH I UNII EUROPEJSKIEJ

1. Dyrektywa Rady 80/777/EWG z 15 lipca 1980 o przystosowaniu przepisów prawnych państw członkowskich zaangażowanych w użytkowanie i wprowadzanie na rynek naturalnych wód mineralnych (Dz.U. WE L 229, 30.08.1980) z późniejszymi zmianami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 96/70/WE z 28 października 1996 (Dz.U. WE L 299, 23.11.1996).
2. Dyrektywa Komisji 2003/40/WE z 16 maja 2003, którą ustanowiony zostaje spis, limity koncentracyjne i wymogi względem oznaczania źródeł naturalnych wód mineralnych i warunki użytkowania powietrza wzbogaconego ozonem w celu obróbki naturalnych wód mineralnych i wód źródłanych (Dz.U. UE L 126, 22.05.2003).
- 1) § 3 Ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 152/1995 Dz.U. o produktach spożywczych z późniejszymi zmianami.
- 2) Ustawa nr 140/1998 Dz.U. o lekach i pomocach medycznych, o zmianie ustawy nr 455/1991 Dz.U. o działalności gospodarczej z późniejszymi zmianami oraz o zmianie i uzupełnieniu ustawy Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 220/1996 Dz.U. o reklamie z późniejszymi zmianami.
- 3) Ustawa nr 578/2004 Dz.U. o usługodawcach opieki zdrowotnej, pracownikach służby zdrowia, organizacjach stanowych w służbie zdrowia oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.
- 4) § 4 ust. 2 ustawy nr 529/2002 Dz.U. o opakowaniach i o zmianach i uzupełnieniach niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.
- 5) § 2 ust. 28 ustawy nr 140/1998 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 6) § 20 ust. 1 ustawy nr 140/1998 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 7) Obwieszczenie Ministerstwa Zdrowia Republiki Słowackiej nr 141/2005 Dz.U. o wymogach względem jakości, pozyskiwania, transportu od źródła na miejsce obróbki i butelkowania, obróbki, kontroli jakości, pakowania, oznaczania i wprowadzania na rynek naturalnych wód leczniczych.
- 8) Ustawa nr 364/2004 Dz.U. o wodach i zmianie ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 372/1990 Dz.U. o wykroczeniach z późniejszymi zmianami przepisów (Ustawa wodna) z późniejszymi zmianami.
- 9) § 2 ust. 3 pdpkt. b) a § 14 ust. 4 ustawy nr 313/1999 Dz.U. o pracach geologicznych i o państwowej administracji geologicznej (Ustawa geologiczna) z późniejszymi zmianami.

SŁOWACJA

- 10) § 16 ust. 2 ustawy nr 313/1999 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 11) Na przykład § 50 ustawy nr 326/2005 Dz.U. o lasach, § 17 ustawy nr 229/1991 Dz.U. o kształcie stosunku własności względem ziemi i innego majątku rolnego z późniejszymi zmianami.
- 12) § 21 ust. 1 pdpkt. c) ustawy nr 364/2004 Dz.U. z późniejszymi zmianami Rozporządzenie Rządu Republiki Słowackiej nr 296/2005 Dz.U., które ustanawia wymogi względem jakości i cele jakościowe wód powierzchniowych i limity wartości wskaźników zanieczyszczenia wód odpadowych i wód specjalnych.

Obwieszczenie Ministra Środowiska Republiki Słowackiej nr 55/2004 Dz.U., w którym ustanowione zostają cechy eksploatacyjne systemów wodociągów miejskich i kanalizacji miejskiej.

- 13) Ustawa nr 50/1976 Dz.U. o planowaniu przestrzennym i porządku budowlanym (Ustawa budowlana) z późniejszymi zmianami.
- 14) Ustawa nr 264/1999 Dz.U. o wymogach technicznych względem produktów i o ocenie zgodności oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.
- 15) § 23 a 30 ustawy nr 140/1998 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 16) Ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 127/1994 Dz.U. o ocenie oddziaływania na środowisko naturalne z późniejszymi zmianami.
- 17) Ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 272/1994 Dz.U. o ochronie zdrowia ludzi z późniejszymi zmianami.
- 18) § 175e ust. 1 Porządku sądowego.
- 19) Ustawa nr 131/2002 Dz.U. o uczelniach wyższych i o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.
- 20) Ustawa nr 29/1984 Dz.U. o systemie szkół podstawowych i średnich (Ustawa szkolna) z późniejszymi zmianami.
- 21) Obwieszczenie Ministerstwa Zdrowia Republiki Słowackiej nr 30/2002 Dz.U. o wymogach względem wody przeznaczonej do kąpieli, względem kontroli wody przeznaczonej do kąpieli i względem kąpielisk z późniejszymi zmianami obwieszczenia Ministerstwa Zdrowia Republiki Słowackiej nr 146/2004 Dz.U.
- 21a) Ustawa nr 587/2004 Dz.U. o Funduszu Ekologicznym i o zmianach i uzupełnieniach niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.
- 22) Ustawa nr 313/1999 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 23) Ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 162/1995 Dz.U. o rejestrze nieruchomości i o zapisie praw własności i innych praw względem nieruchomości (Ustawa gruntowa) z późniejszymi zmianami.

SŁOWACJA

- 24) Rozporządzenia rządu Republiki Słowackiej nr 40/2002 Dz.U. o ochronie zdrowia przed hałasem i wibracjami z późniejszymi zmianami.
- 25) Ustawa nr 223/2001 Dz.U. o odpadach i o zmianach i uzupełnieniach niektórych ustaw z późniejszymi zmianami.
- 26) § 10 ustawy nr 193/2005 Dz.U. o ochronie roślin.
- 27) § 9 ust. 1 pdpkt. e) ustawy nr 478/2002 Dz.U. o ochronie powietrza i którym uzupełniona zostaje ustawa nr 401/1998 Dz.U. o opłatach za zanieczyszczanie powietrza z późniejszymi zmianami (Ustawa o powietrzu) z późniejszymi zmianami.
- 28) Na przykład ustawa nr 44/1988 Dz.U. o ochronie i użytkowaniu bogactw mineralnych (Ustawa górnicza) z późniejszymi zmianami.
- 29) § 108 do 116 ustawy nr 50/1976 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 30) § 19 ustawy nr 575/2001 Dz.U. o organizacji działań administracji i organizacji centralnej administracji państwowej z późniejszymi zmianami.
- 31) § 2 i 10 ustawy nr 127/1994 Dz.U. z późniejszymi zmianami.
- 32) Ustawa Słowackiej Rady Narodowej nr 51/1988 Dz.U. o działalności górniczej, materiałach wybuchowych i o państwowej administracji górniczej z późniejszymi zmianami.
- 33) Ustawa nr 283/2002 Dz.U. o odszkodowaniach podróźniczych z późniejszymi zmianami.
- 34) Ustawa nr 514/2003 Dz.U. o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną w trakcie sprawowania władzy publicznej i o zmianie niektórych ustaw.
- 35) Ustawa Rady Narodowej Republiki Słowackiej nr 10/1996 Dz.U. o kontroli w administracji państwowej z późniejszymi zmianami.
- 36) Ustawa Słowackiej Rady Narodowej nr 372/1990 Dz.U. o wykroczeniach z późniejszymi zmianami.
- 37) Ustawa nr 71/1967 Dz.U. o postępowaniu administracyjnym (porządek administracyjny) z późniejszymi zmianami.
- 38) § 22 ustawy nr 326/2005 Dz.U.

Nota wyjaśniająca

Część ogólna

Treścią przedłożonego projektu ustawy o naturalnych źródłach leczniczych, uzdrowiskach naturalnych, miastach uzdrowiskowych i źródłach naturalnych wód mineralnych jest nowy kształt prawny odniesień prawnych

SŁOWACJA

---

związanych z uznaniem i pozwoleniem na wykorzystywanie naturalnych źródeł leczniczych, uzdrowisk naturalnych i źródeł naturalnych wód mineralnych. Jednocześnie, poprzez ustanowienie pasm ochronnych i specjalistycznych kontroli, które będą przeprowadzane przez organy państwowe, tworzone są gwarancje zapewnienia ochrony w/w źródeł. Obowiązujący kształt prawny odniesień prawnych dotyczących rozpoznania i wykorzystania naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód leczniczych i jak również uzdrowisk jest niespójny. Świadczy o tym duża ilość przepisów prawnych, które pośrednio lub bezpośrednio dotyczą w/w problematyki.

Część stosunków społecznych, która się tyczy uzdrowisk i naturalnych źródeł leczniczych, reguluje ustawa o opiece zdrowotnej (ustawa RN RS* nr 277/1994 Dz. U. o opiece zdrowotnej z późniejszymi zmianami), ustawa o artykułach spożywczych i rozporządzenie Ministerstwa Gospodarki RS i Ministerstwa Zdrowia RS nr 81, która zawiera rozdział Kodeksu Wyrobów Spożywczych RS poruszający kwestię uzdatniania napojów. Praktyka pokazuje, że istnieje potrzeba konsekwentnego uregulowania rozdzielonych już pomiędzy Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Gospodarki RS kompetencji, w taki sposób, aby prawa i obowiązki były określone w zgodzie z § 13 Konstytucji Republiki Słowackiej. Obowiązujący kształt prawny nie dokonuje klarownego rozróżnienia pomiędzy potrzebą zagwarantowania ochrony naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych a stworzeniem handlowo - technicznych warunków do wykorzystywania przede wszystkim tzw. mineralnych wód stołowych. Dlatego projekt ustawy w związku z mineralnymi wodami stołowymi ujemnie tylko warunki oceny wody mineralnej, przy czym w zupełności respektuje zasady przeprowadzania kontroli spożywczych, które wynikają z ogólnych zasad ustanowionych przez Narodowy Program Urzędowej Kontroli Wyrobów Spożywczych RS.

Obowiązujący stan prawny nie odpowiada nawet wymaganiom kładzionym na przepisy prawne tego rodzaju ze strony Unii Europejskiej. Propozowany kształt prawny zapewnia także notyfikację naturalnych wód mineralnych przez kompetentny organ kraju członkowskiego w ten sposób, jak wynika to z dyrektywy nr 80/777/EWG.

Kształt prawny dotyczący problematyki mineralnych wód i uzdrowisk w poszczególnych krajach regulowany jest oddzielnie. Legislatura należy do kompetencji państwa ale również regionalnych jednostek samorządowych. W wyniku tego różnymi sposobami uregulowane są podstawowe pojęcia jak np. uzdrowisko, naturalne źródła lecznicze, naturalne wody mineralne, miasto uzdrowiskowe jak również postępowanie przy ich uznawaniu jako w/w. Zróżnicowany jest kształt prawny dot. kwestii administracji państwowej i uchwalania (udzielania) statusu uzdrowisk. Z tym związana jest kwestia

SŁOWACJA

---

działalności administracji państwowej. W większości ustaw tworzona jest przestrzeń dla powstania specjalnych organów, np. Komisji ds. Uzdrawisk. W nich zasiadają przedstawiciele samorządów i większości resortów. W powyższego wynika, że każde państwo posiada osobną regulację prawną odniesień prawnych dotyczących naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód leczniczych jak również uzdrawisk. W ramach UE wszystkie kraje respektują obowiązujące akty prawne UE. Można tu jako przykład podać przede wszystkim kształt prawny obowiązujący w Niemczech.

Projekt ustawy respektuje współczesne dokonania nauki i techniki, przede wszystkim w obszarze chemii i nauk o ziemi, ale także doświadczenia płynące z praktyki i lecznictwa, balneologii, chemii i bioklimatologii człowieka.

Przedłożony projekt ustawy reguluje warunki poszukiwania, ustalania, wykorzystywania i ochrony naturalnych wód leczniczych i warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu. Wytwarza warunki dla ochrony naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych jak również dla rozwoju uzdrawisk jako centrów ochrony zdrowia. Zakłada się, że naturalne uzdrawiska w nowoczesnych warunkach będą oferować przystępną ochronę zdrowia i konstytucyjnie zapewnioną ochronę zdrowia jak również rehabilitację po ciężkich schorzeniach, urazach i wytworzą podstawy pod stabilizację stanu zdrowia oraz będą mieć znaczący wkład w prewencję zdrowia.

Projekt ustawy wytwarza podstawy do respektowania zasad rynku w taki sposób, że reguluje warunki działalności większości podmiotów gospodarczych w jednym uzdrawisku oraz że ustala kryteria oceny spełniania warunków i wypełniania obowiązków określonych w ustawie i określonych w pozwoleniu na eksploatację naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych. Określony jest także udział większości przedsiębiorców w utrzymaniu i użytkowaniu kompleksowych obiektów uzdrawiskowych potrzebnych do realizacji opieki zdrowotnej, na co składa się techniczne i balneologiczne wyposażenie oraz ścisłej obserwacji wskaźników (monitorowania) naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych. Projekt ustawy w nowy sposób reguluje także postępowanie przy realizacji poszczególnych czynności administracyjnych potrzebnych do oceny i eksploatacji naturalnych źródeł leczniczych i gwarancji zapewnienia ochrony tychże źródeł. Nowym sposobem są także określone warunki ustalania pasm ochronnych, ale także sankcji w przypadku nie wywiązania się z obowiązków wynikających z niniejszej ustawy.

W odróżnieniu od dotychczasowego kształtu prawnego, projekt ustawy w nowy sposób definiuje podstawowe pojęcia jakimi są: charakterystyka mi-

SŁOWACJA

---

neralnej wody, naturalnej wody leczniczej, naturalnej mineralnej wody, naturalnych soli leczniczych, uzdrowisk naturalnych i wprowadza nowy rodzaj obiektu zdrowotnego - niezależne lecznice uzdrowiskowe.

Podstawowe zmiany dotyczące stosunku własności obiektów, które eksploatują naturalne uzdrowiska lecznicze wymagają wytworzenia nowych instrumentów do działalności administracji państwowej na obszarze uzdrowisk. Właścicielami poszczególnych obiektów uzdrowiskowych w tym sezonie nie jest już państwo, a w większości przypadków także gmina, ale prywatni - przedsiębiorcze podmioty. Taki stan wymaga ponownej regulacji odniesień prawnych związanych z zarządzaniem a w następstwie udzielaniem pozwoleń na użytkowanie obiektów uzdrowiskowych. Nadal istnieje potrzeba zareagowania na ustawę nr 578/2004 Dz. U. o usługodawcach opieki zdrowotnej, pracownikach służby zdrowia, organizacjach stanowych w służbie zdrowia oraz o zmianie i uzupełnieniu niektórych przepisów. Założycielami poszczególnych obiektów uzdrowiskowych będą osoby prawne, osoby fizyczne, które prowadzą działalność gospodarczą. Także dlatego należało nadać nowy kształt kwestiom dotyczącym dopuszczania poszczególnych obiektów uzdrowiskowych do użytku. Sytuacja na rynku wymaga także nowego spojrzenia na kwestie działalności administracji państwowej. W celu wprowadzenia w życie wypełniania swych kompetencji przez Ministerstwo Zdrowia RS ustawa dopuszcza możliwość utworzenia Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk, którą powoływać będzie Minister Zdrowia. Jednocześnie brana jest pod uwagę możliwość przeprowadzania nadzoru państwowego za pośrednictwem Inspektoratu ds. Uzdrowisk i Źródeł przy Ministerstwie Zdrowia RS (dalej tylko „Inspektorat”).

Proponowany kształt prawny jest kompatybilny z podobnymi ustawami w krajach Unii Europejskiej, także w kwestii opłat za wykorzystywanie naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych. Stwarza także podstawy do nakładania kar na osoby prawne lub fizyczne, które nie będą respektować zakazów lub ograniczeń określonych w niniejszej ustawie, lub które nie będą spełniać obowiązków wynikających z niniejszej ustawy. Proponowane sankcje całkowicie odpowiadają społecznemu zainteresowaniu o zachowanie i ochronę naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych źródeł mineralnych.

Projekt ustawy nie przewiduje żądań względem budżetu państwowego i budżetów gmin.

Projekt ustawy jest w zgodzie z Konstytucją Republiki Słowackiej, innymi ustawami i umowami międzynarodowymi, z którymi jest związana Słowacja.

SŁOWACJA

Część szczegółowa

§ 1 i 2

Wprowadzone postanowienia określają przedmiot nowego kształtu prawnego i podstawowe pojęcia. Celem ustawy jest ustalenie warunków uznawania, wykorzystywania i ochrony naturalnych wód leczniczych, naturalnych wód mineralnych, warunków klimatycznych odpowiednich do leczenia, a także zapewnienie rozwoju uzdrowisk naturalnych. Ustawa reguluje kwestie uznawania, wykorzystywania i ochrony naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych, uznawanie warunków klimatycznych odpowiednich do leczenia jak również ich ochronę, następnie także reguluje kwestie warunków przydzielania pozwolenia na użytkowanie uzdrowisk naturalnych i niezależnych uzdrowisk leczniczych. Przedmiotem nowego kształtu prawnego jest przebieg procesu uznawania uzdrowisk, ochrony terenu uzdrowskiego i określanie podstawowych wymogów względem uzdrowisk.

W nowy sposób definiowane są podstawowe pojęcia takie jak: woda mineralna, naturalna woda lecznicza, naturalne źródło lecznicze, naturalna woda mineralna, warunki klimatyczne, naturalne sole lecznicze i gazy, które to pojęcia są podstawą do konstruowania odniesień prawnych w tym zakresie.

Ustawa definiuje pojęcia: uzdrowisko, naturalne uzdrowisko lecznicze, naturalne uzdrowiska klimatyczne, opieka uzdrowskowa jak również podstawowy akt administracyjny, którym jest uznanie naturalnej wody leczniczej, naturalnej wody mineralnej i warunków klimatycznych odpowiednich do leczenia. Część ochrony prewencyjnej naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych stanowi system monitorowania, za pośrednictwem którego dokonywane są ścisłe kontrole hydrogeologicznych, chemicznych, fizykalnych, mikrobiologicznych i biologicznych wskaźników naturalnych źródeł leczniczych, źródeł naturalnych wód mineralnych, odwiertów obserwacyjnych i wskaźników meteorologicznych na danym terenie.

§ 3 i 4

Z Konstytucji RS wynika, że naturalne źródła lecznicze i naturalne wody mineralne jako część podziemnych wód są własnością państwa. Nie są także częścią gruntów. Jednocześnie określone zostają warunki, na których naturalna woda lecznicza i naturalna woda mineralna po wybraniu z naturalnego źródła leczniczego staje się własnością osoby fizycznej lub prawnej. W interesie publicznym leży ustalenie obowiązku informowania Ministerstwa Zdrowia RS o obecności podziemnej wody z przejawami mineralizacji, podwyższoną temperaturą lub z zawartością gazów, który to obowiązek zostanie nałożony na osoby prawne i fizyczne wykonujące prace geologiczne,

SŁOWACJA

---

działalność górniczą lub inne prace ziemne. W/w postanowienie stwarza podstawy do zapewnienia ochrony w razie wystąpienia wody mineralnej odpowiedniej do wykorzystania w lecznictwie.

§ 5

Przeprowadzenie postępowanie w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej i uznania naturalnej wody mineralnej jak również w sprawie wydania rozporządzenia dotyczącego tychże kwestii leży w gestii Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk. Ustawa jednocześnie określa warunki, na których można dokonać uznania naturalnej wody leczniczej. Jednocześnie określony zostaje okres, podczas którego naturalna woda lecznicza musi być poddana kontroli i wykazana musi zostać stałość występowania wszystkich prze-ważających wskaźników. W zgodzie z ustawą nr 140/1998 Dz. U. o lekach i pomocach zdrowotnych ustalone zostaje, kiedy naturalna woda lecznicza uznana zostaje za lek. Ustawa respektuje fakt, że naturalna woda lecznicza czerpana ze źródła w celu napełnienia nią opakowań spożywczych musi spełniać wymogi osobnych przepisów prawnych, które kładą nacisk na jakość, transport i kontrolę pakowania oraz wprowadzania na rynek. Obowiązkiem prowadzenia ewidencji naturalnych wód leczniczych w zgodzie z niniejszą ustawą zarezerwowany jest dla Ministerstwa Zdrowia RS.

§ 6

Przedmiotem postępowania w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej są wody pozyskane ze źródła na terenie Słowacji, ale także wody dowiezione do krajów członkowskich Unii Europejskiej z krajów trzecich. Postępowanie w sprawie uznania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej może rozpocząć się na wniosek właściciela działki, na której znajduje się źródło, właściciela ujścia źródła, fizycznej lub prawnej osoby, która wykaże zainteresowanie wykorzystania źródła wody i gminy, na obszarze której znajduje się źródło wody. Jak tylko Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk dowie się o możliwym występowaniu źródła naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, może rozpocząć postępowanie także bez wniosku. W/w rozwiązanie pozwala zapewnić ochronę źródła naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej przed uszkodzeniem. Określony zostaje właściwy charakter wniosku o uznanie naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej w sposób ogólny względem wnioskodawcy jak i szczegółowo względem konkretnego źródła wody mineralnej. Część wniosku stanowić musi wniosek dotyczący pasm ochronnych oraz przyłączenie dokumentów potwierdzających własność nieruchomości, na której się źródło znajduje, lub która może być naruszona

SŁOWACJA

---

poprzez eksploatację źródła. Takim dokumentem jest z reguły wypis z księgi wieczystej odpowiedniego wydziału ewidencji gruntów.

§ 7

We wspomnianym postanowieniu określony jest krąg uczestników postępowania. Ustawa określa, że oprócz praw wnioskodawcy w trakcie postępowania mogą być poruszone kwestie dot. prawa własności nieruchomości, jak również prawa osób, które mają prawo zarządzania nieruchomościami zgodnie z osobnymi przepisami prawnymi.

§ 8 i 9

Ustawa określa sposób postępowania przy korekcie błędów we wniosku o uznanie naturalnej wody leczniczej. Jednocześnie określa także skutki pasywności uczestnika postępowania. Jeśli wnioskodawca nie uzupełni złożonego wniosku, lub go nie poprawi w określonym terminie, wówczas Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk ma prawo wniosek odrzucić. Zakłada się, że wniosek będzie odrzucony także wtedy, gdy ujęta we wniosku naturalna woda mineralna nie spełnia wymogów określonych w niniejszej ustawie.

Projekt kształtu prawnego jednocześnie określa stosowny charakter decyzji, na podstawie której woda uznana zostaje za naturalną wodę leczniczą lub naturalną wodę mineralną. Ministerstwo Zdrowia RS, po wydaniu decyzji o uznaniu wody za naturalną wodę leczniczą lub naturalną wodę mineralną, jednocześnie zobowiązuje się do ustalenia pasma ochronnego dla miejsca źródła w/w wody. Treść ustanowionych na terenie pasm ochronnych ograniczeń i zakazów ma charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawnego.

Jednocześnie określone zostają przypadki, w których Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk może cofnąć wydaną decyzję o uznaniu wody. Decyzja o uznaniu naturalnej wody leczniczej i decyzja o jej wycofaniu, decyzja o uznaniu naturalnej wody mineralnej i decyzja o jej cofnięciu są dostarczane uczestnikom postępowania, gminom i odpowiednim organom administracji państwowej (urząd budowlany, organ państwowej gospodarki wodnej, organ planowania przestrzennego i odpowiednie resorty).

§ 10 i 11

Pozwolenia na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego i źródła naturalnej wody mineralnej można udzielić tylko w przypadkach, jeśli zostały w/w za takowe uznane; wówczas po wydaniu decyzji o uznaniu naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, można złożyć wniosek o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła. Naturalne źródła lecznicze muszą

SŁOWACJA

---

być przede wszystkim użytkowane w celach leczniczych i mogą być użytkowane w zakresie określonym w pozwoleniu. Wymagania stawiane w kwestiach pozyskiwania, obróbki, rozlewania, oznakowania i wprowadzania do obiegu naturalnych wód mineralnych w opakowaniu spożywczym regulowane są ustawą nr 152/1995 Dz. U. o artykułach spożywczych z późniejszymi zmianami.

Projekt ustawy określa stosowny charakter podania o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła. Poza ogólnymi wymogami wobec osoby prawnej, lub fizycznej, która może takie podanie złożyć, wymagane jest także aby część podania stanowił plan użytkowania naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mineralnej. Dzięki w/w postanowieniu dochodzi do zapobieżenia takim przypadkom, w których spełniło się warunki podania o pozwolenie na użytkowanie źródła, a mimo to źródło to nie było użytkowane w stosownym okresie. Pozwolenie na użytkowanie źródła może być wydane także na czas określony. Ze względu na to, że ustawa ma umożliwić użytkowanie całkowitej pojemności naturalnej wody leczniczej z konkretnego źródła, wnioskuje się, aby osoba składająca podanie dołączyła także dokument określający ilość wody do wykorzystania w naturalnym źródle leczniczym i źródle naturalnej wody mineralnej. W ten sposób tworzone są podstawy do ewentualnego użytkowania źródła także przez innych użytkowników, jeśli pozwoli na to ilość wody w kolektorze (zbiornik podziemny). Ustawa dokładnie określa także o uporządkowanie kwestii ekonomicznych poprzedzających złożenie podania, np. w ten sposób, że nakłada obowiązek dołączenia umowy o pokryciu wydatków za badania naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mineralnej, jeśli badania nie były finansowane przez osobę składającą podanie. W interesie środowiska naturalnego jest to, aby osoba składająca podanie przedstawiała także sposób likwidacji wód odpadowych i nie nadających się do użytkowania, które muszą być usuwane w zgodzie z osobnymi przepisami. Częścią podania o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła może także być podanie o pozwolenie na obróbkę wody.

§ 12 i 13

Określony zostaje krąg uczestników postępowania, sposób postępowania przy korekcie błędów we wniosku o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła. Pozwolenie na użytkowanie źródła nie jest ostateczne. Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk może odrzucić podanie o wydanie pozwolenia na użytkowanie źródła, jeśli w interesie publicznym nie leży wydanie zgody na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mi-

SŁOWACJA

---

neralnej, lub jeśli ilość wody w źródle nie pozwala na realizację planu osoby prawnej lub fizycznej.

§ 14 i 16

Ustawa określa obowiązki użytkownika źródła, przy czy bezpośrednio na niego nakłada obowiązek poinformowania w ciągu trzech dni Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk o rozpoczęciu użytkowania źródła. Jednocześnie ustanowiony zostaje obowiązek utrzymywania konkretnych obiektów w stanie technicznym, który umożliwia użytkowanie źródła; obowiązek zapewnienia możliwości przeprowadzania ustalonych analiz naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej oraz ścisłych kontroli; obowiązek używania systemu monitorowania naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mineralnej i odwiertów obserwacyjnych oraz obowiązek zapewnienia fachowego nadzoru nad użytkowaniem i ochroną źródła.

Fachowy nadzór leży w obowiązku balneotechnika. Uiszczanie opłat za wybraną ilość wody uwarunkowane jest przeprowadzaniem pomiarów za pośrednictwem przepływomierza umieszczonego w miejscu wskazanym przez Inspektorat. W celu dbania o rynek i zasady konkurencji ustanowiony zostaje obowiązek umożliwienia użytkownika naturalnego źródła leczniczego i źródła naturalnej wody mineralnej innemu użytkownikowi na warunkach określonych w niniejszej ustawie. Dotychczasowe doświadczenia pokazały, że niektóre źródła nie są w pełni wykorzystywane. Kolejny użytkownik źródła ma jednak obowiązek stosownego, zgodnego z ilością pobieranej wody, pokrywania kosztów głównego użytkownika związanych z użytkowaniem obiektów. W celach kontrolnych użytkownik źródła ma obowiązek umożliwić przeprowadzenie dozoru, wstęp osobom na teren działek, do budynków i obiektów.

W interesie państwa leży zapewnienie użytkowania źródeł w jak najkrótszym czasie po wydaniu pozwolenia na użytkowanie źródła. Dlatego projekt ustawy określa dalsze obowiązki względem użytkowników źródeł, którzy po wydaniu pozwolenia nie mają jeszcze wybudowanych odpowiednich obiektów do użytkowania źródła. W takich przypadkach obowiązkiem jest złożenie w określonym terminie projektową dokumentację potrzebną do postawienia odpowiednich obiektów oraz realizacja budowy do 3 lat od momentu, gdy pozwolenie na użytkowanie źródła nabierze mocy prawnej. Jeśli przez 3 lata budowa nie zostanie rozpoczęta pozwolenie na użytkowanie źródła zostanie cofnięte.

Odpowiedni organ administracji państwowej może analizować warunki określone w pozwoleniu na użytkowanie źródła. Organy nadzoru i kontroli mogą analizować spełnianie warunków wstępnie. Ustawa zleca Państwowej

SŁOWACJA

Komisji ds. Uzdrawisk, na 6 miesięcy przed upływem 15 lat od dnia ważności pozwolenia na użytkowanie źródła, obowiązkowo i kompleksowo ocenić spełnianie warunków określonych w ustawie. Zakłada się, że użytkownik źródła, który spełnia warunki określone w ustawie, dostanie nowe pozwolenie na okres kolejnych 15 lat. Jeśli użytkownik źródła nie spełni warunków określonych w ustawie, lub określonych w pozwoleniu na użytkowanie źródła, może być pozwolenie użytkowania źródła cofnięte. W takim przypadku wnioszek o użytkowanie źródła może złożyć kolejny zainteresowany. Dotychczasowe ustanowienia regulują postępowanie w sytuacji, gdy ważność pozwolenia na użytkowanie źródła wygasa, ponieważ pozwolenie wydane było na czas określony. W takim przypadku użytkownik źródła będzie miał, na podstawie gdy spełniał warunki, prawo ubiegania się o wydanie nowego pozwolenia na użytkowanie źródła.

Ustawa daje użytkownikom możliwość umożliwienia bezpłatnego czerpania naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej przez osoby fizyczne na ich prywatny użytek, biorąc pod uwagę fakt, że za pobieranie wody należy się rekompensata. Nie przewiduje się umożliwienia bezpłatnego czerpania naturalnej leczniczej wody w celu jej dalszej sprzedaży. Ustawa zakłada, że jeśli użytkownik źródła umożliwi bezpłatne czerpanie naturalnej leczniczej wody lub naturalnej wody mineralnej, to będzie postępował we współpracy z gminą, na terenie której znajduje się źródło.

§ 17 i 18

Ustawa określa warunki zmian i cofnięcia pozwolenia na użytkowanie źródła. Do zmian w pozwoleniu dojdzie przede wszystkim wtedy, gdy zmianie ulegnie wydajność naturalnego źródła leczniczego, warunki użytkowania źródła lub gdy użytkownik nie wykorzystuje określonej w pozwoleniu ilości naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej. Cofnięcie pozwolenia brane jest pod uwagę jeśli użytkownik źródła nie wykazał należytej współpracy w związku z budową obiektów potrzebnych do użytkowania odpowiedniego źródła leczniczego, lub jeśli właściwości naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mineralnej zmieniły tak, że już nie spełniają wymogów określonych w pozwoleniu lub jeśli użytkowanie naturalnego źródła miało niekorzystny wpływ na wody podziemne lub środowisko naturalne. Pozwolenie zostaje cofnięte także wtedy, gdy wnioskować to będzie sam użytkownik źródła.

Projekt ustawy określa kiedy pozwolenie na użytkowanie źródła wygasa. Stanie się tak wtedy, gdy dobiegnie końca okres, na który pozwolenie było wydane, kiedy zaniknie lub ulegnie likwidacji osoba prawna, która była użytkownikiem źródła, umrze osoba fizyczna, która posiadała pozwolenie na

SŁOWACJA

---

użytkowanie źródła, lub jeśli doszło do sprzedaży przedsiębiorstwa lub części przedsiębiorstwa, lub wygaśnięcia uprawnienia do użytkowania, bądź zakończenia innej działalności, w ramach której naturalne źródło lecznicze lub źródło naturalnej wody mineralnej było użytkowane. Pozwolenie zostanie cofnięte także wtedy, jeśli źródło zostało wyczerpane lub uszkodzone. Ustawa określa także obowiązki prawnych następców użytkownika źródła lub nowych nabywców przedsiębiorstwa lub części przedsiębiorstwa, na które składa się uzyskanie pozwolenia na użytkowanie źródła. Na wypełnienie tychże obowiązków ustalony jest termin 60 dni.

§ 19

W związku z możliwością cofnięcia pozwolenia lub jego wygaśnięcia nakłada się na użytkownika źródła obowiązki konserwacji lub likwidacji przejętych obiektów. Jeśli nie ma użytkownika źródła, konserwacja lub likwidacja przejętych obiektów leży w gestii Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk.

§ 20

W przypadkach, w których możliwa ilość wody do pozyskania z naturalnego źródła leczniczego jest większa niż ilość wody pobieranej określonej w pozwoleniu na użytkowanie źródła, lub na podstawie faktu, że użytkownik źródła długo nie eksploatuje dopuszczalnej do odbioru ilości wody, może zostać wydane pozwolenie na użytkowanie pozostałej wolnej ilości naturalnej wody leczniczej innemu użytkownikowi naturalnego źródła leczniczego. W/w postanowienie wprowadza nowe pojęcie - inny użytkownik źródła. W ten sposób tworzone są podstawy uczciwej konkurencji i pełnowartościowego wykorzystania naturalnych źródeł leczniczych. Jednocześnie ustalone zostaje, że pierwszy użytkownik naturalnego źródła leczniczego staje się jego administratorem. W przypadku, gdy użytkownik naturalnego źródła leczniczego nie chce lub nie może pełnić funkcji administratora, administratorem mianowany zostanie inny użytkownik. Na administratora może być wyznaczona także osoba, która nie jest użytkownikiem naturalnego źródła naturalnego.

§ 21

W interesie przeprowadzenia fachowej kontroli użytkowania i ochrony naturalnych źródeł leczniczych postanawia się, że obowiązki wynikające z fachowego dozoru może pełnić jedynie osoba wykwalifikowana - balneotechnik. Określone zostają warunki fachowego wykwalifikowania i dalszego specjalistycznego kształcenia. Uprawnienie do przeprowadzania czynności balneotechnicznych wydawane jest na okres 5 lat. Ze względu na nasze członkostwo

SŁOWACJA

---

w Unii Europejskiej określone zostają wymogi potrzebne do uznania specjalistycznych kwalifikacji obywatela Unii Europejskiej. Funkcję balneotechnika może pełnić także obywatel spoza krajów UE, jeśli wystąpi o uznanie specjalistycznych kwalifikacji.

§ 22 i 23

Dzisiejsze warunki techniczne pozwalają na obróbkę naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej. Obróbka może się odbyć tylko na podstawie pozwolenia, przy czym ustawa określa warunki przeprowadzania czynności o takim charakterze. Także w trakcie obróbki wody utrzymywane muszą być podstawowe wskaźniki, woda musi spełniać odpowiednie mikrobiologiczne i biologiczne kryteria określone w osobnych przepisach i nie może powodować wytwarzania nadwyżek z koncentracją przekraczająca maksymalne limity, które mogłyby oznaczać zagrożenie zdrowia. Jeśli naturalna woda lecznicza jest wykorzystywana także do kąpieli w basenach, musi spełniać warunki określone w obwieszczeniu MZ RS nr 30/2002 Dz. U.

Pozwolenie na obróbkę naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej zostanie wydane na podstawie podania, które może złożyć użytkownik źródła. Ustawa określa warunki związane z chemiczną, mikrobiologiczną i biologiczną analizą wody, które musi spełnić użytkownik.

§ 24

W nowy sposób zostają określone warunki płatności za objętość naturalnej wody leczniczej i naturalnej wody mineralnej wydobytej ze źródła. Płatności podlega miesięczna rzeczywista ilość pobranej naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej. Opłaty za pobieranie wody stanowią dochód budżetu państwa.

§ 25

W interesie ochrony naturalnych źródeł leczniczych i naturalnych wód mineralnych leży obowiązek ustanowienia pasm ochronnych. Pasma ochronne są ustanawiane dwustopniowo na podstawie opinii i specjalistycznych założeń potwierdzonych przez fachowo wykwalifikowaną osobę. Granice pasm ochronnych, postępowanie w związku z nadaniem im kształtu, rodzaje zabronionych działań, zasięg środków bezpieczeństwa i ochrony oraz sposoby ich zmian i wygaśnięcia reguluje ogólnie obowiązujący przepis prawny.

§ 26 i 28

W/w postanowienia zawierają warunki potrzebne do ustalenia pasma ochronnego 1-ego stopnia i 2-go stopnia. Celem ochrony w paśmie

SŁOWACJA

---

ochronnym 1 stopnia jest zabezpieczenie obszaru wyznaczonej strefy lub obszaru obejmującego okolice naturalnego źródła leczniczego i źródła naturalnej wody mineralnej. Jednocześnie określone zostają zakazy dot. działań, które mogłyby mieć negatywny wpływ na właściwości naturalnej wody leczniczej lub naturalnej wody mineralnej, na ilość wody nadającej się do użytku, na jej wysoką jakość lub wydajność naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mineralnej. Jednocześnie nakazuje się właścicielom nieruchomości zachować środki ostrożności niezbędne do zapewnienia oznakowania pasma ochronnego. Projekt ustawy nie przewiduje pasm ochronnych 3 stopnia, przez co zawęża się wprawdzie obszar pasma ochronnego naturalnych leczniczych źródeł i źródeł wody mineralnej, ale jednocześnie ściślej zostają określone wymogi i sankcje nakładane w razie, gdy zakazy odnoszące się do poszczególnych pasm nie będą respektowane. Koszty związane z ustaleniem i wyznaczeniem granic pasm ochronnych ponosi użytkownik źródła, jeśli nie ma użytkowników źródła, koszty te ponosi państwo.

§ 29

Oddzielna część ustawy poświęcona jest warunkom klimatycznym odpowiednim do leczenia. Określone zostaje, jaki kształt powinien mieć wniosek o uznanie warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu i obowiązków użytkowników warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu. Wniosek powinien zawierać wszystkie dane dotyczące osoby prawnej lub osoby fizycznej, która zainteresowana jest korzystaniem z warunków klimatycznych do oferowania opieki uzdrowiskowej oraz osobne informacje, których część powinna stanowić opinia bioklimatyczna. Zakłada się, że przed złożeniem wniosku (najdalej trzy lata wstecz) powinna być przeprowadzona szczegółowa obserwacja wskaźników klimatycznych jakości powietrza, a wyniki teże obserwacji są w zgodzie z wynikami najbliższej stacji meteorologicznej. Jeśli w/w warunek nie zostałby spełniony, może zostać zlecona, w dłuższym odstępie czasu, obserwacja pod kątem stwierdzenia występowania warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu. Naturalnym jest, że koszty związane ze złożeniem wniosku o uznanie oraz z obserwacją klimatycznych wskaźników jakości powietrza pokrywa wnioskodawca. Jeśli wnioskodawców jest więcej, dzielą oni koszty równo pomiędzy siebie. Postanowienie określa także charakter decyzji o uznaniu warunków klimatycznych za sprzyjające leczeniu. Częścią takiej decyzji jest także wskazanie warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu.

SŁOWACJA

---

§ 30 i 31

Projekt ustawy określa obowiązek użytkownika warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu, którym jest zapewnienie monitoringu wskaźników klimatycznych i jakości powietrza zarówno przy pomocy czynnej stacji meteorologicznej, przy czym co 5 lat ma on obowiązek zdania pełnego sprawozdania o stanie i zmianach warunków klimatycznych.

Ze względu na złożoność techniczną dopuszcza się możliwość wyznaczenia pasma ochronnego tylko dla warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu. Także w takim przypadku granice pasma ochronnego, postępowanie przy wyznaczaniu, rodzaje zakazanych czynności i zasięg środków ostrożności reguluje ogólnie obowiązujący przepis prawny, który wydaje Ministerstwo Zdrowia Republiki Słowackiej.

§ 32

Postępowanie w sprawie pozwolenia na użytkowanie naturalnych uzdrowisk i samodzielnych lecznic uzdrowiskowych odbywa się przed Państwową Komisją ds. Uzdrowisk. Na podstawie pozwolenia wydanego w tym postępowaniu, w odpowiednich obiektach (mieszkalnych, leczniczych i innych potrzebnych do oferowania opieki uzdrowiskowej) może być oferowana opieka uzdrowiskowa. Ustawa dosłownie określa, że oferowanie opieki uzdrowiskowej jest możliwe tylko w obiektach, które otrzymały na to pozwolenie (w naturalnych uzdrowiskach i samodzielnych lecznicach uzdrowiskowych). Powyższe postanowienie ma zapobiec próbom oferowania opieki uzdrowiskowej w obiektach, które nie są częścią naturalnych uzdrowisk, ani nie są samodzielными lecznicami uzdrowiskowymi. Użytkownicy uzdrowisk zwracali przede wszystkim uwagę na nadużycia w użytkowaniu niektórych obiektów rekreacyjnych, które składały oferty opieki uzdrowiskowej, w rzeczywistości jednak nie miały żadnych podstaw do oferowania takich czynności. Dlatego wnioskuje się, aby decyzja o pozwoleniu na użytkowanie naturalnych uzdrowisk leczniczych, ewentualnie samodzielnych uzdrowisk naturalnych, była wydawana na podstawie podania, której część musi stanowić albo pozwolenie na użytkowanie naturalnego źródła leczniczego albo dokument stwierdzający występowanie warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu a ponadto dokumentację o materialno - technicznym i personalnym zabezpieczeniu. Kwestie dot. wyposażenia materialno - technicznego i personelu określone będą w ogólnie obowiązującym przepisie prawnym. Podanie o wydanie pozwolenia musi zawierać dalsze dane dotyczące mieszkalnych, zdrowotnych i innych obiektów niezbędnych do oferowania opieki uzdrowiskowej, plan wyznaczenia obszaru uzdrowiskowego, stanowisko gminy, na terenie której użytkowane będą obiekty i informacje o nieruchomościach, przede

SŁOWACJA

---

wszystkim dot. ich własności, które są weryfikowalne odpowiednimi dokumentami oraz w wydziale ewidencji gruntów. Proponowane postanowienie nawiązuje do ustawy nr 578/2004 Dz. U.

§ 33

Określony zostaje co powinno zawierać podanie o pozwolenie na użytkowanie uzdrowisk naturalnych lub samodzielnych lecznic uzdrowiskowych. Wymagane jest, aby wszystkie wymogi dot. podania zostały spełnione kumulatywnie a podanie, łącznie z jego załącznikami, było zrozumiałe. Ustalone zostaje prawo Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk do wyznaczenia osobie składającej podanie terminu, do którego osoba ta powinna podanie uzupełnić lub poprawić niezrozumiałe wypełnione podanie. W przypadku, gdy podanie spełnia wymogi całkowicie określone w § 33 ust. 1 niniejszej ustawy i jeśli spełni warunki ustanowione w niniejszej ustawie, wówczas osoba składająca podanie ma prawo domagać się na drodze prawnej wydania pozwolenia na użytkowanie uzdrowisk naturalnych lub samodzielnych lecznic uzdrowiskowych. Ustanowione zostaje prawo Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk do cofnięcia pozwolenia na użytkowanie uzdrowisk naturalnych lub samodzielnych lecznic uzdrowiskowych w przypadku, gdy przestają być spełniane warunki, których wypełnianie jest podstawą prawną do wydania pozwolenia.

§ 34

Określony zostaje krąg podmiotów uprawnionych do przedłożenia przed Państwową Komisją ds. Uzdrowisk wniosku o uznanie miejsca uzdrowiskowego oraz projekt jego statutu. Określony zostaje zasięg obszaru, który może zostać uznany za miejsce uzdrowiskowe (te dane muszą także znaleźć się w statucie miejsca uzdrowiskowego). Na podmiot organizujący w miejscu uzdrowiskowym specyficzne rodzaje działalności nałożone zostają obowiązki związane z ich organizacją. Jednocześnie określone zostają działania, których przeprowadzanie zabronione jest w miejscu uzdrowiskowym. Naturalne uzdrowiska lecznicze mają obowiązek oznaczenia granic obszaru uzdrowiskowego, który ewidencjonuje wydział ewidencji gruntów na podstawie dokumentów Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk. Rząd poprzez wydanie rozporządzenia uznaje lub cofa uznanie miejsca uzdrowiskowego, wydaje i cofa jego statut na wniosek ministra zdrowia. Gminy, na obszarze których znajduje się miejsce uzdrowiskowe, mają obowiązek kierować się postanowieniami statutu.

§ 35

Zostają ogólnie określone obowiązki użytkowników naturalnych źródeł leczniczych i warunków klimatycznych na obszarze uzdrowiskowym. Wy-

SŁOWACJA

---

mienione zostają działania zabezpieczające obszar uzdrowiskowy. Miejsca uzdrowiskowe są obszarami wymagającymi szczególnej ochrony powietrza zgodnie z osobnym przepisem.

§ 36

Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk ma prawo do wprowadzenia obowiązku natychmiastowego zastosowania środków ostrożności w przypadku pojawienia się groźby powstania szkód w okolicy naturalnych źródeł leczniczych, warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu i na terenie uzdrowisk leczniczych i samodzielnych lecznic uzdrowiskowych, ewentualnie względem wód podziemnych, które potencjalnie mogą być uznane za naturalne wody lecznicze do wykorzystania w celach leczniczych. Ustanowione zostają ograniczenia czasowe okresu wprowadzania natychmiastowych środków ostrożności.

§ 37

Zamieszczony zostaje kompletny wykaz obowiązków właścicieli nieruchomości polegających na obowiązku umożliwienia wstępu na swoje nieruchomości osobom wymienionym w § 44 ustawy, lub respektowania określonych ograniczeń odnoszących się do ich prawa własności.

§ 38

W interesie ochrony naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych zakłada się możliwość ograniczenia praw własności nieruchomości. Zdefiniowane zostaje pojęcie interesu publicznego, przy czym pod tym pojęciem można rozumieć także zainteresowanie o wyszukiwanie i użytkowanie naturalnego źródła leczniczego w celach leczniczych. Bierze się pod uwagę prawo do ograniczenia prawa własności nieruchomości w przypadku jeśli właściciel nieruchomości nie wyraża zgody na użytkowanie lub ochronę naturalnego źródła leczniczego i ochronę źródła naturalnej wody mineralnej. Określony zostaje obowiązek użytkownika naturalnego źródła leczniczego lub źródła naturalnej wody mineralnej, ewentualnie Ministerstwa Zdrowia RS do zaoferowania właścicielowi nieruchomości finansowej rekompensaty za ograniczenie praw własności oraz za wywłaszczenie. Jeśli nie zostanie zawarta umowa o zaoferowaniu rekompensaty finansowej decyzję wyda sąd.

§ 39

W nowy sposób zostaje określone działanie administracji państwowej. Głównym organem administracji państwowej zajmującym się naturalnymi

SŁOWACJA

---

uzdrowiskami leczniczymi, naturalnymi źródłami leczniczymi i źródłami wody mineralnej jest Ministerstwo Zdrowia. Jednocześnie zostaje uściślone, w odniesieniu do których spraw Ministerstwo Zdrowia RS jest decydującym organem administracji państwowej.

§ 40

Do wypełniania zadań Ministerstwa Zdrowia RS w zakresie jego kompetencji w odniesieniu do naturalnych uzdrowisk leczniczych, naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych powołana zostaje Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk. Powołanie tego specyficznego urzędu opiera się o doświadczenia w innych państwach i motywowane jest próbą o profesjonalizację procesów decyzyjnych w związku z wydawaniem decyzji w poszczególnych postępowaniach. Plan składu Komisji ma także na celu podwyższenie kwalifikacji i odpolitycznienie procesów decyzyjnych.

Powoływanie takich specjalistycznych jednostek jest powszechne w prawie innych państw. I tak np. ustawa o uznaniu uzdrowisk i obszarów rekreacyjnych w Bawarii zakłada utworzenie specjalistycznej komisji, która charakteryzowana jest jako specjalistyczna niezawisła komisja ds. uzdrowisk, obszarów rekreacyjnych i źródeł. Składa się ona z przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Gospodarki i Transportu oraz z przedstawicieli specjalistycznych medycznych, chemicznych, profesjonalnych organizacji samorządowych, ale swoich przedstawicieli ma w niej także Związek Ruchu Turystycznego, Związek Uzdrowisk, firmy ubezpieczeniowe itp. Można także podać przykład powołania specjalistycznej komisji Stowarzyszenia Krajowego ds. Uzdrowisk, którego skład jest podobny. Przedstawiciele ma w nim Ministerstwo Gospodarki, Spraw Socjalnych i Zdrowia, Ministerstwo Środowiska, Związek Uzdrowisk, Związek Hoteli, Zrzeszenie Miast i Wsi, Przemysłowa i Handlowa Izba oraz ubezpieczalnie szpitalne. W naszym porządku prawnym można znaleźć przykład powołania takiego specjalistycznego organu, np. Urząd Antymonopolowy RS. Zgodnie z § 18 ustawy nr 136/2001 Dz. U. o ochronie konkurencji gospodarczej z późniejszymi zmianami, powołana zostaje Rada Urzędu, która składa się z przewodniczącego, wiceprzewodniczącego rady i 5 członków rady mianowanych przez rząd RS, przy czym projektodawcy mają obowiązek zgłoszenia przynajmniej 3 kandydatów na funkcję każdego członka rady. Działalność rady skupia się na postępowaniu w sprawie rozkładu i analiz decyzji, wyłączając postępowanie odwoławcze, rewizję i sprzeciw prokuratora.

Proponowana Państwowa Komisja ds. Uzdrowisk ma 7 członków, jej kadencja trwa 5 lat. Ustawa wymienia instytucje, które mogą zgłaszać kandydatury na członków Państwowej Komisji ds. Uzdrowisk, przy czym zakłada

SŁOWACJA

---

się, że na każde stanowisko zgłoszeni zostaną co najmniej 2 kandydaci. Członków Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk mianuje Minister Zdrowia RS. Ustawa wyklucza możliwość pełnienia jednocześnie funkcji członka komisji i funkcji członka rządu, sędziego, prokuratora jak również członka statutowego organu użytkownika źródła. Jednocześnie ustawa zakłada, że Minister Zdrowia mianuje członków komisji tak, aby znaleźli się w niej przedstawiciele wykwalifikowani w zakresie balneologii, bioklimatologii, hydrogeologii, balneotechniki i praktyki uzdrawiskowej. Ze względu na stosunki prawne, o których komisja będzie decydować jest właściwym, aby przynajmniej jeden z mianowanych członków komisji miał wykształcenie prawnicze. Ustawa przewiduje także przypadki, w których członkostwo w Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk wygasa, lub w których członek komisji może zostać odwołany.

§ 41

Działalność Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk jest szczegółowo określona. Komisja decyduje w sprawie naturalnych wód leczniczych i naturalnych wód mineralnych, warunków klimatycznych sprzyjających leczeniu jak również o cofnięciu uznania, cofnięciu pozwolenia na użytkowanie uzdrowisk naturalnych i samodzielnych lecznic, wydaje pozwolenia na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych, decyduje także o wydaniu pozwolenia na obróbkę w/w wód, składa do rządu wnioski o uznanie miejsca uzdrawiskowego i jego likwidację oraz w innych sprawach.

§ 42

Proponowane postanowienie ustawy obejmuje także postępowanie komisji w sprawie podejmowania decyzji. Określony zostaje charakter wniosku na rozpoczęcie postępowania przed Komisją. Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk wydaje decyzje jako organ pierwszego stopnia we wszystkich kwestiach, które leżą w jej kompetencji, o środku odwoławczym decyduje minister zdrowia. Postępowanie przed Komisją jest niepubliczne.

§ 43

W nowy sposób ujęte zostają kwestie dot. przeprowadzania dozoru nad wywiązywaniem się z obowiązków i zachowywaniem środków ostrożności. Dozór przeprowadzany będzie przez Inspektorat, który jednocześnie wykonuje zadania zgodnie z postanowieniami Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk. Inspektorat w ramach dozoru będzie kontrolować i oceniać ściśle obserwacje, spełnianie warunków wynikających z pozwoleń na użytkowanie naturalnych źródeł leczniczych i źródeł naturalnych wód mineralnych. Jednocześnie

SŁOWACJA

---

będzie kontrolować i oceniać w sprawie określonych wskaźników klimatycznych i wskaźników jakości powietrza. Inspektorat ma prawo przeprowadzić dozór na miejscu i jednocześnie podjąć środki ostrożności w celu zniwelowania stwierdzonych wad. Na Inspektoracie spoczywa także obowiązek notyfikowania przy udziale kompetentnego organu Unii Europejskiej uznania naturalnych leczniczych i mineralnych wód przywiezionych do kraju członkowskiego Unii Europejskiej z krajów trzecich. Inspektorat jako organ nadzoru prowadzi także rejestr i bazę danych wód mineralnych i zarządza systemem monitoringu.

§ 44

Aby nadzór uzdrowisk mógł być efektywnie realizowany, pracownicy Inspektoratu i członkowie Państwowej Komisji ds. Uzdrawisk powinni posiadać odpowiednie uprawnienia. Zgodnie z projektem ustawy będą mogli oni wchodzić na teren działek, do budynków i do obiektów w celu przeprowadzenia kontroli, będą mogli żądać pokazania dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia powierzonych im czynności, zalecić i kontrolować usuwanie stwierdzonych wad i pobierać próbki wody. Osoby, które przeprowadzają kontrolę i dozór, będą musiały okazać się dokumentem stwierdzającym ich uprawnienia oraz będą miały obowiązek zachowania milczenia w sprawie tego, co podczas przeprowadzania kontroli stwierdzili.

§ 45

Określone zostają warunki działalności laboratoriów akredytowanych.

§ 46 i 47

Projekt ustawy zawiera postanowienia, których celem jest zapewnienie efektywnego egzekwowania wypełniania obowiązków określonych w poszczególnych paragrafach poprzez nadanie odpowiedniego kształtu prawnego kwestiom związanym z wykroczeniami w zakresie uzdrowisk, za które można nałożyć karę aż do wysokości 50. 000,- KSk oraz kształtu prawnego innych wykroczeń administracyjnych, za które można nałożyć kary aż do wysokości 5 milionów KSk.

Kary za wykroczenia, zgodnie z projektem ustawy, nakładać będzie Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk (druga alternatywa - Inspektorat) lub gminy, a kary za inne wykroczenia administracyjne będzie mogła nakładać Państwowa Komisja ds. Uzdrawisk, przy czym przy ustalaniu wysokości kary należy brać pod uwagę ważkość bezprawnych działań, miarę zagrożenia naturalnego źródła leczniczego, źródła naturalnej wody mineralnej, środowiska uzdrowisk naturalnych, jak również zasięg szkodliwych

SŁOWACJA

---

skutków. W ustawie ustalony zostaje termin płatności kary do 30 dni od dnia uprawomocnienia decyzji o nałożeniu kary. Jednocześnie postanawia się, że karę pobiera i ściąga organ, który ją nałożył. Przychód z kar jest przychodem gminy lub budżetu państwa w zależności od tego, kto karę nałożył.

§ 48

Do postępowania zgodnie z ustawą odnoszą się ogólnie obowiązujące przepisy prawne o właściwym postępowaniu – ustawa nr 71/1967 Dz. U. o właściwym postępowaniu. Uchylenie od porządku administracyjnego jest możliwe tylko wtedy, jeśli wynika to z oddzielnego procesowo – prawnego postanowienia niniejszej ustawy.

Niniejsza ustawa wyklucza kwestie związane z naturalnymi wodami mineralnymi rozlewianymi do opakowań spożywczych. Niniejsza ustawa reguluje tylko kwestie uznania, obróbki, ochrony i udzielania pozwoleń na użytkowanie naturalnych wód mineralnych.

§ 49

Ustanowione zostają tymczasowe normy prawne, które odpowiadają stosunkom prawnym, które zostały oparte na wcześniejszych przepisach prawnych, dzięki czemu zapewniona zostaje kontynuacja z wycofanym kształtem i zapobiega się tym samym, z konstytucyjnego punktu widzenia, niedopuszczalnemu działaniu ustawy wstecz.

Uznane naturalne źródła lecznicze, naturalne źródła stołowych wód mineralnych i warunki klimatyczne sprzyjające leczeniu, miejsca uzdrowiskowe, statuty miejsc uzdrowiskowych, które zostały uznane lub wydane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, są traktowane jako uznane zgodnie z niniejszą ustawą.

Tymczasowe ograniczenia pozwoleń wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów prawnych zostają zachowane. W celu wydania nowych pozwoleń zastosowana zostanie niniejsza ustawa.

Ustalony zostaje obowiązek dostosowania materialno – technicznego i personalnego wyposażenia obiektów opieki uzdrowiskowej do niniejszej ustawy. Ustalony zostaje na to dostateczny termin trzech lat od uprawomocnienia się niniejszej ustawy.

Pasma ochronne i warunki ochrony zostają zachowane. Do przestrzegania ich zgodnie z prawem odnosi się niniejsza ustawa z wyjątkiem, gdy pasma ochronne 3 stopnia określone dotychczasowymi przepisami są traktowane jako pasma ochronne 2 stopnia w myśl niniejszej ustawy. Zakłada się, że w myśl w/w postanowieniom pasmo ochronne zostanie zmniejszone.

SŁOWACJA

Z powodu wymogów technologicznych ustalony zostaje tymczasowy termin dwóch lat, w ciągu którego użytkownik źródła ma obowiązek wprowadzenia systemu monitorowania zgodnie z niniejszą ustawą. Do momentu wprowadzenia systemu monitorowania użytkownik płaci rekompensatę (w wysokości i w sposób określony w poprzednim postanowieniu) odpowiadającą dozwolonej ilości użytkowanej wody określonej w pozwoleniu na użytkowanie źródła.

Ustalony zostaje tymczasowy termin dwóch lat, w czasie którego użytkownik źródła ma obowiązek zapewnienia specjalistycznego dozoru zgodnie z niniejszą ustawą.

§ 50

Wprowadzony zostaje zakaz oznaczania, który odnosi się do osób prawnych i fizycznych, które użytkują obiekty łącznie z użytkowaniem wód termalnych i wód mineralnych, lub rozlewają je do opakowań spożywczych.

§ 51

Ministerstwo Zdrowia Republiki Słowackiej upoważnia się do wydania szczegółowej poprawki prawnej w formie ogólnie obowiązujących przepisów prawnych, które zasięgiem i kształtem nie odpowiadają ustawie i z konstytucyjnego punktu widzenia mogą mieć formę rozporządzenia.

§ 52

Uchylone zostają przepisy prawne, które dotychczas określały stosunki społeczne regulowane niniejszą ustawą. Zachowana zostaje tymczasowa ważność, aż do zatwierdzenia nowego kształtu prawnego, postanowienia § 66 a ust. 2. ustawy nr 277/1994 Dz. U. o opiece zdrowotnej z późniejszymi zmianami.

§ II

W nawiązaniu do niniejszej ustawy, w wymaganym zakresie, uzupełniona zostaje ustawa nr 577/2004 Dz. U. o usługodawcach w zakresie opieki zdrowotnej, pracownikach służby zdrowia, organizacjach stanowych w służbie zdrowia i o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw.

§ III

W nawiązaniu do niniejszej ustawy, w wymaganym zakresie, uzupełniona zostaje ustawa nr 577/2004 Dz. U. o zakresie opieki zdrowotnej świadczonej na podstawie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego i o opłatach za usługi związane z oferowaniem opieki zdrowotnej.

SŁOWACJA

---

§ IV

Wraz ze zmianą ustawy nr 145/1995 Dz. U. o opłatach administracyjnych z późniejszymi zmianami, ustalona zostaje wysokość opłat administracyjnych, które pobierane są na drodze postępowania administracyjnego zgodnie z niniejszą ustawą.

§ V

Proponowana data uprawomocnienia się ustawy - 1 stycznia 2006r. Zakłada się, że projekt ustawy zostanie zatwierdzony w październiku 2005 roku. Dwumiesięczny termin jest wystarczający względem liczby zainteresowanych podmiotów.

Ogólnie obowiązujące rozporządzenie 59/2004 o ustaleniu należności podatków miejskich

Samorząd miejski w Bardziejowie zgodnie z § 6 i § 11 ust. 4 podpkt. d) i g) ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 369/1990 Dz. U. o systemie gminnym w oparciu o brzmienie późniejszych przepisów i § 2 ust. 1 ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 582/2004 Dz. U. o podatkach miejskich i opłatach miejskich za odpady komunalne i drobne odpady budowlane wydaje niniejsze ogólnie obowiązujące rozporządzenie (dalej zwane rozporządzeniem).

§ 1

Samorząd miejski w Bardziejowie zgodnie z § 2 ust. 1 ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 582/2004 Dz. U. o podatkach miejskich i opłatach miejskich za odpady komunalne i drobne odpady budowlane postanowił, że na terenie miasta i jego częściach pobierane będą następujące podatki miejskie:

- a) podatek od posiadania psa,
- b) podatek za korzystanie z przestrzeni publicznej,
- c) podatek od zakwaterowania,
- d) podatek od automatów sprzedażowych,
- e) podatek od urządzeń do gry nie wydających pieniężnej wygranej.

SŁOWACJA

CZĘŚĆ PIERWSZA

Podatek od posiadania psa

§ 2

Przedmiot podatku

- (1) Przedmiotem podatku od posiadania psa jest pies powyżej szóstego miesiąca życia chowany/hodowany przez osobę fizyczną lub osobę prawną.
- (2) Przedmiotem podatku od posiadania psa nie jest:
  - a) pies hodowany w celach naukowych i celach badawczych,
  - b) pies przebywający w schronisku dla zwierząt,
  - c) pies specjalnie wyszkolony, którego właścicielem lub użytkownikiem jest obywatel z ciężkim upośledzeniem zdrowotnym.

§ 3

Podatnik

Podatnikiem jest osoba fizyczna lub osoba prawna, która jest:

- a) właścicielem psa, lub
- b) posiadacz psa, jeśli nie można wykazać, kto jest właścicielem psa.

§ 4

Podstawa naliczania podatku

Podstawą naliczania podatku jest ilość psów.

§ 5

Stawka podatkowa

- (1) Roczna stawka podatkowa wynosi:
  - a) 1000,- KSk w Uzdrowisku Bardziejów, jeśli jest to w zgodzie z regulaminem i w domach mieszkalnych na terenie miasta za jednego psa.
  - b) 2000,- KSk w Uzdrowisku Bardziejów, jeśli jest to w zgodzie z regulaminem i w domach mieszkalnych na terenie miasta za każdego kolejnego psa,
  - c) 500,- KSk w MPR (pl. Miejski Zespół Zabytkowy – dalej zwany MZZ) i pozostałych częściach i ulicach włącznie z domami rekreacyjnymi i obiektami o podobnym charakterze,

SŁOWACJA

- d) 100,- KSk od samotnie żyjących emerytów po 70 roku życia, których jedynym źródłem dochodu jest emerytura.
- (2) Z podatku zwolniony jest obywatel z ciężkim upośledzeniem zdrowotnym. Zwolnienie przysługuje tylko w wypadku posiadania jednego psa.

§ 6

Rozpoczęcie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z pierwszym dniem kalendarzowego miesiąca następującego po miesiącu, w którym pies stał się przedmiotem podatku, a wygasa z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik przestał być właścicielem lub posiadaczem psa.

§ 7

Obowiązek zgłoszeniowy

- (1) Podatnik jest zobowiązany do pisemnego poinformowania administratora podatków o rozpoczęciu się obowiązku podatkowego do 30 dni od momentu rozpoczęcia się obowiązku podatkowego.
- (2) Jeśli obowiązek podatkowy wygaśnie w przebiegu okresu podatkowego, wówczas podatnik pisemnie informuje o tym administratora podatków najpóźniej do 30 dni od dnia wygaśnięcia obowiązku podatkowego.
- (3) Administrator podatków wyda posiadaczowi psa wpisanego do ewidencji psów znaczek ewidencyjny. Znaczek ewidencyjny zawiera nazwę miasta i numer ewidencyjny psa. Znaczkę ewidencyjną wydane do tej pory nie tracą ważności. W przypadku, gdy znaczek ewidencyjny zostanie skradziony lub zgubiony, administrator podatków wyda posiadaczowi psa za opłatą 90,- KSk znaczek zastępczy.

§ 8

Ustalenie wysokości podatku

Podatek ustali administrator podatków na podstawie wymiaru płacowego do 15 stycznia danego roku kalendarzowego.

§ 9

Odprowadzanie podatku

- (1) Podatek jest płacony:

SŁOWACJA

- a) jednorazowo do 31 stycznia bieżącego roku, jeśli obowiązek podatkowy nie przekracza kwoty 500,- KSk,
  - b) w dwóch równych ratach, w terminach do 31. marca i 30. czerwca bieżącego roku, jeśli obowiązek podatkowy przekracza 500,- KSk.
- (2) Jeśli obowiązek podatkowy rozpoczął się w przebiegu roku część składowa podatku jest płatna w terminie do 30 dni.
- (3) W przypadku, gdy obowiązek podatkowy wygaśnie w przebiegu okresu podatkowego administrator podatków zwróci odpowiednią część podatku za pozostały okres, za który został zapłacony podatek jako uiszczenie należności zgodnie z § 7 ust. 2.

CZĘŚĆ DRUGA

Podatek za korzystanie z przestrzeni publicznej

§ 10

Przedmiot podatku

- (1) Przedmiotem podatku za korzystanie z przestrzeni publicznej jest szczególne korzystanie z przestrzeni publicznej i czasowe parkowanie pojazdu mechanicznego w wyznaczonym obszarze przestrzeni publicznej.
- (2) Przestrzenią publiczną, na cele niniejszego rozporządzenia, są grunty i działki będące własnością miasta i udostępnione do użytku publicznego, a w tym przede wszystkim: ulica, parking, komunikacja miejska, rynek, chodnik, targowisko, zieleń miejska, teren parku, drogi wewnętrzne, inne przestrzenie publiczne, jak również wszystkie grunty i działki udostępnione do użytku publicznego przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych.
- (3) Poprzez szczególne korzystanie z przestrzeni publicznej rozumie się umieszczanie obiektów służących oferowaniu usług, umieszczanie obiektów budowlanych i przeznaczonych do prowadzenia działalności handlowej, obiektów cyrkowych, obiektów lunaparku i innych atrakcji, umieszczenie składowiska, przenośnych garaży, stałe parkowanie poza parkingiem strzeżonym itp.
- (4) Poprzez stałe parkowanie pojazdu poza parkingiem strzeżonym rozumie się wydzielenie terenu, z przestrzeni publicznej, jako parkingu dla określonych pojazdów osoby prawnej lub fizycznej (np. motor, wrak motoru, przyczepa mieszkalna).

SŁOWACJA

- (5) Wydzielonym terenem przeznaczonym do czasowego parkowania pojazdów mechanicznych, na cele niniejszego rozporządzenia, są miejsca parkingowe wydzielone na podstawie osobnego przepisu.*

§ 11

Podatnik

- (1) Podatnikiem jest osoba prawna lub fizyczna, która korzysta z przestrzeni publicznej.
- (2) Podatek nie jest pobierany:
  - a) za akcje sportowe i kulturalne organizowane na terenie przestrzeni publicznej bez opłat za wstęp, lub akcje, z których cały dochód jest przeznaczony na cele charytatywne lub na cele dobra publicznego,
  - b) przy wydzieleniu stałego miejsca parkingowego dla inwalidów,
  - c) przy awariach podziemnych i naziemnych łączy i przewodów oraz za czas usuwania skutków awarii do 1 tygodnia,
  - d) od jednostek użytkowych rozmieszczonych w MZZ (ulice: Baštová, Hviezdoslavova, Poštová, Rhodyho, Stocklova, Radničné námestie, Veterná, Františkánov, Na Hradbách, Kláštorská, M.V. Miškovského), oferujących usługi gastronomiczne, które stawiają tzw. ogródki letnie na terenie przestrzeni publicznej na podstawie ważnego zezwolenia. Zwolnienie z podatku jest ważne do końca 2005 roku.

§ 12

Podstawa naliczania podatku

Podstawą do naliczenia podatku za korzystanie z przestrzeni publicznej jest powierzchnia przestrzeni publicznej w metrach lub miejsce parkingowe.

§ 13

Stawka podatkowa

- (1) Stawka podatkowa za umieszczanie obiektów budowlanych każdego rodzaju (np. rusztowanie, wielkopowierzchniowe kontenery itp.) i składowisk materiałów (np. budowlanych, wykopowych itp.) wynosi:
  - a) 10,- KSk za każdy m² i dzień w Uzdrowisku Bardziejów i MZZ,
  - b) 5,- Ksk za każdy m² i dzień w pozostałych miejscach miasta Bardziejów włączając części miejskie.
- (2) Stawka podatkowa za umieszczanie ruchomych tablic reklamowych (billboardów) jest zryczałtowana i wynosi 400,- KSk rocznie bez wzglę-

SŁOWACJA

- du na ich rozmiary i okres umieszczenia.
- (3) Stawka podatkowa za umieszczenie obiektów przeznaczonych do prowadzenia działalności handlowej i obiektów służących oferowaniu usług łącznie z tzw. ogródkami letnimi wynosi”:
- a) 800,- KSk miesięcznie przy powierzchni do 10m²,
  - b) 1 200,- KSk miesięcznie przy powierzchni ponad 10m²,
  - c) 1 500,- KSk miesięcznie przy powierzchni ponad 20m²,
  - d) 20,- KSk za każdy metr i dzień przy sprzedaży towaru ze sklepu przenośnego,
  - e) w odniesieniu do podpkt. a) i c) stawka jest obniżona dla ogródków letnich znajdujących się poza MZZ.
- (4) Stawka podatkowa za umieszczenie garaży na podstawie pozwolenia wynosi:
- a) 130,- KSk miesięcznie za blaszane, składane, garaże typowe,
  - b) 100,- KSk miesięcznie za gumowo-tekstylne składane garaże typowe dla inwalidów,
  - c) 50,- KSk miesięcznie za blaszane lub gumowo-tekstylne składane garaże typowe dla inwalidów,
  - d) 100,- KSk za metr i dzień za inne przenośne garaże (nietypowe).
- (5) Stawka podatkowa za stałe parkowanie wynosi:
- a) 50,- KSk miesięcznie od samochodów osobowych i przyczep mieszkalnych, których użytkownikiem jest osoba fizyczna,
  - b) 400,- KSk miesięcznie od samochodów osobowych i przyczep mieszkalnych, których użytkownikiem jest osoba prawna i fizyczna – przedsiębiorca prywatny,
  - c) 20,- KSk miesięcznie od powierzchni zajętej przez samochody ciężarowe, przyczepy, naczepy i autobusy o długości powyżej 10 m.
- (6) Stawka podatkowa za czasowe parkowanie pojazdu na wyznaczonym miejscu w przestrzeni publicznej za jedno miejsce parkingowe wynosi:
- a) najwięcej 20 KSk/godz. za osobowe pojazdy mechaniczne,
  - b) najwięcej 100 KSk/godz. za autobusy i pojazdy mechaniczne ciężarem całkowitym przekraczającym 3500 kg.
- (7) Taryfę opłat podatkowych za czasowe parkowanie pojazdu na wydzielonym terenie przestrzeni publicznej reguluje oddzielny przepis miejski.**
- (8) Stawka podatkowa za umieszczenie obiektów cyrkowych, luna-parków, małych obiektów rozrywkowych (karuzeli, strzelnic, huśtawek itd.) i innych atrakcji wynosi 4,- KSk za m² i za dzień.

SŁOWACJA

- (9) Stawka podatkowa za korzystanie z konkretnie wydzielonych gruntów i działek przeznaczonych do postoju drogowych pojazdów mechanicznych wynosi 5,- KSk za m² i za dzień.
- (10) Stawka podatkowa za inny rodzaj zajmowania przestrzeni publicznej, który nie może być opodatkowany zgodnie z punktami od 1 do 9 wynosi 10,- KSk za m² i za dzień.

§ 14

Rozpoczęcie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

- (1) Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z dniem rozpoczęcia rzeczywistego użytkowania przestrzeni publicznej i wygasa w dniu zakończenia korzystania z przestrzeni publicznej.
- (2) Podatek jest pobierany za każdy niepełny dzień, oprócz pierwszego dnia; wyjątek stanowi § 13 pkt. 2.

§ 15

Obowiązek zgłoszeniowy

Przed rozpoczęciem korzystania z przestrzeni publicznej, podatnicy zobowiązani są przedłożyć administratorowi podatków wypełnione zgłoszenie do wyznaczenia wysokości podatku. W przypadku podatku określonego w § 13 pkt. 6 i 7 zgłoszenie zastępuje bilet parkingowy, ewentualnie karta parkingowa. O zakończeniu korzystania z przestrzeni publicznej lub ewentualnych zmianach podatnik jest zobowiązany bezzwłocznie poinformować administratora podatków, za wyjątkiem czasowego parkowania pojazdu na konkretnie wydzielonych gruntach i działkach przestrzeni publicznej (§ 13 pkt. 6 i 7).

§ 16

Ustalenie wysokości podatku

Podatek jest ustalony na podstawie wymiaru płacowego. Nie dotyczy to opłaty określonej w § 13 pkt. 6 i 7.

§ 17

Odprowadzanie podatku

- (1) Podatek jest płacony do 8 dni od doręczenia wymiaru płac, za wyjątkiem podatku określonego w § 13 pkt. 6 i 7.

SŁOWACJA

- (2) Podatek określony w § 13 pkt. 6 i 7 płacony jest najpóźniej do końca każdego miesiąca kalendarzowego.
- (3) Podatek za czasowe parkowanie pojazdu w wydzielonej strefie przestrzeni publicznej (§ 13 pkt. 6) płacony jest z momentem rozpoczęcia użytkowania przestrzeni publicznej. Dowodem zapłaty podatku jest karta parkingowa lub bilet parkingowy.

CZĘŚĆ TRZECIA

Podatek od zakwaterowania

§ 18

Przedmiot podatku

Przedmiotem podatku od zakwaterowania jest odpłatne czasowe zakwaterowanie osoby fizycznej w obiektach kwaterunkowych.

§ 19

Podatnik

- (1) Podatnikiem jest osoba fizyczna, która jest czasowo zakwaterowana w obiekcie kwaterunkowym.
- (2) Podatnikiem nie jest student studiujący na terenie miasta Bardziejów, czasowo zakwaterowany w domu studenckim.
- (3) Podatnikiem nie jest osoba, która w obiekcie kwaterunkowym jest zakwaterowana na podstawie skierowania lekarskiego typu A.

§ 20

Podstawa naliczania podatku

Podstawą naliczenia podatku jest ilość noclegów.

§ 21

Stawka podatkowa

- (1) Stawka podatkowa wynosi 15,- KSk za osobę/1 nocleg.
- (2) Stawka podatkowa dla osób o ciężkiej sytuacji materialnej wynosi 1,- KSk za osobę/1 nocleg.

SŁOWACJA

---

§ 22

Odprowadzanie podatku

- (1) Podatek w wysokości ustalonej przez miasto odprowadza i poręcza za podatnika osoba prawna lub fizyczna, która zaoferowała czasowe zakwaterowanie.
- (2) Osoba oferująca zakwaterowanie ma obowiązek przedłożyć administratorowi podatków miesięczny wykaz liczby noclegów do 10 dni po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego, także w przypadku, gdy w danym miesiącu nie zaistniał obowiązek podatkowy. Podatek jest płacony do 8 dni od dnia przedłożenia wymiaru płac.
- (3) Osoba oferująca zakwaterowanie, która zastosowała obniżoną stawkę podatkową w myśl § 21 pkt. 2 zobowiązana jest przedłożyć administratorowi podatków dokumenty*** uprawniające ją do wykorzystania zniżki.

CZĘŚĆ CZWARTA

Podatek od automatów sprzedażowych

§ 23

Przedmiot podatku

- (1) Przedmiotem podatku od automatów sprzedażowych są urządzenia i automaty, które wydają towar za opłatę (dalej zwane „automaty sprzedażowe”).
- (2) Przedmiotem podatku nie są automaty sprzedażowe, wydające:
  - a) bilety transportu miejskiego,
  - b) bilety parkingowe,
  - c) środki zabezpieczające przed rozprzestrzenianiem się zakaźnych chorób przenoszonych drogą płciową.

§ 24

Podatnik

Podatnikiem jest osoba fizyczna lub osoba prawna, która czerpie dochody z eksploatacji automatów.

SŁOWACJA

---

§ 25

Podstawa naliczania podatku

Podstawą naliczenia podatku jest ilość automatów sprzedażowych.

§ 26

Stawka podatkowa

- (1) Stawka podatkowa wynosi:
  - a) 1 500,- KSk za jeden automat sprzedażowy i za rok kalendarzowy,
  - b) 2 500,- KSk za jeden automat sprzedażowy i za rok kalendarzowy, jeśli automat oferuje napoje alkoholowe lub wyroby tytoniowe,
- (2) Zwolnione od podatku są, w okresie ferii letnich (lipiec, sierpień) automaty sprzedażowe umieszczone na terenie szkół podstawowych i średnich, wyłączając automaty umieszczone na terenie domów studenckich.

§ 27

Rozpoczęcie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z dniem rozpoczęcia eksploatacji automatów sprzedażowych a wygasa z dniem zakończenia eksploatacji.

§ 28

Obowiązek zgłoszeniowy

- (1) Podatnik jest zobowiązany do pisemnego poinformowania administratora podatku o rozpoczęciu się obowiązku podatkowego do 30 dni od daty rozpoczęcia się obowiązku podatkowego.
- (2) Jeśli obowiązek podatkowy wygaśnie w przebiegu okresu podatkowego, wówczas podatnik informuje pisemnie o tym administratora podatków najpóźniej do 30 dni od dnia wygaśnięcia obowiązku podatkowego.

§ 29

Ustalenie wysokości podatku

Wysokość podatku ustala administrator podatków na podstawie wymiaru płacowego.

SŁOWACJA

---

§ 30

Odrowadzanie podatku

- (1) Podatek może być płacony:
  - a) jednorazowo do 31 marca bieżącego roku, jeśli obowiązek podatkowy nie przekracza kwoty 5 000,- KSk,
  - b) w dwóch regularnych ratach, tzn. w terminie do 31 marca i 30 czerwca roku kalendarzowego, jeśli obowiązek podatkowy przekracza 5 00,- KSk.
- (2) Jeśli obowiązek podatkowy rozpocznie się w przebiegu okresu podatkowego, wówczas odpowiednia część podatku jest płatna do 30 dni od dnia rozpoczęcia się obowiązku podatkowego.
- (3) W przypadku, gdy obowiązek podatkowy wygaśnie administrator podatku zwróci odpowiednią ilość podatku za pozostały okres, za który podatek został zapłacony jako uiszczenie należności zgodnie z § 28 pkt. 2.

CZĘŚĆ PIĄTA

Podatek od urzędzeń do gry nie wydających pieniężnej wygranej

§ 31

Przedmiot podatku

- (1) Przedmiotem podatku od urzędzeń do gry nie wydających pieniężnej wygranej są urzędzenia do gry, które są uruchamiane za opłatą, przy czym są to urzędzenia, które nie wydają wygranej pieniężnej i są udostępnione do użytku w miejscach publicznych.
- (2) Urzędzeniami do gry nie wydającymi wygranej pieniężnej są:
  - a) urzędzenia elektroniczne do gier komputerowych,
  - b) urzędzenia mechaniczne, urzędzenia elektroniczne, automaty i inne rodzaje urzędzeń służących do gier rozrywkowych.

§ 32

Podatnik

Podatnikiem jest osoba fizyczna, lub osoba prawna, która czerpie dochody z eksploatacji urzędzeń do gry nie wydających wygranej pieniężnej.

SŁOWACJA

---

§ 33

Podstawa naliczania podatku

Podstawą naliczenia podatku jest ilość urządzeń do gry nie wydających wygranej pieniężnej.

§ 34

Stawka podatkowa

Stawka podatkowa wynosi 1 200,- KSk za jedno urządzenie do gry nie wydające wygranej pieniężnej i za jeden rok kalendarzowy.

§ 35

Rozpoczęcie i wygaśnięcie obowiązku podatkowego

Obowiązek podatkowy rozpoczyna się w dniu rozpoczęcia użytkowania w/w urządzeń do gry a wygasa z dniem ukończenia ich użytkowania.

§ 36

Powinność zgłoszeniowa

- (1) Podatnik jest zobowiązany do pisemnego poinformowania administratora podatków o rozpoczęciu się obowiązku podatkowego, do 30 dni od daty rozpoczęcia się obowiązku podatkowego.
- (2) Jeśli obowiązek podatkowy wygaśnie w przebiegu okresu podatkowego, podatnik pisemnie informuje o tym administratora podatków najpóźniej do 30 dni od dnia wygaśnięcia obowiązku podatkowego.

§ 37

Ustalenie wysokości podatku

Wysokość podatku ustala administrator podatków na podstawie wymiaru płacowego.

§ 38

Odprowadzanie podatku

- (1) Podatek może być płacony:
  - a) jednorazowo do 31 marca bieżącego roku, jeśli obowiązek podatkowy

SŁOWACJA

- nie przekracza 5 000,- KSk,
- b) w dwóch równoległych ratach, w terminach do 31 marca i 30 czerwca roku kalendarzowego, jeśli obowiązek podatkowy przekracza 5 000,- KSk.
  - (2) Jeśli obowiązek podatkowy rozpocznie się w przebiegu okresu podatkowego, wówczas odpowiednia część podatku jest płatna do 30 dni od dnia rozpoczęcia się obowiązku podatkowego.
  - (3) W przypadku, gdy obowiązek podatkowy wygaśnie administrator podatku zwróci odpowiednią ilość podatku za pozostały okres, za który podatek został zapłacony jako uiszczenie należności zgodnie z § 36 pkt. 2.

§ 39

Postanowienia ogólne i końcowe

- (1) Każdy podatnik zobowiązany jest do uregulowania należności podatkowej w sposób określony w odniesieniu do poszczególnych podatków. Obowiązek zapłaty rozpoczyna się z dniem, który jest określony przy poszczególnych podatkach, ewentualnie z dniem, kiedy ustalona została faktyczna podstawa pod wyliczenie wysokości podatku lub kiedy administrator podatków dowiedział się zaistnieniu sytuacji, która jest przedmiotem podatku.
- (2) Jeśli podatnik nie wywiąże się z obowiązku zgłoszeniowego w ustalonym terminie, wówczas administrator podatków nałoży na niego karę zgodnie z § 35 ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 511/1992 Dz. U. w sprawie podatków i opłat oraz w sprawie zmian w systemie terytorialnych organów finansowych zgodnie z brzmieniem późniejszych przepisów. Jeśli podatek nie zostanie zapłacony w terminie, lub jeśli nie zostanie odprowadzony we właściwej wysokości, wówczas administrator podatków naliczy odsetki karne w zgodzie z § 35 ustawy Słowackiej Rady Narodowej nr 511/1992 Dz. U.
- (3) Ani wysokości podatku ani wysokości różnicy podatku nie można ustalać ani egzekwować jego spłaty po upływie pięciu lat od końca kalendarzowego roku, w którym rozpoczął się obowiązek podatkowy.
- (4) Jeśli przed upłynięciem terminu w myśl pkt. 3 przeprowadzone zostały czynności w kierunku ustalenia wysokości podatku lub jego różnicy, wówczas pięcioletni termin liczony jest ponownie od końca roku, w którym podmiot podatku był o niniejszej czynności po-

SŁOWACJA

- wiadomiony. Wyznaczyć wysokość podatku lub jego różnicę można jednak najpóźniej do dziesięciu lat od końca okresu podatkowego, w którym zaistniał obowiązek zgłoszeniowy, lub w którym rozpoczął się obowiązek podatkowy bez obowiązku zgłoszeniowego.
- (5) Postępowania w sprawach podatków miejskich dotyczą osobne przepisy prawne, a w tym ustawa SRN nr 369/1990 Dz. U. o gminnym systemie w brzmieniu późniejszych przepisów, ustawa SRN nr 582/2004 Dz. U. o podatkach miejskich i miejskich opłatach za odpady komunalne i drobne odpady budowlane i ustawy nr 511/1992 Dz. U. w sprawie podatków i opłat oraz zmian w systemie terytorialnych organów finansowych zgodnie z brzmieniem późniejszych przepisów.
  - (6) Obowiązki związane z poborem podatków miejskich pełni Miasto Bardziejów, w imieniu którego występuje prezydent miasta. Stronę administracyjną pobierania podatków miejskich wykonuje Urząd Miejski przy współpracy z wydziałem środowiska naturalnego, spraw wewnętrznych, wydziałem działalności gospodarczej i policją miejską.
  - (7) Kontrolę nad egzekwowaniem niniejszego rozporządzenia sprawuje administrator podatków, wydział zapewniający współpracę, policja miejska, główny inspektor kontroli miejskiej.
  - (8) Do sprawowania kontroli nad opłatami miejskimi, które zostały zniesione stosuje się odpowiednio postanowienia przepisów prawnych obowiązujących przed nabyciem mocy ustawy SRN nr 582/2004 o podatkach miejskich i miejskich opłatach za odpady komunalne i drobne odpady budowlane. Oddziaływanie prawne postępowań procesowych, które miały miejsce przed wejściem w życie w/w ustawy, zachowuje swoją moc prawną. Zachowane zostają także kompetencje administratora podatków i opłat względem zniesionych opłat przy ostatecznym ustaleniu ich wysokości.
  - (9) Administrator podatków ma prawo w każdym momencie sprawdzić prawdziwość danych podatników płacących poszczególne podatki miejskie oraz sprawdzić czy dotrzymują oni warunków ustalonych w odniesieniu do w/w podatków.
  - (10) Podatnik ma obowiązek wywiązywać się z warunków dotyczących ustalenia podatku i umożliwić administratorowi podatków lub wydziałowi zapewniającemu współpracę, miejskiej policji i głównemu inspektorowi kontroli miejskiej, dostęp do używanych (handlowych) powierzchni, przedłożyć rachunki i

SŁOWACJA

- inne wymagane dokumenty, które są związane z podatkiem, podać informacje i współpracować przy ustaleniu podatku, lub podczas kontroli poprawności przyznania podatku.
- (11) Kwota podatku zgodnie z niniejszym rozporządzeniem jest zaokrąglana w górę do całych koron.
  - (12) Podatek należy wpłacić w gotówce do kasy UM Bardziejów, przekazem pocztowym lub przelewem bankowym na rachunek bankowy UM.
  - (13) Jeśli podatnik zapłacił miastu wyższy podatek, niż miał w obowiązku zapłacić, wówczas miasto zwróci podatnikowi nadwyżkę w terminie do 30 dni od dnia dostarczenia wymaganego wymiaru płacowego lub od dnia ustalenia takiej sytuacji, najpóźniej jednak do 60 dni od zamknięcia przez miasto określonego okresu, za który opłata została uiszczona.
  - (14) Z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia traci ważność Ogólnie obowiązujące rozporządzenie nr 51/2003 o ustaleniu opłat miejskich zgodnie z brzmieniem późniejszych przepisów i uzupełnień.
  - (15) Niniejsze rozporządzenie zostało uchwalone przez Zarząd Miasta dnia 16.12.2004 i nabiera mocy prawnej z dniem 01.01.2005.
  - (16) Zmiany i uzupełnienia dotyczące niniejszego rozporządzenia zostały uchwalone przez Zarząd Miasta dnia 10.03.2005 i nabrały mocy prawnej z dniem 01.04.2005.
  - (17) Zmiany i uzupełnienia dotyczące niniejszego rozporządzenia uchwalone na nadzwyczajnym posiedzeniu Zarządu Miasta dnia 01.12.2005 nabyły moc prawną z dniem 01.01.2006.
  - (18) Zmiany i uzupełnienia dotyczące niniejszego rozporządzenia zostały uchwalone przez Zarząd Miasta dnia 09.11.2006 i nabrały mocy prawnej z dniem 01.01.2007.

dr med. Boris Hanuščák
prezydent miasta

SŁOWACJA

Przypisy:

* Ustawa SRN nr 315/1996 o ruchu naziemnej komunikacji miejskiej w zgodzie z brzmieniem późniejszych przepisów. Ogólnie obowiązujące rozporządzenia (OOR) miasta Bardziejów nr 27/1996 o strefie z ograniczeniami w transporcie w mieście Bardziejów.

** OOR miasta Bardziejów nr 27/1996 o strefie z ograniczeniami w transporcie w mieście Bardziejów.

*** Ustawa SRN nr 599/2003 Dz. U. o pomocy materialnej i o zmianie i uzupełnieniu niektórych ustaw zgodnie z brzmieniem późniejszych przepisów.

FRANCJA

Uzdrowiska (ośrodki hydromineralne i stacje klimatyczne)

FRANCJA

---

1. Gminy, części gmin lub zespoły gmin oferujące osobliwości przyrodnicze, historyczno-artystyczne, malownicze krajobrazy wynikające z położenia geograficznego, zasobów wód leczniczych (hydromineralnych, klimatycznych), wysokości położenia, zasobów wód cieplicowych (gorących), leczniczych, kąpieliska morskie, urządzenia sportowe, - mogą być zaklasyfikowane jako ośrodki o szczególnym charakterze i podlegać rozporządzeniom ochrony, pomocy i organizacji regulowanej przepisami ustawowymi państwowymi.
2. Klasyfikacja ma na celu:
  - a) Ułatwienie odwiedzania ośrodków;
  - b) Umożliwienie im rozwoju przez prace w zakresie wyposażenia i utrzymania m.in. w dziedzinie konserwacji zabytków i krajobrazów, oczyszczanie, upiększanie, polepszanie warunków dostępu, zakwaterowania, pobytu, usług lub poruszania się w danym terenie.
  - c) W odniesieniu do uzdrowisk (ośrodków hydromineralnych, cieplic i stacji klimatycznych) - ułatwienie świadczenia usług osobom prywatnym.
3. Gminy, części gmin lub zespoły gmin, posiadające na swym terenie bądź jedno lub wiele źródeł wód mineralnych leczniczych bądź też eksploatujący jedno lub wiele źródeł wody mineralnej mogą zostać zakwalifikowane jako uzdrowiska (ośrodki hydromineralne). Gminy, części gmin oferujące chorym swoje wartości klimatyczne mogą zostać zakwalifikowane jako uzdrowiska - stacje klimatyczne.
4. Gminy, części gmin lub zespoły gmin oferujące zwiedzającemu kompleks osobliwości naturalnych lub artystycznych mogą zostać zaklasyfikowane jako ośrodki turystyczne. Ośrodek może podlegać klasyfikacji pod wieloma względami.
5. Klasyfikacja jest stwierdzana (zatwierdzana przez rozporządzenie Rady Państwa) na wniosek zainteresowanych jednostek terytorialnych bądź z urzędu.
6. W ośrodkach zaklasyfikowanych na wniosek rady gminy może zostać utworzony zakład publiczny o charakterze przedsiębiorstwa (wytwarzającego i handlowego) - zwanego biurem turystyki.

Biuro turystyki ma za zadanie ożywienie turystyki w danym ośrodku i zapewnienie koordynacji między różnymi organizmami i przedsiębiorstwami zainteresowanymi rozwojem tego ośrodka. Biuro jest konsultowane przy projektach inwestycyjnych o znaczeniu turystycznym. Mogą mu być powierzone: eksploatacja instalacji tury-

FRANCJA

---

stycznych (lecniczych, sportowych) organizowanie imprez artystycznych. Jeżeli chodzi o usługi i informacje - przekazywanie całości lub części tej roli organizacjom temu służącym.

7. Biuro turystyki administrowane jest przez zarząd i kierowane przez dyrektora. W skład zarządu, któremu przewodniczy burmistrz (mer) wchodzi radni gminni wyznaczeni przez radę gminy oraz przedstawiciele zawodów (np.: lekarzy) lub stowarzyszeń zainteresowanych ośrodka działalnością mianowani przez przedstawiciela Państwa w tym departamencie przy wydaniu opinii przez mera na wniosek zainteresowanych lokalnych stowarzyszeń organizacji zawodowych. Radni gminy wyznaczeni przez radę gminy muszą stanowić co najmniej 1/6, ale nie więcej niż 1/3 ogólnej liczby członków zarządu.

Dyrektor zapewnia działanie biura turystyki, podlega władzy i kontroli przewodniczącego Zarządu (burmistrza), nie może być radnym w tej gminie i jest angażowany do pracy zgodnie z ogólnymi warunkami. Dyrektor jest pracownikiem kontraktowym mianowanym przez Mera, po zaopiniowaniu przez Zarząd.

8. Budżet BIURA turystyki składa się po stronie wpływów między innymi z:

- 1) z subwencji rządowych,
- 2) z przetargów,
- 3) z darów i zapisów,
- 4) z taksy kuracyjnej, - jeżeli jest ona pobierana w gminie,
- 5) z podatków (taksy) od przedsiębiorstw szczególnie zainteresowanych pomyslnym rozwojem ośrodka,
- 6) z dochodów pochodzących z zarządzania usługami, urządzeniami, instalacjami znajdującymi się na terenie ośrodka zaklasyfikowanymi.

9. Rada Gminy może corocznie z budżetu gminy przyznawać biu-
rze turystyki całość lub część dochodów z tytułu taksy dodatkowej do opłat rejestracyjnych przy odpłatnym przenoszeniu prawa własności.

10. Radni gminni wybierani do Zarządu Biura są wybierani przez radę gminy na czas trwania ich kadencji. Zarząd Biura wybiera wiceprzewodniczącego spośród członków Zarządu nie będącymi radnymi gminy.

11. Rozporządzenie Komisarza Republiki (pełnomocnika) ustanawiające biuro turystyki musi ustalić:

- 1) na wniosek rady gminy liczbę członków Zarządu Biura turystyki (nie mniej niż 12 i nie więcej 15),

FRANCJA

- 2) na wniosek burmistrza liczbę radnych gminy zasiadających w Zarządzie,
- 3) po zaopiniowaniu przez mera rozdzielić miejsca w Zarządzie pomiędzy poszczególnymi lokalnymi stowarzyszeniami i organizacjami.
12. Zarząd zbiera się co najmniej 6 razy w roku, posiedzenie zarządu nie jest publiczne, dyrektor uczestniczy z głosem doradczym.
13. Dyrektor musi m.in.
  - a) mieć co najmniej 25 lat,
  - b) znać co najmniej 1 język obcy,
  - c) posiadać teoretyczną i praktyczną wiedzę na temat głównych problemów uprawianych w ośrodku
  - d). posiadać wiedzę z zakresu księgowości i finansów.
14. Dyrektor przyjmuje i zwalnia personel w ramach budżetu i za zgodą przewodniczącego Zarządu (mera).

WŁOCHY

USTAWY I NORMY PRAWNE
Ustawa Nr 323 z 24 października 2000r.
Nowa orientacja kurortów termicznych

WŁOCHY

Po zatwierdzeniu przez Sejm i Senat Republiki
PREZYDENT REPUBLIKI ZARZĄDZA
następującą ustawę:

Art. 1 (Wprowadzenie)

1. Przedstawiana ustawa reguluje wdrożenie świadczeń kurortów termicznych (z ciepłymi leczniczymi wodami) w celu podtrzymywania i przywracania psychofizycznego zdrowia i otrzymuje ustalenia żądające przekwalifikowania źródeł ciepłych wód przy podtrzymaniu specyficznego dla regionu środowiska naturalnego i kulturowych zasobów.
2. Ustawa ma na celu zarówno ochronę jak również poprawę stanu złożeń ciepłych wód ze względu na rozwój ruchu turystycznego na tych regionach.
3. Państwo i regiony mogą w ramach ich obecnych kompetencji odpowiednimi środkami wspomagającymi polepszać jakość źródeł wód termicznych, strukturę turystyki i dostęp do noclegów dla przyjezdnych jak również rewaloryzować naturalne i historyczno-kulturowe środowisko obszaru wód termicznych.
4. Regiony zobowiązują się w przeciągu 120 dni od uprawomocnienia się powyższej ustawy we współpracy ze wspomnianymi instytucjami realizować (przy użyciu kompetentnych narzędzi) ochronę środowiska i obraz terenów termicznych. W przypadku nie przestrzegania ustalonego terminu Rząd jest odpowiedzialny, na podstawie Art. 5 dekretu ustawy Nr 112 z 31 marca 1998 r. uaktywnić władzę zastępczą.
5. Rząd po rozpatrzeniu poglądów komisji parlamentarnej jest uprawniony w przeciągu 90 dni po uprawomocnieniu się powyższego zostanie wydany dekret ustaw w formie tekstu jednolitego w którym wszystkie hydrotermiczne czynności zostaną ujęte w przepisach podsumowujących przyjęte, obowiązujące ustalenia.
6. Autonomiczne prowincje – Trient i Bozen mają jako cel wprowadzenie i realizację tej ustawy na podstawie przedstawionego problemu, który przedstawiono przez aktualne statuty i ustalony kierunek wdrażania.

Art. 2

1. W nawiązaniu do przedstawionych przepisów obowiązują następujące pojęcia:

WŁOCHY

- a) Wody termiczne - naturalne wody mineralne lt. Królewski dekret Nr 1924 z 28 września 1919 r. i następującymi zmianami, które do celów leczniczych są używane.
  - b) Kurorty termiczne: kurorty, w których używane są wody termiczne lub ich produkty posiadające znane, terapeutyczne działanie powołując się na globalną ochronę zdrowia, zapobiegania, opiekę i rehabilitację każdej patologicznej zmiany zawartej w Art. 4 Ust 1 omawianego przepisu. Kurorty zostają nazywane sanatoriami, które zdefiniowane zostały pod literą d.
  - c) Patologia - w Art. 4 Ust. 1 omawianego zarządzenia przedstawiane choroby, które są zalecane w kurortach termicznych w celu zapobiegania, opieki oraz rehabilitacji pacjentów.
  - d) Sanatoria - zgodnie z Art. 3 definiują zakłady, jak również hotele, kąpieliska termiczne oraz szpitale prywatne, które na podstawie ustawy wykonują wszystkie czynności, które regulują przepisy.
  - e) Właściciel kurortów - każdy właściciel lt. Art. 2555 c.c. (włoskie BGB lub obszary sprywatyzowane, które składają się z jednego lub kilku sanatoriów łącznie).
  - f) Obszary termiczne - terytoria każdej gminy, w której znajdują się jedna lub kilka wybranych koncesji wód mineralnych i termicznych.
2. Pojęcia: „terma”, „termiczne”, „wody termiczne”, „szlam termiczny”, „hydroterma”, „hydrominerały”, „thermae”, „spa (salus per aguam)” są używane jako znane terapeutyczne działanie ujęte w Ustępie 1, litera b.

Art. 3 (Sanatoria)

1. Kurorty termiczne czyli zakłady, które są przez właścicieli przystosowane, muszą spełniać następujące warunki:
  - a) pod względem użyteczności, poprzez rozbudowę, przepisowo dopuszczają eksploatację i używanie wód mineralnych,
  - b) w celach terapeutycznych używanie mineralnych, termicznych wód jak również naturalnych lub sztucznie wytwarzanych szlamów, grzybów pleśniowych i tym podobnych, pary i areozoli, naturalnie i sztucznie stwarzanych gorących źródeł, które posiadają właściwości lecznicze tychże wód co zostało podane do wiadomości w Art. 119 pkt. „T” ustawy Nr 833 z 23 grudnia 1978 r. i Art. 119 Ust. 1 punkt d rozporządzenia ustawodawczego,
  - c) w posiadaniu jest regionalne zezwolenie wystawione na podstawie Art. 43 Ust. Nr 833 z 23 grudnia 1978 r. ,

WŁOCHY

- d) strukturalne, technologiczne i organizacyjne szczegóły zostały ujęte w Art. 8 Ust. 4 zarządzenia ustawodawczego Nr 502 z 30 grudnia 1992 r. ze zmianami.
2. Sanatoria mogą w odpowiednich i dla nich wyznaczonych pomieszczeniach oferować opiekę i zbiegi, które odbywają się na ludzkim ciele przy czym wyłącznie lub przeważnie należy mieć na celu utrzymanie ciała i skóry w nienagannym stanie, aby jego wygląd poprawić i chronić jak również usuwać lub osłabiać estetyczne problemy.
3. Bez szkody na Art. 2 Ust. 2 Instytuty kosmetyczne mogą świadczyć prowadzone zabiegi co reguluje Art. 2 Ust. 1 punkt b).
4. Regiony i autonomiczne prowincje Trient i Bozen protegują odpowiednio normatywnymi środkami politykę zdrowej kwalifikacji sanatoriów oraz integrację z innymi terytorialnymi kierunkami lecznictwa w szczególności w dziedzinie rehabilitacji gdzie szczególnie są brane pod uwagę specyficzne epidemiologiczne sytuacje jak również planowanie polityki lecznictwa.
5. Kurorty termiczne reguluje odpowiednio Art. 5-quer zarządzania ustawodawczego Nr 502 z 30 grudnia 1992 r., Art. 8 zarządzania ustawodawczego Nr 229 z 19 czerwca 1999 r. w zakładach właściciel kurortu It. Art. 4 współpracuje z Kasami Powszechnego Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Art. 4

(Zalecenia kurortów termicznych)

1. Zgodnie z zarządzeniem ustawodawczym Nr 129 z 29 kwietnia 1999r. ze zmianami ustawodawczymi, patologie dla których zalecane są terapie w kurortach termicznych są finalizowane przez kasy ubezpieczenia społecznego o czym mówi rozporządzenie Ministra Zdrowia. Powyższe zarządzenie wchodzi w życie w przeciągu 60 dni od uprawomocnienia się ustawy. Powyższe zarządzenie gwarantuje pacjentom Powszechnej Kasy Zdrowotnej, którzy ubezpieczeni są od wypadków przy pracy ubezpieczeniem racjonalnym INAIL korzystanie z cykli termicznych, motorycznej i neuromotorycznej rehabilitacji, funkcjonującej rehabilitacji dla niepełnosprawnych i rehabilitacji funkcji serca, dróg oddechowych i narządu słuchu dla wszystkich wyżej wymienionych objętych ubezpieczeniem patologii.
2. W przeciągu 60 dni po wydaniu zarządzenia It. Ust. 1 zadecyduje Minister Zdrowia przy pomocy stosownych środków rozgraniczenie pojedynczych lub kombinację cykli zabiegów dla każdej zawartej w Ust 1 patologii.

WŁOCHY

---

3. Zarządzenie zawarte w Ust. 1 będzie regularnie przez Ministerstwo Zdrowia aktualizowane na płaszczyźnie rozwoju techniczno - naukowego oraz w oparciu o najnowsze badania naukowe - lt. Art. 6.
4. Jednolitość narodowych systemów termicznych ze względu na specyfikę sektora jak również z tym związanymi osiągnięciami wymaga ustanowienia porozumienia pomiędzy regionami i autonomicznymi prowincjami Trient i Bozen wraz z Ministerstwem Zdrowia po jednej stronie a znaczącymi organami przedstawicielstwa właścicieli kurortów po drugiej stronie, których umowa wymaga ratyfikacji przez permanentne konferencje dla wzmocnienia stosunków pomiędzy państwem, regionem i autonomicznymi prowincjami Trient i Bozen * lt. Art. 2 i 3 zarządzenia ustawodawczego Nr 281 z 28 sierpnia 1997 r.

Art. 5

(Specjalne regulacje kurortów termicznych i zmiana struktury sanatoriów)

1. Powszechne Ubezpieczenie Zdrowotne zapewnia uprawnionym, którzy z narodowego socjalnego ubezpieczenia (INPS) i z INATL zostaną skierowani do kurortów, że zostaną zastosowane zniżkowe regulacje pobytu w kurortach termicznych lt. Art. 6 zarządzenia ustawodawczego Nr 390 z 20 września 1995 r. zastąpione ustawą Nr 490 z 20 listopada 1995 r. ze zmianami. Udowodnione gospodarcze dodatkowe osiągnięcia INPS i INATL obciążały ubezpieczonych w tych kasach.
2. Zniżki w kurortach termicznych dla opłacających składki w INPS dotyczą również tych ubezpieczonych, którzy swoje składki wpłacali do instytutów kas obligatoryjnego ubezpieczenia indywidualnego, które z założenia spokrewnione są z celami, metodami postępowania kas INPS, wobec powyższego zniżki dotyczą również kurortów termicznych.3).
3. Każdemu ubezpieczonemu z poza obszaru kurortów potrzebującemu nagłego załatwienia udzielona jest zniżka na podstawie Ustęp 1 który mówi również, że miejscowym ośrodkom zdrowia należy przekazać krótką diagnozę nagłych przypadków.
4. Przepisy dotyczą rozwinięcia działalności kurortów podlegających pod INPS zostały zawarte w Art. 22 ustawy Nr. 59 z 15 marca 1997r.

Art. 6

(Badania naukowe, statystyczno – epidemiologiczne pomiary)

1. Minister Zdrowia może przyspieszyć połączenie i współpracę z właści-

WŁOCHY

---

celami kurortów ze względu na realizację programu badań naukowych oraz pomiarów statystyczno - epidemiologicznych, jeżeli te skierowane są na osiągnięcie wyników w rozumieniu ogólnych zdrowotno - politycznych interesów i nie naruszone zostaną kompetencje ministerstwa do spraw nauki i badań ogłoszone zarządzeniem Nr 202 z 5 czerwca 1998 r.

2. Ze względu na realizację zawartego w Ust. 1 programu regiony korzystają ze współpracy z uniwersytetami, instytutami badawczymi, które specjalizują się w definiowaniu nowoczesnych metod i wprowadzaniu programu techniczno - naukowego nadzoru.

Art. 7

(Kształcenie fachowców medycznych dla kurortów)

1. W przeciągu 60 dni od wejścia w życie ustawy stosownie do Art. 17 Ust. 99 ustawy Nr 127 z 15 maja 1992 r. przewidzianej dla kształcenia fachowców kurortów nie przeznaczają się z kasy państwa żadnych nowych ani wyższych wydatków na ten cel.
2. Na pierwszym spotkaniu zatrudnieni lekarze mają prawo wziąć udział w zajęciach wprowadzających ze specjalizacji medycznych dla kurortów, również w ilości nie przekraczającej przewidzianą.

Art. 8

(Wskazówki dla lekarzy w kurortach)

1. Ze względu na ocenę otwartych przyjęć do pracy, lata pracy lekarza, który był zatrudniony u prywatnych akredytowanych właścicieli kurortów, są jednakowo liczone jak dla tych, którzy pracowali w ośrodkach podlegających powszechnemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Równouprawnienie jest zastosowane tylko wtedy, gdy służba jest wykonywana w pełnym wymiarze godzin i zostanie udowodniona na podstawie umowy z pracodawcą, ilość godzin pracy wynosząca co najmniej 35 godzin tygodniowo.
2. Niezależnie od ustaleń zawartych w Ustępie 3 są warunki pracy lub warunki umowy z powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym lekarzy, w ramach niego wykorzystywane są funkcje, które nie są bezpośrednio związane z aplikacją kurortów termicznych i nie są sprzeczne z czynnościami wykonywanymi w tychże kurortach.
3. Wytyczne dotyczące lekarzy medycyny ogólnej znajdują się w Art. 8 Ust. 1 zarządzenia Nr. 502 z 30 grudnia 1992 r. po zmianach w Art. 8 zarządzenia Nr. 220 z 19 czerwca 1999 r. na podstawie

WŁOCHY

---

którego służba lub umowa lekarzy z powszechnymi kasami ubezpieczenia zdrowotnego są oceniane jako niesprzeczne z wykonywaną działalnością prywatną w kurortach.

Art. 9 **(Zawody specjalistyczne)**

1. Regulacja prawna asystentów do spraw medyczno - technicznych w kurortach, którzy wyłącznie w ośrodkach kurortu pracują została zawarta w Art. 3 - octies Ust. 5 zarządzenie Nr. 802 z 30 grudnia 1992 r. po zmianach w Art. 3 zarządzenia Nr. 229 z 19 czerwca 1999 r.
2. Oprócz tego kompetencje medycznych zawodów specjalistycznych zawiera Ustawa Nr. 42 z 26 lutego 1999 r.

Art. 10 **(Thalassoterapia)**

1. Komisja do spraw medyczno - naukowych zdefiniowała rolę kurortów termicznych w ramach osiągnięć powszechnej kasy ubezpieczeń zdrowotnych co dopuszcza zarządzenie Ministra Zdrowia z 10 lutego 1995 r., zdobywa również naukowe podłoże i gospodarcze aspekty Thalasso - i Phytobahea - terapii dokonanych osiągnięć z uwagi na ewentualne przyjęcia ich przez powszechną kasę ubezpieczenia zdrowotnego.
2. Na zakończenie prac powołana komisja Ust. 1 będzie przedłużać ważność umów z powszechną kasą ubezpieczenia zdrowotnego.

Art. 11

1. W nawiązaniu do Art. 1 Ustęp 3 i 4 państwa i regiony przedstawiają wymagania w ramach narodowego i europejskiego programu ewentualne pojedyncze projekty, które wymagają dodatkowych inwestycji do spełnienia wymogów gospodarczo - socjalnego rozwoju ruchu turystycznego i rozwoju obszarów termicznych wspierając odpowiednimi środkami te tereny.

Art. 12 **(Wymogi kurortów termicznych i ruchu turystycznego na terenach termicznych)**

1. W ramach posiadanych środków finansowych wykonywanie instytucjo-

WŁOCHY

---

nalnych czynności włącza Włoski Urząd do Spraw Ruchu Turystycznego (ENIT) do swoich planów i programów odpowiednie wsparcie reklamowe dla włoskiego systemu kurortów termicznych jako część składową wspólnych turystycznych ofert, dla którego również jest stworzone wsparcie organizacji techniczno - organizacyjnych, które ewentualnie w formie związku współdominującego ze stowarzyszeniem współwłaścicieli kurortów oraz powszechnych i prywatnych instytucji, organizacji, które zainteresowane są gospodarczym rozwojem obszarów termicznych.

Art. 13

1. Dopuszczenie przez ministra do spraw środowiska po uzgodnieniu z ministrem przemysłu, handlu i rzemiosła w przeciągu 60 dni od wejścia w życie tej ustawy wydany zostanie znak jakości, który jest zastrzeżony dla posiadacza koncesji dla celów kurortu i przez dekret ministra do spraw środowiska na wniosek regionu, który został nadany na podstawie określonych zasad w ust. 1 i 2.
2. Znak jakości może dopiero wtedy zostać nadany, gdy obszar dla którego wydana jest koncesja, spełnia odpowiednie środki ochrony środowiska zawarte w Art. 1 Ust. 4.
3. Posiadacz koncesji dla celów turystycznych musi przedstawić umowę na nadanie znaku jakości z odpowiednimi dokumentami:
  - a) dowód stwierdzający wprowadzenie bilansu środowiskowego z techniczną relacją,
  - b) certyfikat wystawiony przez Izbę Handlową o dobrowolnym łączeniu się hoteli ośrodków kurortów termicznych, zmierzające do uregulowania zużycia energii i innych materiałów mając na uwadze ochronę środowiska,
  - c) atest związku ruchu turystycznego dotyczący działania reklamy mający na celu podniesienie znaczenia naturalnych, kulturalnych, i historyczno-kulturowych zasobów obszaru termicznego,
  - d) dowód stwierdzający dopuszczenie przez wyznaczone przedsiębiorstwa gminne odpowiednich środków do oczyszczania jak również utrzymania sprawnego i przyjaznego dla środowiska użytkowania naturalnych dóbr.
4. Po nadaniu znaku jakości posiadacz jest co trzy lata egzaminowany przez ministerstwo ochrony środowiska i ministrów przemysłu, handlu i rzemiosła.
5. W ramach czynności zawartych w Art. 12 ENIT wymaga podania do wiadomości znaku jakości dla europejskiej i poza europejskiej branży turystycznej.

WŁOCHY

Art. 14 **(Reklama i kary)**

1. Upoważnienie do reklamy kurortów, sanatoriów, kurortów z wodami termicznymi oraz do reklamy produktów w odniesieniu do kurortów termicznych, zabiegów, wskazań i przeciwwskazań kliniczno-medycznej natury dopuszczonych przez terytorialnie podległemu Urzędowi Zdrowia - Instytut Higieny. Reklama przekraczająca ustanowienia zawarte w Ustępie 1 Art. 2 i Ustępie 2 będzie karą administracyjną w wysokości pomiędzy 2 miliony do 50 milionów lirów.
2. Wykazane w Art. 2 Ust. 1 pkt. B osiągnięcia ze strony Instytutów kosmetycznych są karane karą w wysokości 5 mln do 100 mln lirów.
3. Przedstawiona ustawa zaopatrzona pieczęcią państwową jest zbiorem norm prawnych Republiki Włoskiej. Obowiązuje każdego, kto jest zobowiązany postępować wg powyższych ustaw i ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie ich.

Rzym, 24 października 2000 r.

CIAMPI

AMATO, Prezes Rady Ministrów

Kontrasygnowany przez Ministra Sprawiedliwości: FASSINO

Ustawa nr 323 z dnia 24 października 2000 (Dz. U. nr 261 z dnia 08.11.2000)

Reorganizacja sektora uzdrowiskowego

Sejm i Senat Republiki zatwierdziły;

PREZYDENT REPUBLIKI

Ogłasza następującą ustawę:

Art. 1 **(Cele)**

1. Niniejsza ustawa reguluje świadczenie usług uzdrowiskowych, mających na celu zapewnienie zachowania i przywrócenia stanu dobrego samopoczucia psychofizycznego („wellness”) oraz określa rozporządzenia z zakresu promowania i podnoszenia wartości dóbr hydrotermalnych, również dla potrzeb rewitalizacji zasobów naturalnych, środowiskowych i kulturalnych obszarów uzdrowiskowych.
2. Niniejsza ustawa promuje ponadto ochronę i rewitalizację dóbr hydrotermalnych, również dla celów rozwoju turystycznego obszarów

WŁOCHY

---

uzdrowiskowych.

3. Państwo i regiony, w ramach przysługujących im uprawnień i kompetencji, mogą promować, drogą odpowiednich rozporządzeń z zakresu udzielania bodźców ekonomicznych i wsparcia, podnoszenie wartości dóbr hydrotermalnych, turystycznych i bazy noclegowej oraz rewitalizację zasobów naturalnych i historyczno-artystycznych na obszarach uzdrowiskowych.
4. Regiony, w terminie stu dwudziestu dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy, określa wraz z zainteresowanymi instytucjami narzędzia rewitalizacji, ochrony i opieki urbanistyczno-środowiskowej nad obszarami uzdrowiskowymi, wdrażane odpowiednio do posiadanych kompetencji. W przypadku niedotrzymania powyższego terminu, Rząd powoła władze zastępcze na mocy artykułu 5 dekretu legislacyjnego nr 112 z dnia 31 marca 1998r.
5. Rząd, po zapoznaniu się z opinią właściwych komisji sejmowych, jest upoważniony do ogłoszenia, w terminie dziewięćdziesięciu dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy, dekretu legislacyjnego, zawierającego ujednoczony tekst ustaw z zakresu działalności hydrotermalnej oraz obejmującego i koordynującego wszelkie odnośne, obowiązujące normy prawne.
6. Autonomiczne prowincje Trento i Bolzano, dla celów i w związku z wprowadzeniem w życie niniejszej ustawy, dokonają działań określonych właściwymi statutami i odnośnymi normami wykonawczymi.

Art. 2 (Definicje)

1. Dla celów niniejszej ustawy przez następujące pojęcia rozumie się:
  - a) wody uzdrowiskowe: naturalne wody mineralne, o których mowa w dekreście królewskim nr 1924 z dnia 28 września 1919r. z późniejszymi zmianami, użytkowane do celów leczniczych;
  - b) kuracje uzdrowiskowe: kuracje wykorzystujące wody uzdrowiskowe lub ich pochodne, cechujące się uznawaną i potwierdzoną skutecznością z zakresu ogólnej ochrony zdrowia na etapie profilaktyki, leczenia i rehabilitacji patologii określonych w dekreście, o którym mowa w artykule 4, ustęp 1, realizowane w zakładach uzdrowiskowych, zdefiniowanych zgodnie z punktem d);
  - c) patologie: choroby, określone w dekreście, o którym mowa w artykule 4, ustęp 1, jakim można zapobiegać bądź jakie można leczyć, również dla celów rehabilitacyjnych, przy wykorzystaniu kuracji uzdrowiskowych;

WŁOCHY

- d) zakłady uzdrowiskowe: zakłady określone na mocy artykułu 3., również powiązane z hotelami, instytucjami uzdrowiskowymi lub sanatoriami, posiadające wymagane obowiązującym prawem zezwolenia na prowadzenie działalności innej, niż regulowana niniejszą ustawą;
  - e) przedsiębiorstwa uzdrowiskowe: przedsiębiorstwa, zdefiniowane na mocy artykułu 2555 kodeksu cywilnego, bądź ich odpowiednie wydziały, złożone z jednego lub kilku zakładów uzdrowiskowych;
  - f) obszary uzdrowiskowe: obszary gmin, w których funkcjonuje jedna lub więcej koncesji górniczych dla wód mineralnych i termalnych.
2. Określenia „uzdrowisko”, „uzdrowiskowy”, „woda uzdrowiskowa”, „borowina uzdrowiskowa”, „hydrotermalny”, „hydromineralny”, „thermae”, „spa (salus per aquam)” są używane wyłącznie w odniesieniu do produktów i właściwości, posiadających uznaną i potwierdzoną skuteczność leczniczą na mocy ustępu 1, punkt b).

Art. 3

(Zakłady uzdrowiskowe)

1. Kuracje uzdrowiskowe są realizowane w zakładach przedsiębiorstw uzdrowiskowych, które:
  - a) wykazują pełną zgodność z aktem koncesji górniczej, podkoncesji bądź innego prawnie obowiązującego tytułu, zezwalającego na eksploatację użytkowanych wód mineralnych;
  - b) wykorzystują dla celów leczniczych wody mineralne i termalne oraz borowiny, zarówno naturalne jak i przygotowywane w sposób sztuczny, a także pleśnie i produkty podobne, pary i atomizację, łaźnie (kąpiele) naturalne i sztuczne, jeżeli właściwości lecznicze tychże wód zostały uznane na mocy połączonych rozporządzeń artykułów 6, punkt t), ustawy nr 833 z dnia 23 grudnia 1978r. i 119, ustęp 1, punkt d), dekretu legislacyjnego nr 112 z dnia 31 marca 1998r.;
  - c) posiadają zezwolenie wydane przez region na mocy artykułu 43 ustawy nr 833 z dnia 23 grudnia 1978r.;
  - d) spełniają minimalne wymogi konstrukcyjno- strukturalne, technologiczne i organizacyjne, określone zgodnie z artykułem 8, ustęp 4, dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r. z późniejszymi zmianami.
2. Zakłady uzdrowiskowe, w odpowiednich i wydzielonych pomieszczeniach, mogą świadczyć usługi i kuracje, wykonywane na powierzchni ciała ludzkiego, których wyłącznym bądź głównym celem jest zachowanie go w idealnym stanie, poprawa lub zabezpieczenie jego aspek-

WŁOCHY

- tów estetycznych, jego zmiana poprzez usunięcie albo zminimalizowanie występujących na nim nieestetycznych zmian skórnych.
3. Przy zachowaniu postanowień artykułu 2, ustęp 2, ośrodki estetyczno-kosmetyczne nie mogą świadczyć usług, o których mowa w artykule 2, ustęp 1, punkt b).
  4. Regiony i autonomiczne prowincje Trento i Bolzano promują, drogą odpowiednich rozporządzeń normatywnych, podnoszenie wartości zdrowotnej zakładów uzdrowiskowych oraz ich integrację z innymi strukturami opieki medycznej na danym obszarze, w szczególności w sektorze rehabilitacji, przy uwzględnieniu specyficznych uwarunkowań epidemiologicznych i planowania opieki medycznej.
  5. Kuracje uzdrowiskowe mogą być świadczone na koszt Krajowej Służby Zdrowia, na mocy postanowień artykułu 4, w autoryzowanych zakładach przedsiębiorstw uzdrowiskowych zgodnie z artykułem 8- quater dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r., wprowadzonego artykułem 8 dekretu legislacyjnego nr 229 z dnia 19 czerwca 1999r.

Art. 4

(Prowadzenie kuracji uzdrowiskowych)

1. Przy zachowaniu postanowień dekretu legislacyjnego nr 124 z dnia 29 kwietnia 1998r. z późniejszymi zmianami, rozporządzeniem Ministra Zdrowia, ogłoszonym w terminie sześćdziesięciu dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy, określone zostaną patologie, w związku z leczeniem których zapewnione będzie świadczenie kuracji uzdrowiskowych na koszt Krajowej Służby Zdrowia. Rozporządzenie, o którym mowa w niniejszym ustępie, zapewni osobom ubezpieczonym w Krajowej Służbie Zdrowia cykle kuracji uzdrowiskowych, związane z rehabilitacją ruchową i neurologiczno-ruchową, rehabilitacją funkcjonalną urazów narządów ruchu i rehabilitacją funkcji kardiologicznych i oddechowych oraz funkcji słuchowych, gwarantowane osobom ubezpieczonym w Krajowym Zakładzie Ubezpieczeń od Wypadków przy Pracy (INAIL) dla każdej z przewidzianych dla nich patologii.
2. W terminie sześćdziesięciu dni od daty ogłoszenia rozporządzenia, o którym mowa w ustępie 1, Minister Zdrowia, drogą własnego zarządzenia, określi wiodące zasady dotyczące definiowania cykli, stosowanych pojedynczo lub w połączeniu, dla każdej z patologii, określonych rozporządzeniem, o którym mowa w tymże ustępie 1.
3. Rozporządzenie, o którym mowa w ustępie 1, będzie okresowo aktualizowane przez Ministra Zdrowia, na podstawie rozwoju technicz-

WŁOCHY

---

no-naukowego i wyników programów badawczych, o których mowa w artykule 6.

4. Jednolitość krajowego systemu uzdrowiskowego, konieczną ze względu na specyfikę i szczególność tego sektora i świadczonych w jego ramach usług, zapewniają odpowiednie porozumienia, zawierane przy udziale Ministra Zdrowia przez regiony i autonomiczne prowincje Trento i Bolzano oraz najbardziej reprezentatywne, krajowe organizacje przedsiębiorstw uzdrowiskowych; porozumienia takie nabierają skutków prawnych z chwilą przyjęcia przez stałą komisję ds. stosunków pomiędzy państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano w postaci przewidzianej artykułami 2 i 3 dekretu legislacyjnego nr 281 z dnia 28 sierpnia 1997r.

Art. 5

(Specjalny tryb uzdrowiskowy i ożywienie gospodarcze zakładów uzdrowiskowych)

1. Krajowa Służba Zdrowia zapewnia uprawnionym osobom ubezpieczonym, skierowanym na kuracje uzdrowiskowe przez Krajowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych (INPS) i przez INAIL specjalny tryb uzdrowiskowy, o którym mowa w artykule 6 dekretu-ustawy nr 390 z dnia 20 września 1995r., przekształconym, ze zmianami, ustawą nr 490 z dnia 20 listopada 1995r. Dodatkowe świadczenia finansowe będą udzielane przez INPS i przez INAIL przy obciążeniu kosztami odpowiednich wydziałów ubezpieczeniowych.
2. Specjalny tryb ubezpieczeniowy, obowiązujący dla ubezpieczonych w INPS, stosuje się na takich samych zasadach również do osób ubezpieczonych w instytucjach, kasach bądź funduszach, zajmujących się zarządzaniem różnymi formami, w tym także zastępczymi, obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego, spełniających wymogi określone przez INPS w celu dopuszczenia do identycznego, specjalnego trybu uzdrowiskowego.
3. Lokalne organy instytucji, o których mowa w niniejszym artykule, są zobowiązane do wykonywania czynności koniecznych w celu dopuszczenia osób uprawnionych do specjalnego trybu uzdrowiskowego, o którym mowa w ustępie 1. W związku z tym winne są przekazywać syntetyczne diagnozy poszczególnych przypadków przedsiębiorstwu lokalnej jednostki służby zdrowia, do której należy osoba uprawniona, oraz tej jednostce, na obszarze której znajduje się docelowy zakład uzdrowiskowy.
4. W celu zapewnienia ożywienia gospodarczego i rozwoju prowadzonej

WŁOCHY

---

działalności, zakłady uzdrowiskowe stanowiące własność INPS zostają przekazane na mocy artykułu 22 ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997r. z późniejszymi zmianami.

Art. 6

(Badania naukowe, ewidencja statystyczno-epidemiologiczna, edukacja zdrowotna)

1. Minister Zdrowia może promować zaangażowanie i współpracę pomiędzy przedsiębiorstwami uzdrowiskowymi dla potrzeb realizacji programów naukowo-badawczych, ewidencji statystyczno-epidemiologicznej i edukacji zdrowotnej, ukierunkowanych również na ogólnie pojmowane cele zdrowotne, przy zachowaniu kompetencji Ministra ds. Studiów Wyższych oraz Badań Naukowych i Technologicznych, o których mowa w dekrete legislacyjnym nr 204 z dnia 5 czerwca 1998r.
2. W celu realizacji programów, o których mowa w ustępie 1, regiony korzystają z pomocy wyższych uczelni, instytucji i specjalistycznych instytutów badawczych dla potrzeb prowadzenia działań, związanych z definiowaniem wzorców metodologicznych i nadzorem techniczno-naukowym nad wykonaniem powyższych programów.

Art. 7

(Specjalizacja z zakresu medycyny uzdrowiskowej)

1. W terminie sześćdziesięciu dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy, na mocy artykułu 17, ustęp 95, ustawy nr 127 z dnia 15 maja 1997r. uregulowany zostanie system dydaktyczny specjalizacji z zakresu medycyny uzdrowiskowej, bez nowych bądź większych obciążeń finansowych na koszt skarbu państwa.
2. Przy wprowadzeniu w życie powyższego, lekarze zatrudnieni w przedsiębiorstwach uzdrowiskowych w dniu rozpoczęcia pierwszego kursu specjalizacyjnego, o którym mowa w ustępie 1, będą mieli prawo uczestniczenia, również w ilości przekraczającej przewidzianą liczbę miejsc, w opisanych powyżej zajęciach specjalizacyjnych.

Art. 8

(Rozporządzenia z zakresu stosunku pracy lekarzy uzdrowiskowych)

1. Dla potrzeb oceny w ramach konkursów publicznych, staż pracy leka-

WŁOCHY

---

rzy, zatrudnionych na etatach przez autoryzowane, prywatne przedsiębiorstwa uzdrowiskowe, zostaje zrównany ze stażem lekarzy pracujących w strukturach i instytucjach Krajowej Służby Zdrowia. Dla potrzeb włączenia do regionalnej listy klasyfikacyjnej z zakresu medycyny ogólnej, działalność prowadzona w przedsiębiorstwach uzdrowiskowych zostaje zrównana z działalnością związaną z ciągłością opieki medycznej. Zrównania, o których mowa w niniejszym ustępie, są skuteczne wyłącznie wtedy, gdy praca świadczona była w trybie etatowym, w pełnym wymiarze godzin, w stosunku pracy wyłącznej i przy czasie pracy nie niższym, niż 35 godzin tygodniowo.

2. Z uwzględnieniem postanowień ustępu 3, stosunek pracy bądź umowy z Krajową Służbą Zdrowia lekarza, który w ramach tej Służby nie pełni funkcji bezpośrednio powiązanych ze świadczeniem kuracji uzdrowiskowych, nie jest niezgodny z działalnością prowadzoną przez niego w przedsiębiorstwach uzdrowiskowych bez zobowiązania podwładności.
3. W odniesieniu do lekarzy medycyny ogólnej, porozumienie, o którym mowa w artykule 8, ustęp 1, dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r., w postaci zmienionej artykułem 8 dekretu legislacyjnego nr 229 z dnia 19 czerwca 1999r., definiuje kryteria, na podstawie których stosunek pracy bądź umowy tychże lekarzy z Krajową Służbą Zdrowia nie jest niezgodny z działalnością prowadzoną w przedsiębiorstwach uzdrowiskowych bez zobowiązania podwładności.

Art. 9

(Profile zawodowe)

1. Profil zawodowy operatora uzdrowiskowego, działającego wyłącznie w zakładach uzdrowiskowych, jest uregulowany na mocy ustępu 5 artykułu 3-octies dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r., wprowadzonego artykułem 3 dekretu legislacyjnego nr 229 z dnia 19 czerwca 1999r.
2. Zastrzega się kompetencje zawodów medycznych, o których mowa w ustawie nr 42 z dnia 26 lutego 1999r.

Art. 10

(Talassoterapia)

1. Komisja naukowa, zajmująca się medyczno-naukowym definiowaniem roli kuracji uzdrowiskowych w ramach świadczeń Krajowej Służby Zdrowia, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Zdro-

WŁOCHY

---

wia z dnia 10 lutego 1995r., określi również podstawy naukowe i aspekty prawno-ekonomiczne zakładów prowadzących działalność z zakresu talasoterapii i fitobalneoterapii w celu ich ewentualnego włączenia w ramy świadczeń zapewnianych przez Krajową Służbę Zdrowia.

2. Do momentu zakończenia prac Komisji, o której mowa w ustępie 1, przedłuża się ważność stosunków obowiązujących obecnie w odniesieniu do Krajowej Służby Zdrowia.

Art. 11

(Podnoszenie wartości obszarów uzdrowiskowych)

1. Przy zachowaniu postanowień artykułu 1, ustępy 3 i 4, w ramach krajowych i unijnych planów i projektów, wiążących się z nadzwyczajnymi inwestycjami na promocję i rozwój gospodarczo-społeczny obszarów obejmujących terytoria turystyczno-uzdrowiskowe, państwo i regiony będą wspierać przeznaczenie odpowiednich zasobów na te właśnie terytoria.

Art. 12

(Promocja regionów uzdrowiskowych i turystyki na obszarach uzdrowiskowych)

1. W ramach dostępnych zasobów finansowych i prowadzenia działalności instytucjonalnej, Włoski Instytut Krajowy ds. Turystyki (ENIT) będzie wprowadzać do swoich planów i programów odpowiednie inicjatywy promocji uzdrowisk włoskich za granicą, stanowiące integralną część ogólnej oferty turystycznej Włoch, wykorzystując do tego celu również wkład techniczno-organizacyjny organizmów w postaci konsorcjów, ewentualnie ustanawianych z udziałem przedsiębiorstw uzdrowiskowych oraz instytucji, instytutów i stowarzyszeń publicznych lub prywatnych, zainteresowanych rozwojem gospodarczym obszarów uzdrowiskowych.

Art. 13

(Znak jakości uzdrowiskowej)

1. Rozporządzeniem Ministra Środowiska Naturalnego, w porozumieniu z Ministrem Przemysłu, Handlu i Rzemiosła, ogłoszonym w terminie sześćdziesięciu dni od daty wejścia w życie niniejszej

WŁOCHY

---

ustawy, ustanowiony zostanie znak jakości uzdrowiskowej, zastrzeżony dla posiadaczy koncesji górniczej na działalność uzdrowiskową, którym będzie on przyznawany rozporządzeniem Ministra Środowiska Naturalnego na wniosek regionu, zgodnie z trybem określonym przez regiony na podstawie zasad ustalonych w ustępach 2 i 3.

2. Znak jakości uzdrowiskowej może zostać przyznany wyłącznie wtedy, jeżeli dla obszaru, do którego odnosi się koncesja górnicza, wdrożone zostały narzędzia ochrony i opieki urbanistyczno-uzdrowiskowej, o których mowa w artykule 1, ustęp 4.
3. Posiadacz koncesji górniczej na działalność uzdrowiskową składa do władz właściwego regionu wniosek o przyznanie znaku jakości uzdrowiskowej wraz z dokumentacją poświadczającą:
  - a) przyjęcie odpowiedniego bilansu środowiskowego wraz z odnośnym raportem technicznym;
  - b) podpisanie, poświadczone przez właściwą Izbę Handlową, Przemysłową, Rzemieślniczą i Rolniczą, dobrowolnych porozumień pomiędzy przedsiębiorstwami hotelarskimi z obszaru uzdrowiskowego, dotyczących samodyscypliny z zakresu bardziej racjonalnego wykorzystywania energii elektrycznej i materiałów eksploatacyjnych pod kątem ochrony środowiska naturalnego;
  - c) działalność promocyjną, poświadczoną przez właściwe przedsiębiorstwo promocji turystycznej, na rzecz rewitalizacji zasobów naturalnych, kulturalnych i historyczno-artystycznych obszaru uzdrowiskowego;
  - d) podjęcie ze strony właściwych instytucji lokalnych kroków mających na celu bardziej prawidłowe zarządzanie odpadami oraz zachowanie i odpowiednie wykorzystywanie środowiska naturalnego.
4. Przyznanie znaku jakości uzdrowiskowej podlega co trzy lata weryfikacji ze strony Ministerstwa Środowiska Naturalnego oraz Przemysłu, Handlu i Rzemiosła.
5. W ramach działalności, o której mowa w artykule 12, ENIT będzie promować rozpowszechnienie znaku jakości uzdrowiskowej na europejskim i pozaeuropejskim rynku turystycznym.

Art. 14

(Reklama i sankcje)

1. Zezwolenie na prowadzenie reklamy uzdrowisk i zakładów uzdrowiskowych oraz odnośnych wód uzdrowiskowych i produktów na nich opartych, z ograniczeniem do kwestii związanych z kuracjami uzdro-

WŁOCHY

---

wiskowymi, patologiami, wskazaniami i przeciwwskazaniami natury kliniczno-zdrowotnej, jest wydawane przez właściwe dla obszaru władze służby zdrowia po zapoznaniu się z opinią służb ds. higieny.

2. Reklama prowadzona z naruszeniem postanowień ustępu 1 i artykułu 2 podlega administracyjnej sankcji pieniężnej w wysokości od 2 milionów do 50 milionów lirów.
3. Świadczenie przez ośrodki estetyczno-kosmetyczne usług, o których mowa w artykule 2, ustęp 1, punkt b), podlega karze grzywny w wysokości od 5 milionów do 100 milionów lirów.

Niniejsza ustawa, opatrzona pieczęcią państwową, zostaje włączona do oficjalnego zbioru aktów normatywnych Republiki Włoch. Obowiązkiem wszystkich jest jej przestrzeganie i zapewnianie jej przestrzegania jako prawa państwowego.

Wydano w Rzymie, dnia 24 października 2000r.

CIAMPI

Amato, Premier Rady Ministrów

Zatwierdzono, Minister Sprawiedliwości: Fassino

U W A G I

Nota wstępna:

Opublikowany tutaj tekst uwag został opracowany przez administrację właściwą dla poruszanej tematyki, na mocy art. 10, ustęp 3, ujednoliconego tekstu rozporządzeń o wydawaniu ustaw, ogłaszaniu dekretów Prezydenta Republiki oraz oficjalnych publikacjach Republiki Włoch, zatwierdzonego dekretem Prezydenta Republiki nr 1092 z dnia 28 grudnia 1985r., wyłącznie w celu ułatwienia lektury powoływanych niniejszym postanowień prawa. Znaczenie i moc przepisanych tutaj aktów legislacyjnych pozostają niezmienione.

Uwaga do art. 1:

- Tekst art. 5 dekretu legislacyjnego nr 112 z dnia 31 marca 1998r. (Przyznawanie państwowych funkcji i zadań administracyjnych regionom i instytucjom lokalnym w zakresie wykonania części I ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997r.) jest następujący:

WŁOCHY

„Art. 5 (Władze zastępcze). - 1. W zawiązku z funkcjami i zadaniami, leżącymi w kompetencjach regionów i instytucji lokalnych, w przypadku potwierdzonego braku aktywności, powodującego niedopełnienie zobowiązań wynikających z przynależności do Wspólnoty Europejskiej lub niebezpieczeństwo poważnej szkody dla interesów państwa, Premier Rady Ministrów, na wniosek właściwego dla zagadnienia ministra, wyznacza instytucji odpowiedzialnej za powyższe niedopełnienie stosowny termin realizacji swoich zobowiązań.

2. Po bezskutecznym upływie powyższego terminu, Rada Ministrów, po zapoznaniu się z opinią podmiotu odpowiedzialnego za niedopełnienie, powołuje komisarza, który realizuje te zobowiązania drogą zastępczą.
3. W przypadkach absolutnie pilnych nie stosuje się procedury, o której mowa w ustępie 1, a Rada Ministrów może wydać zarządzenie, o którym mowa w ustępie 2, na wniosek Premiera Rady Ministrów i w porozumieniu z właściwym Ministrem. Przyjęte w ten sposób zarządzenie podlega natychmiastowemu wykonaniu i jest bezzwłocznie przekazywane odpowiednio do stałej komisji ds. stosunków pomiędzy państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano, nazywanej w dalszej części „Komisją Państwo-Regiony” oraz do komisji państwo-miasta i lokalne jednostki autonomiczne, poszerzonej o reprezentantów wspólnot górskich, które mogą wnioskować o jego ponowne rozważenie w terminach i ze skutkami przewidzianymi art. 8, ustęp 3, ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997r.
4. Ważność zachowują rozporządzenia dotyczące władz zastępczych, przewidziane obowiązującym ustawodawstwem”.

Uwagi do art. 2:

- Dekret królewski nr 1924 z dnia 28 września 1919r. powołuje: „Regulamin wykonania części IV ustawy nr 947 z dnia 16 lipca 1916r., zawierający rozporządzenia o wodach mineralnych i zakładach uzdrowiskowych, zakładach hydroterapii i prowadzących kuracje fizyczne i podobne”.

- Przytacza się tekst art. 2555 kodeksu cywilnego: „Art. 2555 (Pojęcie). - Przedsiębiorstwo jest ogółem dóbr, zorganizowanych przez przedsiębiorcę w celu prowadzenia działalności firmy [k.c. 365, 2082; k.p.c. 670, nr 1]”.

Uwagi do art. 3:

- Tekst art. 6, ustęp pierwszy, punkt t) ustawy nr 833 z dnia 23 grudnia 1978r. (Instytucja krajowej służby zdrowia), jest następujący:

„W kompetencji państwa leżą funkcje administracyjne dotyczące:

WŁOCHY

- a) - s) (omissis);
- t) uznawania właściwości leczniczych wód mineralnych i cieplicowych oraz reklamy, związanej z ich wykorzystywaniem do celów zdrowotnych”.
- Tekst art. 119, ustęp 1, punkt d), powołanego dekretu legislacyjnego nr 112 z roku 1998 jest następujący:

„1. Dla państwa zastrzeżone są funkcje administracyjne dotyczące:

- a) - c) (omissis).
- d) wydawania zezwoleń na reklamę i udzielania informacji naukowych o lekach i jednostkach medyczno-chirurgicznych, o urządzeniach medycznych znajdujących się w obrocie handlowym oraz o właściwościach leczniczych wód mineralnych”.
- Tekst art. 43 powołanej ustawy nr 833 z roku 1978 jest następujący:
„Art. 43 (Autoryzowanie i nadzór nad instytucjami służby zdrowia). - Ustawa regionalna reguluje kwestię autoryzowania i nadzoru nad instytucjami służby zdrowia o charakterze prywatnym, w tym określonych w art. 41, ustęp pierwszy, które nie złożyły wniosku o poddanie się klasyfikacji na mocy ustawy nr 132 z dnia 12 lutego 1968r., n. 132, nad posiadającymi umowy z krajową służbą zdrowia, o których mowa w art. 26, oraz nad przedsiębiorstwami uzdrowiskowymi i definiuje właściwości funkcjonalne, jakie te instytucje i przedsiębiorstwa winny spełniać w celu zapewnienia poziomu świadczeń medycznych nie niższego, niż poziom analogicznych świadczeń udzielanych przez odpowiednie jednostki i instytucje lokalnej służby zdrowia. Niezmienione pozostają funkcje ukierunkowujące i koordynacyjne, o których mowa w art. 5.

Instytuty, instytucje i szpitale, o których mowa w art. 41, ustęp pierwszy, które nie uzyskały klasyfikacji na mocy ustawy nr 132 z dnia 12 lutego 1968r, oraz instytucje o charakterze prywatnym, posiadające system usług szpitalnych odpowiadający systemowi szpitali, zarządzanych bezpośrednio przez lokalne jednostki służby zdrowia, mogą uzyskać od regionu, na podstawie wniosku składanego w terminie określonym ustawą regionalną, uznanie swoich szpitali, odpowiednio do właściwości technicznych i specjalistycznych i dla celów świadczenia usług z zakresu opieki medycznej, za instytucje lokalnej jednostki służby zdrowia, na terytorium której się znajdują, pod warunkiem, że regionalny plan opieki medycznej takie instytucje przewiduje. Stosunki powyższych instytutów, instytucji i szpitali z lokalnymi jednostkami służby zdrowia regulują odpowiednie umowy.

Umowy, o których mowa w poprzednim ustępie, winny być zawierane zgodnie z typowymi wzorcami, zatwierdzonymi przez Radę Ministrów, na wniosek Ministra Zdrowia, po zapoznaniu się z opinią Krajowej Rady ds. Służby Zdrowia, a także winny przewidywać, między innymi, formy i

WŁOCHY

---

tryb integracji powyższych instytucji z instytucjami lokalnych jednostek służby zdrowia.

Do momentu wydania ustawy regionalnej, o której mowa w ustępie pierwszym, obowiązują artykuły 51, 52 i 53, ustęp pierwszy i drugi, ustawy nr 132 z dnia 12 lutego 1968r. i rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 sierpnia 1977r., przyjęte na mocy powyższego art. 51 i opublikowane w Dzienniku Ustaw Republiki z dnia 31 sierpnia 1977r., nr 236, oraz artykuły 194, 195, 196, 197 i 198 ujednoliconego tekstu ustaw o opiece medycznej, zatwierdzonego dekretem królewskim nr 1265 z dnia 27 lipca 1934, przyjmując, że Ministra Zdrowia zastępuje region, zaś lekarza prowincji i prefekta przewodniczący rady regionu”.

- Tekst art. 8, ustęp 4, dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r. (Reorganizacja dyscypliny opieki medycznej na mocy art. 1 ustawy nr 421 z dnia 23 października 1992r.)z późniejszymi zmianami, jest następujący:

„4. Przy zachowaniu kompetencji regionów z zakresu wydawania zezwoleń i nadzoru nad instytucjami służby zdrowia, na mocy art. 43 ustawy nr 833 z dnia 23 grudnia 1978r., aktem ukierunkującym i koordynującym, wydawanym w porozumieniu ze stałą komisją ds. stosunków pomiędzy państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami, po zapoznaniu się z opinią Głównej Rady ds. Służby Zdrowia, określane są minimalne wymogi strukturalno- konstrukcyjne, technologiczne i organizacyjne, konieczne dla prowadzenia działalności medycznej przez struktury publiczne i prywatne oraz częstotliwość kontroli spełniania powyższych wymogów. Akt ukierunkujący i koordynujący został wydany w terminie do 31 grudnia 1993r. przy poszanowaniu następujących kryteriów i zasad nadrzędnych:

- a) zapewnienie dążenia do fundamentalnych celów związanych z profilaktyką, leczeniem i rehabilitacją, określonych przez narodowy plan opieki medycznej;
- b) zapewnienie dążenia do celów, które winny zostać osiągnięte przez wszystkie podstawowe funkcje z zakresu opieki medycznej Krajowej Służby Zdrowia, zgodnie z rozporządzeniami dekretu Prezydenta Republiki z dnia 24 grudnia 1992r. dotyczącego „Definiowania jednorodnych poziomów opieki medycznej, czyli narodowego planu opieki medycznej na mocy wcześniejszego art. 1, ustęp 4, punkt.b)”;
- c) zapewnienie dostosowania struktur i sprzętu do postępu naukowego i technologicznego;
- d) zapewnienie stosowania odnośnych rozporządzeń unijnych;
- e) |zapewnienie przestrzegania krajowych norm z zakresu: ochrony przed wstrząsami sejsmicznymi, ochrony przeciwpożarowej, ochrony akustycznej, bezpieczeństwa elektrycznego, ciągłości dostaw energii elek-

WŁOCHY

---

trycznej, zabezpieczenia przed wypadkami przy pracy, higieny miejsc pracy, zabezpieczenia przed promieniowaniem jonizującym, eliminowania barier architektonicznych, utylizacji odpadów, warunków mikroklimatycznych, instalacji gazowych, materiałów wybuchowych, również w celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa operatorom i użytkownikom usług;

- f) dokonanie podziału struktur opieki medycznej w klasy zróżnicowane odpowiednio do typu oferowanych w nich świadczeń;
- g) dopełnienie obowiązku kontroli jakości udzielanych świadczeń;
- h) określenie terminów dostosowania struktur i jednostek autoryzowanych i aktualizacji minimalnych wymogów, w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu jakości świadczeń odpowiednio do posiadanych do dyspozycji zasobów”.

- Tekst art. 8-quater powołanego dekretu legislacyjnego nr 502 z roku 1992, wprowadzonego art. 8 dekretu legislacyjnego nr 229 z dnia 19 czerwca 1999r., n. 229 (Normy z zakresu racjonalizacji Krajowej Służby Zdrowia, zgodnie z art. 1 ustawy nr 419 z dnia 30 listopada 1998r.), jest następujący:

„Art. 8- quater (Autoryzacja instytucjonalna). - 1. Autoryzacja instytucjonalna jest wydawana przez region upoważnionym strukturom, prywatnym lub publicznym oraz specjalistom, którzy wystąpią o nią z wnioskiem, w uzależnieniu od spełnienia przez powyższych dalszych wymogów kwalifikacyjnych, zgodności ich działania z wytycznymi planu regionalnego oraz pozytywnej weryfikacji prowadzonej działalności i osiąganych wyników. W celu określenia kryteriów weryfikacji zgodności z planem krajowym i regionalnym, region definiuje zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu opieki medycznej, zgodnie z funkcjami medycznymi, wyszczególnionymi w regionalnym planie opieki medycznej, w celu zapewnienia zasadniczego i jednorodnego poziomu opieki medycznej oraz ewentualnych, lokalnych poziomów uzupełniających i wymogów związanych z uzupełniającą opieką medyczną, o której mowa w art. 9. Regiony wydają autoryzacje specjalistom oraz wszystkim strukturom publicznym i z nimi zrównanym, spełniającym warunki, których mowa w poprzedniej części niniejszego ustępu, strukturom prywatnym typu non-profit, o których mowa w art. 1, ustęp 18, oraz prywatnym strukturom komercyjnym.

- 2. Jakość autoryzowanego podmiotu nie stanowi zobowiązania dla przedsiębiorstw i instytucji Krajowej Służby Zdrowia do wypłacania wynagrodzenia za udzielane świadczenia, poza uzgodnieniami umownymi, o których mowa w art. 8-quinquies. Dalsze wymogi stanowią podstawę autoryzacji i nakładają obowiązek zdefiniowania świadczeń przewidzianych w programach działalności autoryzowanych struktur, zgodnie

WŁOCHY

- z definicją art. 8-quinquies.
3. Aktem ukierunkującym i koordynującym, wydawanym, na mocy art. 8 ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997r., w terminie stu osiemdziesięciu dni od daty wejścia w życie niniejszego dekretu, modyfikującego dekret legislacyjny nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r. z późniejszymi zmianami, po zasięgnięciu opinii Agencji ds. Regionalnej Służby Zdrowia, Głównej Rady ds. Opieki Medycznej i wyłącznie w odniesieniu do autoryzacji specjalistów Krajowej Federacji Izby Lekarzy Chirurgów i Odontologów, definiowane są ogólne i jednorodne kryteria z zakresu:
    - a) określania dalszych wymogów, dotyczących prowadzenia działalności medycznej na rzecz Krajowej Służby Zdrowia przez struktury opieki medycznej i specjalistów, jak również okresowej weryfikacji tej działalności;
    - b) oceny zgodności ww. struktur z zapotrzebowaniem i zasadami funkcjonowania planu regionalnego, w tym określania terminów, w których autoryzować można ilość świadczeń przekraczającą planowane zapotrzebowanie w sposób zapewniający właściwą konkurencję pomiędzy autoryzowanymi strukturami;
    - c) procedury i terminy autoryzacji struktur, które złożą odnośny wniosek, w tym możliwości ponownego rozważenia podania w przypadku negatywnego wyniku oceny bądź zaleceń zakwestionowanych przez podmiot wnioskujący, jak również okresowej weryfikacji dalszych wymogów i procedur, jakie należy wdrożyć w razie weryfikacji negatywnej.
  4. Akt ukierunkujący i koordynujący jest wydawany z poszanowaniem następujących nadrzędnych kryteriów i zasad:
    - a) zapewnienie równości struktur w odniesieniu do dalszych wymogów, koniecznych dla wydania autoryzacji i jej okresowej weryfikacji;
    - b) zapewnienie poszanowania warunków niezgodności (niekompatybilności), przewidzianych przez obowiązujące prawo z zakresu stosunku pracy z całym personelem, zatrudnionym w jakimkolwiek trybie we wszystkich strukturach;
    - c) zapewnienie, aby wszystkie autoryzowane struktury gwarantowały wyposażenie w sprzęt i technologie właściwe dla ilości, jakości i zasad działania odpowiednio do typu udzielanych świadczeń i wymogów związanych z opieką medyczną wobec użytkowników tych świadczeń;
    - d) zapewnienie, aby wszystkie autoryzowane struktury gwarantowały odpowiednie warunki organizacji wewnętrznej, ze szczególnym odniesieniem do ilości wyposażenia i kwalifikacji zawodowych efektywnie zatrudnionego personelu;

WŁOCHY

- e) zapewnienie udziału struktury w programach autoryzacji zawodowej w ramach analogicznych jednostek;
- f) zapewnienie udziału operatorów w programach systematycznej i ciągłej oceny prawidłowości udzielanych świadczeń oraz ich jakości, prowadzonych wewnątrz samej struktury i z udziałem większej ilości przedsiębiorstw;
- g) zapewnienie przyjęcia systemu zewnętrznej kontroli prawidłowości i jakości udzielanych świadczeń, zdefiniowanego przez region na mocy art. 8-octies;
- h) zapewnienie form udziału obywateli i użytkowników świadczeń w weryfikacji prowadzonej działalności i zgłaszania wniosków dotyczących dostępności oferowanych świadczeń, jak również przyjęcia i stosowania karty usług, służącej do komunikacji z obywatelami, w tym do powiadamiania o wynikach oceny, o której mowa w punktach e) i f);
- i) uregulowanie zagadnień dotyczących ujawniania właściwości opinii publicznej usług medycznych, bezpośrednio powiązanych z opieką nad pacjentem, przewidując je wyłącznie dla podmiotów autoryzowanych przy zastosowaniu kryteriów jednakowych bądź równoważnych w stosunku do kryteriów stosowanych dla wewnętrznych świadczeń struktury, zgodnie z postanowieniami powyższego aktu ukierunkowującego i koordynującego;
- j) określenie specyficznych wymogów akredytacji funkcji o szczególnym znaczeniu, w odniesieniu do złożoności organizacyjnej i funkcjonalnej struktury, wymaganych kompetencji i doświadczenia personelu, wyposażenia technologicznego koniecznego bądź powiązanego z wprowadzeniem w życie priorytetowych celów zdefiniowanych przez plan krajowy;
- k) określenie kryteriów doboru wskaźników dotyczących prowadzonej działalności i jej końcowych wyników, uzyskiwanych przez autoryzowane struktury i funkcje, na podstawie dostępnych źródeł naukowych;
- l) zdefiniowanie terminów przyjmowania regionalnych zarządzeń wykonawczych i dostosowania organizacyjnego już autoryzowanych struktur;
- ł) wskazanie wymogów dotyczących instytucjonalnej autoryzacji specjalistów, również w odniesieniu do konkretnego, zdobytego doświadczenia zawodowego i szkoleń odbytych w ramach programu kształcenia ustawicznego, o którym mowa w art. 16-ter;
- m) określenie minimalnej organizacji wydziałów, jednostek operacyjnych i innych złożonych struktur przedsiębiorstw, o której mowa w art. 3 i 4, na podstawie wielkości i wartości zasobów ludzkich, technologicznych i finansowych, w stopniu odpowiednim do niezależności fi-

WŁOCHY

- nansowej i złożoności wewnętrznej organizacji;
- n) zapewnienie rozszerzenia norm, o których mowa w niniejszym ustępie, na działalność i struktury socjalno- medyczne, w przypadkach, gdzie takie rozszerzenie jest właściwe;
  5. W terminie sześćdziesięciu dni od daty wejścia w życie aktu ukierunkowującego i koordynującego, o którym mowa w ustępie 3, regiony określa, zgodnie z przewidzianymi tamże ogólnymi, jednorodnymi kryteriami, wymogi dotyczące autoryzacji, jak również postępowanie z zakresu odnośnej weryfikacji, przewidując w stosunku do autoryzacji specjalistów właściwe formy uczestnictwa w odpowiednich i kolegiach zawodowych.
  6. W terminie stu dwudziestu dni od daty wejścia w życie aktu ukierunkowującego i koordynującego, o którym mowa w ustępie 3, regiony rozpoczyna proces autoryzacji struktur autoryzowanych czasowo na mocy art. 6, ustęp 6, ustawy nr 724 z dnia 23 grudnia 1994r., oraz pozostałych już działających struktur.
  7. W przypadku złożenia wniosku o autoryzację ze strony nowych struktur bądź o rozpoczęcie nowej działalności w już istniejących strukturach, autoryzacja taka może zostać przyznana, drogą prowizoryczną, na czas konieczny dla zweryfikowania wielkości działalności i jakości jej wyników. Ewentualna weryfikacja negatywna powoduje zawieszenie przyznanej autoryzacji tymczasowej.
  8. W przypadku zdolności produkcyjnej przekraczającej zapotrzebowanie, określone na podstawie kryteriów, o których mowa w ustępie 3, punkt b), regiony i lokalne jednostki służby zdrowia są zobowiązane, drogą umów kontraktowych, o których mowa w art. 8-quinquies, do obciążania Krajowej Służby Zdrowia wielkością działalności nie przekraczającą w żadnym wypadku wielkości zdefiniowanej przez wytyczne planu krajowego. W razie przekroczenia tego limitu i w przypadku braku konkretnych i odpowiednich działań interwencyjno-uzupełniających, podejmowanych na mocy art. 13, przystępuje się, w trybie art. 28, ustępy 9 i kolejne ustawy nr 448 z dnia 23 grudnia 1998r., do odwołania autoryzacji, dotyczącej nadmiernej zdolności produkcyjnej, w wymiarze proporcjonalnym do udziału w powyższej nadwyżce, wnoszonym przez struktury publiczne i z nimi zrównane, przez prywatne struktury non-profit i przez prywatne struktury komercyjne”.

Uwagi do art. 4:

- Dekret legislacyjny nr 124 z dnia 29 kwietnia 1998r. powołuje: „Prze-
definiowanie systemu udziału w kosztach świadczeń medycznych i trybu zwol-

WŁOCHY

---

nień zgodnie z art. 59, ustęp 50, ustawy nr 449 z dnia 27 grudnia 1997r.”.

- Tekst artykułów 2 i 3 dekretu legislacyjnego nr 281 z dnia 28 sierpnia 1997r. (Określenie i rozszerzenie zakresu uprawnień stałej komisji ds. stosunków pomiędzy państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano oraz ujednoczenie, dla zagadnień i zadań leżących we wspólnym interesie regionów, prowincji i gmin z komisją państwo-miasta i lokalne jednostki autonomiczne), w postaci zmodyfikowanej ustawą nr 25 z dnia 5 lutego 1999r. jest następujący:

„Art. 2 (Zadania). - 1. W celu zapewnienia udziału regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano we wszystkich procesach decyzyjnych, istotnych z punktu widzenia regionalnego, międzyregionalnego i ponadregionalnego, komisja państwo-regiony:

- a) wspiera i sankcjonuje porozumienia, na mocy art. 3;
- b) wspiera i sankcjonuje umowy, o których mowa w art. 4;
- c) z poszanowaniem kompetencji komitetu międzyministerialnego ds. planowania gospodarczego, wspiera koordynację programów narodowych i regionalnych oraz połączenie tych ostatnich z działalnością instytucji bądź podmiotów, również prywatnych, które zarządzają funkcjami lub usługami z zakresu interesów publicznych o istotnym znaczeniu na obszarze regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano;
- d) przyjmuje mianowania reprezentantów regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano w przypadkach przewidzianych prawem;
- e) zapewnia wymianę danych i informacji między rządem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano w trybie art. 6;
- f) przy zachowaniu postanowień statutów specjalnych i odnośnych norm wykonawczych, określa w przypadkach przewidzianych prawem kryteria podziału zasobów finansowych, przyznawanych prawnie regionom i autonomicznym prowincjom Trento i Bolzano, również dla celów równomiernego rozłożenia podatków;
- g) podejmuje działania i kroki prawne jej przypisane;
- h) zgłasza wnioski i propozycje wobec innych organów państwowych, instytucji publicznych i innych podmiotów, również prywatnych, które zarządzają funkcjami i usługami z zakresu interesów publicznych;
- i) powołuje, w przypadkach przewidzianych prawem, osoby odpowiedzialne za instytucje i organizmy prowadzące działalność lub świadczące usługi o charakterze instrumentalnym dla wykonywania funkcji konkurencyjnych dla państwa, regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano;
- j) zatwierdza typowe wzorce umów i konwencji, stosowanych przez państwo, regiony i urzędy państwowe i regionalne.

WŁOCHY

---

2. Przy zachowaniu konieczności wyrażenia zgody przez rząd, regiony i autonomiczne prowincje Trento i Bolzano na przyjęcie aktów, o których mowa w punktach f), g) i i) ustępu 1, w przypadku braku jednomyślności są one przyjmowane większością głosów prezydentów regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano, wchodzących w skład komisji państwo-regiony, bądź ich zastępców, posiadających pełnomocnictwa do ich reprezentowania na poszczególnych posiedzeniach.
3. Komisji państwo-regiony przysługuje bezwzględne prawo wyrażenia opinii odnośnie projektów i wzorców planowanych ustaw, dekretów legislacyjnych bądź regulaminów rządowych z zakresu zagadnień, leżących w kompetencjach regionów lub autonomicznych prowincji Trento i Bolzano. Opinia powyższa winna zostać przedstawiona w terminie dwudziestu dni; po upływie tego terminu zarządzenia dotyczące wprowadzenia dyrektyw unijnych będą wydawane również w przypadku braku takiej opinii. Zachowuje się postanowienia związane z procedurami zatwierdzania norm wykonawczych statutów regionów o statucie specjalnym i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano.
4. Konferencja wyraża opinie we wszystkich kwestiach, leżących w interesie regionów, które Prezes Rady Ministrów uzna za stosowne przedłożyć jej do rozważania, również na wniosek komisji prezydentów regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano.
5. Kiedy Prezes rady Ministrów stwierdzi, że przyczyny związane z pilnością sprawy nie pozwalają na wcześniejsze konsultacje, komisja państwo-regiony jest konsultowana w terminie późniejszym, zaś rząd uwzględnia jej opinie:
  - a) przy sejmowych analizach projektów ustawy bądź ustaw, związanych z przekształceniami dekret-ustawa;
  - b) przy końcowych analizach wzorców dekretów legislacyjnych, poddawanych ocenie komisji sejmowych.
6. Jeżeli opinia dotyczy rozporządzeń przyjętych już w sposób definitywny, komisja państwo-regiony może zażądać, aby rząd ocenił ją pod kątem ewentualnego uchylecia lub modyfikacji tychże rozporządzeń.
7. Komisja państwo-regiony ocenia wyznaczone cele i osiągnięte rezultaty w odniesieniu do aktów planowania i programowania, w związku z którymi została powołana.
8. W trybie, o którym mowa w ustępie 2, komisja państwo-regiony uchwała ponadto:
  - a) wytyczne, dotyczące ujednoczonego przebiegu czynności diagnostycznych i leczniczych w zakresie lokalnym oraz środków, jakie należy podejmować w przypadku nieprzestrzegania odnośnych protokołów,

WŁOCHY

---

w tym sankcji nakładanych na jednostki opieki medycznej wykazujących odstępstwa, bez uzasadnionej przyczyny, na mocy art. 1, ustęp 28, ustawy nr 662 z dnia 23 grudnia 1996r.;

- b) protokoły intencyjne dotyczące wyznaczonych, eksperymentalnych projektów z zakresu zarządzania na mocy art. 9-bis dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r. z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami;
  - c) akty leżące w kompetencjach organizmów wchodzących w skład mieszany komisji państwo-regiony, zniesionych na mocy art. 7.
9. Komisja państwo-regiony wyraża zgodę na wniosek, na mocy art. 5, ustęp 3, dekretu legislacyjnego nr 266 z dnia 30 czerwca 1993r. Ministra Zdrowia, powołania dyrektora agencji ds. regionalnych służb medycznych”.

„Art. 3 (Porozumienia). - 1. Postanowienia niniejszego artykułu odnoszą się do każdego postępowania, dla którego obowiązujące ustawodawstwo przewiduje porozumienie w ramach komisji państwo-regiony.

- 2. Porozumienia zatwierdza wyrażenie zgody przez rząd i prezydentów regionów oraz autonomicznych prowincji Trento i Bolzano.
- 3. Kiedy porozumienia, wyraźnie przewidzianego prawem, nie udaje się osiągnąć w terminie trzydziestu dni od pierwszego posiedzenia komisji państwo-regiony, na którym odnośne zagadnienie stanowiło przedmiot porządku obrad, Rada Ministrów uchwala stosowne, uzasadnione rozporządzenie.
- 4. W uzasadnionych, pilnych przypadkach Rada Ministrów może podjąć działania jak wyżej nie przestrzegając postanowień niniejszego artykułu”. Podjęte rozporządzenia zostają poddane ocenie komisji państwo-regiony w przeciągu kolejnych piętnastu dni. Rada Ministrów jest zobowiązana do rozważenia uwag komisji państwo-regiony pod kątem ewentualnych późniejszych uchwał”.

Uwagi do art. 5:

- Tekst art. 6 dekretu-ustawy nr 390 z dnia 20 września 1995r., przekształconego, ze zmianami, ustawą nr 490 z dnia 20 listopada 1995r. (Pilne rozporządzenia z zakresu cen specyfików medycznych oraz opieki medycznej) jest następujący:

„Art. 6. - 1. Przyjmuje się, że odniesienie do norm obowiązujących w zakresie świadczeń hydrouzdrowiskowych, o których mowa w narodowym planie opieki medycznej na trzylecie 1994-1996, zatwierdzonym dekretem Prezydenta Republiki z dnia 1 marca 1994r., opublikowanym w dodatku zwykłym do Dziennika Ustaw nr 171 z dnia 23 lipca 1994r., obejmuje rów-

WŁOCHY

---

niez specjalny tryb uzdrowiskowy INPS i INAIL”.

- Tekst art. 22 ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997r. (Pełnomocnictwo rządu do przyznawania regionom i instytucjom lokalnym funkcji i zadań z zakresu reformy administracji publicznej i upraszczania procedur administracyjnych), z późniejszymi zmianami, jest następujący:

„Art. 22. - 1. Regionom przekazuje się państwowe funkcje administracyjne z zakresu poszukiwania i użytkowania wód mineralnych i cieplicowych oraz nadzoru nad odnośną działalnością. Udziały i akcje lub działalność, dobra, personel, majątek, znaki i przynależności przedsiębiorstw uzdrowiskowych, wchodzących w skład zlikwidowanej Niezależnej Jednostki Zarządzającej Przedsiębiorstwami Uzdrowiskowymi (EAGAT) i Centrum Ittico Tarantino-Campano S.A. zostają nieodpłatnie przekazane regionom, autonomicznym prowincjom i gminom, na obszarze których znajdują się zakłady uzdrowiskowe, na podstawie planu ożywienia gospodarczego, o którym mowa w ustępie 2.

2. Dla celów przekazania, o którym mowa w ustępie 1, region, autonomiczna prowincja lub gmina, w terminie dziewięćdziesięciu dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy, przedstawia Ministrowi Skarbu plan ożywienia gospodarczego uzdrowisk, określając działania, zasady i czas realizacji, ze zobowiązaniem ze strony zainteresowanej instytucji do uzdrowienia pasywów bilansowych spółek uzdrowiskowych, bez dodatkowych obciążeń dla Skarbu Państwa. Przekazanie, o którym mowa w ustępie 1, nastąpi w terminie sześćdziesięciu dni od daty przedłożenia planu.
3. Regiony i autonomiczne prowincje mogą scedować, w całości lub częściowo, udziały oraz działalność, dobra i majątek zainteresowanym gminom, które z kolei mogą zarządzać nimi poprzez spółki o kapitale mieszanym państwowo-privatnym bądź powierzyć ich zarząd podmiotom prywatnym.
4. W przypadku, gdy regiony, autonomiczne prowincje lub gminy, zainteresowane z terytorialnego punktu widzenia, nie przedłożą żadnego projektu w terminie określonym w ustępie 2, Minister Skarbu, także drogą uchylecia obowiązujących norm prawnych i regulaminu księgowości państwowej, określi kryteria cesji, mające sprzyjać rewitalizacji walorów instytucjonalnych, leczniczych i kuracyjnych zainteresowanych przedsiębiorstw, uwzględniając ich znaczenie dla ogólnej gospodarki, jak również interesy sektora turystyki”.

Uwaga do art. 6:

- Dekret legislacyjny nr 204 z dnia 5 czerwca 1998r. powołuje: „Rozporządzenia dotyczące koordynacji, planowania i oceny polityki narodowej

WŁOCHY

---

z zakresu badań naukowych i technologicznych, zgodnie z art. 11, ustęp 1, punkt d), ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997r.”.

Uwaga do art. 7:

- Tekst art. 17, ustęp 95, ustawy nr 127 z dnia 15 maja 1997r. (Pilne środki upraszczania działalności administracyjnej oraz postępowań decyzyjnych i kontrolnych), w ostatniej postaci zmodyfikowanej ustawą nr 490 z dnia 19 października 1999r., jest następujący:

„95. System studiów uniwersyteckich, za wyjątkiem studiów doktoranckich, jest regulowany przez uczelnie w trybie art. 11, ustępy 1 i 2, ustawy nr 341 z dnia 19 listopada 1990r., przy poszanowaniu obowiązującego w tym temacie ustawodawstwa unijnego, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady ds. Studiów Wyższych i właściwych komisji sejmowych, jednym lub kilkoma dekretemi Ministra Szkolnictwa Wyższego i Badań Naukowych i Technologicznych w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami, z ograniczeniem do kryteriów dotyczących systemów, dla których wymóg powyższego porozumienia przewidziano w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, bądź przez postanowienia ustępów od 96 do 119 niniejszego artykułu. Dekrety, o których mowa w niniejszym ustępie, określają ponadto:

- a) w odniesieniu do studiów, o których mowa w niniejszym ustępie, pogrupowanych w jednorodne obszary, czas trwania, obejmujący ewentualnie odbytą już naukę, ewentualną seryjność powyższych studiów i odnośnych stopni naukowych, kwalifikacyjne cele edukacyjne, przy uwzględnieniu warunków zbytu na rynku pracy i zdolności wydatkowych na poziomie międzynarodowym, jak również ustalenie nowych rodzajów studiów i stopni naukowych, dodatkowych bądź zastępujących typy i stopnie zdefiniowane artykułami 1, 2, 3, ustęp 1 i 4, ustęp 1, ustawy nr 341 z dnia 19 listopada 1990r., zmieniając również czas trwania i system studiów, o których mowa w dekrete legislacyjnym nr 178 z dnia 8 maja 1998r., odpowiednio z zakresu dydaktycznej działalności podstawowej, specjalistycznej, doskonalenia naukowego, stałego i koniecznego kształcenia wyższego;
- b) tryb i narzędzia ukierunkowujące i wspierające mobilność studentów, jak również szersze informowanie o systemie studiów, także przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych i telematycznych;
- c) tryb organizowania przez uczelnie włoskie, we współpracy z uczelniami zagranicznymi, studiów wyższych, o których mowa w niniejszym ustępie, oraz studiów doktoranckich, również z uchyleniem postanowień, o których mowa w części II rozdziału III dekretu Prezydenta Republiki nr 382 z dnia 11 lipca 1980r.”.

WŁOCHY

Uwaga do art. 8:

- Tekst art. 8, ustęp 1, powołanego dekretu legislacyjnego nr 502 z roku 1992, w postaci zmodyfikowanej art. 8 powołanego dekretu legislacyjnego nr 229 z roku 1999, jest następujący:

- „1. Stosunek pomiędzy Krajową Służbą Zdrowia, lekarzami medycyny ogólnej i pediatrami, wyznaczanymi drogą wolnego wyboru, regulują odpowiednie porozumienia, obowiązujące przez trzy lata i zgodne ze zbiorowymi umowami krajowymi, zawieranymi, na mocy art. 4, ustęp 9, ustawy nr 412 z dnia 30 grudnia 1991r., z branżowymi organizacjami związkowymi, najbardziej reprezentatywnymi na polu ogólnokrajowym. Powyższe umowy winny uwzględniać następujące zasady:
- należy zapewnić, aby osoba ubezpieczona mogła dokonywać wolnego wyboru lekarza, przy poszanowaniu maksymalnego limitu pacjentów przypadającego na lekarza; wybór ten obowiązuje przez rok i jest automatycznie przedłużany;
  - należy uregulować możliwość rezygnacji, ze strony ubezpieczonego, z dokonanego wyboru lekarza w trakcie powyższego okresu rocznego, jeżeli zachodzą uzasadnione i potwierdzone okoliczności;
  - należy uregulować zakres i tryb wykonywania wolnego zawodu w taki sposób, by: łączny czas poświęcany na działalność w ramach wolnego zawodu nie wywierał negatywnego oddziaływania na prawidłowe i terminowe wykonywanie obowiązków lekarskich, w gabinecie lekarskim i w miejscu zamieszkania pacjenta; świadczenia oferowane w ramach wykonywania wolnego zawodu zostały zdefiniowane umową, również w celu wykluczenia zbieżności pomiędzy powyższymi a świadczeniami opłacanymi, o których mowa w punkcie d); lekarz był zobowiązany do powiadamiania przedsiębiorstwa lokalnej jednostki służby zdrowia o rozpoczęciu działalności w ramach wolnego zawodu, określając miejsce i czas jej prowadzenia, celem umożliwienia odpowiednich kontroli; przewidziane zostały preferencje z zakresu dostępu do wszystkich działalności opłacanych, przewidzianych umowami uzupełniającymi, na korzyść lekarzy nie wykonujących wolnego zawodu, pozostającego we wspólnej strukturze z własnymi ubezpieczonymi. Do chwili podpisania nowego porozumienia zastrzega się stosunki zawodowe obowiązujące w odniesieniu do przedsiębiorstw uzdrowiskowych. W każdym przypadku nienależna odpłatność, również częściowa, za świadczenia ze strony ubezpieczonego lub prowadzenie działalności z zakresu wolnego zawodu poza trybem i limitami przewidzianymi umową powodują natychmiastowe ustanie stosunku umowy z Krajową Służbą Zdrowia;
  - należy przedefiniować strukturę wynagrodzenia należnego lekarzowi,

WŁOCHY

- przewidując stałą kwotę za każdy podmiot wpisany na jego listę, wypłacaną w trybie rocznym zależnie od funkcji określonych w umowie; kwotę zmienną przyznawaną za osiągnięcie celów, ustalonych w programie działalności i poszanowanie odnośnego, planowanego poziomu wydatków, o których mowa w punkcie f); kwotę zmienną uwzględniającą wynagrodzenie za świadczenia i działalność przewidzianą umowami krajowymi i regionalnymi w zakresie ich użyteczności z punktu widzenia realizacji programów, o których mowa w punkcie f);
- e) należy zapewnić opiekę medyczną przez całą dobę i przez wszystkie dni w tygodniu poprzez koordynację operacyjną i integrację profesjonalną, przy poszanowaniu zobowiązań indywidualnych, wynikających z konkretnych umów, działalności lekarzy medycyny ogólnej, pediatrów, personelu medycznego i medycyny usługowej, poprzez rozwijanie form stowarzyszeń zawodowych i okręgową organizację świadczeń;
  - f) należy określić tryb, zgodnie z którym lokalne jednostki służby zdrowia, na podstawie planu regionalnego i w ramach wytycznych narodowych, definiować będą cele, uzgadniać programy działalności i ustalać odnośne poziomy wydatków, przewidywanych przez lekarzy pojedynczych i stowarzyszonych, zgodnie z celami i programami okręgowymi;
  - g) należy określić tryb uczestnictwa lekarzy w definiowaniu celów i programów obowiązujących dla okręgu oraz weryfikowania ich osiągania;
  - h) należy uregulować dostęp do funkcji lekarskich z zakresu medycyny ogólnej Krajowej Służby Zdrowia zgodnie z parametrami określonymi w ramach umów regionalnych, w taki sposób, by ten dostęp został umożliwiony dla lekarzy posiadających certyfikat, o którym mowa w art. 2 dekretu legislacyjnego nr 256 z dnia 8 sierpnia 1991r., bądź tytuł równoważny na mocy art. 6 powyższego dekretu, zapewniając także zaznaczenie lekarzy posiadających certyfikat w rocznej liście klasyfikującej, w celu zastrzeżenia dla nich ustalonego procentu miejsc w ramach pokrycia stref wykazujących niedobory;
  - i) należy uregulować udział takich lekarzy w spółkach, również o charakterze spółdzielni, w celu zapobieżenia powstawaniu konfliktu interesów z funkcjami przypisanymi tymże lekarzom w ramach obowiązujących stosunków umownych;
  - j) należy przewidzieć możliwość zawierania odrębnych umów z lekarzami posiadającymi już umowy i działającymi w formie stowarzyszonej, zgodnie z trybem i odpowiednio do konkretnych celów, określonych w ramach powyższych umów;
  - k) należy określić tryb zawieszania umów w przypadku, gdy w ramach integracji lekarzy medycyny ogólnej i pediatrów w organizację okrę-

WŁOCHY

---

gową, lokalne jednostki służby zdrowia powierzą takim lekarzom funkcję dyrektora okręgu lub inną tymczasową funkcję, uznawaną za nie-
możliwą do pogodzenia z dochowaniem umowy”.

Uwagi do art. 9:

- Tekst ustępu 5 art. 3-octies powołanego dekretu legislacyjnego nr 502 z roku 1992, wprowadzonego art. 3 powołanego dekretu legislacyjnego nr 229 z roku 1999, jest następujący:

„5. Zawody działające w obszarze socjalno-medycznym o wysokim stopniu zintegrowania opieki medycznej, zdobywane w ramach kursów podlegających regionom, są definiowane regulaminem Ministra Zdrowia w porozumieniu z Ministrem ds. Spraw Socjalnych, po zasięgnięciu opinii stałej komisji ds. stosunków między państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano, na mocy art. 17, ustępu 3, ustawy nr 400 z dnia 23 sierpnia 1988r.; tym samym dekretem określane są odnośne systemy dydaktyczno-edukacyjne”.

- Ustawa nr 42 z dnia 26 lutego 1999r. powołuje: „Rozporządzenia z zakresu zawodów medycznych”.

Uwaga do art. 10:

- Dekret Ministra Zdrowia z dnia 10 lutego 1995r. powołuje: „Ustanowienie komisji naukowej ds. medyczno-naukowego definiowania roli kuracji uzdrowiskowych w ramach świadczeń Krajowej Służby Zdrowia”.

PRACE PRZYGOTOWAWCZE

Sejm (akt nr 424):

Przedłożony przez posła Caccavari dnia 9 maja 1996r.

Przekazany do połączonych komisji X (Działalność produkcyjna) i XII (Sprawy socjalne), na posiedzeniu sprawozdawczym dnia 29 lipca 1996r. z opinią komisji I, II, V, VII i XII.

Poddany analizie połączonych komisji dnia 25 września 1996r., 7, 14 lipca, 15 września 1999r., 8 lutego i 22 marca 2000r.

Pismenny raport ogłoszono dnia 4 kwietnia 2000r. (akt nr 424 - 739 - 818 - 976 - 1501 - 1975 - 2225 - 2487 - 2877/A - sprawozdawcy posłowie Servodio i Caccavari).

Poddany analizie w sali sejmowej dnia 26 i 31 maja 2000r. i zatwierdzony w postaci ujednoliconego tekstu aktami numer 739 (Marinat i inni); 818 (Galdelli i inni); 976 (Teresio Delfino i inni); 1501 (Grimaldi); 1975 (Cruccianelli i inni); 2225 (Barral i inni); 2487 (Malgieri i inni) i 2877 (Migliori i

WŁOCHY

---

inni) dnia 6 czerwca 2000r.

Senat Republiki (akt nr 4651):

Przekazany do połączonych komisji 10a (Przemysł) i 12a (Higiena), na posiedzeniu sprawozdawczym dnia 15 czerwca 2000r. z opinią komisji 1a, 2a, 5a, 7a, 11a i 13a, Rady ds. Unii Europejskiej i Komisji Sejmowej ds. regionalnych.

Poddany analizie przez połączone komisje na posiedzeniu sprawozdawczym w dniach 20, 27 czerwca; 11 i 26 lipca 2000r.

Raport pisemny ogłoszono dnia 3 października 2000r. (akt nr 4651/A – sprawozdawcy senatorowie Di Orio i Gambini).

Poddany analizie w sali senackiej i zatwierdzony dnia 4 października 2000r.

Art. 52

(Racjonalizacja wydatków na opiekę medyczną)

1. Poczynając od 1^{go} stycznia 2003r., obywatele korzystający z kuracji uzdrowiskowych, za wyjątkiem podmiotów określonych artykułem 8, ustęp 16, ustawy nr 537 z dnia 24 grudnia 1993r. z późniejszymi zmianami, podmiotów zdefiniowanych dekretem Ministra Zdrowia nr 329 z dnia 28 maja 1999r., inwalidów wojennych pozostających na dożywotniej rencie, osób o wysokim stopniu inwalidztwa zawodowego, inwalidów cywilnych o 100-procentowej niezdolności do pracy i osób o wysokim stopniu inwalidztwa w wyniku wypadków przy pracy, są zobowiązani do partycypowania w kosztach w kwocie wysokości 50 euro.
2. Poczynając od 1^{go} stycznia 2004r., w ramach umów, o których mowa w artykule 4, ustęp 4, ustawy nr 323 z dnia 24 października 2000r., określony zostanie wymiar maksymalnej kwoty partycypacji w kosztach kuracji uzdrowiskowych, o których mowa w artykule 8, ustęp 15, ustawy nr 537 z dnia 24 grudnia 1993r. z późniejszymi zmianami, jeżeli przewidywane koszty, określone w powyższych umowach, spowodują konieczność ograniczenia tychże.
3. W celu zapewnienia pełnego i efektywnegożywienia sektora uzdrowiskowego, rząd, również w ramach działań stałej komisji ds. stosunków między państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano, zapewni wykonanie rozporządzeń zawartych w ustawie nr 323 z dnia 24 października 2000r.
4. Do zobowiązań regionów, na mocy artykułu 4 dekretu-ustawy nr 63 z dnia 15 kwietnia 2002r., przekształconego, ze zmianami, ustawą z

WŁOCHY

---

dnia 15 czerwca 2002r., - 78 - nr 112, dla potrzeb dostępu do dostosowania finansowania Krajowej Służby Zdrowia na lata 2003, 2004 i 2005, należą również następujące:

- a) uruchomienie, na podległym sobie obszarze, monitoringu recept lekarskich, farmaceutycznych, specjalistycznych i szpitalnych, o których mowa w ustępach 5-bis, 5-ter i 5-quater artykułu 87 ustawy nr 388 z dnia 23 grudnia 2000r.; odnośna weryfikacja odbywa się w trybie określonym przez stałą komisję ds. stosunków między państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano;
- b) przyjęcie kryteriów i trybu udzielania świadczeń, które nie odpowiadają zasadzie prawidłowości organizacyjnej i ekonomiczności w wykorzystaniu zasobów, w ramach wykonania punktu 4.3 porozumienia pomiędzy rządem, regionami i autonomicznymi prowincjami z dnia 22 listopada 2001r., opublikowanego w dodatku zwyczajnym do Dziennika Ustaw nr 19 z dnia 23 stycznia 2002r.; odnośna weryfikacja odbywa się w trybie określonym przez stałą komisję ds. stosunków między państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano;
- c) wdrożenie na podległym sobie obszarze, w perspektywie wyeliminowania lub znaczącego ograniczenia list oczekujących, odpowiednich inicjatyw, bez większych obciążeń na koszt Skarbu Państwa, mających wspierać prowadzenie, w szpitalach publicznych, badań diagnostycznych w sposób ciągły, stawiając sobie jako końcowy cel zapewnienie świadczenia tej usługi przez siedem dni w tygodniu, zgodnie z postanowieniami porozumienia między Ministrem Zdrowia, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano z dnia 14 lutego 2002r. o trybie dostępu do świadczeń diagnostycznych i medycznych i wytycznymi wykonawczymi, dotyczącymi list oczekujących. Elastyczność organizacyjna i kontraktowe instytucje zmianowej pracy w godzinach nadliczbowych oraz stałej dyspozycyjności mogą być wykorzystywane w tym celu wyłącznie w ograniczeniu do zasobów wykorzystywanych aktualnie do potrzeb nie priorytetowych, celem znaczącego rozszerzenia oferty usług przy zmniejszeniu łącznej ilości dni hospitalizacji. Regiony sporządzać będą coroczny raport, przesyłany do Sejmu i dotyczący wykonania niniejszych zobowiązań oraz osiągniętych wyników;
- d) przyjęcie rozporządzeń przewidujących, na mocy artykułu 3, ustęp 2, punkt c), dekretu-ustawy nr 347 z dnia 18 września 2001r., przekształconej, ze zmianami, ustawą nr 405 z dnia 16 listopada 2001r., automatyczne wygasanie umów z dyrektorami generalnymi w związku z nieosiągnięciem równowagi ekonomicznej przez przedsiębiorstwa opieki medycznej i szpitalne, oraz przez niezależne przedsiębiorstwa szpitalne;

WŁOCHY

---

5. Ustęp 3 artykułu 85 ustawy nr 388 z dnia 23 grudnia 2000r., z późniejszymi zmianami, zostaje uchylony.
6. W drugiej części ustępu 40 artykułu 1 ustawy nr 662 z dnia 23 grudnia 1996r. słowa: „i w 12,5 procentach” zastępuje się następującymi: „w 12,5 procentach” oraz słowa: „równe lub wyższe od kwoty 200.000 lirów” zastępuje się następującymi:
„zawarte w kwocie od 103,29 euro do 154,94 euro i w 19 procentach za specyfiki medyczne, których cena sprzedaży detalicznej przekracza 154,94 euro. Minister Zdrowia, po zasięgnięciu opinii najbardziej reprezentatywnych związków zawodowych farmaceutów państwowych i prywatnych, będzie poddawać corocznej rewizji przedziały cenowe oraz limity uzyskiwanych obrotów, o których mowa w niniejszym ustępie”.
7. Druga część ustępu 41 artykułu 1 ustawy nr 662 z dnia 23 grudnia 1996r. zostaje uchylona. W konsekwencji następuje ponowne określenie cen leków, ustalonych na podstawie uchwały CIPE (Międzyministerialnego Komitetu ds. Planowania Gospodarczego) z dnia 15 lutego 2001r. nr 3/2001, opublikowanej w Dzienniku Ustaw nr 73 z dnia 28 marca 2001r.
8. Ograniczenie cen specyfików medycznych, o którym mowa w dekreście Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2002r., opublikowanym - 79 - w dodatku zwyczajnym do Dziennika Ustaw nr 249 z dnia 23 października 2002r., ustala się w maksymalnym wymiarze 20 procent.
9. Również w celu wspierania procesu uruchamiania monitoringu nad receptami lekarskimi, farmaceutycznymi, specjalistycznymi i szpitalnymi, o którym mowa w ustępie 4, punkt a), zmniejszenia wydatków na opiekę medyczną oraz przyspieszenia informatyzacji systemu służby zdrowia i donośnych stosunków z obywatelami, organami administracji publicznej i funkcjonariuszami służb publicznych, Minister ds. Innowacji i Technologii, w porozumieniu z Ministrem Gospodarki i Finansów, Ministrem Zdrowia, Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii stałej komisji ds. stosunków między państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano, własnymi dekretemi o charakterze nieregulaminowym określi tryb włączania, drogą eksperymentalną i bez dodatkowych obciążeń na koszt skarbu państwa, legitymacji zawierającej kod fiskalny do krajowej karty usług oraz późniejsze wykorzystanie tejże karty do opisanych powyżej celów.
10. W artykule 3 dekretu-ustawy nr 63 z dnia 15 kwietnia 2002r., przekształconego, ze zmianami, ustawą nr 112 z dnia 15 czerwca 2002r., w ustępie 3 słowa: „rok 2002” zastępuje się następującymi: „lata 2002 i 2003”; w ustępie 4 słowa: „rok obrachunkowy 2002” zastępuje się

WŁOCHY

- następującymi: „lata obrachunkowe 2002 i 2003”.
11. Od dnia wejścia w życie dekretu o przeklasyfikowaniu leków, przyjętego na mocy artykułu 9, ustępy 2 i 3 dekretu-ustawy nr 178 z dnia 8 lipca 2002r., przekształconego, ze zmianami, ustawą nr 178 z dnia 8 sierpnia 2002r., a w każdym przypadku w nieprzekraczalnym terminie 16 stycznia 2003r., ograniczenie, o którym mowa w ustępie 1 artykułu 3 dekretu-ustawy nr 63 z dnia 15 kwietnia 2002r., przekształconej, ze zmianami, ustawą nr 112 z dnia 15 czerwca 2002r., ustala się w wymiarze 7 procent.
  12. Termin 31 grudnia 2003r., przewidziany artykułem 7, ustęp 1, dekretu legislacyjnego nr 185 z dnia 17 marca 1995r., w postaci zmodyfikowanej artykułem 2, ustęp 2, ustawy nr 347 z dnia 8 października 1997r., artykułem 5, ustęp 2, ustawy nr 362 z dnia 14 października 1999r. i artykułem 85, ustęp 32, ustawy nr 388 z dnia 23 grudnia 2000r., zostaje odroczony do dnia 31 grudnia 2008r.
  13. W terminie stu dwudziestu dni od daty wejścia w życie niniejszej ustawy przedsiębiorstwa produkcyjne winny przekazać na rzecz Ministerstwa Zdrowia za każdy lek homeopatyczny, za który wypłacona już została należność 40.000 lirów, przewidziana artykułem 85, ustęp 34, ustawy nr 388 z dnia 23 grudnia 2000r., kwotę 25 euro tytułem zaliczki a konto taryf należnych za pierwsze odnowienie zezwoleń na mocy załącznika 2, punkt A), do dekretu Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 1997r., opublikowanego w Dzienniku Ustaw nr 33 z dnia 10 lutego 1998r.
  14. W terminie dwunastu miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej ustawy Ministerstwo Zdrowia przypisze każdemu z leków homeopatycznych, o których mowa w ustępie 13, prowizoryczny numer rejestracyjny.
  15. Dla wszystkich leków homeopatycznych, za które przedsiębiorstwa produkcyjne przekazały kwotę 40.000 lirów, na mocy artykułu 85, ustęp 34, ustawy nr 388 z dnia 23 grudnia 2000r., dopuszcza się powiadamianie o zmianach z ograniczeniem do następujących przypadków:
    - a) zmiana pierwotnego opakowania;
    - b) ilość w opakowaniu;
    - c) zmiana jednego lub kilku roztworów materiału bądź materiałów wyjściowych, pod warunkiem, że stężenie nowego roztworu będzie wyższe od poprzedniego;
    - d) zastąpienie składnika innym, analogicznym;
    - e) usunięcie jednego lub kilku składników;
    - f) zmiana posiadacza zezwolenia na wprowadzenie do obrotu handlowego;

WŁOCHY

- g) zmiana nazwy handlowej;
  - h) zmiana miejsca produkcji;
  - i) zmiana producenta.
16. Wnioskujący winien załączyć, dla każdej zgłaszanej zmiany, rachunek potwierdzający dokonanie opłaty taryfy przewidzianej powołanym dekretem Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 1997r. Zmianę uważa się za zatwierdzoną po upływie dziewięćdziesięciu dni od daty powiadomienia.
  17. Do leków homeopatycznych nie stosują się postanowienia artykułu 5-bis dekretu legislacyjnego nr 540 z dnia 30 grudnia 1992r., wprowadzonego artykułem 40 ustawy nr 39 z dnia 15 marca 2002r.
  18. Wyłącznie za rok 2002 Skarb Państwa zostaje obciążony, drogą dodatkową w stosunku do postanowień porozumienia między rządem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano z dnia 8 sierpnia 2001r., opublikowanego w Dzienniku Ustaw nr 207 z dnia 6 września 2001r., kwotą 165 milionów euro, kompensującą niższą sumę, ustaloną tytułem wpływów własnych oraz kwotą 50 milionów euro na finansowanie szpitala „Bambino Gesù” w Rzymie.
  19. Przedsiębiorstwa farmaceutyczne, posiadające zezwolenia na wprowadzanie do handlu leków, mogą organizować lub uczestniczyć w organizowaniu, poprzez finansowanie, również pośrednie, we Włoszech i za granicą, w latach 2004, 2005 i 2006, kongresów, zjazdów i narad, na mocy artykułu 12 dekretu legislacyjnego nr 541 z dnia 30 grudnia 1992r., z późniejszymi zmianami, w maksymalnym wymiarze 50 procent tych z powyższych, które zostały zgłoszone Ministrowi Zdrowia w roku 2003 bądź uzyskały autoryzację na mocy ustępu 7 powołanego artykułu. Do osiągnięcia limitu procentowego, o którym mowa w poprzedniej części, nie wlicza się imprez posiadających wyrażoną autoryzację Krajowej Komisji ds. Kształcenia Ustawicznego, o której mowa w artykule 16-ter dekretu legislacyjnego nr 502 z dnia 30 grudnia 1992r. z późniejszymi zmianami.
  20. Poczynając od 15 stycznia 2003r. kwota rocznego dochodu netto, określona w artykule 1, ustęp 1, punkt d), ustawy nr 433 z dnia 27 października 1993r., zostaje podniesiona do 10.717 euro. Powyższa kwota może być podnoszona co dwa lata dekretem Ministra Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Gospodarki i Finansów, na podstawie zmiany wskaźnika cen dóbr konsumpcyjnych dla rodzin robotniczych i inteligenckich, obliczanego przez ISTAT.
  21. W celu wspomoczenia działalności badawczej, opieki i leczenia osób chorych na choroby onkologiczne, Krajowemu Centrum Hadroterapii

WŁOCHY

- Onkologicznej (CNAO) przyznaje się kwotę 5 milionów euro na rok 2003 i 10 milionów euro na każde z lat 2004 i 2005 na budowę krajowego ośrodka hadroterapii onkologicznej, zintegrowanego ze strukturami badań i rozwoju technologii wykorzystujących strumienie cząsteczek o wysokiej energii.
22. Do ustępu 37 artykułu 52 ustawy nr 448 z dnia 28 grudnia 2001r., wprowadzone zostały następujące zmiany:
- a) w pierwszej części, po słowach: „kształcenia specjalistycznego”, zostały wprowadzone następujące: „o którym mowa w dekreście legislacyjnym nr 287 z dnia 30 lipca 1999r.”;
- b) w drugiej części, po słowach: „należność podatkowa”, zostały wprowadzone następujące: „uznawana automatycznie zgodnie z porządkiem chronologicznym odnośnych aktów umownych i w zależności od przedłożenia odnośnych wniosków, które należy przedstawić w terminie do 31 marca każdego roku Ministrowi Gospodarki i Finansów - Departament ds. Polityki Fiskalnej, jest przyznawana w maksymalnym wymiarze 1 miliona euro dla każdej instytucji per wnioskującej”;
- c) w trzeciej części, słowa: „co roku określane są instytucje” zostają zastąpione następującymi: „co roku określane są kategorie instytucji”, a słowa: „i jego maksymalny wymiar” zostają uchylone.
23. Punkt e) artykułu 2 ustawy nr 306 z dnia 7 lipca 1901r., z późniejszymi zmianami, zostaje zastąpiony następującym:
- „e) obowiązkowa opłata ze strony wszystkich osób, należących do włoskich organizacji zawodowych farmaceutów, lekarzy chirurgów, stomatologów i ortodontów oraz weterynarzy, w wymiarze określonym przez zarząd fundacji, który określa jej wielkość i tryb wnoszenia regulaminem podlegającym zatwierdzeniu przez ministra nadzorującego na mocy artykułu 3, ustęp 2, dekretu legislacyjnego nr 509 z dnia 30 czerwca 1994r.”.
24. Do artykułu 29 ustawy nr 28 z dnia 18 lutego 1999r.wniesione zostały następujące zmiany:
- a) ustęp 3 został uchylony;
- b) w ustępie 4, część pierwsza, słowa od: „jest upoważniony” do: „na rok 1999 i” zostają zastąpione następującymi: „może przyjmować, zgodnie z planem zatwierdzonym przez Ministra Gospodarki i Finansów, wieloletnie zobowiązania, odpowiadające ratom amortyzacji kredytów zaciągniętych przez dostawców, w granicach zobowiązań dwudziestoletnich”;

WŁOCHY

- c) w ustępie 4, po pierwszej części, wprowadzona zostaje następująca: „Raty amortyzacji kredytów zaciągniętych przez dostawców są wypłacane przez Korpus Straży Finansowej bezpośrednio udzielającym kredytu instytucjom bankowym, za wyjątkiem przypadków samofinansowania”.
25. Dalsze dostosowania do średniej ceny europejskiej, które winny być przeprowadzone zgodnie z kryteriami i trybem określonymi przez CIPE, na podstawie danych o sprzedaży i cenach za rok 2001 w krajach Unii Europejskiej, będą posiadać skutki prawne od dnia 15 lipca 2003r. Do tego dnia zawieszona jest procedura dostosowywania do średniej ceny europejskiej, obliczanej zgodnie z kryteriami, o których mowa w uchwale CIPE nr 10 z dnia 26 lutego 1998r., opublikowanej w Dzienniku Ustaw nr 89 z dnia 17 kwietnia 1998r.
26. Termin, o którym mowa w ustępie 25, może ulec dalszemu odroczeniu w przypadku, gdy wpływ wydatków na opiekę farmaceutyczną przekroczy planowany, górny limit, przewidziany artykułem 5 dekretu ustawy z dnia 18 września 2001r., przekształconego, ze zmianami, ustawą nr 405 z dnia 16 listopada 2001r.
27. Artykuł 4, ustęp 9, ustawy nr 412 z dnia 30 grudnia 1991r. zostaje zastąpiony następującym:
- „9. ustanowiona zostaje międzyregionalna struktura techniczna, regulująca stosunki z personelem posiadającym kontrakty z Krajową Służbą Zdrowia. Struktura ta, stanowiąca delegację strony publicznej do odnawiania umów, dotyczących personelu medycznego pozostającego w stosunku pracy z krajową służbą zdrowia, składa się z przedstawicieli regionów, powoływanych przez komisję prezydentów regionów i autonomicznych prowincji Trento i Bolzano. W skład powyższej delegacji wchodzi, wyłącznie w odniesieniu do zagadnień leżących w ich kompetencjach, przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki i Finansów, Pracy i Polityki Socjalnej oraz Zdrowia, mianowani przez odpowiednich ministrów. W porozumieniu ze stałą komisją ds. stosunków między państwem, regionami i autonomicznymi prowincjami Trento i Bolzano, regulowane jest postępowanie z zakresu kontraktowania zbiorowego, odnoszące się do powyższych porozumień, przy uwzględnieniu postanowień artykułów 40, 41, 42, 46, 47, 48 i 49 dekretu legislacyjnego nr 165 z dnia 30 marca 2001r. W tym celu wyraża się zgodę na roczne wydatki w maksymalnym wymiarze 2 milionów euro, poczynając od roku 2003”.

POLSKA

Dz.U.05.167.1399

POLSKA

USTAWA

z dnia 28 lipca 2005 r.
o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach
ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych¹⁾
(Dz. U. z dnia 1 września 2005 r.)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1 Ustawa określa:

- 1) zasady oraz warunki prowadzenia i finansowania lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) kierunki lecznicze uzdrowisk;
- 3) zasady sprawowania nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym;
- 4) zasady nadawania obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- 5) zasady pozbawiania obszaru statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- 6) zadania gmin uzdrowiskowych.

Art. 2 Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) lecznictwo uzdrowiskowe - zorganizowaną działalność polegającą na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej, prowadzoną w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przy wykorzystaniu warunków naturalnych, takich jak:
  - a) właściwości naturalnych surowców leczniczych,
  - b) właściwości lecznicze klimatu, w tym talassoterapia i subterraneoterapia oraz właściwości lecznicze mikroklimatu- a także towarzyszące temu zabiegi fizykalne;
- 2) gmina uzdrowiskowa - gminę, której obszarowi lub jego części został nadany status uzdrowiska w trybie określonym w ustawie;
- 3) uzdrowisko - obszar, na terenie którego prowadzone jest lecznictwo uzdrowiskowe, wydzielony w celu wykorzystania i ochrony znajdujących się na jego obszarze naturalnych surowców leczniczych, spełniający warunki, o których mowa w art. 34 ust. 1, któremu został nadany status uzdrowiska;

POLSKA

- 4) obszar ochrony uzdrowiskowej - obszar spełniający warunki, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, któremu został nadany status obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- 5) operat uzdrowiskowy - dokument zawierający charakterystykę wyodrębnionego obszaru pod względem możliwości uznania go za uzdrowisko albo obszar ochrony uzdrowiskowej, ze szczególnym uwzględnieniem dostępnych na tym obszarze naturalnych surowców leczniczych i klimatu;
- 6) strefy ochronne - części obszaru uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej, określone w statucie uzdrowiska, wydzielone w celu ochrony czynników leczniczych i naturalnych surowców leczniczych, walorów środowiska i urządzeń uzdrowiskowych;
- 7) urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego - urządzenia służące do leczniczego wykorzystania naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości leczniczych klimatu;
- 8) naturalne surowce lecznicze - gazy lecznicze oraz kopaliny lecznicze, w tym peloidy, wody lecznicze i wody termalne, których właściwości lecznicze zostały potwierdzone na zasadach określonych w ustawie;
- 9) właściwości lecznicze klimatu - czynniki atmosferyczne sprzyjające zachowaniu zdrowia, leczeniu lub łagodzeniu skutków lub objawów chorób;
- 10) zakład lecznictwa uzdrowiskowego - zakład opieki zdrowotnej w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408, z późn. zm.²⁾), działający na obszarze uzdrowiska, utworzony w celu udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, w ramach kierunków leczniczych i przeciwskazań ustalonych dla danego uzdrowiska, w szczególności wykorzystujący warunki naturalne przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

Art. 3

1. Ilekroć granice uzdrowiska albo obszaru ochrony uzdrowiskowej pokrywają się z granicami administracyjnymi więcej niż jednej gminy, prawa i obowiązki przewidziane w ustawie są wykonywane przez te gminy w trybie i na zasadach, o których mowa w art. 64-74 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.³⁾).
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy granice uzdrowiska albo

POLSKA

---

obszaru ochrony uzdrowiskowej wykraczają poza granice administracyjne więcej niż jednej gminy.

Rozdział 2

Lecznictwo uzdrowiskowe

Art. 4

1. Lecznictwo uzdrowiskowe jest integralną częścią systemu ochrony zdrowia.
2. Lecznictwo uzdrowiskowe prowadzi się w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego zlokalizowanych w uzdrowiskach.

Art. 5

1. Lecznictwo uzdrowiskowe jest prowadzone przy wykorzystaniu urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego służących do leczniczego wykorzystania naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości leczniczych klimatu, w szczególności takich jak:
  - 1) pijalnie uzdrowiskowe;
  - 2) tężnie;
  - 3) parki;
  - 4) ścieżki ruchowe;
  - 5) urządzone odcinki wybrzeża morskiego;
  - 6) lecznicze i rehabilitacyjne baseny uzdrowiskowe;
  - 7) urządzone podziemne wyrobiska górnicze.
2. Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego są udostępniane użytkownikom zgodnie z regulaminem korzystania z tych urządzeń, sporządzonym przez podmiot posiadający te urządzenia.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania eksploatacyjne, funkcjonalne i techniczne, jakim powinny odpowiadać urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, kierując się wymaganiami określonymi dla tych obiektów oraz standardami przyjętymi w celu zapewnienia efektywności zabiegów i warunków sanitarnohigienicznych oraz uwzględniając ochronę dóbr kultury, a także zagrożenia geologiczne i górnictwa w odniesieniu do wyrobisk górniczych.

Art. 6

Zakładami lecznictwa uzdrowiskowego są:

POLSKA

- 1) szpitale uzdrowiskowe;
- 2) sanatoria uzdrowiskowe;
- 3) prewentoria uzdrowiskowe dla dzieci;
- 4) przychodnie uzdrowiskowe.

Art. 7

Udzielanie świadczeń zdrowotnych przy wykorzystaniu naturalnych surowców leczniczych należy do zadań zakładu przyrodoleczniczego, który jest jednostką organizacyjną zakładu lecznictwa uzdrowiskowego.

Art. 8

Do zadań szpitala uzdrowiskowego należy w szczególności zapewnienie pacjentowi, którego skierowano na leczenie uzdrowiskowe w warunkach szpitala uzdrowiskowego:

- 1) udzielania całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych;
- 2) całodobowej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej;
- 3) realizacji przewidzianych programem leczenia zabiegów przyrodoleczniczych i leczenia farmakologicznego;
- 4) korzystania z naturalnych surowców leczniczych oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego;
- 5) edukacji zdrowotnej.

Art. 9

Do zadań sanatorium uzdrowiskowego należy w szczególności zapewnienie pacjentowi, którego skierowano na leczenie uzdrowiskowe w sanatorium uzdrowiskowym:

- 1) udzielania całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych;
- 2) opieki lekarskiej i całodobowej opieki pielęgniarskiej;
- 3) realizacji przewidzianych programem leczenia zabiegów przyrodoleczniczych z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego;
- 4) świadczeń profilaktycznych;
- 5) edukacji zdrowotnej.

POLSKA

Art. 10

Do zadań prewentorium uzdrowiskowego dla dzieci należy w szczególności zapewnienie dziecku pochodzącemu ze środowiska zagrożonego rozwojem niektórych chorób, które skierowano na leczenie uzdrowiskowe w prewentorium:

- 1) udzielania całodobowych świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach stacjonarnych;
- 2) opieki lekarskiej i całodobowej opieki pielęgniarskiej;
- 3) realizacji przewidzianych programem zabiegów przyrodoleczniczych z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego;
- 4) świadczeń profilaktycznych;
- 5) świadczeń opiekuńczych;
- 6) edukacji zdrowotnej.

Art. 11

Do zadań przychodni uzdrowiskowej należy w szczególności zapewnienie pacjentowi:

- 1) ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń profilaktycznych, z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych zleconych przez lekarza;
- 2) edukacji zdrowotnej.

Art. 12

Szpital uzdrowiskowy, sanatorium uzdrowiskowe i prewentorium uzdrowiskowe dla dzieci udzielające świadczeń opieki zdrowotnej osobom objętym obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki zapewniają warunki do prowadzenia nauczania i wychowania w zakresie i na zasadach określonych w art. 71c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁴)).

Art. 13

1. Ustala się następujące kierunki lecznicze uzdrowisk:
  - 1) choroby ortopedyczno - urazowe;
  - 2) choroby układu nerwowego;

POLSKA

- 3) choroby reumatologiczne;
  - 4) choroby kardiologiczne i nadciśnienie;
  - 5) choroby naczyń obwodowych;
  - 6) choroby górnych dróg oddechowych;
  - 7) choroby dolnych dróg oddechowych;
  - 8) choroby układu trawienia;
  - 9) cukrzyca;
  - 10) otyłość;
  - 11) choroby endokrynologiczne;
  - 12) osteoporoza;
  - 13) choroby skóry;
  - 14) choroby kobiece;
  - 15) choroby nerek i dróg moczowych;
  - 16) choroby krwi i układu krwiotwórczego;
  - 17) choroby oka i przydatków oka.
2. W ramach określonych kierunków leczniczych uzdrowisk należy w szczególności uwzględniać leczenie uzdrowiskowe osób, u których wystąpiły choroby zawodowe.
3. Statut zakładu lecznictwa uzdrowiskowego określa w szczególności rodzaj i zakres udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej ustalonych na podstawie kierunków leczniczych, z uwzględnieniem przepisu ust. 2, wynikających z dostępnych naturalnych surowców leczniczych i warunków klimatycznych.

Art. 14

Świadczenia zdrowotne w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego są udzielane na podstawie wystawionych przez lekarza:

- 1) skierowania na leczenie uzdrowiskowe albo
- 2) zaświadczenia o braku przeciwwskazań do korzystania z danego rodzaju świadczeń zdrowotnych w danym uzdrowisku.

Art. 15

W sprawach nieuregulowanych w ustawie do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej.

POLSKA

Rozdział 3

Zasady finansowania lecznictwa uzdrowiskowego

Art. 16

1. Świadczeniobiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.⁵)) korzystają z lecznictwa uzdrowiskowego na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
2. Osoby inne niż świadczeniobiorcy oraz świadczeniobiorcy, którzy nie uzyskali skierowania na leczenie uzdrowiskowe na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, mogą korzystać z lecznictwa uzdrowiskowego za odpłatnością w wysokości ustalonej przez zakład lecznictwa uzdrowiskowego, po przedstawieniu zaświadczenia o braku przeciwwskazań do korzystania z danego rodzaju świadczeń zdrowotnych w danym uzdrowisku.
3. Osoby, o których mowa w ust. 2, mogą korzystać z lecznictwa uzdrowiskowego, jeżeli zapewniono korzystanie z tego lecznictwa świadczeniobiorcom, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Nadzór nad lecznictwem uzdrowiskowym

Art. 17

1. Nadzór nad lecznictwem uzdrowiskowym sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia i wojewoda, a w odniesieniu do lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonego w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych, odpowiednio ci ministrowie w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia.
2. Wojewoda sprawuje nadzór nad lecznictwem uzdrowiskowym prowadzonym przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze województwa przy pomocy naczelnego lekarza uzdrowiska.

POLSKA

Art. 18

Organy sprawujące nadzór, o których mowa w art. 17, dokonują kontroli i oceny lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonego w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego.

Art. 19

1. Do zadań ministra właściwego do spraw zdrowia należy w szczególności:
  - 1) wytyczanie kierunków działalności uzdrowisk w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 2) ustalanie kierunków leczniczych dla poszczególnych uzdrowisk w oparciu o naturalne surowce o potwierdzonych właściwościach leczniczych i klimat;
  - 3) monitorowanie zachowania warunków leczniczych i środowiskowych warunkujących przyznanie i utrzymanie statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
  - 4) określanie wymagań, jakim powinny odpowiadać zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urzędzenia lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 5) potwierdzenie spełnienia warunków koniecznych do nadania danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej na podstawie operatu uzdrowiskowego;
  - 6) opracowanie wzorcowego statutu uzdrowiska i wzorcowego statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
  - 7) występowanie do Prezesa Rady Ministrów o nadanie danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej lub pozbawianie danego obszaru takiego statusu;
  - 8) uzgadnianie planów zagospodarowania przestrzennego dla stref ochronnych, o których mowa w art. 38 ust. 1;
  - 9) ustalanie zasad kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 10) rozpatrywanie odwołań od decyzji wojewody.
2. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać zakłady i urzędzenia lecznictwa uzdrowiskowego, kierując się bezpieczeństwem pacjenta i koniecznością zachowania standardów świadczeń opieki zdrowotnej, a także wskazaniami nauki i praktyki.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zasady kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa

POLSKA

---

uzdrowiskowego, kierując się bezpieczeństwem pacjenta, a także wskazaniami nauki i praktyki.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wzorcowy statut uzdrowiska i wzorcowy statut obszaru ochrony uzdrowiskowej, kierując się potrzebą ustalenia jednolitych reguł stanowiących podstawę działania uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w całym kraju.

Art. 20

1. W ramach nadzoru, o którym mowa w art. 17 ust. 1, minister właściwy do spraw zdrowia jest uprawniony w szczególności do:
  - 1) oceny zgodności lecznictwa uzdrowiskowego z kierunkami leczniczymi, o których mowa w art. 13 ust. 1;
  - 2) żądania udostępnienia dokumentów związanych z działalnością zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz zapoznawania się z ich treścią;
  - 3) żądania przekazania wszelkich informacji i wyjaśnień dotyczących działalności zakładów lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 4) przeprowadzania kontroli na terenie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i żądania wyjaśnień potrzebnych dla oceny ich działalności i jakości świadczeń opieki zdrowotnej oraz funkcjonowania zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.
2. Minister właściwy do spraw zdrowia, przedstawiając pisemne żądania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, wskazuje termin ich wykonania.
3. W przypadku stwierdzenia, na podstawie ust. 1, przypadków naruszeń przepisów ustawy minister właściwy do spraw zdrowia powiadamia zakład lecznictwa uzdrowiskowego o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz:
  - 1) wydaje zalecenia pokontrolne mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
  - 2) wydaje w miarę potrzeby decyzje administracyjne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości - wyznaczając termin do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowania działalności do przepisów ustawy.
4. W przypadku gdy został złożony wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, termin do usunięcia nieprawidłowości, o którym mowa w ust. 3, liczy się od dnia doręczenia zalecenia lub decyzji po rozpatrzeniu wniosku.
5. W terminie 14 dni od dnia upływu terminu wyznaczonego do usu-

POLSKA

---

nięcia nieprawidłowości zakład lecznictwa uzdrowiskowego informuje pisemnie ministra właściwego do spraw zdrowia o sposobie usunięcia nieprawidłowości.

6. Przepisy ust. 1 pkt 2-4 i ust. 2-5 stosuje się odpowiednio do wojewody.

Art. 21

1. Kontrolę w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego przeprowadzają w imieniu ministra właściwego do spraw zdrowia upoważnione osoby będące pracownikami ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia albo inne osoby posiadające odpowiednie do przedmiotu kontroli kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.
2. Minister właściwy do spraw zdrowia w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli określa przedmiot i zakres kontroli oraz wskazuje osobę uprawnioną do przeprowadzenia kontroli.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób przeprowadzających kontrolę w imieniu Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 22

1. Osoba przeprowadzająca kontrolę nie może być jednocześnie:
  - 1) pracownikiem Narodowego Funduszu Zdrowia, świadczeniodawcy, o którym mowa w pkt 3, gminy uzdrowiskowej lub zakładu lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 2) właścicielem zakładu lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 3) świadczeniodawcą, który zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w art. 16 ust. 1;
  - 4) osobą współpracującą z zakładem lecznictwa uzdrowiskowego lub świadczeniodawcą, o którym mowa w pkt 3;
  - 5) członkiem organów zakładu ubezpieczeń prowadzącego działalność ubezpieczeniową na podstawie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.⁶⁾).
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, podlega wyłączeniu od udziału w kontroli z mocy ustawy, jeżeli:
  - 1) pozostaje z zakładem lecznictwa uzdrowiskowego lub gminą uzdrowiskową w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że wynik kontroli może mieć wpływ na jej prawa lub obowiązki;
  - 2) kontrola dotyczy jej małżonka, krewnych lub powinowatych do

POLSKA

- drugiego stopnia;
- 3) kontrola dotyczy osoby związanej z nią z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.
  3. Powody wyłączenia, o których mowa w ust. 2, trwają także po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.
  4. Niezależnie od przyczyn wymienionych w ust. 2, minister właściwy do spraw zdrowia wyłącza osobę przeprowadzającą kontrolę na jej żądanie lub na wniosek zakładu lecznictwa uzdrowiskowego lub organu gminy uzdrowiskowej, jeżeli między tą osobą a zakładem lecznictwa uzdrowiskowego zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do jej bezstronności.
  5. Wyłączona osoba przeprowadzająca kontrolę podejmuje wyłącznie czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes zakładu lecznictwa uzdrowiskowego.
  6. Przepisy ust. 1-5 stosuje się do osób przeprowadzających kontrolę w imieniu Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 23

Minister właściwy do spraw zdrowia może zwracać się do właściwych służb i inspekcji z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska.

Art. 24

1. Wojewoda powołuje i odwołuje naczelnego lekarza uzdrowiska.
2. Naczelnny lekarz uzdrowiska, o którym mowa w ust. 1, sprawuje nadzór nad jakością świadczeń opieki zdrowotnej udzielanych przez zakłady lecznictwa uzdrowiskowego.
3. Naczelnny lekarz uzdrowiska, za pośrednictwem wojewody, co 12 miesięcy składa informację o swojej działalności ministrowi właściwemu do spraw zdrowia.
4. Do naczelnego lekarza uzdrowiska stosuje się odpowiednio przepisy art. 20 ust. 1 pkt 2-4 i art. 22 ust. 1-5.

Art. 25

Naczelnny lekarz uzdrowiska powoływany jest spośród osób posiadających

POLSKA

---

tytuł specjalisty w zakresie balneologii i medycyny fizykalnej oraz co najmniej 10-letni staż pracy w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego.

Art. 26

Do zadań naczelnego lekarza uzdrowiska należy w szczególności:

- 1) współdziałanie z osobami sprawującymi nadzór specjalistyczny na obszarze danego województwa;
- 2) współdziałanie z organami jednostek samorządu terytorialnego i zakładami opieki zdrowotnej, powołanymi do zapewnienia opieki zdrowotnej ogółowi ludności, ze szczególnym uwzględnieniem spraw dotyczących pacjentów;
- 3) monitorowanie i inicjowanie porozumień między podmiotami prowadzącymi zakłady lecznictwa uzdrowiskowego w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych, prawidłowej eksploatacji naturalnych surowców leczniczych i prawidłowego wykorzystania kadr medycznych;
- 4) przeprowadzanie planowanych i doraźnych kontroli stanu oraz funkcjonowania urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego ze szczególnym uwzględnieniem wymagań sanitarnych;
- 5) zgłaszanie wniosków w sprawie stanu i funkcjonowania urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego;
- 6) współpraca z zakładami górniczymi znajdującymi się na obszarze uzdrowiska lub obszarze ochrony uzdrowiskowej i podmiotami posiadającymi koncesję na wydobywanie i eksploatację naturalnych surowców leczniczych w sprawach prawidłowego wykorzystania tych surowców;
- 7) zgłaszanie wniosków w sprawie warunków naturalnych i właściwego kształtowania czynników środowiskowych w uzdrowisku lub na obszarze ochrony uzdrowiskowej.

Art. 27

Naczelną lekarz uzdrowiska prowadzi dokumentację związaną z nadzorem nad lecznictwem uzdrowiskowym.

Art. 28

Działalność naczelnego lekarza uzdrowiska jest finansowana ze środków właściwego wojewody.

POLSKA

Art. 29

Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień dotyczący sprawowania nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym przez naczelnego lekarza uzdrowiska,
- 2) szczegółowe zadania naczelnego lekarza uzdrowiska,
- 3) sposób finansowania zadań i zasady wynagradzania naczelnego lekarza uzdrowiska,
- 4) zakres współpracy pomiędzy naczelnymi lekarzami uzdrowiska i organami, które utworzyły zakłady opieki zdrowotnej,
- 5) zakres współpracy pomiędzy naczelnym lekarzem uzdrowiska, konsultantem krajowym i konsultantami wojewódzkimi do spraw balneologii i medycyny fizykalnej - kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego nadzoru nad zakładami lecznictwa uzdrowiskowego.

Art. 30

1. Jeżeli z uprawnień, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2-4, korzysta minister właściwy do spraw zdrowia, zawiadamia o tym właściwego wojewodę, a wojewoda nie podejmuje wówczas odrębnych działań.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli z uprawnień kontrolnych korzysta wojewoda.

Art. 31

Przepisy art. 20 stosuje się odpowiednio do Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 32

Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania kontroli, uwzględniając właściwą realizację celów kontroli oraz zapewnienie jej szybkości i skuteczności.

POLSKA

Rozdział 5

Nadawanie obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej

Art. 33

Granice obszaru, któremu został nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, pokrywają się z granicami administracyjnymi gmin, miast lub jednostek pomocniczych gmin.

Art. 34

1. Status uzdrowiska może być nadany obszarowi, który spełnia łącznie następujące warunki:
  - 1) posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych na zasadach określonych w ustawie;
  - 2) posiada klimat o właściwościach leczniczych potwierdzonych na zasadach określonych w ustawie;
  - 3) na jego obszarze znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urzędnictwa lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego;
  - 4) spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska;
  - 5) posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzi gospodarkę odpadami.
2. Status obszaru ochrony uzdrowiskowej może być nadany obszarowi, który spełnia łącznie warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5.

Art. 35

1. Gmina, która występuje o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, jest obowiązana do uzyskania potwierdzenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu w formie świadectwa, o którym mowa w art. 36 ust. 4, wydanego przez jednostkę uprawnioną, o której mowa w art. 36 ust. 2.
2. Jednostka uprawniona, o której mowa w art. 36 ust. 2, wydaje nieodpłatnie gminie świadectwo, o którym mowa w art. 36 ust. 4, jeżeli

POLSKA

---

właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu będące podstawą wydania pierwszego świadectwa nie uległy zmianie.

3. W przypadku zmiany granic administracyjnych, o których mowa w art. 33, stosuje się odpowiednio przepis ust. 1.

Art. 36

1. O potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu do jednostek uprawnionych występuje gmina, która występuje o nadanie obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej.
2. Potwierdzenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu dokonują jednostki uprawnione do tego przez ministra właściwego do spraw zdrowia, na podstawie przeprowadzonych badań.
3. Potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu odbywa się na podstawie udokumentowanych badań potwierdzających te właściwości oraz wykluczających negatywne oddziaływanie na organizm ludzki.
4. Jednostka uprawniona, o której mowa w ust. 2, wydaje gminie świadectwo dokumentujące potwierdzenie właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu.
5. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, określi, w drodze rozporządzenia:
  - 1) zakres badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, o których mowa w ust. 2,
  - 2) kryteria oceny właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu,
  - 3) wzór świadectwa, o którym mowa w ust. 4 - kierując się odpowiednio koniecznością zapewnienia możliwie najlepszych warunków dla lecznictwa uzdrowiskowego oraz wskazaniem nauki i praktyki, a także koniecznością uwzględnienia zakresu danych niezbędnych do prawidłowej identyfikacji jednostki, o której mowa w ust. 2.
6. Minister właściwy do spraw zdrowia ogłasza, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym wydawanym przez tego ministra oraz na stronie internetowej ministerstwa aktualny wykaz jednostek, o których mowa w ust. 2.

POLSKA

Art. 37

1. Jednostka ubiegająca się o prawo do wydawania świadectw, o których mowa w art. 36 ust. 4, występuje do ministra właściwego do spraw zdrowia o prawo do wydawania świadectw.
2. O prawo do wydawania świadectw, o których mowa w art. 36 ust. 4, mogą ubiegać się w szczególności szkoły wyższe, jednostki badawczo - rozwojowe lub placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.
3. Wniosek jednostki, o której mowa w ust. 1, zawiera dokumenty potwierdzające posiadanie odpowiedniego potencjału naukowego niezbędnego do tego celu, a w szczególności:
  - 1) sprzętu umożliwiającego przeprowadzanie badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu;
  - 2) wykwalifikowanej kadry naukowej dającej rękojmię właściwej oceny wyników badań;
  - 3) odpowiedniej do przeprowadzania badań bazy lokalowej.
4. Udzielenie prawa do wydawania świadectw, o których mowa w art. 36 ust. 4, odmowa udzielenia prawa oraz cofnięcie tego prawa następuje w drodze decyzji administracyjnej. Decyzji o cofnięciu prawa do wydawania świadectw nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
5. Minister właściwy do spraw zdrowia cofa prawo do wydawania świadectw, o których mowa w art. 36 ust. 4, jeżeli jednostka uprawniona:
  - 1) przestała spełniać warunki wymagane do uzyskania tego prawa;
  - 2) uniemożliwia przeprowadzenie kontroli niezbędnej do stwierdzenia, czy spełnia warunki wymagane do uzyskania tego prawa.
6. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1-5 stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania kontroli jednostek uprawnionych, uwzględniając w szczególności sposób dokonywania poszczególnych czynności kontrolnych, ich zakres oraz dokumentację przebiegu kontroli, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawnego przeprowadzenia kontroli.
8. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie powinna spełniać jednostka uprawniona, uwzględniając w szczególności konieczność sprecyzowania wymagań, o których mowa w ust. 3, a także wskazania nauki.

POLSKA

Art. 38

1. Na obszarze uzdrowiska lub obszarze ochrony uzdrowiskowej wydzielają się trzy rodzaje stref ochronnych, oznaczone literami „A”, „B” i „C”:
  - 1) strefę „A” obejmującą obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie, dla której procentowy udział terenów zielonych wynosi nie mniej niż 75 %;
  - w strefie ochronnej „A” zabrania się:
    - a) lokalizacji zakładów przemysłowych,
    - b) lokalizacji budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego, z wyjątkiem modernizacji obiektów istniejących, bez możliwości zwiększenia powierzchni ich zabudowy,
    - c) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, lokalizacji domków turystycznych i campingowych,
    - d) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych lub towarów o podobnym charakterze, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę,
    - e) trzymania zwierząt gospodarskich, w rozumieniu ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866),
    - f) prowadzenia działalności rolniczej, w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 oraz z 2005 r. Nr 14, poz. 113, Nr 90, poz. 756 i Nr 143, poz. 1199),
    - g) organizacji rajdów samochodowych i motorowych,
    - h) lokalizacji stacji paliw, punktów dystrybucji produktów naftowych, naczep sztucznych, składowisk odpadów stałych i płynnych, składow opał,
    - i) lokalizacji parkingów w liczbie miejsc postojowych większej niż 10 % miejsc sanatoryjnych w obiekcie,
    - j) lokalizacji trwałych i tymczasowych obiektów i urządzeń, które mogą utrudniać lub zakłócać przebywanie pacjentów na tym obszarze, a w szczególności: stacji bazowych telefonii komórkowej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne,
    - k) organizowania imprez masowych, w rozumieniu ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 909), zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego

POLSKA

- i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 2200-600, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych,
- l) lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z odrębnymi przepisami, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie ryb, garbarnie,
  - m) wszystkich czynności zabronionych, ujętych w wykazie dla strefy ochronnej „B” i „C”;
  - 2) strefę „B”, dla której procentowy udział terenów zielonych wynosi nie mniej niż 55 %, obejmującą obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowskiej oraz nieuciążliwych w procesie leczenia obiektów usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objęty granicami parku narodowego lub rezerwatu przyrody albo jest lasem, morzem lub jeziorem, przy czym w strefie ochronnej „B” zabrania się:
    - a) lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących zakładów przemysłowych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych,
    - b) lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni większej niż 400 m² z obiektami towarzyszącymi,
    - c) lokalizacji i uruchamiania stacji paliw lub urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie bliżej niż 500 m od granicy obszaru strefy ochronnej „A”, uruchamiania punktów dystrybucji i składowania środków chemicznych, produktów naftowych i innych artykułów uciążliwych dla środowiska,
    - d) wyřębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć sanitarnych,
    - e) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
    - f) prowadzenia robót melioracyjnych mających na celu niekorzystną zmianę istniejących stosunków gruntowo-wodnych,
    - g) lokalizacji parkingów o wielkości powyżej 50 miejsc postojowych dla samochodów osobowych, dostawczych i autobusów,
  - 3) strefę „C” przyległą do strefy „B” i stanowiącą jej otoczenie, obejmującą obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych;

POLSKA

- w strefie ochronnej „C” zabrania się:
  - a) nieplanowanego wyrębu drzew,
  - b) prowadzenia działań powodujących niekorzystną zmianę stosunków wodnych,
  - c) lokalizacji nowych uciążliwych obiektów budowlanych i innych uciążliwych obiektów, w tym zakładów przemysłowych,
  - d) prowadzenia działań mających wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego założenia przestrzenne lub właściwości lecznicze klimatu.
- 2. Gmina, która uzyskała status uzdrowiska lub status obszaru ochrony uzdrowiskowej, sporządza i uchwała miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w terminie do 2 lat od dnia uzyskania statusu.

Art. 39

1. Gmina, która zamierza wystąpić o nadanie danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, w celu określenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na tym obszarze, sporządza operat uzdrowiskowy.
2. Operat uzdrowiskowy jest sporządzany w formie pisemnej, w podziale na część opisową i graficzną.
3. Część opisową operatu uzdrowiskowego sporządza się również w formie elektronicznej.
4. W części opisowej operatu uzdrowiskowego uwzględnia się w szczególności:
  - 1) nazwę gminy;
  - 2) określenie obszaru, który będzie objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
  - 3) opis zagospodarowania przestrzennego obszaru, o którym mowa w pkt 2, z uwzględnieniem poszczególnych stref ochronnych, o których mowa w art. 38 ust. 1; opis powinien zawierać wskazanie powierzchni każdego z wymienionych obszarów oraz dokładne dane o lokalizacji i stanie infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą oraz działalność rekreacyjno - wypoczynkową i lecznictwo uzdrowiskowe;
  - 4) określenie projektowanych stref ochronnych, o których mowa w art. 38 ust. 1, wraz z określeniem koniecznych do zachowania obszarów biologicznie czynnych oraz określeniem czynności zabronionych w poszczególnych strefach ochronnych;
  - 5) opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właś-

POLSKA

- ciwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- 6) świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu;
  - 7) informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie;
  - 8) wskazanie kierunków leczniczych i przeciwwskazań dla przyszłego uzdrowiska;
  - 9) opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej;
  - 10) informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków, gospodarce odpadami oraz o mogących wystąpić zagrożeniach ekologicznych;
  - 11) informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami;
  - 12) datę sporządzenia i podpis wójta (burmistrza, prezydenta miasta).
5. Część graficzna operatu uzdrowiskowego obejmuje mapy obszaru, któremu ma zostać nadany status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, z zaznaczeniem poszczególnych planowanych stref ochronnych oraz graficznym przedstawieniem informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 3, 4, 7, 9 i 10.
6. Część graficzną sporządza się w skali nie mniejszej niż 1:10.000 dla projektowanej strefy ochronnej „A” oraz 1:25.000 dla strefy ochronnej „B” i „C”.

Art. 40

1. Gmina przesyła operat uzdrowiskowy ministrowi właściwemu do spraw zdrowia w celu potwierdzenia spełnienia warunków koniecznych do nadania statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej przez obszar, dla którego sporządzono operat uzdrowiskowy.
2. Stwierdzenie, w oparciu o przesłany operat uzdrowiskowy, spełnienia warunków, o których mowa w art. 34, następuje w drodze decyzji o potwierdzeniu możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze, dla którego sporządzono operat uzdrowiskowy.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia występuje do gminy o uzupełnienie

POLSKA

---

danych lub informacji, o których mowa w art. 39 ust. 4, jeżeli operat uzdrowiskowy ich nie zawiera.

4. Nieuzupełnienie informacji, o których mowa w art. 39 ust. 4, w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia ministra właściwego do spraw zdrowia, stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie potwierdzenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze, dla którego sporządzono operat uzdrowiskowy.

Art. 41

1. Rada gminy, po uzyskaniu decyzji, o której mowa w art. 40 ust. 2, uchwała, na podstawie operatu uzdrowiskowego, statut uzdrowiska lub statut obszaru ochrony uzdrowiskowej, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Statut uzdrowiska lub statut obszaru ochrony uzdrowiskowej zawiera w szczególności:
  - 1) nazwę uzdrowiska lub nazwę obszaru ochrony uzdrowiskowej i jego granice;
  - 2) określenie stref ochronnych, o których mowa w art. 38 ust. 1, wraz z określeniem koniecznych do zachowania obszarów biologicznie czynnych, oraz określenie czynności zabronionych w poszczególnych strefach ochronnych;
  - 3) kierunki lecznicze dla danego uzdrowiska;
  - 4) granice obszaru i terenu górniczego, wyznaczone na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego, albo projektowane położenie tego obszaru i terenu oraz w odniesieniu do uzdrowiska - wykaz zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego.
3. Rada gminy uchwała statut uzdrowiska lub statut obszaru ochrony uzdrowiskowej w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 42 ust. 2.

Art. 42

1. Minister właściwy do spraw zdrowia, po potwierdzeniu, zgodnie z art. 36 ust. 2, spełnienia przez obszar warunków niezbędnych do uzyskania statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, występuje do Rady Ministrów z wnioskiem o nadanie danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej.
2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, nadaje danemu obszarowi status uzdrowiska albo status obszaru ochrony uzdrowiskowej, określając:

POLSKA

- 1) nazwę uzdrowiska albo nazwę obszaru ochrony uzdrowiskowej,
  - 2) granice obszaru uzdrowiska albo granice obszaru ochrony uzdrowiskowej,
  - 3) kierunki lecznicze oraz wskazania i przeciwwskazania do leczenia w danym uzdrowisku - z uwzględnieniem właściwości leczniczych występujących na tym obszarze naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia prowadzi rejestr uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Art. 43

1. Gmina, na obszarze której znajduje się uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej, jest obowiązana do sporządzenia i przedstawiania, nie rzadziej niż raz na 10 lat, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia operatu uzdrowiskowego, celem potwierdzenia spełniania przez jej obszar albo jego część wymagań określonych w ustawie.
2. Jeżeli na podstawie złożonego operatu uzdrowiskowego minister właściwy do spraw zdrowia stwierdzi nieprawidłowości, wyznacza okres dostosowawczy w celu ich usunięcia. Okres ten nie może być dłuższy niż 5 lat.
3. W przypadku nieusunięcia nieprawidłowości, o których mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw zdrowia występuje do Rady Ministrów o pozbawienie danego obszaru statusu uzdrowiska lub statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, stosuje się przepisy art. 44 ust. 2 i 3.

Art. 44

1. Jeżeli ustały warunki uzasadniające nadanie danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, minister właściwy do spraw zdrowia występuje do gminy o podjęcie działań koniecznych w celu przywrócenia tych warunków.
2. Jeżeli gmina w terminie 5 lat nie przywróci warunków, o których mowa w ust. 1, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia, w drodze rozporządzenia, pozbawia dany obszar takiego statusu.
3. Statut uzdrowiska lub statut obszaru ochrony uzdrowiskowej traci moc z dniem wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2.

POLSKA

Rozdział 6

Gminy uzdrowiskowe i gminy posiadające status obszaru ochrony uzdrowiskowej

Art. 45

1. Do nazwy miejscowości, w której granicach administracyjnych znajduje się obszar uzdrowiska, może zostać dodany odpowiednio wyraz „zdrój”, jeżeli podstawą leczenia uzdrowiskowego są wody lecznicze, lub wyraz „cieplice” bądź „uzdrowisko termalne”, jeżeli podstawą leczenia uzdrowiskowego są wody termalne.
2. Zmiany nazw miejscowości, o których mowa w ust. 1, odbywają się na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141).

Art. 46

Gmina uzdrowiskowa oraz gmina posiadająca status obszaru ochrony uzdrowiskowej, poza zadaniami przewidzianymi przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, realizuje zadania własne związane z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska, w szczególności w zakresie:

- 1) gospodarki terenami, z uwzględnieniem potrzeb lecznictwa uzdrowiskowego, ochrony złóż naturalnych surowców leczniczych oraz czynności, których wykonywanie jest zabronione w poszczególnych strefach ochronnych, o których mowa w art. 38 ust. 1;
- 2) ochrony warunków naturalnych uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz spełniania wymagań w zakresie dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza, natężenia hałasu, odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, gospodarki odpadami, emisji pól elektromagnetycznych, o których mowa w odrębnych przepisach;
- 3) tworzenia warunków do funkcjonowania zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego oraz rozwoju infrastruktury komunalnej w celu zaspokajania potrzeb osób przebywających w gminie w celu leczenia uzdrowiskowego;
- 4) tworzenia i ulepszania infrastruktury komunalnej i technicznej przeznaczonej dla uzdrowisk lub obszarów ochrony uzdrowiskowej, związanej ze spełnieniem warunków, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 5.

POLSKA

Art. 47

1. W gminie uzdrowiskowej oraz w gminie posiadającej status obszaru ochrony uzdrowiskowej rada gminy powołuje stałą komisję uzdrowiskową, określając przedmiot jej działania i skład osobowy.
2. Komisja uzdrowiskowa jest organem opiniodawczo-doradczym rady gminy w sprawach dotyczących uzdrowiska oraz obszaru ochrony uzdrowiskowej. Do zadań komisji uzdrowiskowej należy w szczególności:
  - 1) opiniowanie projektu operatu uzdrowiskowego;
  - 2) opiniowanie projektu statutu uzdrowiska lub statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
  - 3) opiniowanie projektu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących tereny wchodzące w skład stref ochronnych;
  - 4) opiniowanie gminnych programów ochrony środowiska;
  - 5) opiniowanie projektów programów zamierzeń inwestycyjnych gminy dotyczących obszaru uzdrowiska oraz obszaru ochrony uzdrowiskowej.

Art. 48

Gmina uzdrowiskowa w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 46, ma prawo do pobierania opłaty uzdrowiskowej na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Art. 49

1. Gmina uzdrowiskowa realizująca zadania, o których mowa w art. 46, otrzymuje dotację z budżetu państwa w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku poprzedzającym rok bazowy w rozumieniu ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966).
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i terminy ustalenia oraz przekazania dotacji, kierując się potrzebą zabezpieczenia środków na realizację zadań gmin uzdrowiskowych.

POLSKA

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 50 Kto:

- 1) utrudnia albo uniemożliwia przeprowadzenie oceny zgodności leczenia uzdrowiskowego z kierunkami leczniczymi, o których mowa w art. 13 ust. 1,
  - 2) utrudnia albo uniemożliwia sprawowanie nadzoru nad zachowaniem warunków leczniczych i środowiskowych warunkujących przyznanie i utrzymanie statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej,
  - 3) będąc do tego obowiązany nie dostosowuje działalności zakładów lecznictwa uzdrowiskowego do przepisów ustawy w wyznaczonym terminie lub nie usuwa stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości,
  - 4) będąc do tego obowiązany nie informuje pisemnie ministra właściwego do spraw zdrowia o sposobie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w zaleceniach pokontrolnych, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 1
- podlega karze grzywny.

Art. 51

Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 50, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 52

W ustawie z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1362, z późn. zm.⁷)) art. 24b otrzymuje brzmienie:

„Art. 24b. Główny Inspektor Pracy może udzielić pracownikowi wykonującemu lub nadzorującemu czynności kontrolne płatnego urlopu zdrowotnego na podstawie skierowania na leczenie uzdrowiskowe na okres ustalony w tym skierowaniu, nieprzekraczający 30 dni w roku kalendarzowym”.

POLSKA

Art. 53

W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981 i Nr 240, poz. 2055 oraz z 2004 r. Nr 273, poz. 2703) w art. 6 w ust. 1 uchyla się pkt 6.

Art. 54

W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84, z późn. zm.⁸)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) opłatę uzdrowską”;

2) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłata miejscowa jest pobierana od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych:

1) w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach,

2) w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status obszaru ochrony uzdrowskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich (Dz. U. Nr 167, poz. 1399),

- za każdy dzień pobytu w takich miejscowościach”.

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Opłata uzdrowska jest pobierana od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach zdrowotnych, turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status uzdrowska na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach i obszarach ochrony uzdrowskiej oraz o gminach uzdrowskich, za każdy dzień pobytu w takich miejscowościach”.

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opłaty miejscowej oraz opłaty uzdrowskiej nie pobiera się:

1) pod warunkiem wzajemności - od członków personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów mię-

POLSKA

---

dzynarodowych, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają miejsca pobytu stałego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

- 2) od osób przebywających w szpitalach,
  - 3) od osób niewidomych i ich przewodników,
  - 4) od podatników podatku od nieruchomości z tytułu posiadania domów letniskowych położonych w miejscowości, w której pobiera się opłatę miejscową albo uzdrowiskową,
  - 5) od zorganizowanych grup dzieci i młodzieży szkolnej”.
- d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Od osób, od których pobierana jest opłata uzdrowiskowa, nie pobiera się opłaty miejscowej”.

3) w art. 19 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat określonych w ustawie, z tym że:

- a) stawka opłaty targowej nie może przekroczyć 597,86 zł dziennie,
- b) stawka opłaty miejscowej w miejscowościach, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1, nie może przekroczyć 1,67 zł dziennie,
- c) stawka opłaty miejscowej w miejscowościach posiadających status obszaru ochrony uzdrowiskowej nie może przekroczyć 2,40 zł dziennie,
- d) stawka opłaty uzdrowiskowej nie może przekroczyć 3,33 zł dziennie,
- e) stawka opłaty administracyjnej nie może przekroczyć 199,50 zł”.

Art. 55

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435 i Nr 157, poz. 1315) w art. 15 w pkt 7 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) w strefach ochronnych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399)”.

Art. 56

W ustawie z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641 i Nr 273, poz. 2703) w art. 45 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Funkcjonariusz celny, po 5 latach służby, może otrzymać płatny urlop zdrowotny, z zachowaniem prawa do uposażenia. Urlopu zdrowotnego udziela kierownik urzędu na podstawie skierowania na leczenie uzdrowiskowe, na okres ustalony w tym skierowaniu, nieprzekraczający jednak 30 kolejnych dni w każdym roku kalendarzowym”.

POLSKA

Art. 57

W ustawie z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 89, poz. 991 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 876) w art. 12 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) powierzchnia upraw, na której stosuje się nawozy, wynosi co najmniej 30 ha i jest umiejscowiona w odległości co najmniej 500 m od dróg publicznych, budynków i obiektów inwentarskich, pasiek, upraw zielarskich, ogrodów działkowych, rezerwatów przyrody, parków narodowych, uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej oraz innych obiektów i obszarów chronionych na podstawie odrębnych przepisów, w stosunku do których obowiązuje zakaz stosowania środków chemicznych”.

Art. 58

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.⁹⁾) w art. 86:

a) w ust. 1 w pkt 6:

- lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) terenu kraju, z wyłączeniem obszarów parków narodowych, uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399”.

- lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu ustawy wymienionej w lit. a)”,

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) czas obowiązywania dopuszczalnych poziomów niektórych substancji dla terenu kraju, z wyłączeniem obszarów parków narodowych, obszarów uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 6 lit. a), oraz dla tych obszarów”.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 59

1. Obszary uznane za uzdrowiska na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów stają się uzdrowiskami w rozumieniu niniejszej ustawy, z za-

POLSKA

- strzeżeniem ust. 3.
2. Gmina właściwa ze względu na położenie uzdrowiska jest obowiązana w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy do sporządzenia i przedłożenia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia operatu uzdrowiskowego i uchwalenia statutu uzdrowiska, o których mowa w ustawie.
  3. Gmina, o której mowa w ust. 2, jest obowiązana do uchwalenia tymczasowego statutu uzdrowiska i przedłożenia go ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
  4. Uchwalenie tymczasowego statutu, o którym mowa w ust. 3, nie wymaga sporządzania operatu uzdrowiskowego.
  5. W przypadku niespełnienia przez gminę wymagań określonych w ust. 2 lub 3 stosuje się odpowiednio przepisy art. 44 ust. 2 i 3.

Art. 60

Dotacja dla gmin uzdrowiskowych, o której mowa w art. 49 ust. 1, za 2006 r. i 2007 r. zostanie ustalona na podstawie danych o opłacie miejscowej pobieranej odpowiednio w 2004 r. i 2005 r. w miejscowościach uzdrowiskowych na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 61

1. Przepis art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. b odnoszący się do zakazu lokalizacji budownictwa jednorodzinnego w strefie ochronnej „A” nie dotyczy osób, które uzyskały prawo do nieruchomości przed dniem wejścia w życie ustawy.
2. Do postępowań w sprawach, o których mowa w art. 38 ust. 1, wszczętych, a niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 62

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150, z późn. zm.¹⁰)) zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy, o ile nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie.

POLSKA

Art. 63

Osoba, która do dnia wejścia w życie ustawy pełniła funkcję naczelnego lekarza uzdrowiska, o którym mowa w art. 7 ustawy wymienionej w art. 62, przekazuje wojewodzie całość dokumentacji związanej z nadzorem nad uzdrowiskiem, w tym rejestr zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 64

Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, wykaz zakładów lecznictwa uzdrowiskowego prowadzonych w formie jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, utworzonych w wyniku komercjalizacji uzdrowiskowych przedsiębiorstw państwowych, dla których organem założycielskim był minister właściwy do spraw zdrowia, które nie będą podlegać prywatyzacji, kierując się:

- 1) zapewnieniem równego i powszechnego dostępu do lecznictwa uzdrowiskowego;
- 2) zapewnieniem leczenia uzdrowiskowego o zróżnicowanych kierunkach leczniczych;
- 3) wielkością oraz ilością posiadanych i wykorzystywanych przez spółkę zasobów tworzyw leczniczych;
- 4) możliwością rozwoju kierunku rehabilitacyjnego;
- 5) posiadanymi przez spółkę urządzeniami lecznictwa uzdrowiskowego.

Art. 65

Traci moc ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1998 r. Nr 162, poz. 1116 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268).

Art. 66

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

POLSKA

Przypisy:

- 1) Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej, ustawę z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu oraz ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.
- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1992 r. Nr 63, poz. 315, z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769 i Nr 158, poz. 1041, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756 i Nr 162, poz. 1115, z 1999 r. Nr 28, poz. 255 i 256 i Nr 84, poz. 935, z 2000 r. Nr 3, poz. 28, Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 84, poz. 948, Nr 114, poz. 1193 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 5, poz. 45, Nr 88, poz. 961, Nr 100, poz. 1083, Nr 111, poz. 1193, Nr 113, poz. 1207, Nr 126, poz. 1382, 1383 i 1384 i Nr 128, poz. 1407, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 124, poz. 1151 i 1152, Nr 171, poz. 1663, Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 2215, z 2004 r. Nr 210, poz. 2135 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 164, poz. 1365.
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759.
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020 i Nr 131, poz. 1091.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314 i Nr 164, poz. 1366.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204 i Nr 167, poz. 1396.
- 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 170, poz. 1652 i Nr 213, poz. 2081, z

POLSKA

- 2004 r. Nr 173, poz. 1808 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 564 i Nr 110, poz. 926.
- 8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 110, poz. 1039, Nr 188, poz. 1840, Nr 200, poz. 1953 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 92, poz. 880 i 884, Nr 96, poz. 959, Nr 123, poz. 1291 i Nr 281, poz. 2782 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 143, poz. 1199 i Nr 164, poz. 1365.
- 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957, z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721, Nr 162, poz. 1568, Nr 175, poz. 1693, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 49, poz. 464, Nr 70, poz. 631, Nr 91, poz. 875, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1263, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2784 oraz z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 62, poz. 552, Nr 113, poz. 954, Nr 130, poz. 1087, Nr 132, poz. 1110 i Nr 163, poz. 1362.
- 10) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1998 r. Nr 162, poz. 1116 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268.

